01-OIK_COVER_OIK_01 05/01/16 20:33 Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 6 Ιανουαρίου 2016 • Έτος 2ο • Αρ. φύλλου 58* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Private Banking

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Προβληματίζουν Κίνα και προσφυγικό

Πληθώρα προκλήσεων επιφυλάσσει η νέα χρονιά για την παγκόσμια οικονομία, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Μόρι Οστφελντ, οικονομικού συμβούλου και διευθυντή ερευνών του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Σε συνέντευξή του επισημαίνει ότι αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες οικονομίες θα αντιμετωπίσουν τις πιο σκληρές συνθήκες μέσα στο τρέχον έτος. **Σελ. 11**

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Χαμηλή φορολογία για εύπορους

Με έναν περίπλοκο και εκπληκτικά αποτελεσματικό μηχανισμό, τον οποίο τροφοδοτούν οι βαθύπλουτοι Αμερικανοί, κατορθώνουν να περιορίζουν τη φορολογική επιβάρυνσή τους που έχει μειωθεί δραματικά σε σύγκριση με πριν από 20 χρόνια. Εκμεταλλεύονται ένα λαβύρινθο φορολογικών ελιγμών, που ουδέποτε είναι στη διάθεση των πολιτών με χαμηλότερα εισοδήματα. **Σελ. 12**

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Περικοπές έως 30% στις συντάξεις

Με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 2018 προβλέπεται η υλοποίηση της κυβερνητικής δέσμευσης για προστασία των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων. Αντίθετα, άμεσες θα είναι οι περικοπές για όσους συνταξιοδοτηθούν από το 2016 και μετά, με τους ειδικούς να εκτιμούν ότι η «θυσία» των νέων οδηγεί σε συντάξεις μειωμένες έως και κατά 30%. **Σελ. 15**

Δέλεαρ για την προσέλκυση ξένων Επενδυτικών Ταμείων

Οι εισηγήσεις των King & Wood Mallesons ενισχύουν την Κύπρο ως προορισμό

Σημαντικά αναμένεται να ενισχύσει την Κύπρο ως προορισμό για επενδυτικά ταμεία η υιοθέτηση των εισηγήσεων του διεθνούς νομικού οίκου King & Wood Mallesons. Οι εισηγήσεις, που ετοίμασε ο οίκος και υπέβαλε στον CIFA, έχουν τεθεί ενώπιον του Υπουργείου Οικονομικών και άλλων αρμόδιων φορέων και αναμένεται να εξεταστούν σε συνεργασία με τον οίκο και τις τεχνικές επιτροπές του CIFA, ώστε, όπου απαιτείται, να μετουσιωθούν σε νομοσχέδια με στόχο να ψηφιστούν από τη Βουλή πριν από το τέλος της θητείας της και τις βουλευτικές εκλογές του ερχόμενου Μαΐου. Οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν προβλέπουν ριζοσπαστικές αλλαγές σε σχέση με τα Ταμεία και τον τρόπο λειτουργίας τους. Μία από τις εισηγήσεις του οίκου προβλέπει πως ο πάροχος διοικητικών υπηρεσιών του Ταμείου (Administrator) θα πρέπει να είναι αδειοδοτημένος, με βάση κριτήρια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Σημαντική, επίσης, εισήγηση αφορά στη δυνατότητα διαβάθμισης του είδους του ταμείου σε θέματα εποπτείας, ανάλογα με την επιθυμία εκείνου που θα τα δημιουργήσει. **Σελ. 3**

Συνολικά 75 Ταμεία αναμένουν στη γραμμή για αδειοδότηση.

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΣΗΜΕΡΑ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Να καταργηθεί ο κατώτατος μισθός

Οι οικονομικές συνθήκες του νησιού δεν δικαιολογούν τον υψηλό κατώτατο μισθό, που συγκρίνεται με κατώτατους πολύ πιο ανεπτυγμένων χωρών, δήλωσε σε συνέντευξή του εφ' όλης της ύλης στην «Κ», ο πρόεδρος της ΟΕΒ κ. Χρίστος Μιχαηλίδης. Παράλληλα, τόνισε την πάγια θέση της ομοσπονδίας περί κατάργησης του κατώτατου, όπως επίσης και την ανάγκη για ρύθμιση του δικαιώματος της απεργίας στις ουσιώδεις υπηρεσίες, αφού η εθελοντική συμφωνία που ρύθμιζε το ζήτημα δεν τυγχάνει σεβασμού από μερίδα του συνδικαλιστικού κινήματος. **Σελ. 8**

ΑΚΙΝΗΤΑ

Υποχώρηση στις τιμές παρά το θετικό 2015

Την πτωτική τους πορεία για άλλη μία χρονιά αναμένεται να συνεχίσουν οι τιμές των ακινήτων φέτος, καθώς, σύμφωνα με έκθεση της Resolute Asset Management, νέες μειώσεις εκτιμάται ότι θα υπάρξουν σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες ακινήτων. Την ίδια ώρα, το 2015 ολοκληρώθηκε με θετικά πρόσημα και άνοδο 9% στις πωλήσεις. **Σελ. 9**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Χρειάζονται σκληρές αποφάσεις στον ΑΠΟΕΛ

Ενδεχόμενη απώλεια του πρωταθλήματος θα αποτελέσει σοβαρό οικονομικό πλήγμα -πέρα από το γόντρο- και λύση είναι το restart με μια σημαντική μείωση των εξόδων και ανανέωση του ρόστερ. **Σελ. 22**

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

- **HUGO DIXON**
  Σωστή, αλλά επικίνδυνη απόφαση.
- **ALASTAIR MARSH**
  Εναλλακτικές στα εταιρικά ομόλογα. **Σελ. 5**

5 291296 000378

Νευρική κρίση διεθνώς προκαλεί η ρήξη Ριάντ - Τεχεράνης

KYTE

Διαστάσεις παλίρροιας προσλαμβάνει η σοβαρή κρίση στις σχέσεις της Σαουδικής Αραβίας και του Ιράν, κινδυνεύοντας να πνίξει όχι μόνο πλέον την Μέση Ανατολή αλλά και πολύ πέραν αυτής. Η εκτέλεση του σιίτη ιμάμη Αλ Νιμρ από την Σαουδική Αραβία έδωσε απλώς την αφορμή για οριστικοποίηση της ρήξης στις σχέσεις μεταξύ Ριάντ και Τεχεράνης, οι οποίες βρίσκονται ήδη σε πόλεμο μεταξύ τους διά αντιπροσώπων στην Υεμένη. Το εκρηκτικό μείγμα συμπληρώνεται με την άμεση πλέον εμπλοκή και των υπολοίπων χωρών της Μέσης Ανατολής, που αποτελούν τους δορυφόρους της Σαουδικής Αραβίας και του Ιράν. Στις ανησυχίες πλέον της παγκόσμιας κοινότητας από τη νέα ένταση στη Μέση Ανατολή και η τιμή του μαύρου χρυσού. **Σελ. 13**

Εκπτωση φόρου για αδήλωτα εισοδήματα

Η αυτοκαταγγελία αμείβεται στην Ελλάδα

Εκπτωση έως και 70% θα έχουν οι φορολογούμενοι που θα αποκαλύψουν στο ελληνικό δημόσιο αδήλωτα εισοδήματα, τα οποία διατηρούν σε εγχώριες τράπεζες ή πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Το ύψος της έκπτωσης επί του φόρου θα συνδέεται με την επένδυση των κεφαλαίων που θα νομιμοποιηθούν. Το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης θα έχουν όσοι τοποθετήσουν τα χρήματά τους σε ομόλογα του δημοσίου, ή έντοκα γραμμάτια. **Σελ. 17**

Θα υπάρξουν και νίκες και ήττες

Ο Ευκλείδης Τσακαλώτος για τις διαπραγματεύσεις με τους θεσμούς

Κρατώντας αποστάσεις από τις μαξιμαλιστικές προσδοκίες άλλων στελεχών της κυβέρνησης, ο Υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος προειδοποιεί ότι στην επικείμενη διαπραγμάτευση με τους πιστωτές θα υπάρξουν νίκες αλλά και ήττες. Ο κ. Τσακαλώτος αποφεύγει να τροφοδοτήσει τα σενάρια περί αποχώρησης του ΔΝΤ. Παραδέχεται επίσης ότι οι θεσμοί ζητούν πρόσθετα μέτρα για την περίοδο 2016-2018 και αναγνωρίζει πως υπάρχουν ανισότητες και στρεβλώσεις στο ασφαλιστικό. **Σελ. 14**

Θετικότερο το 2015 για τις εισηγμένες εταιρείες

Βελτιωμένα αποτελέσματα

Τη βελτίωση του οικονομικού και επιχειρηματικού κλίματος κατά τη χρονιά που πέρασε καταδεικνύουν οι ενδείξεις κερδοφορίας που εξέδωσαν οι εισηγμένες εταιρείες για τα τελικά αποτελέσματα του 2015. Πλείστες των εταιρειών σχολιάζουν πως τα αποτελέσματά τους θα είναι βελτιωμένα σε σχέση με το 2014. Μείωση του κόστους και αύξηση του κύκλου εργασιών αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες. **Σελ. 4**

Σάρκα και οστά προσέλαβε τελικά το Διοικητικό Δικαστήριο

Αποφόρτιση 40% του Ανωτάτου

Με τη γνωστοποίηση που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την παραμονή της Πρωτοχρονιάς πήρε σάρκα και οστά το Διοικητικό Δικαστήριο, με στόχο την αποφόρτιση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και γενικότερη μείωση του διοικητικού φόρτου. Το Διοικητικό Δικαστήριο υπολογίζεται να αναλάβει υποθέσεις που αναλογούν στο 40% του φόρτου του Ανωτάτου Δικαστηρίου με στόχο την ταχύτερη εκδίκαση υποθέσεων. **Σελ. 5**

Ελαφρά πτώση στον τζίρο του λιανεμπορίου

Μειώθηκε η αξία λόγω καυσίμων

Στα 4,65 δισ. ευρώ υπολογίζεται ότι ανήλθε το δεκάμηνο του 2015 η αξία του κύκλου εργασιών του λιανικού εμπορίου εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων, με μικρές απώλειες 1,1% έναντι της ίδιας περιόδου του 2014. Καύσιμα και ρούχα ακολούθησαν πτωτική πορεία, ενώ τρόφιμα, ποτά και καπνός κατατάσσονται στους κερδισμένους της αγοράς. **Σελ. 4**

Βιώσιμη σύνταξη στα 70 για εργαζομένους

Μελέτη της εταιρείας Aon Hewitt

Οι εργαζόμενοι πρέπει να συσσωρεύουν περιουσιακά στοιχεία συνταξιοδότησης (πέρα από την κοινωνική ασφάλιση) ίσα με περίπου εφτά φορές τον τελικό τους ετήσιο μισθό για να διατηρήσουν το βιοτικό τους επίπεδο στα ίδια επίπεδα με πριν από το 65ο έτος ηλικίας, σύμφωνα με τη μελέτη «Real Deal» που διενήργησε η Aon Hewitt για την Κύπρο. **Σελ. 9**

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η βάσανος της λογικής και τα προβληματικά δάνεια

Ας δεχθούμε τη δικαιολογία ότι ο ορισμός των μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι πολύ αυστηρός και γι' αυτό χρειάζεται χρόνο για να μειωθούν. Κάτι που βέβαια δεν δικαιολογεί την αύξησή τους.

Ας δεχθούμε πως οι αναδιαρθρώσεις τρέχουν με γοργούς ρυθμούς παρόλο που οι τράπεζες δεν έπιασαν τους σχετικούς στόχους που έθεσαν μαζί με την Κεντρική. Με δεδομένες όμως τις πρόσφατες ανακοινώσεις και δηλώσεις για μειώσεις των προβληματικών δανείων, είναι δύσκολο να δεχθούμε την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και πολύ περισσότερο την αύξηση των δανείων με καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών τα οποία ούτε ορισμούς περιλαμβάνουν, ούτε επηρεάζονται από κάτι άλλο.

Χωρίς να είμαστε τραπεζίτες ή ειδήμονες, τα στοιχεία δεν αντέχουν στη βάσανο της λογικής (που λένε και οι δικαστές). Διότι αν από την αρχή του χρόνου αναδιαρθρώθηκαν δάνεια περίπου 4,2 δισ. ευρώ μέχρι το τέλος Οκτωβρίου, τότε πώς εξηγείται η αύξηση των δανείων με καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών κατά 160 εκατ. ευρώ την ίδια περίοδο; Ειδικά όταν το 72% των αναδιαρθρώσεων χαρακτηρίζονται ως επιτυχημένες. Την ίδια ώρα μάλιστα που οι τράπεζες ανακοινώνουν μειώσεις των δανείων με καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών. Πώς εξηγείται η αύξηση των αναδιαρθρώσεων κατά 287 εκατ. ευρώ σε ένα μήνα και τον ίδιο μήνα τα δάνεια με καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών να αυξάνονται κατά 74 εκατ. ευρώ.

Μάταιη για ακόμα μία φορά η προσμονή για μείωσή τους.

Όλα τα πιο πάνω μπορεί να έχουν μία λογική ή καλύτερα μία τεχνική εξήγηση την οποία αδυνατούμε να αντιληφθούμε. Το ότι όμως η Κεντρική προτρέχει να προϊδεάσει ότι τα στοιχεία που θα ανακοινωθούν σε ένα μήνα, δηλαδή αυτά του Νοεμβρίου, θα είναι ελαφρώς βελτιωμένα, μάλλον προβληματίζει παρά καθησυχάζει. Κι αυτό διότι η Κεντρική το τελευταίο διάστημα επιδίδεται σε μία σειρά από ανακοινώσεις με τις οποίες προσπαθεί να περάσει το μήνυμα ότι άρχισε η αντίστροφη πορεία για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Μακάρι λέμε εμείς. Μακάρι έτσι να είναι τα δεδομένα αλλά μέχρι στιγμής τα ίδια της τα στοιχεία διαψεύδουν τις εκτιμήσεις της. Και μαζί, τις προσδοκίες όλων μας για σταδιακή διόρθωση του κορυφαίου πλέον προβλήματος.

Ο λόγος που γράφουμε πάλι για τα προβληματικά δάνεια δεν είναι για να δημιουργήσουμε κακές εντυπώσεις και να θίξουμε τον οποιονδήποτε αλλά για να συμβάλουμε με τον τρόπο μας στον προβληματισμό για το συγκεκριμένο ζήτημα. Διότι δεν υπάρχει άπλετος χρόνος, ούτε για τις τράπεζες αλλά πρωτίστως για την ίδια την οικονομία. Δεν μπορεί να κουβαλά για πολύ καιρό ένα βάρος των 27 δισ. (μη εξυπηρετούμενα) ή των 22 δισ. (με καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών) αν προτιμάτε.

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 05/01/16 21:18 Page 2

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Τα ταξίδια του Άντρου και του Φούλη και τα... ξύδια της ΕΔΕΚ

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

«Έλα Δημήτρη μου, σου το ξαναλέω: Η πρόσκληση του Τσαβούσογλου είναι προσωπική! Μόνο εγώ και ο Τσελεπής, μου είπαν.»

Η πρόσκληση (ακόμα να γίνει επίσημα) του Άντρου Κυπριανού για μετάβαση στην Κωνσταντινούπολη έγινε δεκτή με ενθουσιασμό στο ΑΚΕΛ. Ο ίδιος ο Άντρος δήλωσε δημόσια, κι απ' ότι μου λέει και η κυρία Γιαννούλλα που περνάει ώρες στους διαδρόμους του κόμματος του λαού, το επαναλαμβάνει συνεχώς, ότι "η Τουρκία αναγνωρίζει την δύναμη και τις δυνατότητες του ΑΚΕΛ".

Ωστόσο, κάποιο, παλαιό κομματικό στέλεχος έχει ολίγον διαφορετική άποψη. Πρόσφατα διερωτήθηκε κατά πόσον "ο Άντρος Κυπριανού καλείται στην Τουρκία επειδή αναγνωρίζεται η δύναμη ή η αδυναμία του;" Διατύπωσε μάλιστα την απορία ενώπιον και άλλων συντρόφων κάποιοι εκ των οποίων διερωτήθηκαν εάν είχε πιει κάτι παραπάνω λόγω των εορτών και του... ξέφυγαν όσα είπε.

Ο ίδιος έσπευσε να δικαιολογήσει την αναφορά του λέγοντας πως "ο ηγέτης του ΑΚΕΛ λόγω καλών προθέσεων ενδέχεται να φανεί ακόμα πιο διαλλακτικός κι από τον Αναστασιάδη" και διευκρίνισε πως εκείνον που "φοβάται" περισσότερο δεν είναι τον Άντρο αλλά τον Τσελεπή! Διερωτήθηκε ακόμα γιατί ο Τσαβούσογλου δεν καλεί και τον Νικόλα Παπαδόπουλο και τον Σιζόπουλο στην Κωνσταντινούπολη ή στην Άγκυρα;

Ίσως να είναι η μοναδική "καταγεγραμμένη" αμφισβήτηση του Άντρου, ακόμα και σε κομματικό πηγαδάκι...

Από το κόμμα του λαού πληροφορούμαι ότι ο Άντρος έστειλε ήδη μήνυμα στον Νίκαρο πως θα ήθελε να τον συναντήσει και να ανταλλάξουν απόψεις πριν από το ταξίδι στην Τουρκία.
Ο κύριος Πάμπος, από τον λόφο της εξουσίας, μου είπε πως ο Νίκαρος διερωτήθηκε κατά πόσον έχει πάψει πια ο Άντρος να αμφισβητεί την τιμιότητα του και να "φυλάγεται" από τον ίδιο και την κυβέρνησή του.

Πάντως, όπως με διαβεβαίωσε το κρύο ντους που του έκανε ενώπιον και ξένων όταν τον κάλεσε στο συνέδριο του ΑΚΕΛ, ο Νίκαρος δεν πρόκειται να το ξεχάσει ποτέ. Ακόμα και τώρα, μήνες μετά, το αναφέρει με πικρό χαμόγελο...

Αφού βρίσκομαι στο ΑΚΕΛ σας μεταφέρω ακόμα ένα κουτσομπολιό που μου μετέδωσε η κυρία Γιαννούλλα. Αφορά την ομιλία του τέως Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια, πρόσφατα, από το βήμα της ΕΔΟΝ. Εκείνο που συζητήθηκε, είναι η ομαλή οικογενειακή διαδοχή στην ηγεσία της κομματικής οργάνωσης και τέθηκε το ερώτημα γιατί δεν έκανε μια ομιλία και η κυρία Έλση;

Μεγάλη η αναστάτωση που βιώνει η ΕΔΕΚ, στην προσπάθεια να καταρτίσει τα ψηφοδέλτιά της για τις βουλευτικές. Όπως ακούω από αξιόπιστη πηγή μου στο κίνημα, "το μπάχαλο είναι μεγαλύτερο κι από αυτό που βιώνει το ΔΗΚΟ". Όπως μου διευκρινίστηκε, δεν είναι μόνο οι αναφορές για προσέγγιση του μετριοπαθούς Νίκου Νικολαΐδη από ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ, ούτε το γιο-γιο που παίζει ο Σιζό για το αν θα κατέλθει σε Λεμεσό ή Λευκωσία, που ανεβάζουν το θερμόμετρο. "Είναι και οι αντιδράσεις κάποιων που τα έβαζαν με τον Γιαννάκη Ομήρου και τώρα αποδεικνύονται βασιλικότεροι του βασιλέως αλλά και κάποιες ενδείξεις για την πραγματική εκλογική δύναμη του κόμματος που θυμίζει ταινία θρίλερ"...

Η μαντάμ του Φούλη με ενημέρωσε πως είναι όλα έτοιμα για το ταξίδι του αρχηγού στο Ισραήλ. Εκτός από την αντίζηλα της τετραήμερης επίσκεψης γίνεται, όπως μου είπε, και συζήτηση για κάποιες σημαντικές συναντήσεις εκτός προγράμματος!

Ο Φούλης έστειλε κι αυτός μήνυμα στον Νίκαρο για συνάντηση ενόψει της επίσκεψης στο Ισραήλ ενώ αντάλλαξε απόψεις με τον Κασουλίδη και τον Λακκοτρύπη.
Όταν ρώτησα την μαντάμ του Φούλη "εάν παίζει καμιά πρόσκληση από τον Τσαβούσογλου" με κοίταξε με αινιγματικό χαμόγελο και απάντησε μονολεκτικά: "Επιφυλασσόμαστε"...

Το Σαββατοκύριακο αναμένεται από τον πρίγκιπα Νικόλαο μια απάντηση που περιμένει για το ψηφοδέλτιο του ΔΗΚΟ.
Παρά τις αντιδράσεις που έχουν σημειωθεί από στελέχη του κόμματος, ο Νικόλαος επιμένει πως ο τηλεστάρ θα φέρει ποσοστά στο κόμμα γι' αυτό και είναι αποφασισμένος να υποστηρίξει με κάθε δύναμη την υποψηφιότητά του.
Αναμένεται πως μέχρι το τέλος του μήνα θα έχουν ξεκαθαρίσει όλα με το ψηφοδέλτιο για να μπορέσουν και οι υποψήφιοι να τυπώσουν τις κάρτες και τα προγράμματά τους, όπως με ενημέρωσε στέλεχος που γνωρίζει.

Στα μέσα Ιανουαρίου αναμένεται και η απάντηση του Μάριου Καρογιάν κατά πόσον θα βρίσκεται ή όχι στο ψηφοδέλτιο. Ο πρίγκιπας Νικόλαος φέρεται να δήλωσε, τις μέρες των γιορτών, σε ΔΗΚΟϊκούς πως ο ίδιος επιθυμεί όπως ο Καρογιάν βρίσκεται στο ψηφοδέλτιο.

Το σίγουρο είναι πως διεξάγεται έντονη συζήτηση για δύο γυναίκες του κόμματος, την εκπρόσωπο τύπου Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, προσωπική επιλογή του πρίγκιπα, και την παραπονούμενη τέως ευρωβουλευτίνα και νυν ζωγράφο, Αντιγόνη (το κανόνι) Παπαδοπούλου.

Στις άλλες επαρχίες διεξάγονται ήδη μικρές σφαγές μεταξύ στελεχών ενώ η βαρύνουσα άποψη του πρίγκιπα προς το παρόν δίνεται διακριτικά και με το σταγονόμετρο...

ΚΟΥΪΖ: Αληθεύει ότι ο Κωστάκης Κληρίδης - ενοχλημένος Γενικός Εισαγγελέας για την επιλεκτική και παραπλανητική - όπως λέει, διαρροή στο θέμα Χαραλαμπίδου – Κυπριανού την άκουσε για τα καλά; Όπως μαθαίνω έγκριτος νομικός του υπέδειξε σε φιλικό τόνο, πως εάν δεν έκλεινε τα πορίσματα στα συρτάρια πολλές υποθέσεις θα είχαν πιο γρήγορο και αίσιο τέλος...

Στο νοητό σταυροδρόμι της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβασή του από τον πάτο του πηγαδιού των τειχών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρηκμασμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρα τον Λόφο της Σεβέρη, ξαποσταίνοντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τις νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά.Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

Global recession or big opportunity?

We believe that the companies which succeed after the downturn are those which have the vision to plan ahead. Deloitte has the experience, insight and knowledge to help you identify opportunities, make plans and implement them.
Be one step ahead, visit www.deloitte.com/cy

Available on the App Store

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Η Blue Air γιόρτασε τα 11 χρόνια λειτουργίας της και τον ένα χρόνο της επιχειρησιακής της βάσης στην Κύπρο

Της **ΓΑΒΡΙΕΛΑΣ ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ**

Σε μια όμορφη εκδήλωση που διοργανώθηκε στην αίθουσα δεξιώσεων Royal Hall στη Λευκωσία, η Ρουμάνικη αεροπορική εταιρεία Blue Air, σε συνεργασία με τον αντιπρόσωπό της στην Κυπριακή αγορά, Orthodoxou Aviation Ltd, γιόρτασαν τα 11 χρόνια λειτουργίας της αεροπορικής εταιρείας και τον πρώτο χρόνο της επιχειρησιακής της βάσης στην Κύπρο.

Η όμορφη βραδιά διοργανώθηκε προς τιμή των ταξιδιωτικών πρακτόρων, που συνεργάζονται με την εταιρεία, και εκπροσώπων των ΜΜΕ, ενώ στην εκδήλωση το «παρών» του έδωσε και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Μάριος Δημητριάδης ο οποίος και απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό. Σύντομους χαιρετισμούς απηύθυναν, επίσης, ο Εμπορικός Διευθυντής της αεροπορικής εταιρείας κ. Tudor Constantinescu και ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας Orthodoxou Aviation Ltd, κ. Αντώνης Ορθοδόξου.

Παρουσιαστής της βραδιάς ήταν ο Τάσος Τρύφωνος. Η βραδιά περιελάμβανε επίσης stand up comedy με τον Λούη Πατσαλίδη καθώς επίσης και κλήρωση αεροπορικών εισιτηρίων προς τους προορισμούς που θα πετάει η Blue Air το 2016 (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Λονδίνο, Βουκουρέστι, Κωνστάνζα).

Η Blue Air λειτουργεί στην Κύπρο από το 2008, συνδέοντας με εβδομαδιαίες πτήσεις τη Λάρνακα με το Βουκουρέστι. Από τις 19/01/2015 η εταιρεία λειτούργησε την επιχειρησιακή της βάση στο αεροδρόμιο Λάρνακας με ένα αεροσκάφος, εκτελώντας επιπλέον πτήσεις προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Για το έτος 2016 η εταιρεία ανακοίνωσε ήδη την έλευση δεύτερου αεροσκάφους, επεκτείνοντας το πτητικό της δίκτυο σε Λονδίνο και Κωνστάνζα. Η αεροπορική εταιρεία έχει υποβάλει ήδη αίτηση στην πολιτική αεροπορία για δικαιώματα πτήσεων προς Τεχεράνη και Τελ Αβίβ.

Ο κ. Tudor Contasntinescu, η κ. Corina Martin, η κ. Ιωάννα Κίρλαππου, η κ. Iulia Muntean, η κ. Σκεύη Καρεκλά, η κ. Βάσω Στασή και η κ.Έλενα Θεοδώρου

Ο κ. Παναγιώτης Κουλλαπής, η κ. Σωτηρούλλα Χάμπου, η κ. Μαριάνν Χατζημιχαήλ και η κ. Μαρίνα Δημοσθένους.

Ο κ. Αντώνης Ορθοδόξου, η κ. Iulia Muntean και ο κ. Tudor Contasntinescu.

Η κ. Iulia Muntean, ο κ. Αντώνης Ορθοδόξου, η κ. Corina Martin, ο κ. Μάριος Δημητριάδης, ο κ. Ion Pascu και ο κ. Tudor Contasntinescu.

Ο κ. Τάσος Τρύφωνος, η κ. 'Ελενα Κώστα και ο κ. Γιάννης Μπαρρής.

Η κ. Στέφανη Βαρναβίδη, η κ. Μαρίνα Πατσαλίδου, η κ. Ελένη Παναγιώτου, η κ. Έλενα Κουμανταρή, η κ. Ολίβια Αντωνίου, η κ. Κάρμεν Αντωνίου και η κ. Γαβριέλλα Ιακωβίδου.

Ο κ. Χρίστος Κουππάνου, ο κ. Ζαχαρίας Αγαθοκλέους, ο κ. Μενέλαος Χριστοφή και ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Η κ. Μυρούλα Παναγή, ο κ. Μάριος Αντωνίου και η κ. Άντρη Χαραλάμπους.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κώστας Ιορδανίδης • Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης • Διευθυντής: Ανδρεας Παρασχος
Αρχισυντάκτης: Μιχαλης Τσικαλας • Αρχισυντάκτης Οικονομικού: Αντωνης Αντωνιου • Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: Αλεξης Παπαχελας ■ Διεύθυνση συντάξεως: Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης

03-OIK_POLITIKI_KATHI 05/01/16 21:18 Page 3

Νέα δεδομένα για προσέλκυση επενδυτικών Ταμείων

Καινοτόμες εισηγήσεις υποβλήθηκαν από τον οίκο King & Wood Mallesons

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Σημαντικά αναμένεται να ενισχύσει την Κύπρο ως προορισμό για επενδυτικά ταμεία η υιοθέτηση την εισηγήσεων του διεθνούς νομικού οίκου King & Wood Mallesons. Οι εισηγήσεις που ετοίμασε ο οίκος και υπέβαλε στον CIFA, έχουν τεθεί ενώπιον του Υπουργείου Οικονομικών και άλλων αρμόδιων φορέων και αναμένεται να εξεταστούν σε συνεργασία με τον οίκο και τις τεχνικές επιτροπές του CIFA, ώστε, όπου απαιτείται να μετουσιωθούν σε νομοσχέδια με στόχο να ψηφιστούν από τη Βουλή πριν από το τέλος της θητείας της και τις βουλευτικές εκλογές του ερχόμενου Μαΐου.

Συνολικά 75 Ταμεία αναμένουν στη γραμμή για αδειοδότηση.

Οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν προνοούν ριζοσπαστικές αλλαγές σε σχέση με τα Ταμεία και τον τρόπο λειτουργίας τους, που προβλέπεται πως θα ενισχύσουν το καθεστώς της Κύπρου ως επενδυτικού προορισμού.

Μία από τις εισηγήσεις του οίκου, προβλέπει πως ο πάροχος διοικητικών υπηρεσιών του Ταμείου (Administrator) θα πρέπει να είναι αδειοδοτημένος, με βάση κριτήρια, από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία θα εποπτεύει και τις λειτουργίες του. Η συγκεκριμένη εισήγηση, αν υιοθετηθεί, θα λειτουργήσει θετικά για προσέλκυση ταμείων στο νησί εφόσον ενισχύει την αξιοπιστία των παρόχων υπηρεσιών προς αυτά.

Σημαντική επίσης εισήγηση που γίνεται, αφορά στη δυνατότητα διαβάθμισης του είδους του ταμείου σε θέματα εποπτείας, ανάλογα με την επιθυμία εκείνου που θα τα δημιουργήσει. Σημειώνεται πως αντίστοιχες ρυθμίσεις που θα εφαρμοστούν στην πράξη το δεύτερο μισό του 2016, υιοθέτησε πρόσφατα και το Λουξεμβούργο το οποίο αποτελεί την έδρα των περισσότερων επενδυτικών ταμείων στην Ευρώπη.

Σημαντικές αλλαγές αφορούν το θεσμικό πλαίσιο που επιτρέπει τη δημιουργία συνεταιρισμών ως επενδυτικά ταμεία. Πιο συγκεκριμένα ενισχύεται η ασφάλεια που παρέχεται στους επενδυτές, παρέχοντας μεγαλύτερη ευελιξία στους ίδιους και τους διαχειριστές των ταμείων.

Σημειώνεται ότι ένας από τους τομείς που αναμένεται να επωφεληθεί είναι αυτός της ναυτιλίας, ο οποίος μπορεί να αποτελέσει πόλο έλξης επενδύσεων λαμβάνοντας υπόψη και το ευνοϊκό φορολογικό πλαίσιο.

Επιπλέον προτείνονται αλλαγές ώστε να διευκολύνονται οι επενδύσεις σε μη ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία όπως ακίνητα, χρηματοοικονομικά στοιχεία ιδιωτικών εταιρειών και μεγάλα έργα κοινοπραξιών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Σημαντικές είναι και οι προτεινόμενες αλλαγές όσον αφορά τα φορολογικά, κυρίως όσον αφορά τη φορολόγηση των εισπρακτέων τόκων, οι οποίες σε συνδυασμό με τα δύο φορολογικά πακέτα που πέρασαν ήδη από τη Βουλή αναμένεται να προσδώσουν νέα δυναμική στον τομέα των υπηρεσιών.

Ο Αντρέας Γιασεμίδης, μέλος του ΔΣ του CIFA, σχολίασε στην «Κ» ότι έγινε μια πολύ σχολαστική δουλειά, κατά την οποία λήφθηκαν υπόψη οι βέλτιστες πρακτικές που υπάρχουν διεθνώς, ώστε να καταστεί η Κύπρος ένα ανταγωνιστικό και ελκυστικό κέντρο παροχής υπηρεσιών σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων και στους διαχειριστές τους. Σημείωσε ότι το μέλλον για το συγκεκριμένο τομέα εμφανίζεται ιδιαίτερα θετικό, με τους επαγγελματίες του κλάδου να καταβάλλουν έντονες προσπάθειες προσέλκυσης τέτοιων οργανισμών στην Κύπρο. Αυτό που αναμένουμε, συνέχισε, είναι η στήριξη από τους αρμόδιους φορείς διότι σε αυτό τον κλάδο οι γρήγορες διαδικασίες και αποφάσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Είναι γι' αυτό το λόγο που πρέπει να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο φορείς όπως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στην οποία μεταφέρθηκε το μεγάλο βάρος της αδειοδότησης και εποπτείας των επενδυτικών ταμείων. Ο πρόεδρος του CIFA Άγγελος Γρηγοριάδης είχε τονίσει πρόσφατα πως είναι πολύ σημαντικό να αναπτυχθούν οι υπηρεσίες διαχείρισης επενδυτικών ταμείων. Ένα ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι επιχειρήσεις παροχής διοικητικών υπηρεσιών, οι οποίες θα πρέπει να ενισχυθούν σε θέματα εμπειριών και τεχνογνωσίας, ώστε να μπορέσουν να στηρίξουν τις ανάγκες των επενδυτών και των επαγγελματιών του τομέα των συλλογικών επενδύσεων.

«Η παρουσία τριών εποπτικών αρχών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, για την αδειοδότηση, λειτουργία και εποπτεία των συγκεκριμένων επιχειρήσεων δεν βοηθά σε ομοιόμορφη εφαρμογή των κανονισμών λειτουργίας τους. Γι' αυτό απαιτείται συντονισμός μέσω συχνών συναντήσεων των τριών εποπτικών αρχών ώστε να εκδίδονται κοινές οδηγίες όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας και η εποπτεία να γίνεται με τις ίδιες αυστηρές διαδικασίες για όλους», σχολίασε ο κ. Γρηγοριάδης.

Στόχος είναι οι αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις να γίνουν πριν από το κλείσιμο της Βουλής.

Επενδυτικοί οργανισμοί στην Κύπρο

Είδος επενδυτικού οργανισμού	Συνολικό Ενεργητικό
Μετοχικοί	2,26 δισ. ευρώ
Μεικτοί	366,7 εκατ. ευρώ
Ακίνητης Περιουσίας	154,7 εκατ. ευρώ
Λοιποί	97,4 εκατ. ευρώ
Ομολογιακοί	26,9 εκατ. ευρώ

75 Ταμεία αναμένουν

Αξίζει να σημειωθεί πως περίπου 75 επενδυτικά Ταμεία βρίσκονται σήμερα σε αναμονή για αδειοδότηση από τις κυπριακές Αρχές ώστε να αρχίσουν τη λειτουργία. Από κυβερνητικής πλευράς, εξετάζεται το ενδεχόμενο περαιτέρω ενίσχυσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με προσωπικό ώστε να μπορεί να ολοκληρώνει τις διαδικασίες ταχύτερα. Με την εισαγωγή των νέων μέτρων είναι πιθανόν να δημιουργηθούν κι άλλα ταμεία κάτι που θα σημαίνει αυξημένες εποπτικές απαιτήσεις.

Ενεργητικό 2,9 δισ.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας που αφορούν το μήνα Σεπτέμβριο, το συνολικό ενεργητικό των επενδυτικών οργανισμών στην Κύπρο ανήλθε σε 2,9 δισ. ευρώ παρουσιάζοντας μείωση 2% σε σχέση με τον Ιούνιο, γεγονός που οφείλεται στην ανάκληση της άδειας ορισμένων από αυτούς. Συγκεκριμένα, στο τέλος Σεπτεμβρίου του 2015 είχαν υποβάλει στοιχεία 67 οργανισμοί έναντι 78 τον Ιούνιο του 2015 και 84 τον Σεπτέμβριο του 2014.

Ως επί το πλείστον, οι επενδυτικοί οργανισμοί είναι μετοχικοί και ακολουθούν οι μεικτοί, ακίνητης περιουσίας, οι λοιποί και οι ομολογιακοί.

Οι μεγαλύτερες επενδύσεις των οργανισμών είναι ανοικτού τύπου, δηλαδή τα μερίδια ή οι μετοχές των οποίων εξαγοράζονται ή εξοφλούνται κατ' αίτηση των κατόχων άμεσα ή έμμεσα από το ενεργητικό του οργανισμού.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης πρόσφατα εξέφρασε την πεποίθηση ότι η Κύπρος πληροί κάθε προϋπόθεση για να γίνει ένα περιφερειακό κέντρο για επενδυτικά ταμεία μέσα από τη στρατηγική γεωγραφική της θέση, τη σταθερή και διαφανή πολιτική υποδομή και του σύγχρονου νομικού της συστήματος.

Χρηματοδοτικό Σχέδιο Ενεργειακών Αναγκών «Ηλιοτρόπιο»

...για ολοκληρωμένη κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της κατοικίας ή της επιχείρησης σας.

Ηλιοτρόπιο «Κατοικείν»

Για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 3KW με τη μέθοδο "Net-Metering" και ενεργειακή αναβάθμιση κατοικίας με συμμετοχή στο Πρόγραμμα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού «Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω στις Κατοικίες»

Ηλιοτρόπιο «Επιχειρείν»

Για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 500KW και ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων επιχειρήσεων με συμμετοχή στο Πρόγραμμα του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού «Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω στις Επιχειρήσεις»

coop www.ccb.coop.com.cy

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΠΕ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ • ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΠΕ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΚΟΚΚΙΝΟΧΩΡΙΩΝ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ - ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΛΗΔΡΑ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΜΑΚΡΑΣΥΚΑΣ - ΛΑΡΝΑΚΑΣ - ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΤΑΜΑΣΣΟΥ - ΟΡΕΙΝΗΣ & ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΤΡΟΟΔΟΥΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ & ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΟΤΑΔΥΚ) ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ - ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ & ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΤΑΣΚ) ΛΤΔ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΤΕΚ) ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΠΑΦΟΥ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΣΤΥΤΕΤ) ΛΤΔ

04-OIK_OIKONOMIA_KATHI 05/01/16 20:31 Page 4

Μικρή βελτίωση αποτελεσμάτων για εισηγμένες

Θετικές ενδείξεις για αύξηση κερδοφορίας

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Τη βελτίωση του οικονομικού και επιχειρηματικού κλίματος κατά τη χρονιά που πέρασε καταδεικνύουν οι ενδείξεις κερδοφορίας/ζημιάς που εξέδωσαν οι εισηγμένες εταιρείες σε σχέση με τα τελικά αποτελέσματα που αναμένουν το 2015.

Πλείστες των εταιρειών σχολιάζουν πως τα αποτελέσματά τους θα είναι βελτιωμένα σε σχέση με το 2014 είτε λόγω της βελτίωσης των δεδομένων στην εγχώρια αγορά είτε λόγω στροφής προς αγορές του εξωτερικού. Μείωση του κόστους και αύξηση του κύκλου εργασιών αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες.

Πετρολίνα

Το αυξημένο κέρδος που αναμένει για το δεύτερο εξάμηνο του 2015 σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο της χρονιάς η ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ, οδηγεί τα συνολικά επίπεδα κερδοφορίας σε υψηλότερο επίπεδο από τα αντίστοιχα του 2014. Το αυξημένο κέρδος, όπως εξηγείται, προκύπτει λόγω αυξημένου μεικτού κέρδους και μειωμένων προβλέψεων για επισφαλείς χρεώστες.

Το κέρδος της Πετρολίνα για το 2014 ανήλθε σε 5,6 εκατ. ευρώ και ήταν σημαντικά μειωμένο σε σχέση με το κέρδος του 2013. Ωστόσο, το 2014 η εταιρεία προχώρησε σε σημαντικές επενδύσεις όπως η ανέγερση εφτά δεξαμενών αποθήκευσης πετρελαιοειδών στο Βασιλικό. Τα μειωμένα κέρδη οφείλονταν σε μείωση του μεικτού κέρδους, αύξηση των λειτουργικών εξόδων αλλά και των εξόδων χρηματοδότησης.

Tsokkos Hotels

Μετά την πρόσφατη αναδιάρθρωση των δανειακών υποχρεώσεων της, η Tsokkos Hotels αναμένει βελτιωμένα αποτελέσματα για το σύνολο του 2015. Βασική αιτία αποτελεί η πρώτη πλήρης χρονιά για το πέντε αστέρων ξενοδοχείο της εταιρείας King Evelthon στην Πάφο, το οποίο ξεκίνησε λειτουργία τον Απρίλιο του 2014 και γι' αυτό τη συγκεκριμένη χρονιά είχε μειωμένα εισοδήματα.

Η ξενοδοχειακή εταιρεία έκλεισε το 2014 με κέρδος 342 χιλ. ευρώ σε σύγκριση με κερδοφορία 1,3 εκατ. ευρώ το 2013 παρόλο που ο κύκλος εργασιών ήταν σημαντικά αυξημένος (10%) στα 46,8 εκατ. ευρώ. Βασική αιτία του μειωμένου κέρδους ήταν η συναλλαγματική ζημιά λόγω της μεταβολής της ισοτιμίας του ελβετικού φράγκου.

Amathus

Κέρδη θα παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της Amathus για το 2015 σε αντίθεση με τη ζημιά που παρουσίασαν το 2014. Σύμφωνα με την εταιρεία, η βελτίωση των αποτελεσμάτων οφείλεται στη μείωση των καθαρών χρηματοδοτικών εξόδων, στη βελτίωση των αποτελεσμάτων της από κοινού ελεγχόμενης εταιρείας και των συνδεδεμένων εταιρειών και στη μείωση της ζημιάς από προσαρμογές στη δίκαιη αξία επενδύσεων σε ακίνητα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

Το 2014, η εταιρεία παρουσίασε ζημιά 4,1 εκατ. ευρώ παρά το γεγονός ότι το εισόδημα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες παρέμεινε στα ίδια επίπεδα. Η ζημιά προήλθε κυρίως από απομείωση των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των ξενοδοχείων Amathus σε Πάφο και Ρόδο. Συνολικά η ζημιά από τους προαναφερόμενους παράγοντας ανήλθε σε 6,5 εκατ. ευρώ.

Logicom

Η Logicom, η οποία τα τελευταία χρόνια επεκτείνεται ραγδαία, έχοντας όμως μικρά περιθώρια κέρδους, ανακοίνωσε πως κατά το 2015, σε σύγκριση με το 2014, εμφανίζεται σημαντική αύξηση του κέρδους από εργασίες αλλά και της κερδοφορίας λόγω ακριβώς της σημαντικής αύξησης του κύκλου εργασιών. Η εταιρεία τεχνολογίας έκλεισε το 2014 με κέρδος 6,4 εκατ. ευρώ και πολύ μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών ο οποίος ανήλθε σε 631 εκατ. ευρώ κυρίως λόγω της αύξησης των πωλήσεων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και στη Σαουδική Αραβία. Ο αναβρασμός και οι πολιτικές εξελίξεις στις αραβικές χώρες το τελευταίο διάστημα ενδεχομένως να επηρεάσει μελλοντικά τα αποτελέσματα της εταιρείας.

Πέραν της βελτίωσης των συνθηκών στην αγορά, τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν και τα προβλήματα που παραμένουν.

ΚΕΟ

Αύξηση του κύκλου εργασιών και κατ' επέκταση του κέρδους από εργασίες αλλά και μείωση του κόστους παραγωγής οδηγούν τα αποτελέσματα της ΚΕΟ για το 2015 σε θετικότερα αποτελέσματα απ' ό,τι 12 μήνες προηγουμένως. Η εταιρεία παραγωγής της ομώνυμης μπύρας έκλεισε το 2014 με ζημιά 2,5 εκατ. ευρώ αλλά σημαντικά μειωμένη σε σχέση με τη ζημιά των 8,8 εκατ. ευρώ του 2013. Το 2014, η εταιρεία παρουσίασε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά λειτουργικά κέρδη ως αποτέλεσμα της προσπάθειας για μείωση του κόστους λειτουργίας και διατήρησης των πωλήσεων.

SFS GROUP

Σημαντικά μειωμένες ζημιές σε σχέση με τις αντίστοιχες του 2014 ανακοίνωσε πως θα καταδείξουν τα αποτελέσματά του για το 2015, ο Όμιλος SFS. Η μείωση της ζημιάς προκύπτει κυρίως από τις επανεκτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων και από τη μείωση της ζημιάς στα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση. Η εταιρεία έκλεισε το 2014 με ζημιά 22,3 εκατ. ευρώ και το 2013 με ζημιά 51 εκατ. ευρώ. Όπως και για τα φετινά αποτελέσματα, έτσι και το 2014, η μείωση της ζημιάς σε σχέση με το 2013 οφειλόταν στην επανεκτίμηση των ακινήτων και στη μείωση των προβλέψεων για επισφαλείς χρεώστες. Αξίζει να σημειωθεί πως το 2014 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ομίλου υπερέβαιναν τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατά 15,2 εκατ. ευρώ.

Κύκλος εργασιών, περιορισμός εξόδων και επανεκτιμήσεις ακινήτων καθορίζουν το σκηνικό.

Δήμητρα Επενδυτική

Ζημιά για το 2015 αναμένεται να καταγράψει η Δήμητρα Επενδυτική παρόλο που ακόμα δεν έχουν συμπεριληφθεί οι επανεκτιμήσεις των επενδύσεων του συγκροτήματος σε ακίνητα οι οποίες όμως δεν αναμένεται να διαφοροποιήσουν την εκτίμηση για ζημιά. Η ζημιά προκύπτει κυρίως από το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων της εταιρείας και κυρίως από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα. Όπως σχολιάζει η εταιρεία, το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων κατέγραψε σημαντικές μη πραγματοποιηθείσες ζημιές λόγω της αρνητικής πορείας του ΧΑΚ. Την ίδια ώρα, οι εισπρακτέοι τόκοι αναμένεται να είναι σημαντικά μειωμένοι σε σχέση με το 2014 λόγω της μείωσης και των τραπεζικών επιτοκίων όσο και των ίδιων των καταθέσεων της εταιρείας. Σε σχέση με τις επενδύσεις σε ακίνητα, τα ενοίκια που εισέπραξε η εταιρεία είναι περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2014, ωστόσο, εκκρεμεί η επανεκτίμηση των ακινήτων. Σε αντίθεση με την κερδοφόρα χρονιά του 2013 (8,3 εκατ. ευρώ), το 2014 η Δήμητρα έκλεισε με ζημιές 13,4 εκατ. ευρώ. Η ζημιά σε μεγάλο βαθμό αποδόθηκε και τότε στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο και κυρίως στην επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα η τιμή της μετοχής της οποίας μειώθηκε από 8,4 σεντ σε 4,1 σεντ.

Φρου Φρου

Μειωμένη κερδοφορία προανήγειλε για τη χρονιά που έκλεισε η Φρου-Φρου η οποία μέμφεται την έλλειψη ρευστότητας στην αγορά και τον οξύτερο ανταγωνισμό, παράγοντες που «συνεχίζουν να επηρεάζουν αναστολτικά την ανάκαμψη και ανάπτυξη των αποτελεσμάτων του συγκροτήματος». Πάντως η εταιρεία εξήγγειλε πως για το 2016 τα αποτελέσματα της θα είναι καλύτερα από αυτά της χρονιάς που κλείνει. Το κέρδος της εταιρείας, που τα τελευταία χρόνια προχώρησε σε σημαντικές επεκτατικές κινήσεις, ανήλθε το 2014 σε 2,4 εκατ. ευρώ λόγω και της αύξησης των πωλήσεων που έφτασαν τα 27,9 εκατ. ευρώ.

Atlantic Insurance

Ελαφρώς μειωμένα αποτελέσματα σε σχέση με το 2014 αναμένει και η Atlantic Insurance. Τα αποτελέσματα της ασφαλιστικής επηρέασαν τόσο τα μειωμένα κέρδη από επενδύσεις όσο και η μείωση των ασφαλίστρων. Το 2014 τα κέρδη της ασφαλιστικής εταιρείας αυξήθηκαν κατά 70% και έφτασαν τα 4,8 εκατ. ευρώ. Βασική αιτία ήταν αύξηση κατά 7,9% των ασφαλιστικών εργασιών αλλά και το γεγονός πως τα αποτελέσματα του 2013 επηρεάστηκαν από κούρεμα καταθέσεων ύψους 590 χιλ. ευρώ.

Τα καύσιμα άσκησαν πιέσεις στο λιανεμπόριο

Σταθερός ο τζίρος σε τρόφιμα, καπνό, μικρές μειώσεις σε ρούχα

Του **ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Ελαφρές πιέσεις δέχθηκε στο σύνολό του ο τζίρος του λιανικού εμπορίου τους πρώτους δέκα μήνες της περσινής χρονιάς συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του προπέρσινου έτους, διατηρώντας, ωστόσο, τη δυναμική του. Οι απώλειες που δέχθηκε ο δείκτης, ο οποίος καταδεικνύει την αξία του κύκλου εργασιών του λιανεμπορίου οφείλονται κυρίως στην έντονη υποχώρηση της αξίας του κύκλου εργασιών στα καύσιμα, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από τον αυξημένο όγκο εργασιών, καθώς επίσης και σε εμπορικούς τομείς, οι οποίοι δεν υπάγονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες. Αντίθετα, αυξημένος ήταν ο τζίρος σε σημεία πώλησης τροφίμων, ποτών και καπνού τόσο σε ειδικά όσο και σε γενικά καταστήματα, ενώ συνολικά οι πωλήσεις εδώδιμων προϊόντων παρέμειναν σταθερές. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, πτωτικά κινήθηκε η αξία του λιανεμπορίου εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων, με τον δείκτη να υποχωρεί κατά 1,1% στο 83,6 την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2015 έναντι 84,5 την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Διευκρινίζεται πάντως ότι τα στοιχεία για τον Οκτώβριο του 2015 είναι προκαταρκτικά, ενώ τα στοιχεία για την περίοδο Ιουλίου – Σεπτεμβρίου 2015 είναι αναθεωρημένα.

Αξία στα ίδια επίπεδα

Η αξία του λιανικού εμπορίου το δεκάμηνο του 2015 έφτασε τα 4,65 δισ. ευρώ (4.649.545.252) σε σύγκριση με 4,7 δισ. ευρώ (4.699.600.165) την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Αντίθετα, ελαφρά αύξηση 0,5% σημείωσε το λιανικό εμπόριο, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα καύσιμα, το οποίο διαμορφώθηκε στις 81,8 μονάδες σε σύγκριση με 81,3 μονάδες τη δεκαμηνία του 2014. Παράλληλα, ο τζίρος του λιανικού εμπορίου σε μη ειδικευμένα καταστήματα, δηλαδή κυρίως υπεραγορές, υποχώρησε κατά 0,8% στις 80,6 μονάδες σε σχέση με 81,2 μονάδες την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Πιο αναλυτικά, η αξία του συγκεκριμένου τομέα διαμορφώθηκε στο 1,83 δισ. ευρώ (1.833.706.099) σε σύγκριση με 1,85 δισ. ευρώ (1.850.736.384) το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2014.

Ο δείκτης αξίας του λιανεμπορίου σε τρόφιμα-ποτά-καπνό σε μη ειδικευμένα καταστήματα μειώθηκε στο 105,3 το δεκάμηνο του 2015 από 105,5 μονάδες το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2014. Υπολογίζεται ότι η αξία του διαμορφώθηκε στο 1,73 δισ. ευρώ (1.736.921.394), σε σχέση με 1,74 δισ. ευρώ (1.740.220.390) την αντίστοιχη περίοδο του 2014, υποχωρώντας κατά 0,2%. Η αξία του λιανικού εμπορίου τροφίμων, ποτών και καπνού σε ειδικευμένα καταστήματα, δηλαδή περίπτερα, φούρνους και μίνι μάρκετ, αυξήθηκε στις 107,8 μονάδες την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2015 έναντι 105,3 μονάδες την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Εκτιμάται ότι ο τζίρος της συγκεκριμένης κατηγορίας πλησίασε το δεκάμηνο του 2015 τα 376.700 ευρώ, σε σύγκριση με 367.960 ευρώ το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2014, σημειώνοντας αύξηση ύψους 2,37%.

Υπολογίζεται ότι η αξία του κύκλου εργασιών εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων το δεκάμηνο του 2015 έφτασε τα 4,65 δισ. ευρώ.

Μείωση στα πετρελαιοειδή

Μικρή πτώση παρουσίασε ο τζίρος σε καταστήματα ρούχων και παπουτσιών, με τον δείκτη αξίας κύκλου εργασιών στην κατηγορία «υφάσματα – ενδύματα - υποδήματα» να υποχωρεί στις 81,3 μονάδες έναντι 82,1 την αντίστοιχη δεκαμηνία του 2014. Υπολογίζεται ότι η αξία του κύκλου εργασιών μειώθηκε κατά 1%, στα 634.617 ευρώ έναντι 640.861 ευρώ το δεκάμηνο του 2014.

Σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα κινήθηκε τόσο το 2014 όσο και το 2015 ο δείκτης του κύκλου εργασιών για ηλεκτρικά είδη και έπιπλα, ο οποίος ωστόσο αυξήθηκε την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου στις 70,1 μονάδες έναντι 64,2 μονάδες την αντίστοιχη περίοδο της προπερασμένης χρονιάς, σημειώνοντας άνοδο περίπου 9,2%. Συγκεκριμένα, ο τζίρος της αγοράς ηλεκτρικών συσκευών και έπιπλα αυξήθηκε κατά 9,18% στα 502.443 ευρώ έναντι 460.155 ευρώ την αντίστοιχη δεκαμηνία του 2014.

Αισθητή ήταν η υποχώρηση στον κύκλο εργασιών για τα καύσιμα, στα οποία, ωστόσο, η κατανάλωση της περσινής χρονιάς διατηρήθηκε περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2014. Συγκεκριμένα, στον δείκτη αξίας κύκλου εργασιών για τα καύσιμα οχημάτων, ο οποίος διαμορφώθηκε στις 97,9 μονάδες έναντι 108,6, καταγράφηκε υποχώρηση 9,9% την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2015 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Αν και η αξία στον κύκλο εργασιών για τα καύσιμα του δεκάμηνου του 2015 μειώθηκε στα 629.467 ευρώ έναντι 698.265 την ίδια περίοδο του 2014, εντούτοις ο όγκος κύκλου εργασιών στη συγκεκριμένη κατηγορία αυξήθηκε κατά 4,3% στις 81,8 μονάδες σε σχέση με 78,5 μονάδες την ίδια περίοδο της προπέρσινης χρονιάς.

Πάντως, ισχυρή ήταν η πτώση στην κατηγορία άλλο λιανικό εμπόριο σε μη ειδικευμένα καταστήματα, όπως οι υπεραγορές, η οποία υποχώρησε κατά 10,6% στις 15,7 μονάδες έναντι 17,5 μονάδες το δεκάμηνο του 2014. Υπολογίζεται ότι ο τζίρος της συγκεκριμένης κατηγορίας μειώθηκε στα 98.868 ευρώ σε σύγκριση με 110.203 ευρώ την δεκαμηνία του 2014.

Χωρίς νομοθετική ρύθμιση

Την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί της προσφυγής της κυβέρνησης κατά της καταψήφισης από την Ολομέλεια της Βουλής των κανονισμών, οι οποίοι κατατέθηκαν από την Υπουργό Εργασίας για το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων αναμένει η αγορά, η οποία από την Κυριακή 3 Ιανουαρίου επέστρεψε στη νομοθεσία του 2006. Παρόλο που έγιναν εκατοντάδες καταγγελίες από επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας και την Αστυνομία σε γενικά καταστήματα, τα οποία λειτούργησαν την Κυριακή, σε αντίθεση με τη νομοθεσία που προνοούσε ότι θα παρέμειναν κλειστά, εντούτοις αρκετοί καταστηματάρχες προτίθενται να συνεχίσουν να λειτουργούν τις επιχειρήσεις τους τόσο τα απογεύματα της Τετάρτης όσο και τις Κυριακές, μεταξύ 11:00-19:00, όπως έπρατταν τα τελευταία 2,5 χρόνια. Η κίνηση στην αγορά σε πολυσύχναστους εμπορικούς δρόμους, όπως Λήδρας, Ονασαγόρου, καθώς επίσης και στα εμπορικά κέντρα (malls) ήταν ιδιαίτερα αυξημένη την Κυριακή, έπειτα από το διήμερο της Πρωτοχρονιάς και της 2ας Ιανουαρίου, κατά το οποίο τα γενικά καταστήματα παρέμειναν κλειστά. Στις πολυσύχναστες οδούς Λήδρας και Ονασαγόρου αρκετά από τα καταστήματα, μικρά και μεγάλα, επέλεξαν να λειτουργήσουν την Κυριακή 3 Ιανουαρίου, όπως αναμένεται δηλαδή να πράξουν και κατά τις επόμενες Κυριακές και τις Τετάρτες μετά τις 15:00. Ωστόσο, διευκρινίζεται ότι ανήμερα των Θεοφανίων τα γενικά καταστήματα θα παραμείνουν κλειστά, αφενός όπως προνοεί ο νόμος του 2006 και αφετέρου υιοθετώντας τους κανονισμούς, τους οποίους κατέθεσε η αρμόδια Υπουργός, που απορρίφθηκαν μετέπειτα από τη Βουλή.

Πάντως, οι δύο σχολές σκέψης επί της πολιτικής που ακολουθούν οι καταστηματάρχες σχετικά με τη λειτουργία των καταστημάτων την Κυριακή είναι είτε να μη λειτουργήσουν τις επιχειρήσεις τους, όπως προνοεί η νομοθεσία η οποία βρίσκεται σε ισχύ, είτε να τις λειτουργήσουν, όπως έπρατταν τα τελευταία 2,5 χρόνια, αναμένοντας ταυτόχρονα να αποφανθεί το Ανώτατο Δικαστήριο τόσο για την προσφυγή της κυβέρνησης για την καταψήφιση των κανονισμών όσο και για ενδεχόμενη καταχώριση ποινικής υπόθεσης εναντίον των ίδιων των καταστηματαρχών, οι οποίοι καταγγέλθηκαν και θα εξακολουθήσουν να καταγγέλλονται μέχρι την έκδοση της απόφασης του Ανωτάτου.

Η αξία του κύκλου εργασιών στο λιανικό εμπόριο

	ΔΕΙΚΤΗΣ ΙΑΝ-ΟΚΤ 2014*	ΔΕΙΚΤΗΣ ΙΑΝ-ΟΚΤ 2015	ΤΖΙΡΟΣ ΙΑΝ-ΟΚΤ 2014	ΤΖΙΡΟΣ ΙΑΝ-ΟΚΤ 2015
Λιανικό εμπόριο εκτός μηχανοκίνητων οχημάτων	84,5	83,6	4,7 δισ. ευρώ	4,65 δισ. ευρώ
Λιανικό εμπόριο (σε μη ειδικευμένα καταστήματα)	81,2	80,6	1,85 δισ. ευρώ	1,83 δισ. ευρώ
Τρόφιμα-ποτά-καπνός (σε μη ειδικευμένα)	105,5	105,3	1,74 δισ. ευρώ	1,73 δισ. ευρώ
Άλλο λιανικό εμπόριο (σε μη ειδικευμένα)	17,5	15,7	110.203 ευρώ	98.868 ευρώ
Λιανικό τροφίμων-ποτών-καπνού (σε ειδικευμένα)	105,3	107,8	376.700 ευρώ	367.960 ευρώ
Υφάσματα-ενδύματα-υποδήματα	82,1	81,3	640.861 ευρώ	634.617 ευρώ
Ηλεκτρικά είδη και έπιπλα	64,2	70,1	460.155 ευρώ	502.443 ευρώ
Λιανικό καυσίμων οχημάτων σε ειδικευμένα	108,6	97,9	698.265 ευρώ	629.467 ευρώ

*Με βάση το 100

05-OIK_POLITIKI_KATHI 05/01/16 21:19 Page 5

Στοίχημα ο χρόνος για το Διοικητικό Δικαστήριο

Στο χώρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα εδρεύει το νέο δικαστικό όργανο που θα αναλάβει προσφυγές, φορολογικές διαφορές και υποθέσεις διεθνούς προστασίας

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Με τη γνωστοποίηση που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, παίρνει σάρκα και οστά το Διοικητικό Δικαστήριο, με στόχο την αποφόρτιση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και γενικότερη μείωση του διοικητικού φόρτου.

Το Διοικητικό Δικαστήριο υπολογίζεται να αναλάβει υποθέσεις που αναλογούν στο 40% του φόρτου του Ανωτάτου Δικαστηρίου με στόχο την ταχύτερη εκδίκαση υποθέσεων. Ο χρόνος που χρειάζεται για δικαστικές διαδικασίες στην Κύπρο είναι από τους μεγαλύτερους σε διάρκεια σε σύγκριση με άλλες χώρες και αποτελεί και ένα από τους λόγους που η Κύπρος λαμβάνει χαμηλή βαθμολογία σε θέματα επιχειρηματικότητας.

«Ο χρόνος θα δείξει αν το εγχείρημα θα φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα», σχολίασε στην «Κ» ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Δώρος Ιωαννίδης.

Υπολογίζεται να αποφορτίσει κατά 40% το Ανώτατο Δικαστήριο.

Οι αισιόδοξες εκτιμήσεις θέλουν το Διοικητικό Δικαστήριο να συμβάλλει στην εξοικονόμηση μέχρι και 50% του δικαστικού χρόνου. Κατά τον υπουργό Δικαιοσύνης Ιωνά Νικολάου, σημαντική αναμένεται να είναι και η επιτάχυνση στην εκδίκαση των προσφυγών αφού σήμερα, για την εκδίκασή τους σε πρώτο βαθμό, απαιτούνται τρία και τέσσερα χρόνια, «πράγμα το οποίο δεν τιμά την δικαιοσύνη στον τόπο μας».

Από την άλλη, μέσα από τον διορισμό δικαστών, οι οποίοι, με την απαιτούμενη πείρα που θα πρέπει να έχουν ως δικηγόροι και την ευρεία γνώση σε θέματα διοικητικού δικαίου, θα διασφαλίζουν την ποιότητα της απονομής της δικαιοσύνης για θέματα που σχετίζονται με το διοικητικό δίκαιο, πρόσθεσε. «Η σημερινή εξέλιξη, σε συνδυασμό με μια σειρά άλλων μέτρων που έχουν ληφθεί και συνεχίζουμε να λαμβάνουμε, καταλήγει, ενδυναμώνει τις διαδικασίες επιτάχυνσης της δικαστικής διαδικασίας προς όφελος του κάθε πολίτη που προσφεύγει στη δικαιοσύνη», πρόσθετε η ανακοίνωση του Ιωνά Νικολάου.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το Διοικητικό Δικαστήριο δημιουργήθηκε με αποκλειστική δικαιοδοσία να αποφασίζει σε πρώτο βαθμό επί πάσης προσφυγής η οποία υποβάλλεται δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος. Από τη μέρα της σχετικής γνωστοποίησης στην Επίσημη Εφημερίδα, όλες οι εκκρεμούσες διαδικασίες ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου μεταβιβάζονται στο Διοικητικό Δικαστήριο για συνέχιση της διαδικασίας και έκδοση απόφασης. Εξαίρεση αποτελούν οι υποθέσεις για τις οποίες η απόφαση έχει επιφυλαχθεί και οι οποίες θα συνεχιστούν και θα ολοκληρωθούν ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο ξεκίνησαν.

Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της Δικαστικής Εξουσίας για το 2016, το κόστος λειτουργίας για το Διοικητικό Δικαστήριο θα ανέλθει σε 789,4 χιλ. ευρώ.

Ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου Μύρων Νικολάτος, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού της δικαστικής εξουσίας τον περασμένο Νοέμβριο, είχε σχολιάσει πως υπάρχουν προβλήματα σε ό,τι αφορά την ταχύτητα της απονομής δικαιοσύνης.«Δεν βρισκόμαστε στο επιθυμητό επίπεδο σ΄αυτό το θέμα και επομένως το βάρος μας το ρίχνουμε εκεί:

Πώς μπορούμε δηλαδή να βελτιώσουμε την ταχύτητα απονομής δικαιοσύνης. Εργαζόμαστε σε διάφορα επίπεδα αναφορικά με την βελτίωση της ταχύτητας. Η δημιουργία ειδικών δικαστηρίων θα συμβάλει στην ταχύτερη απονομή δικαιοσύνης μειώνοντας το φόρτο εργασίας που έχουν τα δικαστήρια», είπε και πρόσθεσε ότι «η μεγαλύτερη τομή που έγινε τα τελευταία χρόνια είναι η δημιουργία του πρωτοβάθμιου διοικητικού δικαστηρίου».

Διεθνής προστασία

Πέρα από προσφυγές, το Διοικητικό Δικαστήριο θα εξετάζει και διαδικασίες για χορήγηση ή ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας από αιτητές, ώστε να υπάρξει εναρμόνιση με σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες. Σχετικός κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 προβλέπει για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα.

Και φορολογικά

Το νέο δικαστήριο θα εξετάζει για πρώτη φορά και ζητήματα φορολογικών διαφορών. Η διαφορά μπορεί να προκύπτει από τα εξής: επιβολή ή βεβαίωση φόρων, τελωνειακών δασμών, τελών και εισφορών ή δημοτικών φόρων, τελών και εισφορών και περιλαμβάνει διαφορά η οποία προκύπτει από πράξεις που επιβάλλουν κυρώσεις λόγω παραβάσεως διατάξεων της εκάστοτε σε ισχύ φορολογικής νομοθεσίας, ή από απαίτηση επιστροφής φόρου που καταβλήθηκε εκ λάθους ή χωρίς να οφείλεται, ή από ανάκληση φορολογικής δήλωσης.

Οι πρώτοι πέντε δικαστές του νέου σώματος πιάνουν δουλειά για παλιές και νέες προσφυγές.

ΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ
ΜΕ ΕΚΠΤΩΣΗ
μέχρι και
20%

Εκπτώσεις μέχρι και 20% στα εστιατόρια του Σχεδίου Selects, αποκλειστικά με τις κάρτες American Express® της Τράπεζας Κύπρου.
Διεθνής Κουζίνα | Ιταλική Κουζίνα | Ταβέρνες | Café/Bar

800 00 800 | www.bankofcyprus.com.cy

AMERICAN EXPRESS SELECTS

Καλύτερη κάθε μέρα
Τράπεζα Κύπρου

Θα λειτουργήσει αρχικά με πέντε δικαστές

Το Διοικητικό Δικαστήριο, που θα εδρεύει στη Λευκωσία και συγκεκριμένα στους χώρους του Ανωτάτου Δικαστηρίου, θα λειτουργήσει αρχικά με πέντε δικαστές, παρότι ο νόμος προβλέπει για διορισμό μέχρι και έξι δικαστών. Όπως έγινε γνωστό, του νέου δικαστηρίου θα προεδρεύει η Μαρίκα Παπαθωμά - Καλλιγέρου, και ως Δικαστές θα υπηρετούν οι: Αγνή Ευσταθίου Νικολετοπούλου, Γεώργιος Σεραφείμ, Φίλιππος Κωμοδρόμος και Ελενα Μιχαήλ. Οι διορισμοί έγιναν την 14η Δεκεμβρίου, 2015 για δοκιμαστική περίοδο ενός έτους. Σύμφωνα με το νόμο, μέλη του Διοικητικού Δικαστηρίου διορίζονται άτομα που πληρούν τα προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό στη θέση του Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου ή του Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου και διαθέτουν ευρεία γνώση σε θέματα διοικητικού δικαίου ή αποδεδειγμένη εμπειρία στο χειρισμό δικαστικών υποθέσεων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Διοικητικού Δικαστηρίου. Παράλληλα, με ομόφωνη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου ως δικαστής του Διοικητικού Δικαστηρίου δύναται να διοριστεί και δικηγόρος ο οποίος ασκεί το επάγγελμα για οκτώ τουλάχιστον χρόνια και πληροί όλα τα άλλα προσόντα που απαιτούνται από το νόμο.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου και οι δικαστές του Διοικητικού Δικαστηρίου δύναται να είναι εναλλάξιμοι με τους κατόχους των αντίστοιχων θέσεων σε άλλα δικαστήρια νοουμένου ότι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε έτη ως Πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου ή ως δικαστές του Διοικητικού Δικαστηρίου, ανάλογα με την περίπτωση, και οι κάτοχοι θέσεων Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου και Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή δύναται να είναι εναλλάξιμοι με τον Πρόεδρο του Διοικητικού Δικαστηρίου και τους δικαστές του Διοικητικού Δικαστηρίου, αντίστοιχα.

ΑΝΑΛΥΣΗ *Του* **HUGO DIXON / REUTERS**

Σωστή, αλλά επικίνδυνη απόφαση

Η Ευρωπαϊκή Ενωση εισήλθε σε έναν γενναίο νέο κόσμο τραπεζικών διασώσεων εκ των ένδον στις αρχές αυτής της χρονιάς. Η Ευρώπη ξόδεψε τόσο πολλά από τα χρήματα των φορολογουμένων για τη σωτηρία χρεοκοπημένων τραπεζών τα τελευταία χρόνια, ώστε είναι πλέον ορθό να αναζητήσει επενδυτές να καλύψουν τους λογαριασμούς του μέλλοντος. Ωστόσο, το νέο δύσκολο καθεστώς ενέχει μείζονες πολιτικούς κινδύνους. Ο καίριος κανόνας αφορά το ότι καμία τράπεζα δεν δύναται να διασωθεί με κρατικά κονδύλια, έως ότου οι πιστωτές, που αντιστοιχούν στο τουλάχιστον 8% των υποχρεώσεών της, καταβάλουν τα προβλεπόμενα. Αυτού του τύπου η διάσωση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σημαίνει συνήθως ότι εξανεμίζονται οι επενδύσεις των πιστωτών, είτε επειδή η αξία τους μειώνεται δραστικά είτε επειδή αυτές μετατρέπονται σε μετοχές της τράπεζας. Πέραν τούτου, εντός του κύκλου των χωρών της Ευρωζώνης, οι αρμόδιες εθνικές αρχές δεν θα έχουν πλέον την ευθύνη να διαχειρίζονται διαλυμένες τράπεζες. Το έργο αυτό μόλις μεταβιβάστηκε στον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης. Διαρκούσης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, η διάσωση τραπεζών υπήρξε ο συνηθισμένος τρόπος αποκατάστασής τους.

Οι αρμόδιες εθνικές αρχές δεν θα έχουν πλέον την ευθύνη να διαχειρίζονται διαλυμένες τράπεζες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε σε κρατική βοήθεια 592 δισ. ευρώ με αποδέκτες τράπεζες από τον Οκτώβριο του 2008 έως τα τέλη του 2012. Η απόφαση αυτή στηρίχτηκε στο επιχείρημα πως, εάν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατέρρεαν και οι πελάτες-καταθέτες έχαναν τα χρήματά τους, θα δημιουργείτο χάος. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι η διαδικασία αυτή προκάλεσε διόγκωση του δημοσίου χρέους των κρατών-μελών της Ευρωζώνης και συνέτεινε στην όξυνση της κρίσης. Ετσι προέκυψε και η αντίληψη πως οι επενδυτές και όχι οι φορολογούμενοι οφείλουν να επωμιστούν το κόστος της διάσωσης ή του κλεισίματος μιας τράπεζας, κάτι το οποίο ισχύει στις ΗΠΑ.

Η θεωρία συνίσταται στο ότι οι μέτοχοι θα πρέπει να δεχθούν το πρώτο χτύπημα, εφόσον γνωρίζουν πως διακινδυνεύουν τα χρήματά τους. Εάν αυτοί δεν επαρκούν για να σταθεροποιηθεί η τράπεζα, τότε οι ομολογιούχοι με τίτλους μειωμένης εξασφάλισης θα πρέπει να παρέμβουν, επειδή και αυτοί με τη σειρά τους θα πρέπει να γνωρίζουν πως τέτοιες επενδύσεις ενέχουν κινδύνους. Μετά ακολουθούν οι πρώτοι τη τάξει ομολογιούχοι και τελικά οι καταθέτες χωρίς ασφάλιση καταθέσεων. Στην Ευρωπαϊκή Ενωση αυτό αντιστοιχεί σε καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ. Οι μικρότεροι καταθέτες δεν θα έπρεπε να πλήττονται. Δυστυχώς, η εν των ένδον διάσωση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων είναι δυσκολότερη στην πράξη από ό,τι στη θεωρία.

Η μεγάλη δοκιμασία του μοντέλου αυτού ήλθε με την κυπριακή κρίση στις αρχές του 2013. Το αρχικό ένστικτο της Ευρωζώνης υπαγόρευσε να φορολογηθούν όλοι οι καταθέτες ανεξαιρέτως, προκειμένου να καλυφθούν τα κενά στους ισολογισμούς της τράπεζας. Αν και αυτή η κακή ιδέα εγκαταλείφθηκε, οι μεγαλοκαταθέτες υπέστησαν σοβαρές ζημίες, με συνέπεια να προκληθεί δραματική ύφεση. Αλλες χώρες, πάντως,δεν επιθυμούν να βιώσουν εκ νέου το πείραμα της Κύπρου. Εξ ου και η Ιταλία και η Πορτογαλία έσπευσαν να διασώσουν ορισμένες από τις προβληματικές τράπεζές τους, προτού τεθεί σε εφαρμογή το νέο καθεστώς από 1ης Ιανουαρίου 2016. Οχι, βέβαια, πως η Ρώμη και η Λισσαβώνα είχαν ελευθερία κινήσεων στο πώς διαχειρίστηκαν το εν λόγω ζήτημα.

Πάντως, δεν είναι σαφές τι θα συνέβαινε εάν οι τράπεζες Ιταλίας και Πορτογαλίας διασώζονταν εντός του 2016, καθώς προβλέπεται και ρήτρα διακριτικής ευχέρειας στην εφαρμογή των νέων κανόνων.

Εάν άλλες τράπεζες αντιμετωπίσουν πρόβλημα τα προσεχή χρόνια και μη ασφαλισμένοι καταθέτες υποστούν «κούρεμα» τύπου Κύπρου, οι πολιτικές επιπτώσεις αναμένονται οξύτερες από εκείνες σε Ιταλία και Πορτογαλία.

ΑΝΑΛΥΣΗ | *Του* **ALASTAIR MARSH / BLOOMBERG**

Εναλλακτικές στα εταιρικά ομόλογα

Οι διαπραγματευτές της Wall Street διερευνούν νέους τρόπους για να αντισταθμίσουν τον επενδυτικό κίνδυνο που, ενδεχομένως, να προκύψει από τα εταιρικά ομόλογα, επειδή παραδοσιακά εργαλεία όπως είναι τα ασφάλιστρα χρεοκοπίας, γνωστά και ως CDS (credit default swaps), δεν είναι πια αποτελεσματικά. Κάποιοι από τους μεγαλύτερους επενδυτικούς ομίλους βρίσκονται σε επιφυλακή διότι οι χρεοκοπίες των επιχειρήσεων με εταιρικά ομόλογα έχουν αυξηθεί σημαντικά. Σύμφωνα με έρευνα του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's, οι χρεοκοπίες των επιχειρήσεων που έχουν εκδώσει εταιρικά ομόλογα έχουν φθάσει στο υψηλότερο επίπεδο από το 2009, φθάνοντας τα 107 «λουκέτα» μέσα στο 2015. Σχεδόν το 40% των χρεοκοπιών αυτών εντοπίζεται στον κλάδο του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, αλλά και στον κλάδο των πρώτων υλών λόγω της μεγάλης πτώσης των τιμών των εμπορευμάτων. Παράλληλα, όμως, ασκούνται πιέσεις σε άλλες βιομηχανίες και επηρεάζονται οι ευρύτερες αγορές των εταιρικών ομολόγων. Η Standard & Poor's προβλέπει πως οι χρεοκοπίες στις ΗΠΑ θα έχουν παρουσιάσει αύξηση στο 3,3% μέχρι τον Σεπτέμβριο από το 2,5% ένα χρόνο πριν. Στην Ευρώπη, οι χρεοκοπίες θα έχουν αυξηθεί στο 2,4% από το 1,5%, αντίστοιχα. Ενώ τα ασφάλιστρα χρεοκοπίας αποτέλεσαν τα βασικά εργαλεία για την αντιστάθμιση του επενδυτικού κινδύνου κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, ο όγκος των συναλλαγών έχει υποχωρήσει μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση επειδή οι εποπτικές αρχές στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ απαιτούν από τις τράπεζες να διατηρούν περισσότερα κεφάλαια για να μπορούν να καλύπτουν τυχόν απώλειες. «Με το νέο έτος, θα είναι μείζονος σημασίας να αξιολογεί κανείς τους τρόπους για να αντισταθμίσει κάποιος τον κίνδυνο σε ένα χαρτοφυλάκιο με τίτλους σταθερού εισοδήματος αντί ενός συγκεκριμένου ομολόγου», δηλώνει ο Τζον Μάουμπαϊ, επενδυτής κεφαλαίων στη μονάδα GLG της Man Group με περιουσιακά στοιχεία 31 δισ. δολαρίων. «Η παλαιά προσέγγιση δεν έχει το ίδιο αντίκρισμα», προσθέτει ο ίδιος. Ο επενδυτικός κολοσσός BlackRock προωθεί στρατηγικές με διαπραγματεύσιμα αμοιβαία ή ETFs, τα οποία είναι επενδυτικά προϊόντα που παρακολουθούν την πορεία δεικτών ομολόγων και λειτουργούν σαν μετοχές. Η αντιστάθμιση του επενδυτικού κινδύνου με διαπραγματεύσιμα αμοιβαία αποτελεί επιλογή ευρείας αποδοχής, διότι συνδέονται με δείκτες που περιλαμβάνουν περισσότερες εταιρείες σε σχέση με τους δείκτες των ασφαλίστρων χρεοκοπίας. Τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία που μπορεί να σορτάρει κανείς, δηλαδή να λάβει θέση που στοιχηματίζει σε απώλειες, έχουν διπλασιαστεί στα 6,1 δισ. δολάρια την τελευταία διετία, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας αναλύσεων Markit Group. Οι πωλήσεις με θέσεις που στοιχηματίζουν σε πτώση των τιμών στα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία διαμορφώθηκαν τον Δεκέμβριο στα 568,4 εκατ. ευρώ ανά εβδομάδα, κατά μέσον όρον, από τα 132,8 εκατ. ευρώ που ίσχυαν τον Ιανουάριο του 2014. Την ίδια ώρα, η αγορά των πιστωτικών παραγώγων έχει συρρικνωθεί κατά 74% από το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Παρ' όλα αυτά εξακολουθεί να υπερτερεί όλων των υπολοίπων εναλλακτικών καθώς αποτιμάται στα 15 τρισ. δολάρια, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών. Από το ξέσπασμα της κρίσης, ωστόσο, τα συμβόλαια ασφάλισης από τον κίνδυνο της χρεοκοπίας που συνδέονται με μια μεμονωμένη εταιρεία έχουν υποχωρήσει από τα 33,4 τρισ. δολάρια στα 8,2 τρισ. δολάρια, όπως δείχνουν τα στοιχεία της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών. «Η αγορά των CDS ή των ασφαλίστρων χρεοκοπίας δεν ανταποκρίνεται στην αγορά ομολόγων», τονίζει ο Πίτερ Τικρ, επικεφαλής στρατηγικής στα μακροοικονομικά της Brean Capital. Προσθέτει, δε, πως τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία προσφέρουν ευρύτερη κάλυψη από τον επενδυτικό κίνδυνο.

Οι χρεοκοπίες επιχειρήσεων που έχουν εκδώσει εταιρικά ομόλογα έχουν αγγίξει το υψηλότερο επίπεδο από το 2009, φθάνοντας τα 107 «λουκέτα» μέσα στο 2015.

06-OIK_POLITIKI_KATHI 05/01/16 21:27 Page 6

Συζήτηση εδαφικού επιδιώκει να ανοίξει η ε/κυπριακή πλευρά

Για ασφάλεια και εγγυήσεις τα είπαν Αϊντε – Κοτζιάς

Της **ΜΕΛΑΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Αρχή του χρόνου με περιουσιακό θα κάνουν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Μουσταφά Ακιντζί στην αυριανή πρώτη τους συνάντηση για το 2016, στο πλαίσιο της διαδικασίας των εντατικών διαπραγματεύσεων που υιοθέτησαν από τον περασμένο Νοέμβριο.

Στην αυριανή ατζέντα θα βρίσκονται και μια σειρά άλλα θέματα προς συζήτηση στα οποία οι δύο πλευρές εξακολουθούν να διατηρούν τις διαφωνίες τους ή και δεν έχουν συζητήσει επαρκώς μέχρι στιγμής, όπως είναι το εδαφικό.

Παράλληλα, οι δύο ηγέτες θα επιχειρήσουν αύριο να ξεκαθαρίσουν τα επόμενα βήματά τους στις διαπραγματεύσεις, διαμορφώνοντας ένα οργανόγραμμα των επόμενων συναντήσεών τους, με βάση το οποίο θα αποσαφηνίζονται οι υφιστάμενες εκκρεμότητες στα διάφορα κεφάλαια του Κυπριακού, αλλά και πώς οι δύο προχωρούν και μέσα από ποιες παρεμβάσεις προκειμένου να υποβοηθηθεί η διαπραγματευτική διαδικασία και να δίνεται η αναγκαία καθοδήγηση προς τους διαπραγματευτές.

Η ατζέντα της συνάντησης των δύο ηγετών έχει ήδη συμφωνηθεί από χθες μεταξύ των δύο διαπραγματευτικών ομάδων, οι οποίες με επικεφαλής τους Ανδρέα Μαυρογιάννη και Οζντίλ Ναμί είχαν την πρώτη τους συνάντηση για το 2016.

Στις τρεις συναντήσεις των ηγετών που έχουν καθοριστεί για τον Ιανουάριο, η ελληνοκυπριακή πλευρά θα επιδιώξει να ανοίξει επιτέλους μια ουσιαστικότερη συζήτηση στο εδαφικό.

Σύμφωνα πάντως με πληροφορίες της «Κ», στις τρεις συναντήσεις των ηγετών που έχουν καθοριστεί για τον Ιανουάριο, η ελληνοκυπριακή πλευρά θα επιδιώξει να ανοίξει επιτέλους μια ουσιαστικότερη συζήτηση στο εδαφικό, η οποία και ενδεχομένως να διευκολύνει τη συζήτηση στο περιουσιακό, το οποίο και παρά τις εντατικές διαπραγματεύσεις τους προηγούμενους δύο μήνες παραμένει σε πλήρη στασιμότητα.

Λίγα πάντως 24ωρα πριν από την έναρξη του νέου κύκλου εντατικών διαπραγματεύσεων, ο ειδικός σύμβουλος του Γενικού Γραμματέα των ΗΕ, Έσπεν Μπαρθ Άιντε, είχε μια κρίσιμη συνάντηση στην Αθήνα για το Κυπριακό με τον Έλληνα Υπουργό Εξωτερικών, Νίκο Κοτζιά.

Στη συνάντηση, που κράτησε δύο ώρες, η συζήτηση επικεντρώθηκε στα θέματα ασφάλειας και εγγυήσεων, με τον Έλληνα Υπουργό Εξωτερικών να επαναλαμβάνει στον αξιωματούχο των ΗΕ τις πάγιες θέσεις της Αθήνας για κατάργηση του υφιστάμενου συστήματος εγγυήσεων και αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων ως των αναγκαίων προϋποθέσεων για επίλυση του Κυπριακού.

Σύμφωνα πάντως με διπλωματικές πληροφορίες, μετά και τις συζητήσεις που είχε στην Αθήνα, ο Έσπεν Μπαρθ Άιντε, δεν αναμένεται να προχωρήσει σε αξιοποίηση στο Νταβός της παρουσίας των εμπλεκόμενων μερών στο Κυπριακό για τη σύγκληση άτυπης έστω πενταμερούς ή πολυμερούς διάσκεψης προς συζήτηση του κεφαλαίου της ασφάλειας και των εγγυήσεων. Πολύ περισσότερο, όπως μεταφέρουν οι ίδιες πηγές, που Αθήνα και Άιντε διαπιστώνουν να μην βρίσκονται σε πλήρη ευθυγράμμιση στα θέματα της ασφάλειας και των εγγυήσεων.

Στο τέλος πάντως της συνάντησής του με τον Έλληνα Υπουργό Εξωτερικών, ο αξιωματούχος των ΗΕ, αναφερόμενος στο θέμα των εγγυήσεων, το χαρακτήρισε ως θέμα με διεθνείς διαστάσεις, η λύση του οποίου, όπως επεσήμανε, θα πρέπει να κάνει και τις δύο κοινότητες της Κύπρου να αισθάνονται ασφαλείς.

Στο μεταξύ, ενόψει του νέου κύκλου εντατικών διαπραγματεύσεων που αρχίζουν αύριο, η τουρκοκυπριακή πλευρά συντονίζεται με την Άγκυρα. Από χθες βράδυ, βρίσκεται σε παράνομη επίσκεψη στα κατεχόμενα ο Τούρκος Υπουργός αρμόδιος για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Βολκάν Μποζκίρ, ο οποίος θα έχει σήμερα συνομιλίες με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, Μουσταφά Ακιντζί. Παράλληλα, ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ χθες βρισκόταν στην Άγκυρα για επαφές και συζητήσεις για το Κυπριακό.

Η συζήτηση Αϊντε με τον Νίκο Κοτζιά επικεντρώθηκε στα θέματα ασφάλειας και εγγυήσεων.

Οι τελευταίοι εορτασμοί στην πόλη της Αμμοχώστου έγιναν τον Γενάρη του 1974 και ήταν παράδοση τον καθαγιασμό των υδάτων να κάνει ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου.

«Σήμερα τα Φώτα ...» στην πόλη της Αμμοχώστου

Εκατοντάδες πιστοί θα παραστούν σήμερα στον αγιασμό των υδάτων

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Γλυκές μνήμες από την Αμμόχωστο της καρδιάς όλων των Βαρωσιωτών ξυπνά η σημερινή μέρα. Ανήμερα του αγιασμού των Υδάτων η πόλη του Ευαγόρα, έστω και βουβή, υποδέχεται τους κατοίκους της και μη, για να ζήσουν παλιές καλές στιγμές του παρελθόντος. Τότε που δεν υπήρχαν συρματοπλέγματα και που η πόλη έσφυζε από ζωή. Τότε που με κάθε γεγονός κοινωνικό, πολιτικό, ή θρησκευτικό οι Αμμοχωστιανοί έδιναν μια διαφορετική νότα στην καθημερινότητά τους. Θεοφάνια στην Αμμόχωστο. Μια ιδιαίτερη μέρα για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς της Αμμοχώστου, ακόμα και αν έχουν περάσει 42 χρόνια βουβά. Ακόμα και αν δεν θα περπατήσουν από την εκκλησία της Αγίας Τριάδας έως την μικρή προβλήτα στη Γλώσσα, για να ψάλλουν το «Εν Ιορδάνη Βαπτιζομένου σου Κύριε..» Παρά τις όποιες αντιξοότητες της κατοχής, οι Αμμοχωστιανοί είναι παρόντες στο κάλεσμα για Αγιασμό των Υδάτων στην κατεχόμενη πόλη. Πέραν των χιλίων πιστών θα περάσουν τα οδοφράγματα, για να λειτουργηθούν πρώτα στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου Εξορινού. Με επικεφαλής τις αρχές της κατεχόμενης πόλης, αλλά και τον πνευματικό ηγέτη τους, Μητροπολίτη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου, Βασίλειο θα πορευτούν προς την θάλασσα της Αμμοχώστου, όπου κάποιοι τολμηροί θα βουτήξουν στα παγωμένα νερά, για να ανασύρουν και να προσκυνήσουν τον Σταυρό. Οι εορταστικές εκδηλώσεις στην Αμμόχωστο θα ξεκινήσουν με τη Θεία Λειτουργία και τον Μέγα Αγιασμό των Θεοφανίων στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Εξορινού στην εντός των τειχών πόλη της Αμμοχώστου. Μετά τις 11.30 π.μ δημοτικές και θρησκευτικές αρχές της πόλης και πλήθος πιστών θα μεταβούν στη θάλασσα στη Γλώσσα που βρίσκεται δίπλα από τα ερειπωμένα ξενοδοχεία, όπου θα γίνει η τελετή κατάδυσης του Τιμίου Σταυρού και ο καθαγιασμός των υδάτων. «Θα ξαναζωντανέψουν οι στιγμές που τόσο μας έλειψαν», ανέφερε ο επικεφαλής της πρωτοβουλίας «Αμμόχωστος η Πόλη μας». Για την μετάβαση των πιστών χρησιμοποιήθηκαν λεωφορεία, ενώ αρκετοί χρησιμοποίησαν δικά τους μεταφορικά μέσα. Και στην περίπτωση των εορτασμών για τα Θεοφάνια η ευχή και η ελπίδα όλων των Αμμοχωστιανών είναι με τον τρόπο αυτό να ριζώσουν στον τόπο τους. Το δε 2016 εύχονται να είναι χρονιά επανένωσης της Κύπρου.

Η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού θα γίνει στη θάλασσα της Γλώσσας από τον Μητροπολίτη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασίλειο.

Τον παλιό καιρό στο Βαρώσι

Σύμφωνα με παλιούς Αμμοχωστιανούς οι εορτασμοί των Θεοφανίων ξεκινούσαν από την προηγούμενη μέρα. Η κ. Αλεξάνδρα Μελιφρονίδου, Βαρωσιότισα, θυμάται ότι την παραμονή των Θεοφανίων σε όλους τους ναούς οι ιερείς τελούσαν την λειτουργία και αγίαζαν τα ύδατα.

Στην συνέχεια ο κάθε ιερέας περνούσε από όλα τα σπίτια της ενορίας του για το καθιερωμένο καλάντισμα. Ανήμερα των Θεοφανίων επίκεντρο των εορτασμών ήταν αρχικά η εκκλησία της Αγίας Τριάδας που βρισκόταν σε κοντινή απόσταση από την θάλασσα της Αμμοχώστου. Η Θεία Λειτουργία τελούνταν προϊσταμένου του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου. Στην συνέχεια εν πομπή οι πιστοί από την Αγία Τριάδα και τις άλλες εκκλησίες την Αμμοχώστου κατευθύνονταν στην θάλασσα της Γλώσσας για τον καθαγιασμό των υδάτων. Εκεί, όπως φαίνεται και σε ένα βίντεο (www.kathimerini.com.cy/index.php?pageaction=kat&modid=1&artid=228328) από τους τελευταίους εορτασμούς των Θεοφανίων πριν από την εισβολή του 1974, είχε στηθεί μια μικρή εξέδρα απ΄ όπου ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος πραγματοποιούσε την κατάδυση του Τιμίου Σταυρού με νεαρούς που ήταν μέσα στην θάλασσα να κολυμπούν, να τον πιάσουν και να τον παραδώσουν στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Την ημέρα των Φώτων επίσης υπήρχε η συνήθεια οι γυναίκες να παρασκευάζουν γλυκίσματα και πιο συγκεκριμένα λουκουμάδες που έριχναν πάνω στις στέγες των σπιτιών προκειμένου να φύγουν οι καλικάτζαροι.

Ο Οζερσαϊ φλερτάρει με την «πρωθυπουργία»

Ιδρύει κόμμα και ελπίζει σε θετικά αποτελέσματα στις εκλογές

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Η νέα χρονιά ξεκινά για την τουρκοκυπριακή κοινότητα με μια άκρως ενδιαφέρουσα πολιτική εξέλιξη. Ο Τουρκοκύπριος ακαδημαϊκός, τέως διαπραγματευτής της τουρκοκυπριακής κοινότητας, προχωρά στην ίδρυση ενός νέο πολιτικού φορέα, ύστερα από την εντυπωσιακή πορεία, την οποία σημείωσε στις πρόσφατες «προεδρικές εκλογές». Όπως πληροφορείται η «Κ» από καλά ενημερωμένες τουρκικές πηγές, την νέα πρωτοβουλία του Κουντρέτ Όζερσαϊ παρακολουθεί από πολύ κοντά η Άγκυρα και η τουρκική κυβέρνηση.

Τον Απρίλιο, ο κ. Όζερσαϊ έχασε με πολύ μικρή διαφορά το «εισιτήριο» για τον δεύτερο γύρω της μεγάλης αναμέτρησης. Η συγκεκριμένη εξέλιξη αναπτέρωσε το ηθικό του κ. Όζερσαϊ και των συντρόφων του. Έτσι, στις αρχές του 2016 δρομολογήθηκε η ίδρυση του νέου τουρκοκυπριακού πολιτικού κόμματος, το οποίο σύμφωνα με τους εκπρόσωπούς του θα έχει κεντρώο χαρακτήρα. Μιλώντας πριν από λίγους μήνες αποκλειστικά στην «Κ», ο κ. Όζερσαϊ είχε δηλώσει ότι το νέο κόμμα απευθύνεται σε όλες τις μερίδες της τουρκοκυπριακής κοινωνίας. «Στο κίνημά μας λαμβάνουν μέρος άτομα από τον χώρο της Δεξιάς αλλά και της Αριστεράς», είχε τονίσει χαρακτηριστικά ο κ. Όζερσαϊ.

Η κίνηση του κ. Όζερσαϊ έρχεται σε μια στιγμή που η τουρκοκυπριακή πολιτική σκηνή έχει βυθιστεί στην κυριολεξία σε βαθιά πολιτική κρίση. Το ζήτημα της διαχείρισης του νερού, το οποίο φτάνει στο νησί από την Ανατολία, έχει προκαλέσει μεγάλο πολιτικό αναβρασμό. Σύμφωνα με έμπειρους αναλυτές, η μεγάλη «συγκυβέρνηση» του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (ΡΤΚ) και του Κόμματος Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ) δεν πρόκειται να βρει στο άμεσο μέλλον διέξοδο από την κρίση. Ο ηγέτης του ΡΤΚ, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ επιχειρεί απεγνωσμένα να γεφυρώσει το χάσμα, το οποίο χωρίζει την τ/κ πλευρά από την Άγκυρα. Ωστόσο, μέχρι στιγμής, η γεφυρωτική προσπάθεια δεν έχει φέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Στον πολιτικό ορίζοντα της τουρκοκυπριακής κοινότητας πλέον εμφανίζεται το ενδεχόμενο των πρόωρων εκλογών.

Αυτή τη στιγμή, λοιπόν, που όλα τα σενάρια είναι ανοικτά ο κ. Όζερσαϊ προχωρά στην ίδρυση νέου κόμματος. Επιχειρεί να επωφεληθεί στο έπακρον από την μεγάλη κρίση των μεγάλων κομμάτων, μετά τις ήττες τους στις «δημοτικές» και «προεδρικές» εκλογές. Η εμπιστοσύνη της τ/κ κοινότητας προς τα παραδοσιακά κόμματα εμφανίζεται κλονισμένη.

«Ενδέχεται να δούμε την άνοδο του κ. Όζερσαϊ μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα στην "πρωθυπουργία"», εκτιμούν αναλυτές.

Πηγές στην Άγκυρα σημειώνουν ότι πλέον έχει έρθει η στιγμή της πολιτικής ανανέωσης και ανασυγκρότησης της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Σε μια τέτοια συγκυρία, στηριζόμενος στην εμπειρία του κινήματος, το οποίο οργάνωσε πριν από λίγα χρόνια διά μέσου του διαδικτύου, ο κ. Όζερσαϊ ελπίζει για ένα καλό αποτέλεσμα στις επικείμενες «εκλογές».

Οι πληροφορίες, οι οποίες φτάνουν στην «Κ» από διάφορες πηγές δείχνουν ότι ο κ. Όζερσαϊ εμφανίζεται στο πολιτικό προσκήνιο σε μια ιδιαίτερα ευνοϊκή στιγμή. Η Τουρκία παρακολουθεί με έντονο ενδιαφέρον τα πρώτα βήματά του στο τ/κ πολιτικό πεδίο. Την ίδια στιγμή, διάφοροι αναλυτές αναμένουν αξιοσημείωτη επιτυχία από τον ίδιον και το κόμμα του στις ενδεχόμενες πρόωρες «εκλογές». Πηγή, η οποία δραστηριοποιείται στον χώρο των δημοσίων σχέσεων και γνωρίζει πολύ καλά τα δεδομένα στα μεγάλα πολιτικά κόμματα, επισημάνει ότι στις επικείμενες «εκλογές», ο κ. Όζερσαϊ ενδέχεται να μας εκπλήξει με τα ποσοστά που θα συγκεντρώσει.

Η πηγή μας τονίζει το εξής: «Ενδέχεται να δούμε την άνοδο του κ. Όζερσαϊ μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα στην πρωθυπουργία. Θα επωφεληθεί από την παραμονή του σε αυτό το αξίωμα μέχρι το 2020 για να εξασφαλίσει πολύτιμη πείρα. Στην συνέχεια, θα έχουν ανοίξει οι πύλες του Προεδρικού για τον ίδιον».

Με την προαναφερόμενη επισήμανση συμφωνούν και οι πηγές μας στην Άγκυρα, οι οποίες σημειώνουν ότι πλέον έχει έρθει η στιγμή της πολιτικής ανανέωσης και ανασυγκρότησης της τουρκοκυπριακής κοινότητας. «Οι Τουρκοκύπριοι χρειάζονται μια «επανάσταση», όπως αυτή, την οποία βίωσε το 2002 η Τουρκία. Το τ/κ πολιτικό σύστημα θα ανασυγκροτηθεί υπό την ηγεσία ενός ισχυρού και φιλόδοξου ηγέτη», τονίζει μια πηγή από τον κύκλο του Τούρκου Προέδρου.

07-OIK_POLITIKI_KATHI 05/01/16 20:45 Page 7

Αυστηρή νότα Αβέρωφ προς βουλευτές

Η Πινδάρου θα αδειάζει όσους επιδεικνύουν ανάρμοστη συμπεριφορά με επιπτώσεις στο κόμμα

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Η ηγεσία του ΔΗΣΥ ανησυχεί πως η ανάρμοστη συμπεριφορά των βουλευτών ενδέχεται να πλήξει αρνητικά το κόμμα σε μία κρίσιμη προεκλογική μάχη και να ενισχύσει την απαξίωση του εκλογικού σώματος.

Σαν ορχήστρα με ξεκούρδιστα όργανα παρουσιάζεται το τελευταίο διάστημα ο ΔΗΣΥ καθώς συμπεριφορές μερίδας συναγερμικών βουλευτών προκαλούν έντονες αντιδράσεις στην κοινή γνώμη και πλήττουν αναπόφευκτα το φιλελεύθερο και προοδευτικό προφίλ που προσπαθεί να καλλιεργήσει η ηγεσία του κόμματος. Σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας αύριο Πέμπτη, ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου θα προχωρήσει σε αυστηρές συστάσεις προς τους βουλευτές, καθώς τα τελευταία περιστατικά έχουν «διασύρει» το κόμμα και θα ξεκαθαρίσει πως ο Συναγερμός θα διαχωρίζει πλέον τη θέση

Γαλάζιοι βουλευτές που εμπλέκονται σε «ατυχή» επεισόδια και αρνητικά δημοσιεύματα βλέπουν προεκλογικές σκοπιμότητες που στόχο έχουν να τους πλήξουν.

του από συμπεριφορές βουλευτών που πλήττουν το κόμμα και θα τους αδειάζει εκεί και όπου πρέπει.

Αναμφίβολα, το τελευταίο διάστημα οι βουλευτές του ΔΗΣΥ έχουν πρωταγωνιστήσει σε περιστατικά που προκαλούν έντονες αντιδράσεις και ενισχύουν σύμφωνα με συναγερμικές πηγές την απαξίωση των πολιτών προς το πολιτικό σύστημα. Ήταν οι αιχμηρές δηλώσεις του Ανδρέα Θεμιστοκλέους εναντίον του Συμφώνου Συμβίωσης, η λεκτική επίθεσή του προς την Ειρήνη Χαραλαμπίδου και το γνωστό πλέον επεισόδιο μεταξύ του Αντρέα Κυπριανού και της Ειρήνης Χαραλαμπίδου που προκάλεσαν δυσφορία στην Πινδάρου. Το περιστατικό του Ευγένιου Χαμπουλλά με τα αμπελοπούλια, οι κλήσεις για υπερβολική ταχύτητα του Ανδρέα Θεμιστοκλέους, τα πρόσφατα δημοσιεύματα που εμπλέκουν τον Ευθύμιο Δίπλαρο στην ενοικίαση ακινήτου στο ΤΕΠΑΚ, αλλά και η επαναφορά στο προσκήνιο του επεισοδίου του κ. Κυπριανού με την κ. Χαραλαμπίδου, ανάγκασαν την ηγεσία να πάρει μέτρα και να διαχειριστεί αποτελεσματικά την κρίση που βρίσκεται προ των πυλών λίγο καιρό πριν από τις βουλευτικές εκλογές. Ήδη ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ θα κάνει αυστηρές συστάσεις προς τους βουλευτές αλλά και σε όλα τα κομματικά στελέχη πως δεν θα ανεχθεί άλλο διασυρμό του κόμματος, με κομματικές πηγές να αναφέρουν πως η ηγεσία δεν θα στέκεται πλέον στα περί πολυφωνίας και ελευθερίας της έκφρασης, αλλά θα διαχωρίζει έντονα τη θέση της. Δεν αποκλείεται να αδειάζει και όσους βουλευτές συμπεριφέρονται με τρόπο που προσβάλλει το κόμμα, όπως άλλωστε έπραξε ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ και στην περίπτωση του Ευγένιου Χαμπουλλά.

Πάντως από πλευράς μερίδας των βουλευτών που εμπλέκονται στα αρνητικά δημοσιεύματα, αναφέρεται πως κάποιοι διαρρέουν παραπλανητικά στοιχεία με στόχο να τους πλήξουν προσωπικά, χωρίς να αποκλείουν οι διαρροές να προέρχονται από εσωκομματικούς αντιπάλους. Δεν είναι άλλωστε τυχαία η ανακοίνωση του Ευθύμιου Δίπλαρου μετά το δημοσίευμα της εφημερίδας «Πολίτης» στην οποία αναφέρεται χαρακτηριστικά πως «μετά λύπης μου πληροφορήθηκα ότι άτομα του πανεπιστημίου, θέλοντας να με πλήξουν προσωπικά, παρέδωσαν σε δημοσιογράφο παραπλανητικά στοιχεία τα οποία επιχειρούν να με εμπλέξουν σε υπόθεση ενοικίαση συγκεκριμένου υποστατικού από ιδιώτη προς το ΤΕΠΑΚ, αφήνοντας μάλιστα υπονοούμενα ότι από τη συγκεκριμένη πράξη είχα προσωπικό όφελος». Την ίδια ερμηνεία δίδει βέβαια και ο Αντρέας Κυπριανού μετά και από την αναμόχλευση του επεισοδίου με την Ειρήνη Χαραλαμπίδου κάνοντας λόγο για προεκλογικές σκοπιμότητες.

Πληγή στο προφίλ του ΔΗΣΥ

Στα ανώτατα δώματα της Πινδάρου βλέπουν με ιδιαίτερη ανησυχία τα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας το τελευταίο διάστημα και παραδέχονται πως συμπεριφορές μερίδας συναγερμικών βουλευτών πλήττουν την εικόνα του κόμματος σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο. Και όσο και αν η ηγεσία κάνει λόγο για την πολυφωνία του κόμματος και τον σεβασμό στην ελευθερία της άποψης υπάρχει έντονος φόβος πως τα εν λόγω «ατυχή» περιστατικά θα ενισχύσουν την απαξίωση και την αποστροφή των πολιτών στο πολιτικό σύστημα.

Περιμένουν κρίσιμα νομοσχέδια

Εκτός από την αυστηρή νότα που πρόκειται να στείλει στους συναγερμικούς βουλευτές ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ αύριο Πέμπτη, η Κοινοβουλευτική Ομάδα θα κληθεί να συνεδριάσει και να προετοιμαστεί καταλλήλως για τα κρίσιμα νομοσχέδια που θα συζητηθούν με τη νέα χρονιά στα κοινοβουλευτικά έδρανα, με κύριο αυτό των ιδιωτικοποιήσεων. Στη συνεδρία θα γίνει λόγος και για το καταστατικό συνέδριο του κόμματος το οποίο θα πραγματοποιηθεί την 24η Ιανουαρίου με στόχο να εγκριθεί παράταση ενός μήνα για τη δημοσιοποίηση του γαλάζιου ψηφοδελτίου.

Επιλεκτικές διαρροές στην κόντρα μεταξύ Ειρήνης-Κυπριανού

Τι αναφέρει ο Γεν. Εισαγγελέας

Σε αποσπασματικές διαρροές αναφορικά με την κόντρα που ξέσπασε μεταξύ των βουλευτών Ανδρέα Κυπριανού και Ειρήνης Χαραλαμπίδου, έπειτα από επεισόδιο σε αίθουσα κοινοβουλευτικής επιτροπής αναφέρεται ο Γενικός Εισαγγελέας, Κώστας Κληρίδης. Σε ανακοίνωσή του ο κ. Κληρίδης χαρακτηρίζει καταδικαστέα την «επιλεκτική και παραπλανητική διαρροή προς τον Τύπο αποσπασμάτων από υπηρεσιακής – εμπιστευτικής φύσεως αστυνομικά έγγραφα προς το σκοπό της εξυπηρέτησης των προθέσεων γνωστών κύκλων, να πλήξουν ανεξάρτητους θεσμούς της Δημοκρατίας και να προωθήσουν δικές τους επιδιώξεις», αναφέροντας παράλληλα ότι «κατά πάγια πρακτική» δεν προτίθεται να προβεί σε σχολιασμό «της ουσίας δημοσιευμάτων που προέρχονται από διαρροές». Εξάλλου, εξηγεί ότι είχε λάβει επί του θέματος μία καθαρά νομική απόφαση που εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον «χωρίς καμιά πρόθεση επίδειξης εύνοιας ή προκατάληψης προς οποιονδήποτε των εμπλεκομένων», επισυνάπτοντας παράλληλα ανακοίνωση της 31ης Ιουλίου 2015, στην οποία είχε επισημάνει ότι «τα μόνα ποινικά αδικήματα τα οποία φαίνονται να στοιχειοθετούνται ικανοποιητικά με βάση το συλλεγέν μαρτυρικό υλικό, είναι αυτά της δημόσιας εξύβρισης» εναντίον των δύο βουλευτών «για λέξεις και φράσεις που εκστόμισαν εναντίον αλλήλων στην παρουσία τρίτων προσώπων καθώς επίσης και το αδίκημα του παράνομου καπνίσματος σε δημόσιο χώρο, εναντίον των βουλευτών Αντρέα Κυπριανού και Νεόφυτου Κωνσταντίνου». Ταυτόχρονα, είχε αναφέρει ότι «το διερευνηθέν αδίκημα της άσεμνης επίθεσης από μέρους του κ. Αντρέα Κυπριανού εναντίον της κας Ειρήνης Χαραλαμπίδου δεν φαίνεται να στοιχειοθετείται ικανοποιητικά, υπό τις συνθήκες υπό τις οποίες ο εν λόγω βουλευτής παρουσιάζεται να αποπειράθηκε να φωτογραφίσει με κινητό τηλέφωνο από κάποια απόσταση την κα Ειρήνη Χαραλαμπίδου χωρίς καμιά επαφή/ άγγιγμα ή υπό άλλες περιστάσεις που δημιουργούσαν τον φόβο άσκησης βίας ή άσεμνης πράξης, συμβάν που ακολούθησε την φωτογράφηση του κ. Αντρέα Κυπριανού από την κα Ειρήνη Χαραλαμπίδου με το κινητό της, ενώ αυτός κάπνιζε εντός της ίδιας αίθουσας». Την ίδια ώρα, όπως ανέφεραν αστυνομικές πηγές στην «Κ», ο φάκελος έκλεισε και παραδόθηκε στην Γενική Εισαγγελία και ως εκ τούτου καμιά διαρροή δεν έγινε εκ μέρους της Αστυνομίας. «Η Αστυνομία δεν πρόκειται να εμπλακεί σε αυτό το παιχνίδι», επισήμαναν παράλληλα οι ίδιες πηγές, καλούμενες να σχολιάσουν τις αιχμές που άφησε ο Γενικός Εισαγγελέας.

Είχε λάβει «μία καθαρά νομική απόφαση που εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον», αναφέρει ο Κώστας Κληρίδης.

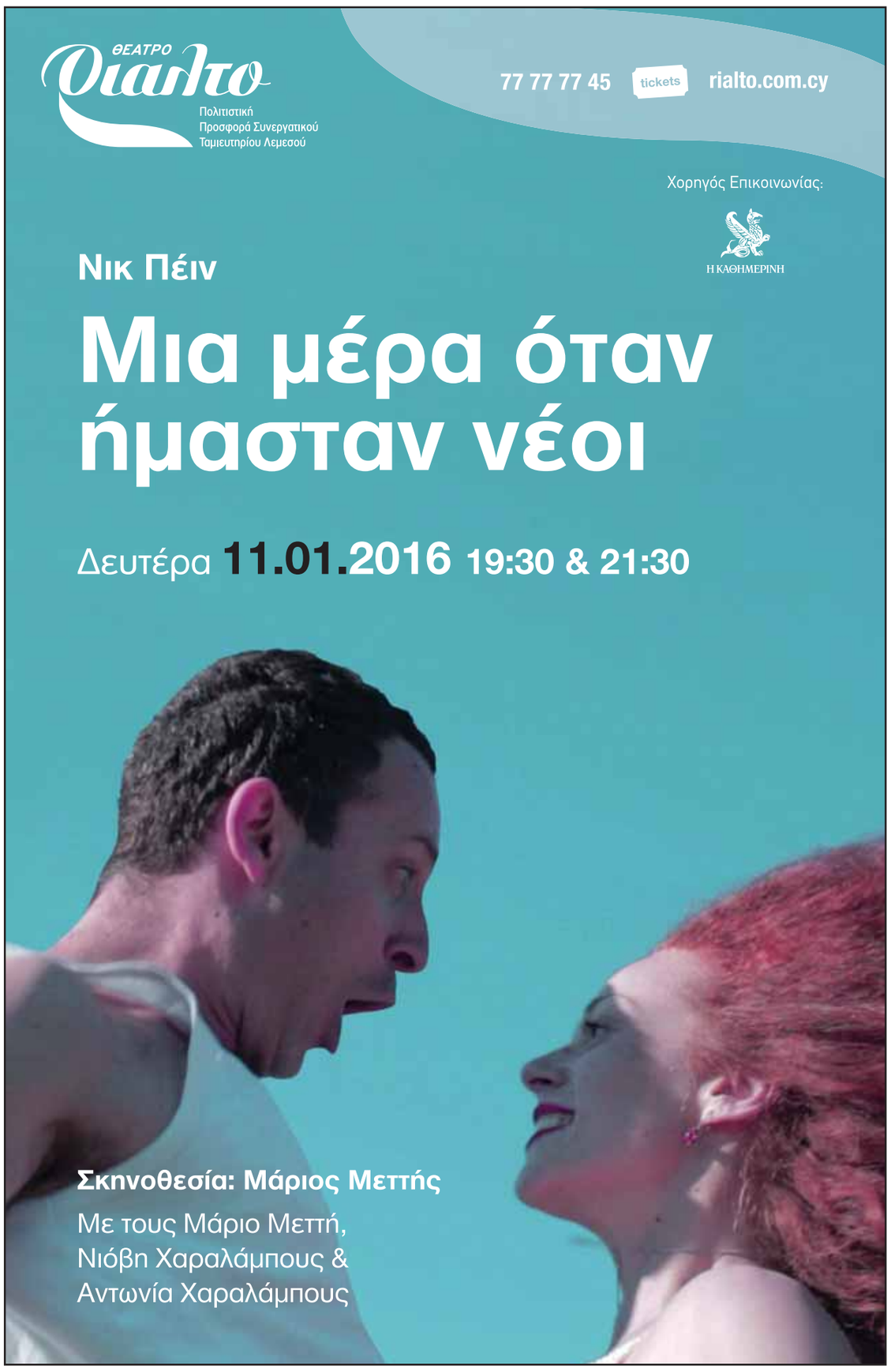

08-OIK_synentefxi_KATHI 05/01/16 21:19 Page 8

Πρέπει να καταργηθεί ο κατώτατος μισθός

Το μόνο που επιτυγχάνει είναι να αποθαρρύνει την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΟΕΒ

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΣΟΥΡΑ**

Οι οικονομικές συνθήκες του νησιού δεν δικαιολογούν τον υψηλό κατώτατο μισθό, που συγκρίνεται με κατώτατους πολύ πιο ανεπτυγμένων χωρών, δηλώνει σε συνέντευξή του στην «Κ», ο πρόεδρος της ΟΕΒ Χρίστος Μιχαηλίδης. Παράλληλα, τονίζει την πάγια θέση της ομοσπονδίας περί κατάργησης του κατώτατου, όπως επίσης και την ανάγκη για ρύθμιση του δικαιώματος της απεργίας στις ουσιώδεις υπηρεσίες, αφού η εθελοντική συμφωνία που ρύθμιζε το ζήτημα δεν τυγχάνει σεβασμού από μερίδα του συνδικαλιστικού κινήματος.

Η συγκεκριμένη μερίδα συνδικαλιστών μπορεί να παγώσει ολόκληρη

> *Μερίδα συνδικαλιστών μπορούν να παγώσουν ολόκληρη την οικονομία όταν δεν ικανοποιούνται οι εξωφρενικές απαιτήσεις τους.*

την οικονομία όταν δεν ικανοποιούνται οι εξωφρενικές απαιτήσεις της, τονίζει.

-Πώς αξιολογείτε, επιχειρηματικά, τη χρονιά που πέρασε; Πέραν των αριθμών έχει φανεί κάποιος αντίκτυπος στην πραγματική οικονομία;

- Σίγουρα το 2015 ήταν ακόμα μια δύσκολη χρονιά για τις επιχειρήσεις οι οποίες συνέχισαν να δέχονται οικονομικές πιέσεις χωρίς να παρατηρούν σημαντική βελτίωση της ζήτησης και της επικερδότητάς τους. Κατά το χρόνο που πέρασε όμως μπορώ να πω ότι προδιαγράφηκαν κάποια σημάδια σταθερότητας της οικονομίας. Αυτό συνέβη καθότι εντατικοποιήθηκαν οι προσπάθειες που καταβάλλονται τόσο από τον ιδιωτικό όσο και από το δημόσιο τομέα με αποτελέσματα να καρποφορήσουν έστω και οριακά. Από την άλλη, η πραγματική οικονομία δεν έχει δείξει τα σημεία προόδου που θα επιθυμούσαμε να δούμε, κάτι το οποίο αναμένουμε να γίνει σύντομα.

-Ποιες οι ανησυχίες και προσδοκίες για τη χρονιά που έρχεται;

- Όλες οι ενδείξεις συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι το 2016 θα είναι καλύτερο από το περσινό έτος. Προσωπικά είμαι αισιόδοξος για τις προοπτικές που προδιαγράφονται για το μέλλον. Ο δρόμος για την ανάκαμψη της οικονομίας μας όμως παραμένει μακρύς και δύσκολος.

Η μεγαλύτερή μας ανησυχία είναι να πραγματοποιηθούν ορθά και έγκαιρα οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για λελογισμένη δημοσιονομική πειθαρχία, τόνωση της επιχειρηματικής και επενδυτικής δραστηριότητας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ώστε σταδιακά να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τις οποιεσδήποτε προκλήσεις. Για να γίνουν όμως όλα αυτά απαιτείται υπευθυνότητα από όλους και κυρίως από το συνδικαλιστικό κίνημα, την Κυβέρνηση και τη Βουλή.

-Ποΰ θα δώσετε προτεραιότητα ως ΟΕΒ;

- Προτεραιότητά μας παραμένει η δημιουργία ευνοϊκού και σταθερού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις μέσα από το οποίο θα ακολουθήσει η επίλυση προβλημάτων που απειλούν τη λειτουργία τους, η θεμελίωση προϋποθέσεων για διασφάλιση της οικονομικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης, η καταπολέμηση της ανεργίας, η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, η ολοκλήρωση των μεγάλων αναπτυξιακών έργων που έχουν εξαγγελθεί (καζίνο, λιμάνια, τεχνολογικό πάρκο κ.λπ), η προσέλκυση ξένων επενδύσεων, και κυρίως η στενή παρακολούθηση των δημόσιων οικονομικών ώστε η οργάνωση να παρεμβαίνει όταν το κρίνει απαραίτητο.

Παράλληλα, θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε τις οποιεσδήποτε προκλήσεις μιας πιθανής επίλυσης του εθνικού μας προβλήματος

-Ποιοι τομείς της κυπριακής οικονομίας θεωρούνται υγιείς και ποιοι είναι ασθενέστεροι όπως εξελίχθηκαν τα γεγονότα μετά το 2013;

- Δεν πιστεύω ότι υπάρχει κλάδος της οικονομίας ο οποίος δεν έχει πληγεί από το οικονομικό σοκ που υποστήκαμε το 2013 και προπαντός από το κλείσιμο της κάνουλας των τραπεζών.

Χωρίς όμως αμφιβολία, ο κλάδος ο οποίος έχει πληγεί περισσότερο είναι αυτός των κατασκευών και γενικά της ακίνητης ιδιοκτησίας. Η παγκόσμια οικονομική κρίση τα προηγούμενα χρόνια και ειδικά τα γεγονότα του Eurogroup, είχαν σοβαρή επίδραση στον κατασκευαστικό τομέα στην Κύπρο: πτώση της εγχώριας και εξωτερικής ζήτησης με αποτέλεσμα τη μείωση των πωλήσεων, έλλειψη πρόσβασης σε πιστώσεις, άνοδος της ανεργίας, κλείσιμο επιχειρήσεων. Μεγάλο πλήγμα συνεπώς δέχθηκαν και όλοι οι τομείς που σχετίζονται με τον κατασκευαστικό τομέα (βιομηχανίες, υπηρεσίες, κ.λπ.).

Σήμερα, σχεδόν τρία χρόνια μετά, βλέπουμε να υπάρχει κάποια κινητικότητα σ' όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας η οποία ευελπιστούμε ότι θα συνεχιστεί με αργούς αλλά σταθερούς ρυθμούς.

-Θα υπάρξουν προοπτικές για Κύπριους παραγωγούς να εξάγουν περισσότερα προϊόντα;

- Η εξαγωγική δραστηριότητα παραμένει ζωτικής σημασίας για τα κυπριακά προϊόντα και υπηρεσίες λόγω του πολύ μικρού μεγέθους της εγχώριας νησιώτικης αγοράς μας.

Ιδιαίτερα λόγω της οικονομικής κρίσης, η τοπική αγορά έχει «παγώσει» και ως αποτέλεσμα αρκετές επιχειρήσεις υποαπασχολούνται ή/και έχουν τερματίσει την λειτουργία τους. Μια διέξοδος που προσφέρεται για επιβίωση των επιχειρήσεων είναι η εξωστρέφεια και η δραστηριοποίησή τους σε ξένες αγορές.

Κάποιες χώρες, κυρίως εκτός Ε.Ε., προσφέρονται για εξαγωγές καθότι παρουσιάζουν τεράστιες προοπτικές και ευκαιρίες. Πέραν της ήδη υπό ανάκαμψη διεθνούς αγοράς, κάποιες χώρες προσφέρουν καλές ευκαιρίες για διείσδυση των κυπριακών προϊόντων. Ωστόσο, απαιτείται μεγάλη και κυρίως ορθολογική προσπάθεια ώστε μια κυπριακή επιχείρηση να εξάγει καθότι χρειάζεται να διενεργήσει έρευνα αγοράς, να εξεύρει συνεργάτες, να δικτυωθεί και γενικά να ενημερωθεί για τους τοπικούς νόμους και κανονισμούς που αφορούν το επιχειρείν.

Σε αυτήν όμως την εξαγωγική προσπάθεια οι επιχειρήσεις έχουν την ανάγκη για στήριξη από το κράτος και πέραν των υφιστάμενων υπηρεσιών, η ΟΕΒ επεξεργάζεται συγκεκριμένη δραστηριότητα για υποβοήθηση των μελών της και ετοιμάζει σχετικές προτάσεις για το αρμόδιο Υπουργείο.

Νωρίς για αυξήσεις

-Υπάρχει προοπτική αύξησης μισθών σε κάποιους τομείς;

- Η σταδιακή βελτίωση σημαντικών οικονομικών δεικτών δεν μεταφράζεται αυτόματα σε βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων. Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί είναι ιδιαίτερα εύθραυστη, ενώ η πραγματική οικονομία αντιμετωπίζει ακόμη πολλά προβλήματα. Οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν μειωμένο κύκλο εργασιών, πολύ υψηλό κόστος δανεισμού και συνεχίζουν να υφίστανται τις συνέπειες της αναγκαστικής συμμετοχής τους στη διάσωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Επομένως, το θεωρώ πολύ πρόωρο να μιλάμε για αυξήσεις μισθών.

Στόχος όλων μας πρέπει να είναι ο εξορθολογισμός της οικονομίας και η επιστροφή σε συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης. Όταν επιτύχουμε αυτό το στόχο τότε μπορούμε να μιλάμε για λελογισμένες και σταδιακές αυξήσεις στα πλαίσια των δυνατοτήτων του κάθε κλάδου και της κάθε επιχείρησης.

-Προτρέψατε τα μέλη σας πώς να κινηθούν σχετικά με τα ωράρια;

- Όπως γνωρίζετε, μετά την κατάψηφιση των Κανονισμών που κατέθεσε η Κυβέρνηση για τα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων από την Βουλή, η εκτελεστική εξουσία έχει προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο. Εφόσον το ζήτημα εκκρεμεί ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου δεν θα ήταν σωστό από μέρους της ΟΕΒ να προτρέψει τα μέλη της να ενεργήσουν με οποιονδήποτε τρόπο. Εντούτοις, επειδή αναγνωρίζουμε πως αυτή η εκκρεμότητα προκαλεί μεγάλη αναταραχή στο λιανικό εμπόριο, κοινοποιήσαμε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις εσωτερικό σημείωμα με προσωπικές απόψεις που ετοίμασε ο αρμόδιος Διευθυντής της ΟΕΒ, στο οποίο γίνεται μια εκτίμηση της κατάστασης, των πιθανών εξελίξεων και των πιθανών συνεπειών που θα υποστούν όσες επιχειρήσεις επιλέξουν να λειτουργήσουν το 2016 στη βάση των Κανονισμών που καταψήφισε η Βουλή. Όταν το θέμα ρυθμιστεί τελεσίδικα, τότε η Οργάνωσή μας θα τοποθετηθεί και επισήμως.

Η μόνη προτροπή που έγινε προς τα μέλη μας, με στόχο την διατήρηση όσο το δυνατόν περισσότερων θέσεων εργασίας σε αυτή την περίοδο αβεβαιότητας, είναι όσοι προσέλαβαν εργαζόμενους μετά την επέκταση των ωραρίων, να επιδείξουν την μέγιστη δυνατή αυτοσυγκράτηση για να περιοριστεί στο ελάχιστο ή να εκμηδενιστεί η ανάγκη αποδέσμευσης προσωπικού.

-Υπάρχουν δύο σχολές ανάμεσα στα μέλη σας επί αυτού του ζητήματος;

- Η ΟΕΒ είναι μια πλουραλιστική και δημοκρατική Οργάνωση στα συλλογικά όργανα της οποίας ενθαρρύνεται ο διάλογος και η αντιπαράθεση απόψεων.

Παρόλο που εμείς επιδιώκουμε την μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση, η ομοφωνία δεν είναι πάντοτε κατορθωτή. Σε ό,τι αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα, η ΟΕΒ έχει λάβει μια ξεκάθαρη θέση αρχής: κάθε επιχειρηματίας, όπου και αν δραστηριοποιείται, πρέπει να δικαιούται να ασκεί δραστηριότητα όποτε ο ίδιος κρίνει κατάλληλο, νοουμένου φυσικά ότι τηρείται η νομοθεσία σε ό,τι αφορά τους όρους απασχόλησης των εργαζομένων. Θεωρούμε πως η ελευθεροποίηση των ωραρίων λειτουργίας των καταστημάτων στηρίζει το λιανικό εμπόριο, εξυπηρετεί τον καταναλωτή και δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και νιώθουμε δικαιωμένοι που τα επίσημα στοιχεία υποστηρίζουν την ορθότητα της θέσης μας και που οι καταναλωτές αγκάλιασαν τα διευρυμένα ωράρια.

-Θεωρείτε ότι πρέπει να τροποποιηθεί περαιτέρω ο κατώτατος μισθός;

- Ο κατώτατος μισθός βρίσκεται σε επίπεδο που δεν δικαιολογείται από τις δυνατότητες της οικονομίας και προσεγγίζει τους κατώτατους μισθούς άλλων πολύ πιο ανεπτυγμένων χωρών. Μάλιστα ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται ο κατώτατος μισθός είναι εντελώς στρεβλός αφού η φόρμουλα υπολογισμού του λαμβάνει υπόψη και τις απολαβές στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν αντανακλούν τις δυνατότητες της οικονομίας.

Πάγια θέση της ΟΕΒ είναι η κατάργηση του κατώτατου μισθού. Το μόνο που επιτυγχάνει ο υψηλός κατώτατος μισθός είναι να αποθαρρύνει την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να ενθαρρύνει την αδήλωτη απασχόληση με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τα ταμεία του κράτους και τους εργαζόμενους.

-Είχατε προωθήσει νομοθετική ρύθμιση των απεργιών σε ζωτικούς τομείς της οικονομίας. Ποΰ οδεύει το ζήτημα;

- Η ΟΕΒ κατέθεσε ολοκληρωμένη πρόταση για ρύθμιση του δικαιώματος της απεργίας στις ουσιώδεις υπηρεσίες, αφού η εθελοντική συμφωνία που ρύθμιζε το ζήτημα δεν τυγχάνει σεβασμού από μερίδα του συνδικαλιστικού κινήματος η οποία ετσιθελικά, και φέρνω σαν παράδειγμα τις περσινές κινητοποιήσεις στα λιμάνια, μπορεί να παγώσει ολόκληρη την οικονομία όταν δεν ικανοποιούνται οι εξωφρενικές απαιτήσεις της.

Η πρότασή μας τεκμηριώνεται από έκθεση της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUC) που περιγράφει τις ανάλογες ρυθμίσεις σε τριάντα ευρωπαϊκές χώρες.

Η προηγούμενη κυβέρνηση το 2012 προώθησε νομοσχέδιο στη Βουλή, το οποίο ψηφίστηκε με 47 ψήφους υπέρ και χωρίς ούτε μια ψήφο εναντίον, με το οποίο ρυθμίστηκε το δικαίωμα της απεργίας στην περίπτωση των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας. Παρόμοια ρύθμιση επιδιώκουμε και για τις υπόλοιπες ουσιώδεις υπηρεσίες χωρίς να αμφισβητούμε σε καμία περίπτωση το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της απεργίας.

Μέχρι στιγμής δεν έχουμε βρει θετική ανταπόκριση στην πρότασή μας, όμως θα συνεχίσουμε την προσπάθεια. Σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς που η οικονομία προσπαθεί να ανακάμψει, η διατήρηση της εργατικής ειρήνης στους ζωτικούς τομείς για την οικονομία πρέπει να διασφαλιστεί και όχι να αφήνεται έρμαιο των διαθέσεων μιας επιπόλαιης και μικρής μερίδας του συνδικαλιστικού κινήματος.

ΚΥΠΕ

Όλες οι ενδείξεις συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι το 2016 θα είναι καλύτερο από το περσινό έτος.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του **JOHN LLOYD / REUTERS**

Ο δύσκολος συμβιβασμός παραμονής της Βρετανίας στην Ε.Ε.

Η Βρετανία προσπαθεί να ξεφύγει από τις δαγκάνες μιας Ε.Ε. που θεωρεί ότι οδεύει προς την ένωση και ο πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον έχει υποσχεθεί τη διενέργεια δημοψηφίσματος το αργότερο μέχρι το 2017, ενώ μπορεί να το επισπεύσει και για το 2016. Στην ουσία, η κίνηση θα έχει πολύ σοβαρές επιπτώσεις, τόσο για τα υπόλοιπα μέλη όσο και για τη Βρετανία. Αν ο κ. Κάμερον καταφέρει να αποσπάσει μια σειρά από αλλαγές που θα χαλαρώσουν τη σχέση της Βρετανίας με την Ε.Ε. τότε θα υποστηρίξει το «Ναι» στο επερχόμενο δημοψήφισμα, ώστε η χώρα να παραμείνει στην Ενωση. Είναι σαφές ότι επιθυμεί να παραμείνει.

Οι επιχειρηματίες τάσσονται σε μεγάλο βαθμό υπέρ, όπως και τα υπόλοιπα βασικά κόμματα, ο Τύπος (πιθανώς), τα σωματεία, τα πανεπιστήμια και οι ΗΠΑ.

Ωστόσο υπάρχει κι ένας μεγάλος αριθμός μελών των Συντηρητικών, ακόμη και ορισμένοι υπουργοί, που θα προτιμούσαν την έξοδο από την Ε.Ε. Το ίδιο φαίνεται ότι προτιμούν και εκατομμύρια Βρετανοί. Προς το παρόν οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι τα δύο στρατόπεδα είναι περίπου ισοδύναμα. Ο Κάμερον πρέπει να δείξει ότι κατάφερε να πείσει την Ε.Ε. να αλλάξει και

> *Οι βρετανικές απαιτήσεις μπορεί να γίνουν αποδεκτές μόνο αν δημιουργηθεί ρητώς μια διαιρεμένη Ευρώπη.*

μεταχείρισης παντού. Εχει ορίσει τέσσερις τομείς όπου πρέπει να γίνουν αλλαγές, προκειμένου να ικανοποιηθεί ο γκρινιάρης βρετανικός λέοντας. Πρέπει να αναγνωριστεί ρητώς ότι το ευρώ δεν είναι το μόνο ευρωπαϊκό νόμισμα.

Πρέπει να μειωθεί η γραφειοκρατία. Η Βρετανία πρέπει να εξαιρεθεί από το άρθρο που δεσμεύει τα μέλη της Ε.Ε. να κινούνται προς μια «όλο και στενότερη Ενωση». Και μετανάστες από άλλα κράτη-μέλη δεν θα λαμβάνουν επίδομα χαμηλόμισθου ή ανεργίας για τέσσερα χρόνια. Στις διαπραγματεύσεις στη Σύνοδο κορυφής του Δεκεμβρίου ο Κάμερον τα πήγε αρκετά καλά, όλοι είπαν ότι είναι έτοιμα να συμβιβαστούν και να κρατήσουν τη Βρετανία στην Ε.Ε. και το ζήτημα θα εξεταστεί ξανά τον Φεβρουάριο. Οπότε ο Κάμερον μπορεί να πάρει αυτά που θέλει και ο λαός να ψηφίσει υπέρ της παραμονής. Αν συμβεί αυτό, οι επιπτώσεις θα μπορούσαν να είναι σημαντικότερες απ' ό,τι αν η Βρετανία ψήφιζε να αποχωρήσει. Γιατί θα σημαίνει ότι η Βρετανία, η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ε.Ε., μια πυρηνική δύναμη, μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και μεγάλη στρατιωτική δύναμη, θα παραμείνει στην Ευρώπη υπό όρους. Η Βρετανία θα εξακολουθήσει να έχει τα οικονομικά οφέλη, αλλά θα παραμείνει δίχως αμφιβολία προσηλωμένη στο δικό της Κοινοβούλιο και τους νόμους, περιφρονώντας κάθε προσπάθεια δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού κράτους. Ετσι θα αποτελέσει πόλο για άλλα κράτη εάν το ευρώ δεν ξαναβρεί τη δυναμική του, εάν η Ελλάδα επιστρέψει στην κρίση, εάν μια άλλη χώρα μπει στην εντατική δίπλα στην Ελλάδα, εάν αυξηθεί και πάλι η ροή μεταναστών.

Σε άρθρο του στο International Financing Review, ο Ιταλός πρώην διπλωμάτης Αντόνιο Αρμελίνι υποστηρίζει πως οι βρετανικές απαιτήσεις μπορεί να γίνουν αποδεκτές μόνο αν δημιουργηθεί ρητώς μια διαιρεμένη Ευρώπη. Η Βρετανία και άλλα μέλη που δεν θέλουν το ευρώ θα εξακολουθήσουν να μοιράζονται τις βασικές αρχές της δημοκρατικής αντιπροσώπευσης, της οικονομίας της αγοράς και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ενώ τα μέλη της Ευρωζώνης θα προχωρήσουν σε πιο στενή ένωση. Αν λοιπόν η Βρετανία ψηφίσει να παραμείνει η Ε.Ε., θα πρέπει να ανεχτεί έναν πολύ μεγάλο κούκο στην ανήσυχη φωλιά της.

Οι ηγέτες των υπόλοιπων μελών θα πρέπει να παρουσιάσουν στον λαό τους την προοπτική να τον κυβερνούν αυτοί που θεωρούν ως ξένους. Δεν υπάρχει πλέον τίποτα τεχνικό: Θα έχει έρθει η στιγμή που είτε θα αρχίσει μια πολύ μεγάλη πολιτική μεταμόρφωση είτε θα απορριφθεί.

09-OIK_POLITIKI_KATHI 05/01/16 21:20 Page 9

Βιώσιμη σύνταξη στα 70 για τους μισθωτούς

Ο μέσος εργαζόμενος χρειάζεται περιουσιακά στοιχεία συνταξιοδότησης ίσα με περίπου εφτά φορές τον τελικό ετήσιο μισθό του

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΣΟΥΡΑ**

Οι εργαζόμενοι πρέπει να συσσωρεύουν περιουσιακά στοιχεία συνταξιοδότησης (πέρα από την κοινωνική ασφάλιση) ίσα με περίπου εφτά φορές τον τελικό τους ετήσιο μισθό για να διατηρήσουν το βιοτικό τους επίπεδο στα ίδια επίπεδα με πριν το 65ο έτος ηλικίας, σύμφωνα με τη μελέτη "Real Deal" που διενήργησε η Aon Hewitt για τη Κύπρο. Δηλαδή, αν υποθέσουμε ότι ο μισθός κάποιου ατόμου κατά το τελευταίο έτος που θα εργάζεται είναι 20.000 ευρώ, θα πρέπει να έχει συσσωρεύσει 140.000 ευρώ σε περιουσιακά στοιχεία συνταξιοδότησης για να θεωρείται ότι μπορεί να διατηρήσει το προ συνταξιοδότησης βιοτικό επίπεδο και μετά τη συνταξιοδότησή του. Να σημειωθεί ότι αυτό αφορά τον μέσο εργαζόμενο της μελέτης που δεν αμείβεται περισσότερο από 55.000 ευρώ ετησίως. Επίσης, η έρευνα αφορά εργαζόμενους για τους οποίους ο εργοδότης τους συνεισφέρει Ταμείο Προνοίας. Ως φυσικό επακόλουθο, εφόσον η μελέτη δεν συμπεριλαμβάνει υπαλλήλους που δεν χαίρουν αυτού του ωφελήματος, οι υπόλοιποι μορεί να είναι σε αρκετά δυσμενέστερη θέση όσον αφορά την συνταξιοδότησή τους.

AonHewitt: Ποσοστό 70% των υπό μελέτη ατόμων δεν θα μπορούν να συνταξιοδοτηθούν στα 65.

Επίσης, μόνο περίπου 3 στους 10 εργαζόμενους που συμμετέχουν σε προγράμματα παροχών Ταμείου Προνοίας του εργοδότη τους για όλη τους τη σταδιοδρομία, αναμένεται να είναι σε καλό δρόμο για να συνταξιοδοτηθούν με εύλογα επαρκές συνταξιοδοτικό εισόδημα. Παράλληλα, μόνο 1 στους 20 προβλέπεται να συσσωρεύσει περισσότερα περιουσιακά στοιχεία από αυτά που χρειάζεται.

Μόνο 1 στους 4 εργαζόμενους με πλήρη σταδιοδρομία ως συνεισφέροντες σε Ταμείο, θα φτάσουν αρκετά κοντά σ' ένα λογικά επαρκές συνταξιοδοτικό εισόδημα κι αυτό εφόσον προσαρμόσουν τις δαπάνες τους ή συμπληρώσουν τις συνταξιοδοτικές τους αποταμιεύσεις με άλλα ιδιωτικά περιουσιακά στοιχεία πέραν των Ταμείων που χρηματοδοτούνται και από τον εργοδότη.

Αυτό αφήνει 7 στους 10 εργαζόμενους που δεν αναμένεται να έχουν συσσωρεύσει αρκετά για να μπορέσουν να συνταξιοδοτηθούν στην ηλικία των 65 ετών. Ακόμη και με προσαρμογές στις δαπάνες τους, οι εν λόγω εργαζόμενοι είτε θα πρέπει να αυξήσουν τις αποταμιεύσεις τους ή να καθυστερήσουν τη συνταξιοδότηση τους.

Κατά μέσο όρο, όποιος θέλει να διατηρήσει το βιοτικό του επίπεδο μετά τη συνταξιοδότηση, πρέπει να αποταμιεύει το 15% του μισθού του για 40 χρόνια.

Ποσοστά Εργαζομένων με Συνταξιοδοτική Ετοιμότητα

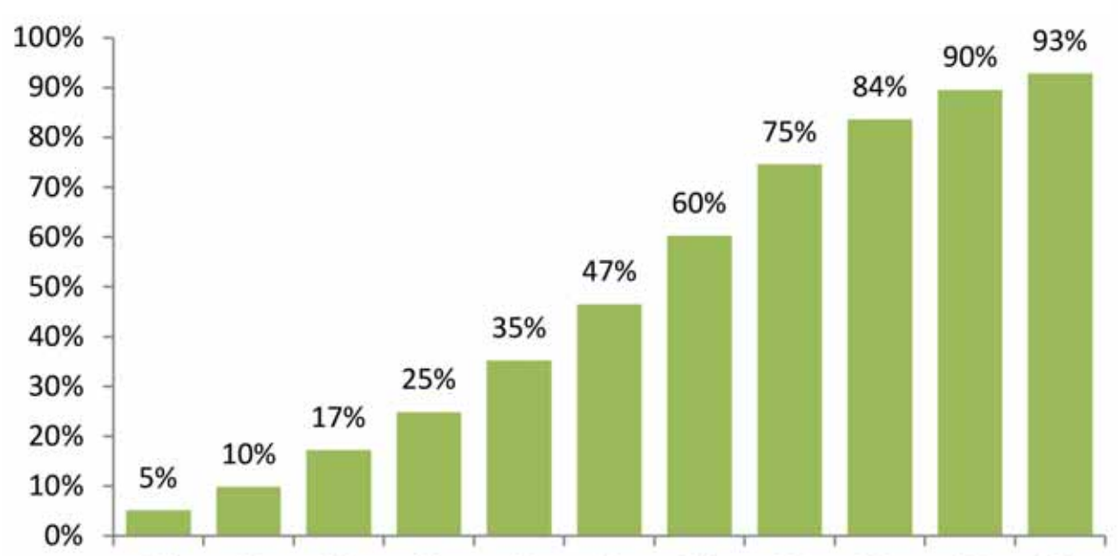

Κατά μέσο όρο, οι εργαζόμενοι πρέπει να αποταμιεύουν 15% των αποδοχών τους, κάθε έτος, από την ηλικία των 25 μέχρι τα 65, προκειμένου να συγκεντρώσουν επαρκείς συνταξιοδοτικούς πόρους που να καλύπτουν τις ιδιωτικές συνταξιοδοτικές τους ανάγκες. Αυτό περιλαμβάνει την εισφορά των εργαζομένων και του εργοδότη στο Ταμείο Προνοίας. Αν οι εργαζόμενοι εισφέρουν μικρότερα ποσοστά ή ξεκινήσουν την αποταμίευση αργότερα από την ηλικία των 25 ή δεν επενδύουν αποτελεσματικά, μπορεί να χρειαστεί να συνεισφέρουν περισσότερο στο μέλλον για να καλύψουν το έλλειμμα. Για παράδειγμα, για κάθε δέκα χρόνια που καθυστερεί η έναρξη αποταμίευσης μετά την ηλικία των 25, χρειάζεται πρόσθετη συνεισφορά ως εξής: από τα 35 χρόνια ανεβαίνει το ποσοστό στα 21% και από τα 45 χρόνια στο 33% του ετήσιου μισθού.

Η ηλικία των 70 είναι η διάμεση ηλικία κατά την οποία ο διάμεσος εργαζόμενος αναμένεται να συσσωρεύσει επαρκείς ιδιωτικούς συνταξιοδοτικούς πόρους για να μπορέσει να συνταξιοδοτηθεί και να διατηρήσει το βιοτικό του επίπεδο.

Ποσοστό 53% του πληθυσμού δεν αναμένεται να είναι σε θέση να αποσυρθεί πριν από την ηλικία των 70 ετών, ενώ 7% του πληθυσμού δεν αναμένεται να είναι σε θέση να αποσυρθεί πριν από την ηλικία των 75 ετών. Η πρόωρη συνταξιοδότηση μπορεί να είναι οικονομικά εφικτή για ορισμένους εργαζόμενους αν αποφασίσουν να μειώσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Από την άλλη πλευρά, μπορεί να υπάρχουν λόγοι, όπως υγείας ή η ανάγκη για τη φροντίδα για ένα αγαπημένο πρόσωπο, που αναγκάζουν τους εργαζόμενους να μην περιμένουν μέχρι να είναι έτοιμοι οικονομικά να συνταξιοδοτηθούν.

Τι γίνεται με τους άλλους;

Τα αποτελέσματα αυτά είναι για εργαζόμενους που συμμετέχουν σε εταιρικό Ταμείο Προνοίας για όλη την καριέρα τους στο σημερινό εργοδότη τους, με συνέχιση των σημερινών τους συμπεριφορών για το ρυθμό αποταμίευσης/εισφορών. Τα αποτελέσματα αυτά είναι επηρεασμένα και από τις Διαλύσεις Ταμείων του 2013-2014, όπου η μελέτη υποθέτει πως τα ωφελήματα δεν έχουν διατεθεί για συνέχιση της συνταξιοδοτικής αποταμίευσης, προκαλώντας έτσι διάβρωση του συνταξιοδοτικού εισοδήματος.

Αν λάβουμε υπόψη εργαζομένους με προσλήψεις στα μέσα της σταδιοδρομίας και μη εισφέροντες σε Ταμείο, τότε οι εργαζόμενοι αυτοί δεν αναμένεται να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες συνταξιοδοτικού εισοδήματός τους στην ηλικία των 65 ετών (Δεν θα έχουν συσσωρεύσει επαρκή ιδιωτικούς συνταξιοδοτικούς πόρους για κάλυψη των συνολικών τους συνταξιοδοτικών αναγκών).

Συνεισφορά εργοδοτών

Οι εργοδότες παρέχουν το 34% του στόχου ιδιωτικών συνταξιοδοτικών αναγκών, κατά μέσο όρο.

Ωστόσο, αυτό ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό με βάση την ηλικία του εργαζομένου, από το κατά πόσον ο εργοδότης παρέχει ένα Ταμείο Προνοίας και κατά πόσον ο εργαζόμενος δεν έχει ρευστοποιήσει το Ταμείο Προνοίας του κατά την καριέρα του. Εδώ παρατηρείται ένα αντίθετο του αναμενομένου φαινόμενο, αφού οι παλαιότερες γενιές παρουσιάζονται ότι πρέπει να αποταμιεύουν περισσότερα για να επιτευχθεί η κατάλληλη συνταξιοδότηση σε σύγκριση με νεότερες γενιές. Αυτό κυρίως οφείλεται στη διακοπή της συμμετοχής στο Ταμείο Προνοίας κατά τη διάρκεια της καριέρας λόγω εξαργύρωσης των ωφελημάτων από διάλυση ή αποχώρηση από προηγούμενους εργοδότες.

Η μελέτη της Aon Hewitt δείχνει πως οι εργαζόμενοι που αποταμιεύουν για τη συνταξιοδότηση για μεγάλο χρονικό διάστημα και οι οποίοι επενδύουν αποτελεσματικά μπορεί να συσσωρεύσουν ποσά αρκετά κοντά σε αυτό που μπορεί να χρειαστεί για να διατηρήσουν το προ συνταξιοδότησης βιοτικό επίπεδο.

Ωστόσο, η μελέτη δείχνει επίσης ότι σχεδόν το 70% των εργαζομένων δεν προβλέπεται να είναι κοντά στο στόχο συνταξιοδοτικών πόρων. Αυτό τονίζει τη σημασία για τους εργοδότες να βοηθήσουν τους υπαλλήλους τους να αποταμιεύουν περισσότερα και να επενδύουν κατάλληλα για τη συνταξιοδότηση.

Επίσης, αναφέρεται στη μελέτη ότι έχει παρατηρηθεί δραματική βελτίωση αποταμίευσης σε ομάδες που έχουν αυτόματη εγγραφή στο Ταμείο του εργοδότη τους. Περίπου στο 50% των Ταμείων Προνοίας στην Κύπρο υπάρχει προαιρετική εγγραφή. Πιθανές αιτίες της μη εθελοντικής ένταξης των εργαζομένων μπορεί να είναι η μη ικανοποιητική επεξήγηση και ενημέρωση των ωφελημάτων από ένα Ταμείο Προνοίας, η μη ικανοποιητική ενημέρωση επί του συνολικού συνταξιοδοτικού συστήματος της Κύπρου και του ρόλου των Ταμείων Προνοίας ως σημαντικού εργαλείου στο συνταξιοδοτικό προγραμματισμό, η έλλειψη εμπιστοσύνης στη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Προνοίας, η απουσία Δήλωσης Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής που να διέπει τη διακυβέρνηση και επενδύσεις του Ταμείου και η χαμηλή δέσμευση («employee engagement») των εργαζομένων προς τον εργοδότη που επηρεάζει την αναμενόμενη διάρκεια της παραμονής τους στην εταιρεία. «Εάν δεν προσφέρετε αυτόματη εγγραφή σε όλους τους υπαλλήλους σας, σας ενθαρρύνουμε να το υιοθετήσετε τόσο για νέους αλλά και υφιστάμενους εργαζόμενους», τονίζει η Aon Hewitt.

Προς νέες μειώσεις στις τιμές ακινήτων

Με μικρή άνοδο έκλεισαν οι πωλήσεις του 2015, ενώ εκτιμάται ότι θα πιεστούν περαιτέρω οι αξίες

Του **ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Οι πτωτικές τάσεις στις τιμές των ακινήτων φαίνεται να ευνοούνται και για το 2016 στην εγχώρια αγορά, παρά τη σταθεροποίηση και την επιβράδυνση των μειώσεων που καταγράφηκαν την προηγούμενη χρονιά.

Ενώ οι παράγοντες της αγοράς εκτιμούν ότι σε κάποιες περιπτώσεις οι τιμές ενδέχεται να αυξηθούν ενώ στην πλειοψηφία τους αναμένεται να παραμείνουν σταθερές, εντούτοις δεν μοιάζει απομακρυσμένο ενδεχόμενο οι τιμές να συνεχίσουν την πτωτική τους πορεία για άλλη μία χρονιά. Σύμφωνα με έκθεση της Resolute Asset Management για τις προοπτικές και τις προβλέψεις του 2016 στην κυπριακή αγορά ακινήτων, οι αξίες των οικιστικών οικοπέδων αναμένεται να καταγράψουν φέτος υποχώρηση από 5% έως 10%, ενώ τα επαγγελματικά οικόπεδα να υποχωρήσουν από 10% έως 15%.

Βουλευτικές εκλογές, έξοδος από το μνημόνιο, ΜΕΔ και αναδιαρθρώσεις αναμένεται να έχουν επιπτώσεις στα ακίνητα.

Την ίδια ώρα, εκτιμάται ότι οι τιμές των γραφείων πρώτης κατηγορίας θα παραμείνουν σταθερές, ενώ οι τιμές για τα γραφεία κατηγορίας β΄ θα υποχωρήσουν κατά 10%. Εξάλλου, αρνητικές είναι οι προοπτικές για τις τιμές στα οικιστικά ακίνητα, οι οποίες αναμένεται να παρουσιάσουν νέα υποχώρηση της τάξεως του 10% τόσο σε περιοχές κοντά στο κέντρο των πόλεων, όσο σε δευτερεύουσες και τουριστικές περιοχές. Ανάμεικτη είναι η εικόνα για τις αξίες των καταστημάτων, τα οποία εκτιμάται ότι θα μειωθούν από 5% έως 10% σε κεντρικές περιοχές, παραμένοντας ταυτόχρονα σταθερές, με περιορισμένο όγκο, σε δευτερεύουσες και τουριστικές περιοχές. Όσον αφορά στις τιμές των χωραφιών αναμένεται να παρατηρηθεί ελλιπής ζήτηση, με τη μείωση να διαμορφώνεται το 2016 μεταξύ 10% και 20%.

Η εγχώρια αγορά ακινήτων και φέτος βρίσκεται ή πρόκειται να βρεθεί αντιμέτωπη με διάφορες προκλήσεις τόσο σε οικονομικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο, οι οποίες δεν αποκλείεται να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά.

Οι προκλήσεις του έτους

Πάντως, η εγχώρια αγορά ακινήτων και φέτος βρίσκεται ή πρόκειται να βρεθεί αντιμέτωπη με διάφορες προκλήσεις τόσο σε οικονομικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο, οι οποίες δεν αποκλείεται να επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά. Όπως σημειώνεται στην έκθεση, το 2016 αποτελεί μία σημαντική χρονιά για την Κύπρο, καθώς η κυβέρνηση καλείται «να αποφύγει τον λαϊκισμό και την ικανοποίηση των συνδικάτων συνεχίζοντας την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, που συμφωνήθηκαν βάσει του μνημονίου», ενώ επισημαίνεται ότι είναι σχεδόν απίθανη η κοινοβουλευτική πλειοψηφία ενός κόμματος στις βουλευτικές εκλογές του Μαΐου, εξέλιξη που αναμένεται να συμβάλει στην καθυστέρηση τόσο της υλοποίησης των ιδιωτικοποιήσεων μικρατικών οργανισμών, όσο της εκμετάλλευσης και αξιοποίησης της κρατικής περιουσίας, όπως επίσης και στην υλοποίηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων για τη δομή και τη λειτουργία του δημόσιου τομέα.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την έκθεση, «ο αυξανόμενος ρυθμός της αναδιάρθρωσης δανείων δύναται να επιφέρει μείωση στα ΜΕΔ μόνο μετά το δεύτερο τρίμηνο του 2016», λόγω της ταξινόμησης από την Κεντρική Τράπεζα αναδιαρθρωμένων δανείων ως μη εξυπηρετουμένων για τουλάχιστον έναν χρόνο. Την ίδια ώρα, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτιμάται ότι «θα συνεχίσουν την εσωτερική αναδιάρθρωση, επιδιώκοντας να καταστούν επικερδή» σε ένα περιβάλλον με περιορισμένο ρυθμό ανάπτυξης της πίστωσης και αυξανόμενες προϋποθέσεις ρυθμιστικής συμμόρφωσης, ενώ αδιευκρίνιστα φαίνεται να είναι τα δεδομένα για την αγορά ακινήτων σε ενδεχόμενη μη επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Εξάλλου, η έκθεση της Resolute Asset Management επισημαίνει ότι ο όγκος των συναλλαγών επί των ακινήτων θα παραμείνει το 2016 επικεντρωμένος σε προνομιακά περιουσιακά στοιχεία, με ενδιαφέρον από το εξωτερικό σχεδόν αποκλειστικά επί οικιστικών ακινήτων σε προνομιακές τοποθεσίες, την ώρα που οι λιγοστοί θεσμικοί επενδυτές αναμένεται να επιδείξουν ενδιαφέρον για ακίνητα πρώτης ποιότητας, καθώς και σε σημαντικά αγροτεμάχια με δυνατότητες για τουριστική ανάπτυξη.

Παράλληλα, οι τιμές για τα προνομιακά περιουσιακά στοιχεία αναμένεται να φτάσουν στο χαμηλότερο σημείο στο πρώτο εξάμηνο του 2016, ενώ με τη ζήτηση για δευτερεύοντα περιουσιακά στοιχεία να είναι σχεδόν ανύπαρκτη, οι τιμές θα σταθεροποιηθούν εντός της χρονιάς πάνω στην πλάτη μίας αδύνατης αγοράς.

Οι φετινές προβλέψεις για τις τιμές*

Οικιστικά οικόπεδα:	-5 έως -10%
Επαγγελματικά οικόπεδα:	-10 έως – 15%
Γραφεία κατηγορίας Α΄:	Σταθεροποίηση
Γραφεία κατηγορίας Β΄:	– 10%
Οικιστικά:	κέντρο: - 10%, δευτερεύουσες τοποθεσίες: - 10%, τουριστικές περιοχές: - 10%
Καταστήματα:	κέντρο – 5 έως – 10%, δευτερεύουσες τοποθεσίες: σταθεροποίηση, τουριστικές περιοχές: σταθεροποίηση
Χωράφια:	-10 έως -20%

**Σύμφωνα με τη μελέτη της Resolute Asset Management.*

Οι πωλήσεις της τελευταίας διετίας

Αριθμός πωλητήριων εγγράφων

	2015	2014
Σύνολο	4952	4527
Λευκωσία	749	748
Λεμεσός	1566	1417
Λάρνακα	1072	794
Πάφος	1241	1238
Αμμόχωστος	324	330

Κερδισμένη βγήκε η αγορά το 2015

Τη σταδιακή άνοδο του 2014 συνέχισε η εγχώρια αγορά ακινήτων και το 2015, καταγράφοντας μικρή άνοδο σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Ωστόσο, εκτιμάται ότι η αγορά, αν και άγγιξε τις 10.000 πωλήσεις, εντούτοις βρίσκεται περίπου στα μισά των πράξεων που θα πρέπει να γίνουν για να καταστεί βιώσιμη. Συγκεκριμένα, όπως καταδεικνύουν τα στοιχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τα πωλητήρια έγγραφα που κατατέθηκαν στα επαρχιακά κτηματολογικά γραφεία καθόλη τη διάρκεια του 2015 ήταν αυξημένα κατά 9% σε σχέση με το 2014, φτάνοντας στα 4952 έναντι 4527. Μεμονωμένα για τον Δεκέμβριο του 2015, οι πωλήσεις διαμορφώθηκαν στις 513, σημειώνοντας αύξηση 13% έναντι του Δεκεμβρίου του 2014, κατά τον οποίο τα πωλητήρια έγγραφα ανήλθαν στα 454, ενώ σε σχέση με τον Νοέμβριο της περσινής χρονιάς, μήνα κατά τον οποίο ο αριθμός των εγγράφων διαμορφώθηκε στα 446 σημειώθηκε αύξηση 15%. Πάντως, τον Δεκέμβριο του 2015, η αγορά ξεπέρασε το φράγμα των 500 πωλητήριων εγγράφων, ακολουθώντας ένα ανοδικό σερί της τελευταίας τριμηνίας. Παράλληλα, αυξημένο συνέχισε να είναι και το 2015 το ενδιαφέρον από ξένους αγοραστές, οι οποίοι υπολογίζεται ότι κατέλαβαν πέραν του 27% των πωλήσεων της αγοράς για τη χρονιά που πέρασε. Για την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2015 τα πωλητήρια έγγραφα με αγοραστές αλλοδαπούς ανήλθαν στα 1349 σε σύγκριση με 1193 την ίδια περίοδο του 2014, καταγράφοντας αύξηση πέραν του 13%. Οσον αφορά στον Δεκέμβριο, τα πωλητήρια έγγραφα με αγοραστές αλλοδαπούς έφτασαν τα 135 έναντι 97 τον Δεκέμβριο της προπέρσινης χρονιάς, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 39%. Οι ξένοι αγοραστές, οι οποίοι προέρχονται από τη Ρωσία, την ασιατική αγορά, καθώς επίσης και τον Λίβανο, εξακολουθούν να επικεντρώνονται σε ακίνητα στις παράλιες πόλεις. Από τα συνολικά 4952 πωλητήρια έγγραφα που κατατέθηκαν τόσο από εγχώριους όσο και από ξένους αγοραστές κατά τη διάρκεια του 2015, η πλειοψηφία ήταν στην επαρχία Λεμεσού, στην οποία κατατέθηκαν 1566 πωλητήρια έγγραφα έναντι 1417 το 2014, σημειώνοντας άνοδο 11%, με την επαρχία Πάφου να ακολουθεί με 1231 έγγραφα, παραμένοντας σχεδόν στα ίδια επίπεδα με το 2014. Εξάλλου, στην επαρχία Λάρνακας οι πωλήσεις του 2015 ανήλθαν στις 1072, καταγράφοντας αισθητή άνοδο σε ποσοστό 35% σε σχέση με το 2014, χρονιά κατά την οποία είχαν ανέλθει στις 794, ενώ αμετάβλητες ήταν οι πωλήσεις στην επαρχία Λευκωσίας, με 749 πωλητήρια έγγραφα το 2015 έναντι 748 το 2014, ενώ μειωμένο ήταν το ενδιαφέρον για την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, στην οποία κατατέθηκαν 324 πωλητήρια έγγραφα κατά τη διάρκεια της περσινής χρονιάς, με πτώση 2% σε σχέση με το 2014, έτος κατά το οποίο είχαν κατατεθεί 330 έγγραφα.

ΤΕΥΧΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

γαστρονόμος

Χειμωνιάτικα πιάτα μετά τις γιορτές

Αλμυρές τάρτες, χορτοφαγικές δημιουργίες, σαλάτες εποχής, ιδέες για brunch, ελαφριά γλυκίσματα, καινούργια ενότητα με νέα κυπριακή κουζίνα και ρεπορτάζ στο οινοποιείο Έξουσα.

Αυτή την Κυριακή 10 Ιανουαρίου με την «Καθημερινή»

11-OIK_DIETHNH_KATHI 05/01/16 20:38 Page 11

Κίνα και προσφυγική κρίση προβληματίζουν το ΔΝΤ για το 2016

Οι γεωπολιτικές εντάσεις θα μεγεθύνουν τις οικονομικές προκλήσεις, σύμφωνα με τον οργανισμό

Πληθώρα προκλήσεων επιφυλάσσει η νέα χρονιά για την παγκόσμια οικονομία, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Μόρι Οστφελντ, οικονομικού συμβούλου και διευθυντή ερευνών του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Σε συνέντευξή του, στο περιοδικό του οργανισμού IMF Survey Magazine, διευκρίνισε ότι οι αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες οικονομίες θα αντιμετωπίσουν τις πιο σκληρές συνθήκες, ενώ οι οικονομικές προκλήσεις θα μεγεθυνθούν από τις γεωπολιτικές εντάσεις. «Ο μείζων στόχος μας είναι να υπάρξει οδός βιωσιμότητας για την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας», προσέθεσε ο κ. Οστφελντ. Θα πρέπει να αναφερθεί στο σημείο αυτό ότι ο Μόρι Οστφελντ, πρώην πρόεδρος του Τμήματος Οικονομικών του Πανεπιστημίου Μπέρκλεϊ στην Καλιφόρνια και μέλος της επιτροπής οικονομικών συμβούλων του Αμερικανού προέδρου, εντάχθηκε στο δυναμικό του ΔΝΤ τον Σεπτέμβριο. Αντικατέστησε δε τον απελθόντα Ολιβιέ Μπλανσάρ.

Κάνοντας στη συνέχεια μία αναδρομή, ο κ. Οστφελντ τόνισε ότι το 2015 ήταν μια χρονιά με θετικές και δυσμενείς εξελίξεις, καθώς στις ΗΠΑ η οικονομία ξακολούθησε τη στέρεη αναπτυξιακή της πορεία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, η Ευρώπη επιτάχυνε ελαφρά και η Ιαπωνία παραμένει ένα ερωτηματικό. «Ωστόσο, εξαιρουμένων ορισμένων χωρών –όπως η Ινδία– οι αναδυόμενες και οι αναπτυσσόμενες οικονομίες εξακολουθούν την πορεία επιβράδυνσής τους εξαιτίας της πτώσης στις τιμές των εμπορευμάτων και των αυστηρότερων χρηματοπιστωτικών συνθηκών», συμπλήρωσε ο Μόρι Οστφελντ. Μέσα από το πρίσμα αυτό, η επίτευξη μιας ομογενούς και συγχρονισμένης ανάπτυξης δύσκολα επιτυγχάνεται.

> *Αναδυόμενες αγορές και αναπτυσσόμενες οικονομίες θα αντιμετωπίσουν τις πιο σκληρές συνθήκες το νέο έτος.*

Εξίσου σημαντικό χαρακτηριστικό στη διαμόρφωση των τάσεων του 2015, όπως επεξηγεί το υψηλόβαθμο στέλεχος του ΔΝΤ, ήταν σε ορισμένες χώρες και οι πολιτικές και γεωπολιτικές εντάσεις. «Ο ρόλος που θα διαδραματίσουν το τρέχον έτος θα είναι καθοριστικός για τις περιφερειακές και παγκόσμιες μακροοικονομικές προοπτικές», διευκρινίζει ο κ. Οστφελντ. Και συνεχίζει στη συνέντευξή του: «Υπάρχει, πάντως, και ένα καθησυχαστικό στοιχείο. Στα τέλη του 2015 η καλή είδηση για το διεθνές νομισματικό σύστημα είχε να κάνει με το ότι το αμερικανικό Κογκρέσο τελικά ενέκρινε την αλλαγή στο σύστημα ποσοστώσεων του ΔΝΤ, γεγονός που ενισχύει την ικανότητά του να απαντήσει στα προβλήματα του μέλλοντος».

Στην ερώτηση ποια ζητήματα χρήζουν προσοχής το 2016, ο Μόρι Οστφελντ αναφέρθηκε στην Κίνα, στην προσφυγική κρίση, στην κλιματική αλλαγή και στο διεθνές εμπόριο. Η Κίνα θα εξακολουθήσει να απασχολεί τον οργανισμό, ενόσω μετασχηματίζεται από οικονομία των επενδύσεων και της μεταποίησης σε εκείνην της κατανάλωσης και των υπηρεσιών. Το προσφυγικό θα δοκιμάσει την ικανότητα απορρόφησης των κραδασμών των οικονομιών και των πολιτικών συστημάτων της Ε.Ε., ενώ σε επίπεδο κλιματικής κρίσης το 2016 θα δείξει πώς ανταποκρίνονται τα επιμέρους εθνικά κεφάλαια μετά τη συμφωνία του Παρισιού και πώς επιτυγχάνεται διεθνής συντονισμός δράσης. Σχετικά, τώρα, με το διεθνές εμπόριο, τίθεται το ερώτημα εάν θα εγκριθεί από το Κογκρέσο η συμφωνία των χωρών του Ειρηνικού και εάν θα προλειάνει το έδαφος για την ολοκλήρωση της συμφωνίας Ε.Ε.-ΗΠΑ. Τέλος, ο Μόρι Οστφελντ επεσήμανε πως καίριο θέμα για το 2016 θα είναι και οι αναδυόμενες αγορές. «Οι κεφαλαιακές εισροές βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα, τα νομίσματα έχουν αποδυναμωθεί και η ανάπτυξη επιβραδύνεται δραστικά. Η υποτίμηση των νομισμάτων έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη στην απορρόφηση των επιπτώσεων των οικονομικών σοκ», ανέφερε εν κατακλείδι.

BLOOMBERG

Το 2015 ήταν μια χρονιά με θετικές και δυσμενείς εξελίξεις, καθώς στις ΗΠΑ η οικονομία εξακολούθησε τη στέρεη αναπτυξιακή της πορεία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, η Ευρώπη επιτάχυνε ελαφρώς και η Ιαπωνία παραμένει ένα ερωτηματικό, σύμφωνα με το ΔΝΤ.

Την υιοθέτηση του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης των τραπεζών της Ευρωζώνης καλωσόρισε χθες ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Μαργαρίτης Σχοινάς.

Νέος μηχανισμός για εξυγίανση των τραπεζών

Τέθηκε σε ισχύ από 1ης Ιανουαρίου

Τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου ο Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης (Single Resolution Mechanism, SRM), ο οποίος θα πρέπει να λειτουργεί υπό την καθοδήγηση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης, του Ενιαίου Εποπτικού Οργανισμού και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Δημήτρης Σχοινάς, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής, καλωσόρισε χθες την υιοθέτηση του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης των τραπεζών της Ευρωζώνης. Παράλληλα, ο επίτροπος για τη Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα, Τζόναθαν Χιλ, επεσήμανε πως «τώρα έχουμε ένα σύστημα για την εξυγίανση των τραπεζών έτσι ώστε οι φορολογούμενοι να προστατεύονται από την υποχρέωση να διασώζουν τις τράπεζες όταν αυτές χρεοκοπούν». Στόχος όλων αυτών των οργάνων που συνθέτουν την τραπεζική ένωση είναι να αποφευχθεί το ντόμινο των τραπεζικών χρεοκοπιών στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, το οποίο προκλήθηκε από την κατάρρευση της αμερικανικής Lehman Brothers το 2009. Περίπου 40 εκατ. ευρώ έχουν προβλεφθεί από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board, SRB) για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου σε ό,τι αφορά την ελεγχόμενη χρεοκοπία έως και 10 προβληματικών τραπεζών στην Ευρωζώνη την περίοδο 2016-2020. Πληροφορίες της εφημερίδας Financial Times αποκαλύπτουν πως το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης προσφέρει έως και 40 εκατ. ευρώ για να λάβει προτάσεις σε ό,τι αφορά την «παροχή λογιστικών, νομικών υπηρεσιών αλλά και υπηρεσιών αποτίμησης» της όποιας τράπεζας οδηγηθεί σε χρεοκοπία. Εκτιμάται πως η παροχή υπηρεσιών για ελεγχόμενη χρεοκοπία μιας μεγάλης τράπεζας θα στοίχιζε 4 με 5 εκατ. ευρώ, ενώ η διαδικασία διάσπασης των φερέγγυων δραστηριοτήτων από τις αφερέγγυες θα πρέπει να ολοκληρώνεται εντός Σαββατοκύριακου. Οι εταιρείες που θα υποβάλουν προτάσεις πρέπει να έχουν παρουσία τουλάχιστον σε τέσσερα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Αναμένεται, ως εκ τούτου, να εκδηλωθεί ενδιαφέρον από τις τέσσερις μεγάλες εταιρείες ορκωτών λογιστών, δηλαδή τις KPMG, EY, Deloitte και PwC.

> *Στόχος, να μην επιβαρυνθούν ξανά οι Ευρωπαίοι φορολογούμενοι με το κόστος των διασώσεων.*

Από τον Ιανουάριο του 2016, το κόστος εξυγίανσης θα κατανέμεται μεταξύ μετόχων, ομολογιούχων και καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ, με τα περιουσιακά στοιχεία να πρέπει να αντιστοιχούν τουλάχιστον έως το 8% των συνολικών υποχρεώσεων μιας προβληματικής τράπεζας. Προβλέπεται, εν συνεχεία, η συνεισφορά του ταμείου, το οποίο θα έχει συγκεντρώσει 55 δισ. ευρώ έως το 2024 με εισφορές των τραπεζών.

Οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι για τις επιχειρήσεις το νέο έτος

Επί ποδός πολέμου οφείλουν να βρίσκονται οι επιχειρήσεις το 2016, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα τους πολυποίκιλους κινδύνους, όπως τους καταγράφει στην τελευταία της ετήσια έκθεση για το 2016 η εταιρεία συμβούλων επιχειρήσεων Control Risks. Μάλιστα, αναφέρει ότι «η τρέχουσα χρονιά είναι και η χειρότερη της δεκαετίας με κριτήριο την ασφάλεια και τους πολιτικής υφής κινδύνους». Ειδικότερα, μεταξύ των σοβαρότερων απειλών συγκαταλέγονται η τρομοκρατία, οι κυβερνοεπιθέσεις, η έξαρση των παντός είδους ανατροπών και εξεγέρσεων, η τάση της κινεζικής οικονομίας να επιβραδυνθεί στο 6% και οι πιθανές επιζήμιες επιπτώσεις της διεθνώς, η συνεχιζόμενη κάμψη στις τιμές των πρώτων υλών, ο ακτιβισμός, καθώς και οι κίνδυνοι που αφορούν τη ναυτιλία ειδικότερα.

AFP

Η αβεβαιότητα σχετικά με την ικανότητα της Κίνας να προσαρμοστεί σε μια νέα εποχή ανάπτυξης του 6%, δυνητικά θα μπορούσε να σπείρει τον πανικό στις παγκόσμιες αγορές, σύμφωνα με έκθεση της Control Risks.

Εποχή ανταρσίας

Τον κώδωνα του κινδύνου κρούουν οι συντάκτες της έκθεσης της Control Risks, όσον αφορά την εμφάνιση και επέκταση ενός φαινομένου στις επιχειρήσεις και στην πολιτική: τις εξεγέρσεις/ανατροπές. Σε αμφοτέρους τους χώρους η καθεστηκυία τάξη τίθεται εν αμφιβόλω από διαλυτικές δυνάμεις, που εμφανίζονται ξαφνικά, όπως επισημαίνει ο επικεφαλής της εταιρείας, Ρίτσαρντ Φένινγκ. Κάνοντας λόγο για έναν «αντάρτικο καπιταλισμό», αναφέρεται σε νεοφυείς μονάδες –τύπου Uber και Airbnb–, οι οποίες έχουν μεγάλη ευελιξία με την αρωγή της τεχνολογίας, είναι τολμηρές, μπορούν να μετακινηθούν τάχιστα ανά τον πλανήτη και εκμεταλλεύονται τα μοντέλα ρύθμισης του εκάστοτε κλάδου, τα οποία, όμως, είναι παρωχημένα. Ανάλογης φιλοσοφίας είναι και πολλές πολιτικές ή και τρομοκρατικές ομάδες. «Αυτό το νέο μοντέλο εξέγερσης –αυτοσχέδιο, ριψοκίνδυνο και πρόθυμο να αναζητήσει οπουδήποτε χρηματοδότηση– μπορεί να εντοπιστεί από τους αντάρτες της Λιβύης έως τις νεοφυείς του Πάλο Αλτο στις ΗΠΑ», επισημαίνει ο κ. Φένινγκ.

> *Control Risks: Η τρέχουσα χρονιά είναι η χειρότερη της δεκαετίας με κριτήρια την ασφάλεια και τους πολιτικής υφής κινδύνους.*

Επιπλέον, σημαντικός κίνδυνος για τις επιχειρήσεις είναι οι κυβερνοεπιθέσεις, οι οποίες θα ενταθούν φέτος. Πηγή προβληματισμού συνιστά και η Ευρώπη, η οποία, κατά την έκθεση, «είναι διαλυμένη, αντιμετωπίζει έξαρση του εθνικισμού, ενώ δεν απαντά αποτελεσματικά σε προκλήσεις όπως η τρομοκρατία, η περιφερειακή ασφάλεια και η μετανάστευση».

Η δε αβεβαιότητα σχετικά με την ικανότητα της Κίνας να προσαρμοστεί σε μια νέα εποχή ανάπτυξης του 6%, δυνητικά θα μπορούσε να σπείρει τον πανικό στις παγκόσμιες αγορές. «Το πιεστικότατο ερώτημα για την κινεζική οικονομία είναι το εξής: βρίσκεται στα πρόθυρα μιας κατάρρευσης της ανάπτυξης ή απλώς τελεί σε αναταραχή λόγω μετάβασης σε άλλη φάση ανάπτυξης;» επισημαίνουν οι διευθυντές υπεύθυνοι για θέματα Ν. Ασίας της Control Risks, Αντριου Γκίλχολμ και Λούις Κούιτζ. Σημαίνοντες παράγοντες, που ίσως προβληματίσουν τις επιχειρήσεις, είναι και οι τιμές των εμπορευμάτων, οι οποίες, όπως προβλέπουν οι συντάκτες της έκθεσης, θα παραμείνουν χαμηλά φέτος, αλλά σταδιακά θα τείνουν να αυξάνονται.

Εξίσου κρίσιμες είναι και οι ιδιες οι διαπροσωπικές σχέσεις των ισχυρών ηγετών, όπως ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα, ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, και ο Ρώσος ομόλογός του Βλαντιμίρ Πούτιν. Τέλος, ένας κοινό μείζον πρόβλημα μεταξύ των κρατών είναι η ανησυχία σχετικά με τη δραματική άνοδο των τρομοκρατικών επιθέσεων το 2015, η οποία συνιστά απειλή για το επιχειρείν.

Στα 90 δισ. δολάρια το κόστος των φυσικών καταστροφών το 2015

Το κόστος των φυσικών καταστροφών ανήλθε στα 90 δισ. δολ. το 2015, που είναι το πιο χαμηλό ποσό από το 2009, αναφέρει η αντασφαλιστική εταιρεία Munich Re στην ετήσια έκθεσή της για τις φυσικές καταστροφές. Πολλοί τροπικοί κυκλώνες έπληξαν αραιοκατοικημένες περιοχές, και στον Βόρειο Ατλαντικό το Ελ Νίνιο αποτέλεσε φράγμα για τις ισχυρές καταιγίδες, εξηγεί σε ανακοίνωσή του ο όμιλος. Από τα 90 δισ. δολάρια καταγεγραμμένες ζημιές, τα 27 δισ. ήταν ασφαλισμένα, διευκρινίζει η Munich Re. «Ομως το σχετικά περιορισμένο ύψος των ζημιών δεν πρέπει καθόλου να μας κάνει να χαλαρώσουμε την ετοιμότητα», προειδοποιεί η αντασφαλιστική εταιρεία, της οποίας το τμήμα ερευνών για τους κλιματικούς και γεωλογικούς κινδύνους αναλύει τις εξελίξεις. «Οι επιστήμονες εκκινούν από την αρχή ότι την παρούσα φάση του Ελ Νίνιο μπορεί να διαδεχθεί τα επόμενα χρόνια το αντίθετο, μια φάση Λα Νίνια, που αντίστροφα θα ευνοεί, για παράδειγμα, τον σχηματισμό τυφώνων», εξηγεί στην ανακοίνωση ο Πίτερ Χοπ, επικεφαλής του τμήματος Geo Risks Research. Τον περασμένο χρόνο, η πιο κοστοβόρα και επίσης η πιο φονική καταστροφή ήταν ο σεισμός στο Νεπάλ τον Απρίλιο. Κόστισε τη ζωή σε 9.000 ανθρώπους και προκάλεσε οικονομικές ζημιές ύψους 4,8 δισ. δολ.. Σχεδόν το σύνολο των καταστροφών του 2015 (94%) οφειλόταν σε καιρικά φαινόμενα.

Οι αναδυόμενες δεν ξοδεύουν τα συναλλαγματικά τους αποθέματα

Διανύουμε την εποχή των «φθηνών» νομισμάτων, καθώς οι χώρες του αναδυόμενου κόσμου φαίνεται να μην ξοδεύουν τόσο από τα συναλλαγματικά τους αποθέματα για να ενισχύσουν τις ισοτιμίες τους. Αυτός είναι ο λόγος που τελικά είναι μικρότερη η πτώση των συναλλαγματικών αποθεμάτων στις αναδυόμενες οικονομίες, υποχωρώντας κατά 2% στα 2,8 τρισ. δολάρια εν μέσω του 2015.

Οι περισσότερες χώρες, από τη Ρωσία μέχρι την Ταϊλάνδη, επιτρέπουν την ελεύθερη διακύμανση των ισοτιμιών, διότι η πτώση τους έναντι του δολαρίου ωφελεί τις εξαγωγές τους. Ερευνα του ειδησεογραφικού πρακτορείου Bloomberg, ειδικότερα, καταλήγει στο πόρισμα πως τα συναλλαγματικά αποθέματα των 12 ισχυρότερων αναδυόμενων οικονομιών, εξαιρουμένης της Κίνας και των χωρών που έχουν συνδεδεμένες τις ισοτιμίες τους με άλλα νομίσματα για να ελέγχουν τις απότομες διακυμάνσεις, υποχώρησαν κατά 2% στα 2,8 τρισ. δολάρια το 2015. Ενδεχομένως, αυτή η ποσοστιαία πτώση να είναι ακόμη μικρότερη, καθώς η ενίσχυση του δολαρίου έχει μειώσει την αξία των υπόλοιπων αποθεματικών νομισμάτων, όπως είναι το ευρώ. Ενώ η Κίνα έχει δαπανήσει πάνω από 400 δισ. δολάρια σε συναλλαγματικά αποθέματα για να στηρίξει την πτώση του γουάν, άλλες χώρες του αναδυόμενου κόσμου, όπως η Ρωσία και η Ταϊλάνδη, δεν παρεμβαίνουν για να συγκρατήσουν την πτώση των νομισμάτων τους, διότι ωφελούνται οι εξαγωγές τους, που γίνονται πιο ελκυστικές στο παγκόσμιο εμπόριο. «Βρισκόμαστε σε ένα περιβάλλον που είναι σχετικά ανεκτή η υποτίμηση των νομισμάτων», σχολιάζει ο Αλαν Ράσκιν, ένας από τους επικεφαλής στον τομέα ερευνών για τα νομίσματα στην Deutsche Bank. «Οι χώρες του αναδυόμενου κόσμου αξιοποιούν με ευελιξία τη διακύμανση νομισμάτων», προσθέτει ο ίδιος στο πρακτορείο Bloomberg.

BLOOMBERG

Οι περισσότερες χώρες, από τη Ρωσία μέχρι την Ταϊλάνδη, επιτρέπουν την ελεύθερη διακύμανση των ισοτιμιών, διότι η πτώση τους έναντι του δολαρίου ωφελεί τις εξαγωγές τους.

Οι ισοτιμίες των 24 οικονομιών του αναδυόμενου κόσμου, με εξαίρεση το Χονγκ Κονγκ, υποχώρησαν έναντι του δολαρίου κατά τη διάρκεια του 2015, επειδή εντάθηκαν οι εκροές κεφαλαίων, εξαιτίας της επιβράδυνσης στην οικονομική ανάπτυξη, την πτώση των τιμών εμπορευμάτων και την πρώτη αύξηση του βασικού επιτοκίου στις ΗΠΑ. Δεν είναι τυχαίο ότι η περίοδος 2014-15 αποτέλεσε τη διετία με τη μεγαλύτερη πτώση στις ισοτιμίες των αναδυόμενων οικονομιών από το 1999. Πέρυσι υποχώρησαν κατά 15% έπειτα από απώλειες της τάξεως του 12% έναν χρόνο πριν, δηλαδή το 2014.

Χαρακτηριστικά, η Ρωσία δεν άγγιξε συναλλαγματικά αποθέματα 369 δισ. δολαρίων το 2015, παρά τη διολίσθηση του ρουβλιού κατά 19%. Τα συναλλαγματικά αποθέματα της Νότιας Κορέας και της Ταϊλάνδης παρέμειναν αμετάβλητα στα 368 δισ. και στα 148 δισ. δολάρια. Η Ινδία κατάφερε να αυξήσει τα συναλλαγματικά αποθέματά της κατά 11% στα 328 δισ. δολάρια, εκμεταλλευόμενη την άνοδο της ρουπίας. «Οι νόρμες ως προς τη διαχείριση των νομισμάτων και των συναλλαγματικών αποθεμάτων αλλάζουν σε σχέση με αντίστοιχες περιόδους», σχολιάζει ο Ρόμπερτ Σινς, στρατηγικός αναλυτής της Amherst Pierpont Securities LLC στη Νέα Υόρκη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αναθεώρηση Επιτοκίου των Χρεογράφων 2016 (HBDF)

Η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ ανακοινώνει ότι το επιτόκιο των Χρεογράφων 2016 (HBDF) για την περίοδο 01.01.2016 – 31.03.2016 καθορίζεται στο 1,368% (σύμφωνα με τους όρους του σχετικού Ενημερωτικού Δελτίου ημερομηνίας 11.05.2006).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ

12-OIK_DIETHNH_KATHI 05/01/16 20:39 Page 12

Μείωση των διαθεσίμων της Σ. Αραβίας λόγω πτώσης της τιμής του πετρελαίου

2015

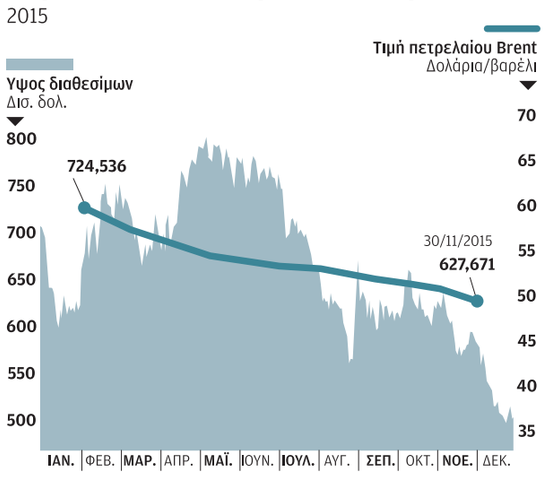

ΠΗΓΗ: Bloomberg Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οταν το Ριάντ πληρώνει πανάκριβα το... πετρέλαιο

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Εχοντας πρωτοστατήσει στην επιλογή του ΟΠΕΚ να διατηρήσει σε υψηλά επίπεδα την παραγωγή του αφήνοντας τις τιμές του πετρελαίου να κατρακυλήσουν, η Σαουδική Αραβία ετοιμάζεται τώρα να καταβάλει το τίμημα της στρατηγικής της. Υιοθετεί πρόγραμμα λιτότητας εν μέσω ταραχών στην περιοχή της κι ενώ έχει ανοικτά μέτωπα στον εμφύλιο της Υεμένης.

Με την επιλογή να διατηρήσει την παραγωγή πετρελαίου στα ύψη, το Ριάντ επέτυχε ενδεχομένως να περιφρουρήσει το μερίδιό του στην παγκόσμια αγορά «μαύρου χρυσού» από τον επιθετικό ανταγωνισμό των αμερικανικών βιομηχανιών σχιστολιθικών υδρογονανθράκων. Οδηγώντας, όμως, έτσι τις τιμές του πετρελαίου σε περαιτέρω πτώση 35% μέσα στο 2015 και με δεδομένο ότι ο «μαύρος χρυσός» αντιπροσωπεύει το 73% των εσόδων του βασιλείου, το Ριάντ δεν μπόρεσε να αποφύγει τη μείωση των εσόδων του κατά 23%. Για να καλύψει αυτή τη μείωση, κατέφυγε στα πλούσια συναλλαγματικά διαθέσιμα που συγκέντρωσε στα χρόνια του ακριβού πετρελαίου.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Σαουδικής Αραβίας το 2015 εκτινάχθηκε στα 98 δισ. δολάρια.

Τους πρώτους 11 μήνες του 2015 δαπάνησε κάπου 95 δισ. δολάρια, με αποτέλεσμα να έχει περιορίσει τα διαθέσιμα του βασιλείου στα 627,7 δισ. δολάρια.

Τώρα το δημοσιονομικό έλλειμμα της Σαουδικής Αραβίας για το 2015 έχει εκτιναχθεί στα 98 δισ. δολάρια και υπολογίζεται από την Εθνική Τράπεζα του Αμπου Ντάμπι στο 16% του ΑΕΠ του βασιλείου και στο 20% σύμφωνα με το ΔΝΤ. Εχουν προηγηθεί επανειλημμένες προειδοποιήσεις του ΔΝΤ για το ενδεχόμενο να βρεθεί το βασίλειο με άδεια ταμεία στο εγγύς μέλλον αν δεν περικόψει δραστικά τις δημόσιες δαπάνες.

Κι ενώ η οικονομική ανάπτυξη της χώρας αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 3,35% το νέο έτος, το Ριάντ καταφεύγει σε ένα πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής που οικονομικοί αναλυτές χαρακτηρίζουν τη μεγαλύτερη αλλαγή οικονομικής πολιτικής στην πρόσφατη ιστορία του. Ορισμένοι φθάνουν, μάλιστα, στο σημείο να προειδοποιήσουν για το ενδεχόμενο κοινωνικών ταραχών επικαλούμενοι τις εξεγέρσεις του αραβικού κόσμου το 2011.

Κι αυτό γιατί η μείωση των δημοσίων δαπανών στα 224 δισ. δολάρια το επόμενο έτος από τα 260 δισ. του 2015 θα πλήξει κατά κύριον λόγο τους κοινωνικά ευαίσθητους τομείς της υγείας και της παιδείας, αλλά και τις επιδοτήσεις στον τομέα της ενέργειας, που συνεπάγονται άμεσα αύξηση των τιμών των καυσίμων. Θα συνοδεύεται, άλλωστε, από σειρά αυξήσεων στα τιμολόγια των εταιρειών κοινής ωφελείας, με μια προσπάθεια να επιβαρυνθούν περισσότερο τα υψηλά εισοδήματα. Οι περικοπές δαπανών και προπαντός όσες αφορούν τις επιδοτήσεις στον τομέα της ενέργειας φαίνεται πως ήδη ανησυχούν την επιχειρηματική κοινότητα του βασιλείου. Ο λόγος είναι πως πολλές επιχειρήσεις της χώρας έχουν δει τα κέρδη τους να μειώνονται από τις πρώτες μειώσεις που δρομολογήθηκαν το 2015 αλλά και από τις καθυστερήσεις στις πληρωμές της κυβέρνησης.

Την ίδια στιγμή κι ενώ οι Αρχές ανακοίνωσαν πως δρομολογούν σειρά ιδιωτικοποιήσεων κρατικών εταιρειών και την επιβολή ΦΠΑ σε καταναλωτικά είδη όπως ο καπνός, οι αμυντικές δαπάνες είναι οι υψηλότερες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του 2016 και ανέρχονται στα 56,7 δισ. δολάρια.

Εχει προηγηθεί η αύξηση των αμυντικών δαπανών στη διάρκεια του περασμένου έτους καθώς το βασίλειο χρηματοδοτεί τις δυνάμεις των σουνιτών στον εμφύλιο της Υεμένης, και η εμπλοκή του αυτή έχει αποτελέσει τον δεύτερο παράγοντα που οδήγησε σε ταχεία διεύρυνση του ελλείμματος.

Χαμηλή φορολογία μόνο για εύπορους Αμερικανούς πολίτες

Μέσω πιέσεων κι ενός «στρατού» δικηγόρων κατάφεραν να μειώσουν τον σχετικό συντελεστή από το 27% στο 17%

Των **NOAM SCHEIBER** *και* **PATRICIA COHENDEC**
THE NEW YORK TIME

Με έναν περίπλοκο και εκπληκτικά αποτελεσματικό μηχανισμό, τον οποίο χρηματοδοτούν, οι βαθύπλουτοι Αμερικανοί κατορθώνουν να περιορίζουν τη φορολογική επιβάρυνσή τους, που έχει μειωθεί δραματικά σε σύγκριση με πριν από 20 χρόνια. Την ίδια στιγμή, η ανισότητα βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων σχεδόν 100 ετών και ανεβαίνουν οι τόνοι στη δημόσια διαμάχη περί του αν πρέπει η κυβέρνηση να την περιορίσει αυξάνοντας τους φόρους στα υψηλά εισοδήματα.

Ο μηχανισμός αυτός, που ορισμένοι αποκαλούν «βιομηχανία προάσπισης εσόδων», αποτελείται από έναν ακριβοπληρωμένο στρατό δικηγόρων, εργολάβων, ομάδων πίεσης και ακτιβιστών κατά της φορολογίας. Ετσι, βαθύπλουτοι όπως οι μεγιστάνες των hedge funds Ντάνιελ Λεμπ και Στίβεν Κοέν, που χρηματοδοτούν το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, αλλά και ο μεγαλοεπενδυτής Τζορτζ Σόρος, εκμεταλλεύονται ένα λαβύρινθο φορολογικών ελιγμών που ουδέποτε είναι στη διάθεση πολιτών με χαμηλότερα εισοδήματα.

Εκμεταλλεύονται ένα λαβύρινθο φορολογικών ελιγμών, που ουδέποτε είναι στη διάθεση πολιτών με χαμηλότερα εισοδήματα.

Με όχημα αυτόν τον στρατό επιτυγχάνουν κατ' ιδίαν συνεννόηση με τις φορολογικές αρχές των ΗΠΑ, την αρχή IRS, και κάνοντας χρήση της επιρροής που διαθέτουν ελαχιστοποιούν τη δυνατότητα της κυβέρνησης να τους φορολογήσει. Το αποτέλεσμα είναι ότι έχει δημιουργηθεί ένα είδος ιδιωτικού φορολογικού συστήματος μόνο για λίγες χιλιάδες Αμερικανούς. Οπότε, πριν από δύο δεκαετίες, όταν εξελέγη πρόεδρος ο Μπιλ Κλίντον, οι 400 πλουσιότεροι Αμερικανοί κατέβαλαν σχεδόν το 27% του εισοδήματός τους σε φόρους, σύμφωνα με στοιχεία της IRS. Το 2012, όμως, όταν επανεξελέγη ο πρόεδρος Ομπάμα, το ποσοστό αυτό είχε περιοριστεί σε λιγότερο από το 17%. Ετσι υπερβαίνει ελάχιστα τους φόρους που καταβάλλει μια μέση αμερικανική οικογένεια με ετήσιο εισόδημα 100.000 δολάρια. Οπως σχολιάζει στους NYT ο Τζέφρεϊ Γουίντερς, καθηγητής πολιτικών επιστημών στο Northwestern University, οι βαθύπλουτοι πληρώνουν με εκατομμύρια δολάρια τις υπηρεσίες που τους παρέχει αυτός ο περίπλοκος μηχανισμός, αλλά «γλιτώνουν δεκάδες ή και εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια από τους φόρους που δεν καταβάλλουν». Η φορολογική αρχή των ΗΠΑ διερευνά αυτόν τον καιρό το hedge fund που ίδρυσε ο Τζέιμς Σάιμονς και διαχειρίζεται ο Ρόμπερτ Μέρσερ, καθώς εκτιμάται πως έκανε χρήση ενός κενού της φορολογικής νομοθεσίας και απέφυγε να καταβάλει φόρους ύψους 6,8 δισ. δολαρίων σε διάστημα δεκαετίας. Οπως τονίζει ο Τζαρντ Μπερνστάιν, στέλεχος του κέντρου για τις προτεραιότητες της δημοσιονομικής πολιτικής, «οι πλούσιοι χρησιμοποιούν τα χρήματά τους για να αγοράζουν τους πολιτικούς και για την ακρίβεια για να αγοράζουν την πολιτική και συγκεκριμένα τη φορολογική πολιτική».

Το 2012 ο μέσος όρος εισοδήματος για τους 400 πλουσιότερους Αμερικανούς ήταν 336 εκατ. δολάρια. Αν το ποσό αυτό είχε καταβληθεί ως μισθός και είχε φορολογηθεί όπως τα εισοδήματα του μέσου Αμερικανού, οι φόροι των βαθύπλουτων θα ήταν υπερδιπλάσιοι όσων καταβάλλουν σήμερα. Ενας πολύ δημοφιλής ελιγμός που χρησιμοποιούν για να ελαχιστοποιήσουν τη φορολογική τους επιβάρυνση είναι η μετατροπή ενός είδους εισοδήματος σε ένα άλλο είδος που φορολογείται με χαμηλότερο συντελεστή. Ο μεγιστάνας των hedge funds Ντάνιελ Λεμπ, για παράδειγμα, επένδυσε σε μια αντασφαλιστική εταιρεία στις Βερμούδες, που με τη σειρά της επιστρέφει τα κεφάλαια καθώς τα επενδύει στο δικό του hedge fund. Μετατρέπει έτσι τα κέρδη του από τα στοιχήματα στην αγορά, που φορολογούνται με συντελεστή 40%, σε κεφαλαιακές αποδόσεις που φορολογούνται με τον μισό συντελεστή. Μια άλλη εξίσου αποδοτική στρατηγική είναι η τοποθέτηση εσόδων σε κάποιου είδους φιλανθρωπικό οργανισμό, που τους προσφέρει φοροαπαλλαγές.

Συντελεστής φόρου εισοδήματος τις ΗΠΑ

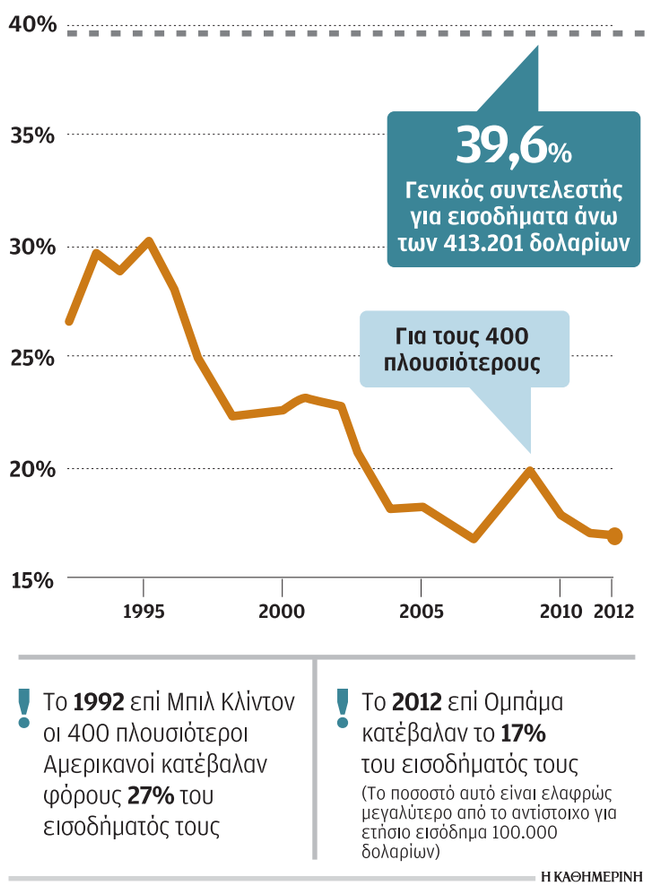

Το **1992** επί Μπιλ Κλίντον οι 400 πλουσιότεροι Αμερικανοί κατέβαλαν φόρους **27%** του εισοδήματός τους

Το **2012** επί Ομπάμα κατέβαλαν το **17%** του εισοδήματός τους
(Το ποσοστό αυτό είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από το αντίστοιχο για ετήσιο εισόδημα 100.000 δολαρίων)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ιρλανδική «κακή τράπεζα» πωλεί... κοσμήματα

Στο σφυρί κινητά περιουσιακά στοιχεία υπερχρεωμένων δανειοληπτών – Μέχρι τώρα έχει έσοδα 486 εκατ.

Μισό δισ. ευρώ άντλησε η ιρλανδική «κακή τράπεζα» (NAMA) από περιουσιακά στοιχεία που ανήκαν σε επενδυτές ακινήτων με ληξιπρόθεσμα δάνεια, σύμφωνα με δήλωση του υπουργού Οικονομικών της Ιρλανδίας Μάικλ Νούναν.

Εργα τέχνης, κοσμήματα, μετοχές και άλλα περιουσιακά στοιχεία, μη συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας των συγκεκριμένων δανειοληπτών, πουλήθηκαν έναντι 486 εκατ. ευρώ, αφού δόθηκε το πράσινο φως από τη NAMA, η οποία έχει αναλάβει τη διαχείριση των «κόκκινων» δανείων που άφησαν οι ιρλανδικές τράπεζες, μετά το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Μάλιστα, η NAMA εκτιμά πως θα παρουσιάσει συνολικά κέρδη της τάξεως των 2 δισ. ευρώ από το 2009, δηλαδή από τότε που ιδρύθηκε για να αναλάβει τη διαχείριση ενός τεράστιου όγκου «κόκκινων» δανείων που είχε εγγυηθεί η κυβέρνηση. Οι εγγυήσεις που έδωσε η Ιρλανδία για τα δάνεια των τραπεζών ανάγκασαν το Δουβλίνο να ζητήσει οικονομική βοήθεια 85 δισ. ευρώ. Βέβαια, η NAMA είχε πληρώσει 31,6 δισ. ευρώ προ πενταετίας για να αποκτήσει τα «κόκκινα» δάνεια των ιρλανδικών τραπεζών έναντι ονομαστικής αξίας 74 δισ. ευρώ. Ολα αυτά τα δάνεια είχαν χορηγηθεί σε 850 δανειολήπτες. Σήμερα η ιρλανδική κυβέρνηση έχει επιβάλει αυστηρά μέτρα για να μην επαναληφθεί ο υπερβολικός δανεισμός που οδήγησε στην κατάρρευση των εγχώριων τραπεζών, αλλά οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν για στρεβλώσεις στην αγορά. Μία επταετία μετά το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η κερδοφορία των ιρλανδικών τραπεζών έχει αποκατασταθεί άλλα με μετριοπαθείς ρυθμούς. Τον περασμένο μήνα, η ιρλανδική κυβέρνηση απαγόρευσε την αύξηση των ενοικίων νωρίτερα από μία διετία, με αποτέλεσμα οι ενοικιαστές να αναμένουν μεγάλη άνοδο το 2017. Την ίδια ώρα δυσκολεύονται να αποκτήσουν στεγαστικά δάνεια. Οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν πως έτσι δημιουργούνται στρεβλώσεις στην αγορά ακινήτων, εφόσον μια αύξηση των ενοικίων μπορεί να είναι απότομη. Παράλληλα, η κυβέρνηση έχει επιβάλει την καταβολή μεγαλύτερης προκαταβολής στη χορήγηση στεγαστικών δανείων σε σχέση με το παρελθόν, περιορίζοντας έτσι τη δυνατότητα των ενοικιαστών να αποκτήσουν τη δική τους στέγη. Ταυτόχρονα, όπως επισημαίνουν παράγοντες της ιρλανδικής αγοράς ακινήτων, οι τιμές αυξήθηκαν από το 2012, λόγω ελλείψεων στην προσφορά.

Το κτίριο της ιρλανδικής «κακής τράπεζας» (NAMA) στο Δουβλίνο. Η NAMA είχε πληρώσει 31,6 δισ. προ πενταετίας για να αποκτήσει τα «κόκκινα» δάνεια των ιρλανδικών τραπεζών έναντι ονομαστικής αξίας 74 δισ. ευρώ.

BLOOMBERG, REUTERS

Απογοητευτική ανάπτυξη το 2016 «βλέπει» η Κριστίν Λαγκάρντ

Η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα είναι «απογοητευτική» την επόμενη χρονιά, ανέφερε η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Κριστίν Λαγκάρντ σε άρθρο της που φιλοξενείται στο χθεσινό φύλλο της γερμανικής εφημερίδας Handelsblatt.

Η επικεφαλής του ΔΝΤ επισήμανε ότι η προοπτική αύξησης των επιτοκίων στις ΗΠΑ και η οικονομική επιβράδυνση στην Κίνα συμβάλλουν στην αβεβαιότητα και στον υψηλότερο κίνδυνο οικονομικής ευπάθειας παγκοσμίως.

Επιπροσθέτως, η ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου έχει επιβραδυνθεί σημαντικά και η υποχώρηση των τιμών των πρώτων υλών δημιουργεί προβλήματα στις οικονομίες που βασίζονται σε αυτές, ενώ ο χρηματοπιστωτικός κλάδος σε πολλές χώρες έχει ακόμα αδυναμίες και οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι αυξάνονται στις αναδυόμενες αγορές, προσέθεσε η Λαγκάρντ.

«Ολα αυτά σημαίνουν ότι η παγκόσμια ανάπτυξη θα είναι απογοητευτική και άνιση το 2016», ανέφερε η επικεφαλής του ΔΝΤ, προσθέτοντας ότι η χαμηλή παραγωγικότητα, η γήρανση του πληθυσμού και οι επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης αποτελούν τροχοπέδη για την ανάπτυξη.

Αύξηση επιτοκίων στις ΗΠΑ και οικονομική επιβράδυνση στην Κίνα δημιουργούν αβεβαιότητα, τονίζει η κ. Λαγκάρντ.

Σύμφωνα με τη Λαγκάρντ, η έναρξη εξομάλυνσης της αμερικανικής νομισματικής πολιτικής και η στροφή της Κίνας προς μια ανάπτυξη εστιασμένη στην κατανάλωση είναι «απαραίτητες και υγιείς» αλλαγές, αλλά χρειάζεται να γίνουν με όσο τον δυνατόν πιο αποτελεσματικό και ομαλό τρόπο.

Υπάρχουν «πιθανές δευτερογενείς επιπτώσεις», με την προοπτική αύξησης των επιτοκίων να έχει ήδη συμβάλει στην αύξηση του κόστους χρηματοδότησης για κάποιους δανειολήπτες, συμπεριλαμβανομένων αυτών σε αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες αγορές, ανέφερε η Λαγκάρντ.

Προσέθεσε ότι, ενώ χώρες εκτός των ιδιαίτερα ανεπτυγμένων οικονομιών είναι σε γενικές γραμμές καλύτερα προετοιμασμένες για υψηλότερα επιτόκια απ' ό,τι στο παρελθόν, η ίδια ανησυχεί για την ικανότητά τους να απορροφούν τους κραδασμούς. Ακόμη, προειδοποίησε ότι η άνοδος των επιτοκίων των ΗΠΑ και η ισχυροποίηση του δολαρίου θα μπορούσαν να οδηγήσουν τις επιχειρήσεις σε αθέτηση πληρωμών, και αυτό στη συνέχεια θα μπορούσε να «μολύνει» τις τράπεζες και τα κράτη.

13-OIK_DIETHNH_KATHI 05/01/16 21:08 Page 13

«Ελπίζω ότι οι χώρες της Ευρώπης θα κάνουν το καθήκον τους»

Δήλωσε χθες ο πρόεδρος του Ιράν, Μοχάμεντ Ροχανί

Γυναίκα στο Μπαχρέιν κρατάει τη φωτογραφία του Νιμρ αλ Νιμρ. Ο σιίτης κληρικός είχε ταχθεί, κατά την Αραβική Ανοιξη, υπέρ της εξέγερσης των σιιτών του Μπαχρέιν.

AFP

Η είσοδος της πρεσβείας της Σαουδικής Αραβίας στην Ουάσιγκτον. Οι ΗΠΑ έχουν σφυρηλατήσει σχέσεις με το Ιράν, κάτι που ενοχλεί το Ριάντ.

ΤΕΧΕΡΑΝΗ. Η Σαουδική Αραβία «δεν μπορεί να καλύψει το έγκλημά της διακόπτοντας τις διπλωματικές σχέσεις της με το Ιράν», δήλωσε χθες ο πρόεδρος του Ιράν, Μοχάμεντ Ροχανί, ενώ στα παρασκήνια, οι Ηνωμένες Πολιτείες άσκησαν πιέσεις στους Σαουδάραβες συμμάχους τους να αποκαταστήσουν τις σχέσεις τους με την Τεχεράνη. «Δεν απαντά κανείς στις επικρίσεις κόβοντας κεφάλια», είπε ο Ροχανί υποδεχόμενος τον υπουργό Εξωτερικών της Δανίας, Κρίστιαν Γένσεν. «Ελπίζω ότι οι ευρωπαϊκές χώρες, που πάντα αντιδρούν σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θα κάνουν το καθήκον τους». Το υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας απηύθυνε έκκληση για την επάνοδο της πρεμίας και την επαναφορά της διπλωματικής γλώσσας μεταξύ των δύο χωρών. «Ως Τουρκία είμαστε έτοιμοι να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για να επιλύσουμε τα προβλήματα μεταξύ των δύο χωρών», δήλωσε ο Αχμέτ Νταβούτογλου, χωρίς να εξηγήσει το ακριβές περιεχόμενο της τουρκικής πρωτοβουλίας.

Το Σάββατο, οι δήμιοι της Σαουδικής Αραβίας αποκεφάλισαν τον σιίτη κληρικό Νιμρ αλ Νιμρ, ο οποίος ήταν γνωστός επικριτής του οίκου των Σαούντ. «Τον καταδίκασαν γι' αυτά που έλεγε, δεν υπάρχει άλλος τρόπος να το θέσουμε», τόνισε ο ερευνητής σαουδαραβικών θεμάτων Τόμπι Ματίεσεν. «Τον άδικο ηγέτη τον μισούν όπου κι αν κυβερνά – στο Μπαχρέιν, εδώ, στην Υεμένη, στην Αίγυπτο», έλεγε ο Νιμρ. «Οποιος συντάσσεται με τον καταπιεσμένο αμείβεται από τον Θεό». «Δεν δεχόμαστε ως ηγέτες τους Αλ Σαούντ και θέλουμε να τους διώξουμε». Στην ιδιαίτερη πατρίδα του Αλ Νιμρ, το σιιτικό χωριό Αουαμίγια της ανατολικής Σαουδικής Αραβίας, διαδηλωτές επεχείρησαν προχθές να κλείσουν δρόμο τοποθετώντας εκσκαφικό μηχάνημα. Η αστυνομία άνοιξε πυρ εις βάρος τους, σκοτώνοντας έναν άνδρα.

Χθες έφθασε στο Ριάντ ο ειδικός απεσταλμένος του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ για το Συριακό, Σταφάν ντε Μιστούρα, σε προγραμματισμένη επίσκεψη με σκοπό την προετοιμασία των συνομιλιών στις 25 Ιανουαρίου. Με τη μεσολάβηση ΗΠΑ και Ρωσίας, τον Δεκέμβριο, οι υπουργοί Εξωτερικών των δύο χωρών είχαν καθίσει για πρώτη φορά στο ίδιο τραπέζι προκειμένου να συμφωνήσουν το πλαίσιο των ειρηνευτικών συνομιλιών στη Συρία. Χθες η Σαουδική Αραβία δήλωσε ότι θα παραμείνει στις συνομιλίες, αλλά πολλοί αναλυτές εκτιμούν πως η κλιμάκωση των εντάσεων στις σχέσεις με το Ιράν καθιστά την ήδη δύσκολη υπόθεση της ειρήνευσης στη Συρία πρακτικά αδύνατη.

Οι ΗΠΑ άσκησαν πιέσεις στους Σαουδάραβες συμμάχους τους να αποκαταστήσουν τις σχέσεις τους με την Τεχεράνη.

Πέραν της Συρίας, όπου το Ιράν υποστηρίζει την κυβέρνηση Ασαντ και οι Σαουδάραβες υποστηρίζουν τις ριζοσπαστικές σουνιτικές οργανώσεις που θέλουν να τον ανατρέψουν, ο περιφερειακός ανταγωνισμός της Σαουδικής Αραβίας και του Ιράν επεκτείνεται σε πλήθος χωρών στην περιοχή. Στην Υεμένη, η Σαουδική Αραβία υποστηρίζει τον σουνίτη πρόεδρο Χάντι, ο οποίος ανατράπηκε από τους σιίτες Χούθι. Οι σαουδαραβικοί βομβαρδισμοί της χώρας ξεκίνησαν στα τέλη Μαρτίου και συνεχίζονται, καθώς η γρήγορη εκστρατεία που είχε υπολογίσει το Ριάντ έχει μετατραπεί σε διαρκή αιμορραγία, με οικονομικό κόστος για τη Σαουδική Αραβία και μεγάλο ανθρωπιστικό κόστος για τη φτωχότερη χώρα του αραβικού κόσμου. Ο ανταγωνισμός επεκτείνεται και στο Μπαχρέιν, όπου η Σαουδική Αραβία υποστηρίζει στρατιωτικά τη σουνιτική δυναστεία των Αλ Χαλίφα και το Ιράν θεωρείται προστάτης των σιιτών, στον Λίβανο, όπου το Ριάντ υποστηρίζει τους σιίτες και η Τεχεράνη τη Χεζμπολάχ, και στην Παλαιστίνη, όπου το Ιράν υποστηρίζει τη Χαμάς και η Σαουδική Αραβία χρηματοδοτεί την Παλαιστινιακή Αρχή.

REUTERS, A.P., AFP

Ειδικό διάλειμμα για προσευχή στην Τουρκία

ΑΓΚΥΡΑ. Ειδικό διάλειμμα τις Παρασκευές για να ασκούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα θα λαμβάνουν στο εξής οι δημόσιοι υπάλληλοι στη γειτονική Τουρκία, όπως ανακοίνωσε χθες ο πρωθυπουργός της χώρας και επικεφαλής της φιλοϊσλαμικής κυβέρνησης, Αχμέτ Νταβούτογλου. «Επεξεργαζόμαστε ρύθμιση που θα επιτρέπει οι διακοπές της Παρασκευής για το μεσημεριανό γεύμα να μην εμποδίζουν την ελευθερία της προσευχής», είπε χαρακτηριστικά ο Αχμέτ Νταβούτογλου στους βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ. «Υστερα από αυτό, κάθε Παρασκευή θα είναι μια θρησκευτική γιορτή», εξήγησε. Υπενθυμίζεται πως οι προσευχές την Παρασκευή είναι υποχρεωτικές για τους πιστούς μουσουλμάνους. Σε αντίθεση όμως με άλλες μουσουλμανικές χώρες στη Μέση Ανατολή, η Τουρκία τηρεί τη δυτική εργάσιμη εβδομάδα, που ξεκινά τη Δευτέρα και ολοκληρώνεται την Παρασκευή. Ευρισκόμενο στην εξουσία από το 2002, το ΑΚΡ του προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν κατηγορείται ότι προσπαθεί να οδηγήσει σε εξισλαμισμό τη χώρα και να υπονομεύσει τις κοσμικές αξίες, που εγκαινίασε ο ιδρυτής του σύγχρονου τουρκικού κράτους, Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ. Τα τελευταία δύο χρόνια, η κυβέρνηση Ερντογάν έχει άρει την απαγόρευση της μαντίλας σε γυναίκες και κορίτσια σε σχολεία και δημόσιες υπηρεσίες, ενέργειες που αποκηρύχθηκαν από τους αντιπάλους της ως προσπάθειες υπονόμευσης του λαϊκού χαρακτήρα του κράτους. Παράλληλα, έχει περιορίσει τις πωλήσεις αλκοόλ και έχει επιχειρήσει να απαγορεύσει τους μεικτούς κοιτώνες στα κρατικά πανεπιστήμια. Την τελευταία δεκαετία έχουν επίσης πολλαπλασιαστεί τα τζαμιά στη γειτονική Τουρκία. Σύμφωνα με το ανώτατο θρησκευτικό σώμα Ντιγιανέτ, το ποσοστό τους έχει αυξηθεί κατά 11% από το 2004 ώς το 2014. Ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, πιστός μουσουλμάνος, δέχθηκε εξάλλου πυρά πέρσι όταν κατασκεύασε ένα τεράστιο τζαμί μέσα στο ούτως ή άλλως αμφιλεγόμενο προεδρικό μέγαρο, στα περίχωρα της Αγκυρας.

Φοιτήτριες με μαντίλα έξω από το Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης.

AFP

Βρετανός ο νέος μασκοφόρος εκτελεστής του ISIS

ΛΟΝΔΙΝΟ. Κάτοικος του Λονδίνου φέρεται να ήταν ο μασκοφόρος που εμφανίζεται σε βίντεο του Ισλαμικού Κράτους με εκτελέσεις «κατασκόπων».

Ο μασκοφόρος λέγεται Σιντ και ήταν πωλητής φουσκωτών κάστρων, πάνω στα οποία τα μικρά παιδιά χοροπηδούν. Ο Σιντάρτα Νταρ, όπως είναι το πραγματικό του όνομα, ταξίδεψε στη Συρία από τη Βρετανία, αφού κατέβαλε χρηματική εγγύηση για να μείνει εκτός φυλακής, καθώς κατηγορείτο για συμμετοχή σε απαγορευμένη οργάνωση και ενθάρρυνση τρομοκρατικών πράξεων. Στο βίντεο εμφανίζεται επίσης μικρό αγόρι που φορά μαύρο μαντίλι στο κεφάλι και στρατιωτική στολή παραλλαγής και απειλεί τους δεμένους «κατασκόπους» στα αγγλικά, διατάζοντας τον δήμιο Σιντ: «Σκοτώστε τους άπιστους!».

Ταξίδεψε στη Συρία αφού κατέβαλε εγγύηση για να μείνει εκτός φυλακής, καθώς κατηγορείτο για ενθάρρυνση τρομοκρατικών πράξεων.

Ο νιγηριανής καταγωγής κάτοικος του Λονδίνου Σάντεϊ Νταρέ αναγνώρισε στο πρόσωπο του παιδιού τον τετράχρονο εγγονό του, Ισα. Ο Νταρέ είπε χθες, μιλώντας σε βρετανικά ΜΜΕ, ότι η κόρη του και μητέρα του Ισα ήταν ευσεβής χριστιανή, προτού ασπαστεί το Ισλάμ και αλλάξει το όνομά της σε Χαντιτζά. Η κόρη του Νταρέ πήρε τον μικρό γιο της, Ισα, και μετέβη στη Συρία για να μπει στις τάξεις του Ισλαμικού Κράτους.

REUTERS

Σιντάρτα Νταρ φέρεται να είναι το όνομα του μασκοφόρου τζιχαντιστή στο βίντεο με τις απειλές κατά της Βρετανίας. Ο Νταρ υπήρξε πωλητής παιχνιδιών πριν προσηλυτιστεί.

Ο Σιντάρτα Νταρ, γνωστός και με το όνομα Αμπού Ρουμαΐσα, είναι ένας από τους γνωστότερους Βρετανούς ισλαμιστές και στενός συνεργάτης του Ανζέμ Τσαουνταρί, διαβόητου φανατικού ιεροκήρυκα που πρόκειται να δικασθεί την ερχόμενη εβδομάδα, κατηγορούμενος για τρομοκρατικά αδικήματα.

Ο Νταρ, που μεγάλωσε σε ινδουιστική οικογένεια και ασπάσθηκε το Ισλάμ, ζούσε στο Ανατολικό Λονδίνο και συμμετείχε τακτικά σε διαδηλώσεις της απαγορευμένης πλέον οργάνωσης Αλ Μουχατζιρούν, ενώ είχε μιλήσει σε βρετανικά ΜΜΕ υποστηρίζοντας εξτρεμιστικές ισλαμικές θέσεις. Μετά τη φυγή του από τη Βρετανία, ο Νταρ συνέχισε να απασχολεί τις Αρχές εξαιτίας των μαγνητοσκοπημένων μηνυμάτων του, στα οποία εξήρε τη ζωή στις πόλεις υπό τον έλεγχο του Ισλαμικού Κράτους.

Η «δράση» της Νταρέ

Η Χαντιτζά Νταρέ είναι και αυτή ενεργή προπαγανδίστρια του ISIS, έχοντας προβάλει εικόνες της σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μαζί με τον τετράχρονο γιο της, φέροντας βαρύ πολεμικό οπλισμό.

Η Νταρέ, σύμφωνα με τις Αρχές, ριζοσπαστικοποιήθηκε μέσω Διαδικτύου και εγκατάλειψε το Λονδίνο το 2012 με τον Ισα, ενός έτους την εποχή εκείνη. Αφού έφθασε σε περιοχές υπό τον έλεγχο του Ι.Κ., η Νταρέ παντρεύτηκε τζιχαντιστή σουηδικής καταγωγής, γνωστό ως Αμπού Μπακρ, ο οποίος εκτιμάται ότι σκοτώθηκε σε αεροπορικό βομβαρδισμό. Το ζευγάρι είχε εμφανισθεί μαζί σε βίντεο του 2013, στο οποίο αστειευόταν για το ποιος έχει το καλύτερο αυτόματο AK47.

Σε βίντεο που δημοσιεύθηκε στο YouTube, με τίτλο «Η ομορφιά της σαρία και το χαλιφάτο», ο Νταρ εμφανίζεται να λέει: «Μεγάλωσα στη Δύση, έζησα στη Βρετανία όλη μου τη ζωή, είδα τι έχει να προσφέρει η δημοκρατία και ειλικρινά πιστεύω ότι είναι καταπιεστική».

REUTERS

Μαίνονται οι επιθέσεις τζιχαντιστών στη Λιβύη

ΤΡΙΠΟΛΗ. Μαχητές του Ισλαμικού Κράτους συνέχισαν για δεύτερη ημέρα τον βομβαρδισμό της ζώνης του λιμανιού και πετρελαϊκού τερματικού σταθμού Es Σίντερ στη Λιβύη, όπου χτυπήθηκε δεξαμενή πετρελαίου προκαλώντας μεγάλη πυρκαγιά, σύμφωνα με την Εθνική Εταιρεία Πετρελαίου. Εκπρόσωπος της δύναμης ασφαλείας των πετρελαϊκών εγκαταστάσεων δήλωσε ότι οι δυνάμεις των τζιχαντιστών βρίσκονται σε απόσταση 30-40 χιλιομέτρων από το λιβυκό λιμάνι, το οποίο έγινε και χθες στόχος επίθεσης του Ισλαμικού Κράτους, που άφησε επτά φρουρούς νεκρούς. Στο κοντινό λιμάνι και τερματικό πετρελαϊκό σταθμό Ρας Λανούφ, πυρκαγιά σε τάνκερ, το οποίο επλήγη νωρίτερα χθες, ετέθη υπό έλεγχο, αλλά συνέχισε να καίει, διευκρίνισε ο εκπρόσωπος. Το Es Σίντερ και το Ρας Λανούφ ήταν κλειστά για περισσότερο από έναν χρόνο μετά τις συγκρούσεις μεταξύ αντίπαλων φατριών για τον έλεγχο της χώρας, όπου το Ισλαμικό Κράτος έχει εδραιώσει την επιρροή του μετά την ανατροπή του Μουαμάρ Καντάφι το 2011. Το Ισλαμικό Κράτος ελέγχει την πόλη της Σύρτης και έχει σταδιακά εδραιώσει την παρουσία του στη Λιβύη. Οι δυνάμεις του έχουν επιτεθεί εναντίον σειράς πετρελαϊκών εγκαταστάσεων της Νότιας Λιβύης, αλλά μέχρι στιγμής η οργάνωση δεν έχει κατορθώσει να θέσει υπό τον έλεγχό της λιβυκές πετρελαιοπηγές ή διυλιστήρια, όπως έχει κάνει στη Συρία.

Για δεύτερη ημέρα συνεχίστηκαν οι βομβαρδισμοί του λιμανιού και πετρελαϊκού σταθμού Ες Σίντερ.

Σε μια άλλη εξέλιξη, οι χώρες που συμμετέχουν στη συμμαχία κατά του Ισλαμικού Κράτους σε Συρία και Ιράκ διενήργησαν 20 επιδρομές εναντίον θέσεων της οργάνωσης, με βάση χθεσινή ανακοίνωση που εκδόθηκε από την κοινή δύναμη. Οι επιθέσεις είχαν επίκεντρο πόλεις κοντά στη Μοσούλη στο Ιράκ, ενώ μια επιδρομή σημειώθηκε κοντά στην Αϊν Ισα στη Συρία.

ΑΠΕ, REUTERS

14-OIK_ELLADA_KATHI 05/01/16 20:34 Page 14

Θα υπάρχουν νίκες, αλλά και ήττες με τους θεσμούς

Ο Ευκλείδης Τσακαλώτος μιλάει για το ΔΝΤ, την ανάπτυξη, το φορολογικό, τις συντάξεις

Συνέντευξη στον
ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Λίγες ημέρες πριν από την πρώτη αξιολόγηση από τους θεσμούς, που περιλαμβάνει δύσκολα θέματα, όπως το ασφαλιστικό και η φορολογία των αγροτών, ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος, σε συνέντευξή του στην «Κ», προειδοποιεί ότι στη διαπραγμάτευση θα υπάρχουν νίκες, αλλά και ήττες. Επιβεβαιώνει ότι οι θεσμοί ζητούν πρόσθετα μέτρα για την τριετία 2016-2018, αναγνωρίζει ότι στο ασφαλιστικό υπάρχουν στρεβλώσεις που πρέπει να διορθωθούν και, διατηρώντας τις διαφωνίες του για πολλά από αυτά που προτείνουν οι πιστωτές, τονίζει ότι το στοίχημα για την κυβέρνηση δεν είναι η μη εφαρμογή της συμφωνίας, αλλά η ενσωμάτωσή της σε ένα πρόγραμμα που θα έχει ως προτεραιότητα την ανακούφιση όσων επλήγησαν περισσότερο στα χρόνια της κρίσης.

> *Το μεγάλο τεστ για την Αριστερά είναι κατά πόσον μπορεί να ενσωματώσει τη συμφωνία με τους δανειστές σε ένα σχέδιο εξόδου από την κρίση.*

– Είπατε ότι ίσως στη διαπραγμάτευση για τα «κόκκινα» δάνεια τον Ιανουάριο να μην επιτύχετε τον ταξικό διαχωρισμό που θα θέλατε. Υπάρχει ο ίδιος κίνδυνος στο ασφαλιστικό, στη φορολογία των αγροτών;

– Υπάρχουν αρκετά ανοικτά, και δύσκολα, ζητήματα. Η προσέγγιση των θεσμών έχει μια λογική που σε πολλές περιπτώσεις διευρύνει τις ανισότητες και οδηγεί συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες να υποστούν δυσανάλογο κόστος προσαρμογής. Κάποιες φορές η διαφωνία μας είναι επί της αρχής, πιο συνολική δηλαδή, κάποιες άλλες περιορίζεται στον χρόνο εφαρμογής κάποιου μέτρου. Αρα η διαπραγμάτευση εμπεριέχει διαφορετικές αναλύσεις και προτεραιότητες, θα έλεγα και διαφορετικές αξίες. Κάνουμε το καλύτερο δυνατόν μέσα σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο, και επόμενο είναι να έχουμε και νίκες και ήττες.

– Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2016 προβλέπει επιχορήγηση 1.867 ευρώ για κάθε συνταξιούχο του ΙΚΑ και 15.584 ευρώ για κάθε συνταξιούχο του ΤΑΠ ΔΕΗ. Δεν πρέπει να αρθούν στρεβλώσεις στο ασφαλιστικό;

– Και οι στρεβλώσεις πρέπει να διορθωθούν και οι ειδικές περιπτώσεις πρέπει να επανεξεταστούν και το ασφαλιστικό σύστημα πρέπει να καταστεί βιώσιμο μεσοπρόθεσμα. Η στρατηγική που θα παρουσιάσουμε το νέο έτος οφείλει να απαντήσει και στα δύο σκέλη, και θα το κάνει. Αντιλαμβάνεστε όμως ότι τόσο οι στρεβλώσεις όσο και το μεγάλο πρόβλημα της μη βιωσιμότητας του συστήματος είναι αποτελέσματα πολιτικών δεκαετιών, και έτσι η επίλυση αυτών των ζητημάτων είναι μια διαδικασία που σε καμία περίπτωση δεν γίνεται αυτόματα ή από τη μια μέρα στην άλλη. Αποτελεί όμως ξεκάθαρο στόχο για εμάς.

– Θα αυξήσετε τις ασφαλιστικές εισφορές ή θα επιβάλετε τέλος στις τραπεζικές συναλλαγές;

– Εξετάζουμε πολλά εναλλακτικά σενάρια και έχουμε και πρώτη και δεύτερη γραμμή στη διαπραγμάτευση, αλλά για ευνόητους λόγους πριν από το κλείσιμο της πρώτης αξιολόγησης δεν θέλω να μπω σε λεπτομέρειες.

– Το ΔΝΤ υποστηρίζει ότι χρειάζονται μέτρα και για το 2016, πέραν αυτών που απαιτούνται για τη διετία 2017-2018, εκτός των άλλων και για συμφωνημένες παρεμβάσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί. Γιατί καθυστερούν; Μήπως κάποια υπουργεία κινούνται πιο αργά από άλλα;

– Το ΔΝΤ, αλλά όχι μόνον αυτό, πολλές φορές αμφισβητεί την απόδοση μέτρων δημοσιονομικής αναπροσαρμογής – είτε για μέτρα που έχουμε ήδη πάρει, είτε για νέα μέτρα που σχεδιάζουμε. Συγχρόνως έχει και πιο απαισιόδοξες προβλέψεις για τα πραγματικά μεγέθη της οικονομίας, που και αυτό έχει επιπτώσεις στο εύρος και στη φύση των μέτρων που πρέπει να πάρει η ελληνική κυβέρνηση. Εν ολίγοις, δεν έχει πειστεί για το πώς θα φθάσουμε στο στόχο 3,5% πρωτογενές πλεόνασμα για το 2018. Θα είναι μέρος της διαπραγμάτευσης για το κλείσιμο της πρώτης αξιολόγησης. Εννοείται ότι ο συντονισμός των κυβερνητικών προτεραιοτήτων αποτελεί προϋπόθεση για μια επιτυχημένη διαπραγμάτευση. Εργο δύσκολο, όχι πρωτίστως λόγω αργοπορίας κάποιων υπουργών, αλλά γιατί είναι τόσες πολλές οι πραγματικές ανάγκες.

– Ποια μπορεί να είναι η οικονομική πολιτική της Αριστεράς την περίοδο της κρίσης;

– Το μεγάλο τεστ για την Αριστερά είναι κατά πόσον μπορεί να ενσωματώσει τη συμφωνία με τους δανειστές σε ένα σχέδιο εξόδου από την κρίση που ανοίγει δρόμο στις κοινωνικές ομάδες που έχουν υποφέρει τόσο μετά το 2009. Κατά πόσον το παράδειγμά μας, με παρεμβάσεις στην υγεία, στην παιδεία και στην κοινωνική οικονομία, θα αποτελέσει εναλλακτικό παράδειγμα που θα εμπνεύσει άλλους εντός και εκτός της χώρας. Το μακροοικονομικό πλαίσιο είναι βεβαίως ασφυκτικό και δυσκολεύει τα πράγματα. Αλλά η αύξηση της ζήτησης δεν είναι το μόνο θέμα πάνω στο οποίο διαφοροποιείται η Αριστερά. Διαφοροποιείται και στο πεδίο των δομικών αλλαγών.

– Είπατε ότι ίσως στη διαπραγμάτευση για τα «κόκκινα» δάνεια τον Ιανουάριο να μην επιτύχετε τον ταξικό διαχωρισμό που θα θέλατε. Υπάρχει ο ίδιος κίνδυνος στο ασφαλιστικό, στη φορολογία των αγροτών;

– Υπάρχουν αρκετά ανοικτά, και δύσκολα, ζητήματα. Η προσέγγιση των θεσμών έχει μια λογική που σε πολλές περιπτώσεις διευρύνει τις ανισότητες και οδηγεί συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες να υποστούν δυσανάλογο κόστος προσαρμογής. Κάποιες φορές η διαφωνία μας είναι επί της αρχής, πιο συνολική δηλαδή, κάποιες άλλες περιορίζεται στον χρόνο εφαρμογής κάποιου μέτρου. Αρα η διαπραγμάτευση εμπεριέχει διαφορετικές αναλύσεις και προτεραιότητες, θα έλεγα και διαφορετικές αξίες. Κάνουμε το καλύτερο δυνατόν μέσα σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο, και επόμενο είναι να έχουμε και νίκες και ήττες.

– Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2016 προβλέπει επιχορήγηση 1.867 ευρώ για κάθε συνταξιούχο του ΙΚΑ και 15.584 ευρώ για κάθε συνταξιούχο του ΤΑΠ ΔΕΗ. Δεν πρέπει να αρθούν στρεβλώσεις στο ασφαλιστικό;

– Και οι στρεβλώσεις πρέπει να διορθωθούν και οι ειδικές περιπτώσεις πρέπει να επανεξεταστούν και το ασφαλιστικό σύστημα πρέπει να καταστεί βιώσιμο μεσοπρόθεσμα. Η στρατηγική που θα παρουσιάσουμε το νέο έτος οφείλει να απαντήσει και στα δύο σκέλη, και θα το κάνει. Αντιλαμβάνεστε όμως ότι τόσο οι στρεβλώσεις όσο και το μεγάλο πρόβλημα της μη βιωσιμότητας του συστήματος είναι αποτελέσματα πολιτικών δεκαετιών, και έτσι η επίλυση αυτών των ζητημάτων είναι μια διαδικασία που σε καμία περίπτωση δεν γίνεται αυτόματα ή από τη μια μέρα στην άλλη. Αποτελεί όμως ξεκάθαρο στόχο για εμάς.

– Θα αυξήσετε τις ασφαλιστικές εισφορές ή θα επιβάλετε τέλος στις τραπεζικές συναλλαγές;

– Εξετάζουμε πολλά εναλλακτικά σενάρια και έχουμε και πρώτη και δεύτερη γραμμή στη διαπραγμάτευση, αλλά για ευνόητους λόγους πριν από το κλείσιμο της πρώτης αξιολόγησης δεν θέλω να μπω σε λεπτομέρειες.

– Το ΔΝΤ υποστηρίζει ότι χρειάζονται μέτρα και για το 2016, πέραν αυτών που απαιτούνται για τη διετία 2017-2018, εκτός των άλλων και για συμφωνημένες παρεμβάσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί. Γιατί καθυστερούν; Μήπως κάποια υπουργεία κινούνται πιο αργά από άλλα;

– Το ΔΝΤ, αλλά όχι μόνον αυτό, πολλές φορές αμφισβητεί την απόδοση μέτρων δημοσιονομικής αναπροσαρμογής – είτε για μέτρα που έχουμε ήδη πάρει, είτε για νέα μέτρα που σχεδιάζουμε. Συγχρόνως έχει και πιο απαισιόδοξες προβλέψεις για τα πραγματικά μεγέθη της οικονομίας, που και αυτό έχει επιπτώσεις στο εύρος και στη φύση των μέτρων που πρέπει να πάρει η ελληνική κυβέρνηση. Εν ολίγοις, δεν έχει πειστεί για το πώς θα φθάσουμε στο στόχο 3,5% πρωτογενές πλεόνασμα για το 2018. Θα είναι μέρος της διαπραγμάτευσης για το κλείσιμο της πρώτης αξιολόγησης. Εννοείται ότι ο συντονισμός των κυβερνητικών προτεραιοτήτων αποτελεί προϋπόθεση για μια επιτυχημένη διαπραγμάτευση. Εργο δύσκολο, όχι πρωτίστως λόγω αργοπορίας κάποιων υπουργών, αλλά γιατί είναι τόσες πολλές οι πραγματικές ανάγκες.

– Ποια μπορεί να είναι η οικονομική πολιτική της Αριστεράς την περίοδο της κρίσης;

– Το μεγάλο τεστ για την Αριστερά είναι κατά πόσον μπορεί να ενσωματώσει τη συμφωνία με τους δανειστές σε ένα σχέδιο εξόδου από την κρίση που ανοίγει δρόμο στις κοινωνικές ομάδες που έχουν υποφέρει τόσο μετά το 2009. Κατά πόσον το παράδειγμά μας, με παρεμβάσεις στην υγεία, στην παιδεία και στην κοινωνική οικονομία, θα αποτελέσει εναλλακτικό παράδειγμα που θα εμπνεύσει άλλους εντός και εκτός της χώρας. Το μακροοικονομικό πλαίσιο είναι βεβαίως ασφυκτικό και δυσκολεύει τα πράγματα. Αλλά η αύξηση της ζήτησης δεν είναι το μόνο θέμα πάνω στο οποίο διαφοροποιείται η Αριστερά. Διαφοροποιείται και στο πεδίο των δομικών αλλαγών.

Ευκλείδης Τσακαλώτος: Για εμάς η ανάπτυξη δεν είναι αυτοσκοπός, ιδιαίτερα αν δεν συμπεριλαμβάνει ποιοτικά και κοινωνικά στοιχεία. REUTERS

Ο Γκράμσι και το σχέδιο ΣΥΡΙΖΑ

Ο υπ. Οικονομικών εμφανίζεται αισιόδοξος ότι η κυβέρνηση θα μπορέσει να ξεπεράσει τον σκόπελο των διαπραγματεύσεων με τους πιστωτές. Εξηγεί επίσης γιατί επέλεξε να παραμείνει στην κυβέρνηση, σε αντίθεση με άλλα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ.

– Κάποιοι σύντροφοί σας, όπως ο Γαβριήλ Σακελλαρίδης, προτίμησαν να γυρίσουν την πλάτη στην εξουσία αντί να υλοποιήσουν τη συμφωνία. Πώς αξιολογείτε την επιλογή τους; Γιατί εσείς κάνατε μια άλλη επιλογή;

– Με τον Γαβριήλ μοιραζόμαστε αυτό που έλεγε ο Γκράμσι: «Την αισιοδοξία της βούλησης και την απαισιοδοξία της γνώσης». Ενδεχομένως, να έχουμε διαφορετικούς βαθμούς αισιοδοξίας όσον αφορά την πολιτική βούληση, την ικανότητα δηλαδή του πολιτικού υποκειμένου, εν προκειμένω του ΣΥΡΙΖΑ, να παράγει αριστερή πολιτική σε αντίξοες συνθήκες.

– Οι θεσμοί αντέδρασαν στο παράλληλο πρόγραμμα. Εγινε κάποιος λανθασμένος χειρισμός από την ελληνική πλευρά στο συγκεκριμένο ή η συμφωνία του Αυγούστου είναι τόσο ασφυκτική, που δεν επιτρέπει να κάνετε οτιδήποτε χωρίς την έγκρισή τους;

– Εχουμε εξηγήσει από την πρώτη στιγμή ότι η συμφωνία με τους θεσμούς θα είναι μια δύσκολη υπόθεση, στον βαθμό που έχουμε διαφορετικό σχέδιο για την έξοδο της χώρας από την κρίση. Για αυτόν τον λόγο η διαπραγμάτευση είναι συνεχής, μερικές φορές απρόβλεπτη, και απαιτεί στρατηγική, χρόνο, τεκμηρίωση, επινοητικότητα και πειθώ. Εχω την πεποίθηση ότι το πρώτο βήμα του παράλληλου προγράμματος, που θα συζητήσει η Βουλή τις επόμενες ημέρες, θα έχει και τη συναίνεση των θεσμών.

Επενδύσεις, όταν αλλάξουμε σελίδα

– Κάποιοι υποστηρίζουν ότι εργασία και κεφάλαιο υπερφορολογούνται στην Ελλάδα. Συμφωνείτε ή θεωρείτε πως υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω αύξησης φόρων;

– Εχω πει πολλές φορές ότι στα χρόνια πριν από την κρίση η απόκλιση της ελληνικής οικονομίας από την Ε.Ε. ήταν από τη μεριά των εσόδων και όχι των δαπανών. Αυτό έχει διορθωθεί στην εποχή της κρίσης, όπου τώρα τα έσοδά μας αυξήθηκαν ως ποσοστό του ΑΕΠ στον ευρωπαϊκό μέσον όρο. Για μένα, το πρόβλημα δεν είναι το επίπεδο των φόρων αλλά η διάρθρωσή τους – ποιος πληρώνει. Για αυτό, η διεύρυνση της φορολογικής βάσης και η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής παραμένουν το μεγάλο στοίχημα της Αριστεράς. Για το θέμα της φορολόγησης των επιχειρήσεων δεν θα σας εκπλήξω. Δεν νομίζω ότι η φορολόγηση πλήττει την ανταγωνιστικότητα αν έχεις ένα βιώσιμο αναπτυξιακό πρότυπο. Το αναπτυξιακό μοντέλο που επικρατούσε μέχρι σήμερα στην Ελλάδα ευνοούσε επιχειρήσεις που επιβίωναν λόγω της φοροδιαφυγής, της απόδοσης χαμηλών μισθών και της εφαρμογής άθλιων εργασιακών σχέσεων.

– Γιατί να έρθουν στην Ελλάδα ξένες επενδύσεις όταν φεύγουν οι ελληνικές επιχειρήσεις σε άλλες χώρες;

– Σπάνια στην παγκόσμια οικονομική ιστορία έχουν «οδηγήσει» οι ιδιωτικές επενδύσεις την έξοδο από μια μεγάλη ύφεση. Στη δική μας περίπτωση, τα κεφάλαια θα έρθουν όταν οι πολίτες και οι επενδυτές θεωρούν ότι η Ελλάδα έχει αλλάξει σελίδα – όταν οι τράπεζες θα σταθούν στα πόδια τους, όταν τελειώσει η πρώτη αξιολόγηση, όταν βρεθεί λύση για το χρέος. Συγχρόνως εμείς δουλεύουμε σε τρία επίπεδα. Πρώτον, δημιουργούμε αναπτυξιακούς θεσμούς με τον νέο αναπτυξιακό νόμο, την επενδυτική τράπεζα και το αναπτυξιακό ταμείο επενδύσεων και ιδιωτικοποιήσεων. Αυτά τα εργαλεία θα μπορούν να αναβαθμίσουν τη συνεργασία μας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, που έχουν εκφράσει μεγάλο ενδιαφέρον για επενδύσεις στην Ελλάδα. Δεύτερον, ετοιμαζόμαστε για το αναπτυξιακό σχέδιο που θα παρουσιαστεί στους θεσμούς τον Μάρτιο και θα μπει σε διαβούλευση με την κοινωνία από το νέο έτος. Επισημάνω δε ότι σε αυτή την κρίση, και όχι μόνο στην Ελλάδα, δεν λείπει μόνον η φθηνή χρηματοδότηση, αλλά και αξιόπιστες επενδυτικές προτάσεις. Για αυτό ένας επενδυτικός σχεδιασμός πρέπει να έχει αιχμές, προτεραιότητες, να λύνει προβλήματα συντονισμού. Και, τρίτον, προσπαθούμε να διορθώσουμε σταδιακά τις κοινωνικές αδικίες και να ενδυναμώσουμε και άλλους οικονομικούς φορείς, όπως της κοινωνικής οικονομίας. Για εμάς η ανάπτυξη δεν είναι αυτοσκοπός, ιδιαίτερα αν δεν συμπεριλαμβάνει ποιοτικά και κοινωνικά στοιχεία. Δεν μπορεί κανείς να ενεργοποιήσει τα πιο δυναμικά στρώματα της κοινωνίας μας, που δεν είναι πάντα αυτά στα οποία απευθύνεται συνήθως η εφημερίδα σας, αν δεν καταστεί σαφές ότι η ανάπτυξη αφορά και συμπεριλαμβάνει αυτούς και αυτές.

> *Η ιδέα ότι κυρίαρχο στην επενδυτική σου πολιτική πρέπει να είναι το φορολογικό δεν με βρίσκει σύμφωνο. Το θεωρώ επικουρικό εργαλείο. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι η χαμηλή φορολογία ευνοεί την παλιά δομή της οικονομίας.*

– Ο ΣΕΒ προτείνει για την προσέλκυση επενδύσεων ένα σταθερό φορολογικό σύστημα για δέκα χρόνια και μειωμένο φορολογικό συντελεστή για μεγάλες επενδύσεις άνω των 100 εκατ. ευρώ. Χρειάζονται τέτοια κίνητρα;

– Χρειάζεται οπωσδήποτε πιο σταθερό φορολογικό πλαίσιο, όχι όμως τόσο σταθερό, που να μην επιτρέπει κάποιες αλλαγές για πράγματα που δεν είναι δυνατόν οποιοσδήποτε να τα προβλέψει. Αρα πρέπει να βρεθεί ένα σωστό μείγμα που τείνει προς τη σταθερότητα. Κι αυτό γιατί δεν αρχίζουμε από ένα καλό σύστημα, αλλά από ένα σύστημα που αλλάζει κάθε λίγο και λιγάκι και αλλάζει για κάθε ομάδα, που μπορεί να πιέζει. Αυτό πρέπει να σταματήσει. Πρέπει να υπάρχει ένα πιο σταθερό σύστημα, σίγουρα, αλλά όχι τόσο σταθερό δηλαδή για δέκα χρόνια, είναι υπερβολικό να το υποσχεθείς αυτό. Μπορείς να υποσχεθείς σταθερότητα και διαφανείς διαδικασίες αλλαγής του συστήματος, ώστε όλος ο κόσμος να καταλαβαίνει ότι γίνεται επειδή υπάρχει ανάγκη. Οσον αφορά τον φορολογικό συντελεστή, δεν έχω πειστεί ότι αυτό είναι το κυρίαρχο που εμποδίζει τις μεγάλες επενδύσεις. Το σταθερό σύστημα είναι πολύ πιο σημαντικό. Το να χτυπήσεις τη διαφθορά είναι πολύ πιο σημαντικό. Να ξέρεις τους τομείς που θέλεις να επενδύσεις και να υπάρχει και ιδιωτικό και δημόσιο χρήμα που με τα νέα εργαλεία που φτιάχνουμε και τις συμμαχίες που θα κάνουμε με το ΕΙΒ και με το EBRD είναι πολύ πιο σημαντικό. Η ιδέα ότι κυρίαρχο στην επενδυτική σου πολιτική πρέπει να είναι το φορολογικό δεν με βρίσκει σύμφωνο. Το θεωρώ επικουρικό εργαλείο, και πιο σημαντικό είναι ότι και οι επενδυτές το θεωρούν επικουρικό. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι η χαμηλή φορολογία ευνοεί την παλιά δομή της οικονομίας. Δεν επιβραβεύει τους ανθρώπους που κάνουν καινοτομίες, βρίσκουν νέες αγορές, νέα προϊόντα, αλλά ευνοεί τους ανθρώπους που μπορούν να βγάλουν λεφτά μη πληρώνοντας φόρους και κοινωνικές εισφορές.

Η διαμάχη με το ΔΝΤ ξεπερνά το ελληνικό ζήτημα...

– Ο πρωθυπουργός έθεσε ζήτημα αποχώρησης του ΔΝΤ από το πρόγραμμα. Δεν ανησυχείτε μήπως σε περίπτωση που αποχωρήσει το Ταμείο, καταρρεύσει όλο το πρόγραμμα, αφού η Γερμανία θεωρεί προϋπόθεση τη συμμετοχή του;

– Οπως καταλαβαίνετε, η συγκεκριμένη διαμάχη ξεπερνάει το ελληνικό ζήτημα. Από τη μια μεριά το ΔΝΤ έχει πολύ σκληρές νεοφιλελεύθερες θέσεις στα οικονομικά, αλλά και σε πολλά κοινωνικά ζητήματα, οπότε δύσκολα θα μπορούσε να είναι «φυσικός σύμμαχος» μιας αριστερής κυβέρνησης. Από την άλλη, πιέζει τους Ευρωπαίους για μια πιο ευνοϊκή λύση για το χρέος. Οι Ευρωπαίοι κατανοούν κάπως καλύτερα τα ευαίσθητα κοινωνικά ζητήματα (εργασιακές σχέσεις, συντάξεις), αλλά ακόμα αδυνατούν να κατανοήσουν το πρόβλημα του χρέους ως υπερεθνικό πρόβλημα που χρήζει υπερεθνικών λύσεων. Και αυτήν την αδυναμία μπορεί να την πληρώσουν ακριβά στο μέλλον οι Ευρωπαίοι, ακριβώς επειδή το πρόβλημα του χρέους σε πολλές χώρες θα φανεί τα επόμενα χρόνια. Ακριβώς επειδή τέτοια επίπεδα χρέους, και τέτοιες αποκλίσεις ανάμεσα στα κράτη-μέλη, δεν αφήνουν μια νομισματική ένωση να λειτουργήσει και να ξεφύγει από την κρίση. Πιστεύουμε ότι μια καλή λύση στο ελληνικό χρέος θα σπρώξει την Ε.Ε. στη σωστή κατεύθυνση.

> *Οι Ευρωπαίοι κατανοούν κάπως καλύτερα τα ευαίσθητα κοινωνικά ζητήματα, αλλά ακόμα αδυνατούν να κατανοήσουν το πρόβλημα του χρέους. Και αυτήν την αδυναμία μπορεί να την πληρώσουν ακριβά στο μέλλον.*

– Συμφωνείτε ότι το χρέος καθίσταται βιώσιμο εάν οι δαπάνες εξυπηρέτησης δεν υπερβαίνουν το 15% του ΑΕΠ ετησίως;

– Μια οικονομία όπως η Ελλάδα πρέπει να την ενδιαφέρει και το απόθεμα του χρέους (ως ποσοστού του ΑΕΠ για παράδειγμα) και η ροή εξυπηρέτησης. Η στροφή του ΔΝΤ να δίνει μεγαλύτερη έμφαση στις ροές έχει τη λογική της και μπορεί να μας βοηθήσει, ιδιαίτερα αν στο 15% συμπεριλαμβάνονται τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου. Υπάρχουν και εναλλακτικές τεχνικές επιλογές που μπορούν να οδηγήσουν στην επίλυση του προβλήματος, αν βεβαίως υπάρχει η πολιτική βούληση. Και αυτή η βούληση θα κριθεί και από τους όρους της όποιας πολιτικής συμφωνίας. Η λύση μπορεί να έχει κάποιους όρους και σταδιακή εφαρμογή. Αλλά αν οι πολίτες και οι επενδυτές κρίνουν ότι αυτό σημαίνει πως οι πιστωτές ανέβαλαν τις σημαντικές πολιτικές αποφάσεις, τότε δεν θα αλλάξουν συμπεριφορά ούτε οι πολίτες ούτε οι επενδυτές, και δύσκολα θα μετατραπεί ο φαύλος κύκλος σε ενάρετο.

– Υψηλόβαθμο στέλεχος του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος της Γερμανίας είπε ότι η Ελλάδα καθυστερεί πάλι στις μεταρρυθμίσεις και επανέφερε την πρόταση Σόιμπλε για προσωρινή έξοδο από την Ευρωζώνη.

– Αν κάποιος δει με ελάχιστη καλοπιστία τις μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει μετά το καλοκαίρι, από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μέχρι τις πρώτες συντάξεις και από τα «κόκκινα» δάνεια μέχρι το φορολογικό σύστημα και την απλοποίηση του ΦΠΑ, θα διαπιστώσει ότι είναι πάρα πολλές και σε βάθος και σε εύρος. Επίσης η ιδέα ότι η Ευρωζώνη θα παραμείνει ίδια, αν φύγουν μία-δύο χώρες από αυτή, δεν υποστηρίζεται ούτε από την οικονομική ιστορία ούτε από την οικονομική θεωρία. Αν τώρα στόχος του βουλευτή του CDU είναι μία Ευρωζώνη με έξι-επτά μέλη και αυτή είναι η στρατηγική τους, καλό είναι να μας το πουν και να μη θυσιάζουν άλλες χώρες. Το σχέδιο να φεύγει μία μία χώρα είναι καταστροφή για όλους.

– Στην τελευταία ανακεφαλαιοποίηση η συμμετοχή του Δημοσίου στις τράπεζες περιορίστηκε δραστικά. Μήπως τελικά το σχήμα της ανακεφαλαιοποίησης που επιλέξατε, κατέληξε να ζημιώσει το Δημόσιο;

– Δεν συμφωνώ. Προφανώς μεγαλύτερη δημόσια συμμετοχή και, συγχρόνως, λιγότερα δάνεια από το ESM δεν γινόταν. Αρα έπρεπε να βρούμε μια ισορροπία. Και αξιόλογη συμμετοχή έχει το Δημόσιο σε τρεις από τις τέσσερις τράπεζες, και το δικαίωμα βέτο για τα σημαντικά στρατηγικά ζητήματα παραμένει. Οπως είπα και στη Βουλή, η απόφασή μας να μη μετατρέψουμε τις προνομιούχες μετοχές (σε τιμή του μέσου όρου των τελευταίων δώδεκα μηνών όπως προέβλεπε ο νόμος) και να συμμετάσχουν στο bail-in, όπως οι άλλοι ομολογιούχοι, μας έσωσε πάνω από ένα δισ. Αν βέβαια είχαμε κάνει τη μετατροπή σε χαμηλότερη τιμή τότε η ιδιωτική συμμετοχή θα ήταν μικρότερη και, ενδεχομένως, κάποιες τράπεζες δεν θα είχαν καλύψει το βασικό σενάριο.

15-OIK_ELLADA_KATHI 05/01/16 20:36 Page 15

Περικοπές έως 30% στις νέες συντάξεις

Προστασία των καταβαλλόμενων συντάξεων μόνο έως τον Ιούλιο 2018

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Με ημερομηνία λήξης τον Ιούλιο του 2018 προβλέπεται η υλοποίηση της κυβερνητικής δέσμευσης για προστασία των ήδη καταβαλλόμενων συντάξεων. Αντίθετα, άμεσες θα είναι οι περικοπές για όσους συνταξιοδοτηθούν από το 2016 και μετά, με τους ειδικούς να εκτιμούν ότι η «θυσία» των νέων οδηγεί σε συντάξεις μειωμένες έως και κατά 30%, με μεγάλους χαμένους τους υψηλόμισθους, που έχουν καταβάλει περισσότερες εισφορές στο σύστημα. Μεσοσταθμικά, για μεσαία εισοδήματα πάνω από 750 ευρώ, η μείωση των συντάξεων εκτιμάται ότι θα φθάσει το 15%. Το σχέδιο της κυβέρνησης για το

Εντονες επιφυλάξεις από τους θεσμούς, και ειδικά από το ΔΝΤ, για την αύξηση των εισφορών.

ασφαλιστικό, που απεστάλη χθες επισήμως στους εκπροσώπους των θεσμών και παρουσιάστηκε από τον υπουργό Εργασίας Γ. Κατρούγκαλο στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στους αρχηγούς των κομμάτων της αντιπολίτευσης, περιλαμβάνει σαρωτικές αλλαγές στη δομή του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, προβλέπει αύξηση των εισφορών κατά 1 μονάδα για τους εργοδότες και 0,5 για τους εργαζομένους, καταργεί τα ταμεία κύριας ασφάλισης και συστήνει ένα υπερταμείο-μαμούθ, τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, με τρεις αυτοτελείς κλάδους (κύριας ασφάλισης, εφάπαξ και λοιπών παροχών). Σαρωτικές είναι οι αλλαγές στις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών και των αγροτών. Μειώσεις προβλέπονται για τα εφάπαξ κατά περίπου 10%, ενώ και για τις νέες επικουρικές συντάξεις το ποσοστό αναπλήρωσης πέφτει, για 40 έτη ασφάλισης στο 18%, όταν σήμερα κάποιος μπορούσε να λάβει επικουρική ακόμη και 40% - 50% της κύριας σύνταξής του, για 35 έτη ασφάλισης.

Παρότι ο πρωθυπουργός όλο το προηγούμενο διάστημα δεσμευόταν για προστασία των συντάξεων, στο σχέδιο νόμου περιλαμβάνεται μια σειρά νέων μειώσεων αλλά και... μεταχρονολογημένες περικοπές για τους ήδη συνταξιούχους. Και αυτό, γιατί η κυβέρνηση με το τρικ της «προσωπικής διαφοράς» επιχειρεί έναν πολιτικό ελιγμό, μεταφέροντας το πρόβλημα των περικοπών στην επόμενη κυβέρνηση. Με το σχέδιο νόμου προκύπτει σοβαρό ζήτημα για τις αναπηρικές, καθώς, όσον αφορά την εθνική σύνταξη, αυτή θα δίνεται ολόκληρη μόνο στην περίπτωση αναπηρίας άνω του 80%. Για μικρότερα ποσοστά θα δίνεται το 70% ή και το 50%.

Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», οι εκπρόσωποι των θεσμών που έλαβαν την τελική πρόταση χθες το απόγευμα εξακολουθούν να εκφράζουν επιφυλάξεις στο θέμα της αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών, ενώ εκτιμούν ότι θα πραγματοποιηθεί σκληρή διαπραγμάτευση προκειμένου να οριστικοποιηθούν τα τελικά ποσοστά αναπλήρωσης, με στόχο τη μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης έως το 2060. Εντονότερες ενστάσεις εκφράζει το ΔΝΤ καθώς εκτιμά πως το ασφαλιστικό είναι η κορωνίδα των επιδιωκόμενων διαρθρωτικών αλλαγών και επηρεάζει άμεσα τη βιωσιμότητα του χρέους. Δεν είναι λίγοι μάλιστα αυτοί που εκτιμούν πως εάν το Ταμείο επιθυμεί να αποχωρήσει από το ελληνικό πρόγραμμα, δεν αποκλείεται να βρει έστω και την κατά μισή μονάδα αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών πρώτης τάξεως αφορμή για να πετύχει τον στόχο του. Βάσει των υπολογισμών, οι επικεφαλής των θεσμών θα βρεθούν στην Αθήνα στις 18/1, με την κυβέρνηση να επιδιώκει την κατάθεση του ν/σ στη Βουλή κοντά στις 20 του μήνα, προκειμένου να έχει ψηφιστεί το πρώτο 10ήμερο του Φεβρουαρίου.

Οι μεγάλες αλλαγές στις συντάξεις

- Μείωση έως **30%** των νέων συντάξεων.
- Για εισοδήματα από **€750** η μείωση προσεγγίζει το **15%**.
- Οι υψηλόμισθοι μεγάλοι χαμένοι του νέου συστήματος.
- Οι παλαιοί συνταξιούχοι προστατεύονται έως τον Ιούλιο του 2018.
- Το τελικό ποσό θα προκύπτει από το άθροισμα της εθνικής (**€384**) και της κύριας σύνταξης.
- Η κύρια σύνταξη εξαρτάται από τις εισφορές που έχουν καταβληθεί στο σύνολο του εργασιακού βίου, από τα χρόνια εργασίας και από το κλιμακούμενο ποσοστό αναπλήρωσης.
- Θεσπίζεται πλαφόν στην κύρια σύνταξη στα **€2.300** καθαρά και στα **€3.000** καθαρά στις πολλαπλές συντάξεις.
- Για ήδη συνταξιούχους διατηρείται προσωπική διαφορά.
- Αυστηρότερα κριτήρια για χορήγηση ΕΚΑΣ, το οποίο καταργείται τον Δεκέμβριο του 2019.
- Καταβάλλεται επίδομα **€360** στους ανασφάλιστους υπερήλικες.
- Προβλέπεται πρόστιμο και για το ποσό της εθνικής σύνταξης σε περίπτωση πρόωρης συνταξιοδότησης.
- Αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού του εφάπαξ.
- Μειώνονται και οι νέες επικουρικές συντάξεις.

ΕΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΩΝ

1. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μετονομάζεται σε **Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης**, στον οποίο εντάσσονται όλα τα ταμεία.
2. Δημιουργείται **Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης της Ακίνητης Περιουσίας Ασφαλιστικών Οργανισμών** και **Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων Διευρυμένου Σκοπού Ασφαλιστικών Οργανισμών**.
3. Δημιουργείται ειδική διεύθυνση συγκέντρωσης των οφειλών και προώθησης της διαδικασίας είσπραξης ή κατάσχεσης

Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)

Τον συγκροτούν τρεις κλάδοι:

Α) Κλάδος κύριας ασφάλισης
Β) Κλάδος εφάπαξ παροχών
Γ) Κλάδος λοιπών παροχών

Σε κάθε κλάδο του ΕΦΚΑ εντάσσονται οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους:

Α) Στον κλάδο κύριας ασφάλισης εντάσσονται:

1. Ιδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ)
2. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ΕΤΑΠ-ΜΜΕ)
3. Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ)
4. Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ)
5. Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ)
6. Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ), εκτός του Οίκου Ναύτου και του Γραφείου Ευρέσεως Ναυτικής Εργασίας

Β) Στον κλάδο εφάπαξ παροχών εντάσσονται:

1. Το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ) με τους τομείς του
2. Το Ταμείο Πρόνοιας Ιδιωτικού Τομέα (ΤΑΠΙΤ) με τους τομείς του
3. Ο κλάδος πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Προσωπικού Εργαζομένων στα ΜΜΕ (ΕΤΑΠ-ΜΜΕ) με τους τομείς του
4. Ο κλάδος πρόνοιας του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥΤΕΚΩ) με τους τομείς του
5. Ο κλάδος πρόνοιας του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ) με τους Τομείς του
6. Το Ταμείο Πρόνοιας Αξιωματικών Εμπορικού Ναυτικού (ΤΠΑΕΝ)
7. Το Ταμείο Πρόνοιας Κατωτέρων Πληρωμάτων Εμπορικού Ναυτικού (ΤΠΚΠΕΝ)
8. Ο Ειδικός Λογαριασμός Πρόνοιας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
9. Ο τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιών (ΤΕΑΑ) του κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών του ΟΑΕΕ (Εφάπαξ Βοήθημα Αρτοποιών)

Γ) Στον κλάδο παροχών εντάσσονται:

1. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
2. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ
3. ΕΤΑΑ
4. ΟΑΕΕ
5. ΟΓΑ
6. Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥΤΕΚΩ)
7. Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (ΝΑΤ)

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

1. Αυξάνονται οι εισφορές εργαζομένου και εργοδότη για τις επικουρικές συντάξεις, συνολικά κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα, για μία τριετία.
2. Ορίζεται στο **7,5%** το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυταπασχολούμενων και ελευθέρων επαγγελματιών, επίσης για μία τριετία.
3. Για τους αγρότες προβλέπεται σταδιακή αύξηση εισφορών από το **7%** που είναι σήμερα στο **20%**, έως το τέλος του 2019.
4. Από 1/1/2017 για ελεύθερους επαγγελματίες ΟΑΕΕ και ΕΤΑΑ η εισφορά υπολογίζεται στο **20%** επί του μηνιαίου εισοδήματος.
5. Δημιουργείται κοινό μητρώο εισφορών και φόρου εισοδήματος.

Τα ποσοστά αναπλήρωσης για κάθε επιμέρους περίοδο ασφάλισης

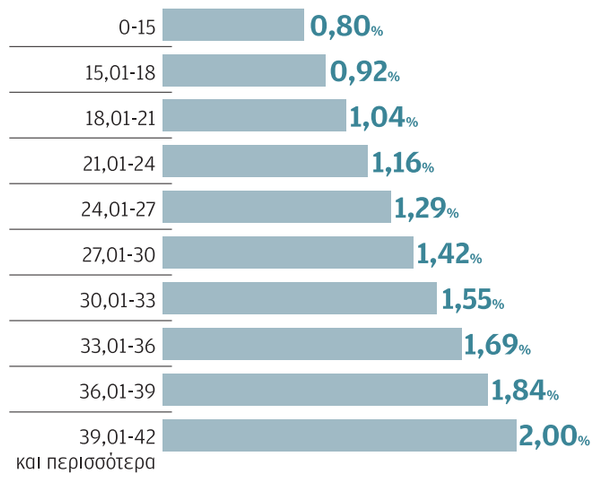

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Νέοι συνταξιούχοι και υψηλόμισθοι οι μεγάλοι χαμένοι

Δομικές αλλαγές που οδηγούν, όπως ο ίδιος ο κ. Κατρούγκαλος παραδέχθηκε, σε μείωση της συνταξιοδοτικής δαπάνης έως το 2060, και κατ' επέκτασιν σε μείωση των νέων συντάξεων μεσοσταθμικά κατά 15%, προβλέπει το σχέδιο νόμου του υπ. Εργασίας για το ασφαλιστικό. Από τις μειώσεις δεν σώζονται ούτε οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις, όμως με έναν πολιτικό ελιγμό η κυβέρνηση μεταθέτει το πρόβλημα στην επόμενη κυβέρνηση. Βάσει του σχεδιασμού, για 40 χρόνια ασφάλισης, το ποσοστό αναπλήρωσης της ανταποδοτικής και της εθνικής σύνταξης προσεγγίζει το 60% του συντάξιμου μισθού, όταν με τα σημερινά δεδομένα αγγίζει ή και σε ορισμένες περιπτώσεις ξεπερνά το 75%. Χωρίς μαγικές ή εύκολες λύσεις στο θέμα της άμεσης δημοσιονομικής ελάφρυνσης του ασφαλιστικού, η κυβέρνηση επιλέγει να «προστατέψει» τους χαμηλόμισθους και τους ασφαλισμένους με λίγα έτη ασφάλισης, έναντι των καλύτερα αμειβόμενων εργαζόμενων, που εισφέρουν και περισσότερα στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Αυτή η ιδιότυπη αναδιανομή που επιδιώκεται μέσω του ασφαλιστικού αναμένεται να προκαλέσει έντονες αντιδράσεις τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, καθώς οι δανειστές ζητούν μεγαλύτερη διασύνδεση εισφορών - παροχών, με στόχο να εξαλειφθούν τα κίνητρα για «μαύρη», ανασφάλιστη εργασία. Στον αντίποδα, το προτεινόμενο σχέδιο δημιουργεί αντικίνητρα ασφάλισης, καθώς όσο περισσότερα έτη ασφάλισης και κατά συνέπεια υψηλότερο μέσο εισόδημα έχει κανείς τόσο μικρότερη σύνταξη θα λάβει (σε σχέση πάντα με αυτά που έχει πληρώσει).

Ο νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων βασίζεται στις εισφορές ολόκληρου του ασφαλιστικού βίου, ενώ προβλέπονται χαμηλότεροι συντελεστές υπολογισμού της τελικής παροχής. Σύμφωνα με ειδικούς, μεγάλοι χαμένοι θα αποδειχθούν οι εργαζόμενοι για πολλά έτη, με υψηλές αποδοχές, πάνω από 2.000 ευρώ, καθώς θα δουν τη σύνταξή τους μειωμένη κατά 30% σε σχέση με αυτή που θα έπαιρναν αν εφαρμοζόταν το διπλό σύστημα υπολογισμού που προβλέπει ο νόμος Λοβέρδου - Κουτρουμάνη. Είναι χαρακτηριστικό ότι, με το παλαιό σύστημα και 35 έτη ασφάλισης, εργαζόμενος που το μέσο μηνιαίο εισόδημά του καθ' όλη τη διάρκεια της ασφαλιστικής του διαδρομής ανέρχεται σε 800 ευρώ, θα έπαιρνε σύνταξη 781,5 ευρώ, ενώ με το προτεινόμενο η σύνταξη θα πέσει στα 699,3 ευρώ. Αν ο ασφαλισμένος του παραδείγματος είχε μέσο μηνιαίο εισόδημα 2.000 ευρώ, με το παλαιό σύστημα θα έπαιρνε σύνταξη 1.381 ευρώ, ενώ με το νέο 1.168 ευρώ. Με 20ετία

Το προτεινόμενο σχέδιο δημιουργεί αντικίνητρα ασφάλισης, καθώς όσο περισσότερα έτη ασφάλισης και κατά συνέπεια υψηλότερο μέσο εισόδημα έχει κανείς τόσο μικρότερη σύνταξη θα λάβει (σε σχέση πάντα με αυτά που έχει πληρώσει).

και 1.000 ευρώ μέσο εισόδημα, με τον παλαιό τρόπο η σύνταξη ανέρχεται σε 769,5 ευρώ, ενώ με το νέο πέφτει στα 679 ευρώ. Αν το εισόδημα στην 25ετία φθάνει τα 1.500 ευρώ, με τον παλαιό τρόπο η σύνταξη υπολογίζεται στα 836,6 ευρώ, ενώ με το νέο στα 762,5 ευρώ. Αντίστοιχα, στην 30ετία, με μέσο εισόδημα 1.400 ευρώ, η «παλαιά» σύνταξη θα ήταν 924,7 ευρώ, ενώ η «νέα» 796,8 ευρώ. Στις 2.000 ευρώ με 30ετία, από 1.157,5 ευρώ η σύνταξη πέφτει στα 973,8 ευρώ.

Μελλοντικές μειώσεις

Το σχέδιο προβλέπει επίσης επανυπολογισμό των συντάξεων και αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο μελλοντικών μειώσεων, στο πλαίσιο της «προσωπικής διαφοράς». Συγκεκριμένα, εφόσον το ποσό που καταβάλλεται είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προκύψει, μετά τον Ιούλιο του 2018, θα ξεκινήσουν οι μειώσεις, μέχρι την τελική αντιστοίχιση με τις συντάξεις όσων θα συνταξιοδοτηθούν μετά την έναρξη ισχύος του νέου νόμου.

Παράλληλα, προβλέπονται αυστηρότερα κριτήρια για χορήγηση ΕΚΑΣ το οποίο καταργείται σταδιακά τον Δεκέμβριο του 2019. Οι μειώσεις στις επικουρικές αναμένονται σημαντικές, καθώς δεν προβλέπεται επικουρική πάνω από το 18% των συντάξιμων αποδοχών, για 40 έτη ασφάλισης. Και στην περίπτωση των ήδη καταβαλλόμενων επικουρικών, αφήνεται ανοιχτό το ενδεχόμενο μείωσης, μετά το 2018. Τέλος, σημαντικές είναι και οι μειώσεις στα εφάπαξ, κοντά στο 10%.

Επιβαρύνσεις σε αγρότες και αυτοαπασχολουμένους

Δραματικές επιβαρύνσεις σε εκατοντάδες χιλιάδες αγρότες, ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοτελώς απασχολουμένους προβλέπει το σχέδιο νόμου του υπουργείου Εργασίας. Στο σχέδιο, που δόθηκε στην αντιπολίτευση, δεν περιλαμβάνεται αύξηση των εισφορών για την κύρια ασφάλιση. Αυτές παραμένουν στο 20%, επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, και κατανέμονται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών. Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών ορίζεται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, ήτοι 5.860 ευρώ. Για τις περιπτώσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ΔΕΚΟ και των τραπεζών, που υπάρχουν διαφορετικά ποσοστά ασφάλισης, προβλέπεται σταδιακή αναπροσαρμογή από 1/1/2017 και εφ' εξής.

Μεγάλοι χαμένοι θεωρούνται οι αγρότες, για τους οποίους προβλέπεται, ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, από 1/1/2017 η καταβολή εισφοράς στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Σταδιακά, έως το 2019 το συνολικό ποσοστό αυξάνεται, από 7% σήμερα, σε 20%. Αναλυτικά, έως 31/12/2016 το ύψος του ποσοστού υπολογισμού ασφαλιστρου κλάδου σύνταξης αυξάνεται κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώνεται σε ποσοστό 10%. Κατά το έτος 2017 το ποσοστό επί του φορολογητέου εισοδήματος διαμορφώνεται σε 14%, από 1/1/2018 αυξάνεται σε 17% και από 1/1/2019 διαμορφώνεται στο τελικό 20%. Κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα για ορίζονται τα 468 ευρώ τον μήνα.

Στην περίπτωση των ελεύθερων επαγγελματιών του ΕΤΑΑ και του ΟΑΕΕ, από 1/1/2017 προβλέπεται μηνιαία ασφαλιστική εισφορά για τον κλάδο σύνταξης ύψους 20% επί του μηνιαίου εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται είτε με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την ασκούμενη δραστηριότητά τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, είτε με βάση την καθαρή αξία των παρεχόμενων μηνιαίως ή σε άλλη τακτική χρονική βάση, υπηρεσιών του τρέχοντος έτους για το οποίο εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών, τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης. Η μηνιαία ασφαλιστική εισφορά δεν είναι χαμηλότερη από το 20% του κατώτατου μισθού, ήτοι 117 ευρώ.

Το κυβερνητικό σχέδιο προβλέπει αύξηση των εισφορών στην επικούρηση κατά 1,5 μονάδες. Συγκεκριμένα, από 1/1/2016 και μέχρι τις 31/12/2018, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) υπολογίζεται σε 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε 4% για τον εργοδότη.

Στο υπουργείο Εργασίας εκτιμούν ότι μέσω της «λύσης» αυτής θα υπάρξει αύξηση εσόδων κατά περίπου 530 εκατ. ευρώ.

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Το χθεσινό σας όνειρο, σημερινή πραγματικότητα.

usbbank
WE DELIVER WHAT MATTERS
www.usbbank.com.cy | 8000 2323

Για περισσότερες πληροφορίες για τα δάνεια, τα επιτόκια και τους πλήρεις όρους και κανονισμούς, μπορείτε να επισκεφτείτε ένα από τα καταστήματα μας.

16-OIK_ELLADA_KATHI 05/01/16 20:57 Page 16

Σε θέση μάχης με επίκεντρο το ασφαλιστικό Αθήνα - τρόικα

Παράλληλα, ανεβαίνουν οι τόνοι μεταξύ Μεγάρου Μαξίμου και Ν.Δ.

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Τις πρώτες παρατηρήσεις-αντιπροτάσεις των εταίρων επί της πρότασής της για το ασφαλιστικό αναμένει η κυβέρνηση. Κυβερνητικά στελέχη κοντά στον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα αναγνωρίζουν ότι θα ασκηθούν ισχυρές πιέσεις από την πλευρά των εταίρων για αλλαγές. Αναγνωρίζουν, επίσης, ότι το τελικό αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης θα καθορίσει την ένταση των ενστάσεων και αντιδράσεων σε πολλά επίπεδα: εντός της κυβέρνησης και των βουλευτών που τη στηρίζουν, στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ, στην αντιπολίτευση, στους πολίτες.

Η διατήρηση συμπαγούς κυβερνητικού μετώπου στη μάχη του ασφαλιστικού είναι η κεντρική προτεραιότητα της κυβερνητικής ηγεσίας. Στο Μέγαρο Μαξίμου κινήθηκαν κατά την προετοιμασία της πρότασης πολύ προσεκτικά, ενημερώνοντας διαρκώς βουλευτές και κομματικά στελέχη για τη μορφοποίηση της πρότασης. Έτσι διασφαλίστηκε ότι το τελικό κείμενο δεν θα ήταν έκπληξη. Ωστόσο, τόσο από βουλευτές όσο και από το εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ έχει δοθεί το μήνυμα ότι αν και η συγκεκριμένη πρόταση είναι –έστω και απρόθυμα– υπερασπίσιμη, εάν επέλθουν σε αυτήν καίριες, δυσμενείς τροποποιήσεις κατά τη διαπραγμάτευση, δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη η στήριξή της. Ο κ. Τσίπρας, με την παρουσία του στην προχθεσινή συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας, κατέστησε σαφές ότι αναλαμβάνει να διαχειριστεί ο ίδιος τον κατευνασμό πιθανόν προβληματισμών πριν λάβουν διαστάσεις.

Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ διαμηνύουν πως εάν η κυβερνητική πρόταση τροποποιηθεί δυσμενώς, η στήριξή τους δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Την ίδια στιγμή, παρά την καταρχήν άρνηση των κομμάτων της αντιπολίτευσης να στηρίξουν την κυβερνητική πρόταση, κυβερνητικά στελέχη εξακολουθούν να υποστηρίζουν ότι είναι πολύ πιθανό το τελικό νομοσχέδιο να ψηφίσουν περισσότεροι βουλευτές από τους 153 που διαθέτει η κυβερνητική πλειοψηφία. Μένει να φανεί αν στο διάστημα μέχρι τις αρχές Φεβρουαρίου, οπότε και τοποθετείται η ψήφιση του επίμαχου νομοσχεδίου, θα μεταβληθεί η στάση κάποιου ή κάποιων από τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Στους σχεδιασμούς του Μαξίμου συνυπολογίζεται και ένας ακόμη παράγοντας. Την Κυριακή ολοκληρώνεται η διαδικασία εκλογής νέου προέδρου στη Ν.Δ. και από τη Δευτέρα το πολιτικό περιβάλλον δεν θα είναι το ίδιο. Χθες η κυβερνητική εκπρόσωπος Ολγα Γεροβασίλη επιτέθηκε εκ νέου σφοδρά σε Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ, καταδεικνύοντας ότι η κυβέρνηση μάλλον θα κινηθεί προς αυτούς σε αναζήτηση συμμάχων. Η κ. Γεροβασίλη έσπευσε να προεξοφλήσει αύξηση των συντάξεων από το 2018, κατηγόρησε Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ ότι ευθύνονται για τη μεγάλη μείωσή τους από το 2010 και ένθεν, και επισήμανε ότι «βρίσκονται από τη λάθος μεριά» σε αυτό που προέταξε ως κομβικό ερώτημα σχετικά με το ασφαλιστικό, αν, δηλαδή, θα πρέπει να αυξηθούν οι εργοδοτικές εισφορές ώστε να αποφευχθεί η μείωση των συντάξεων.

Στην κ. Γεροβασίλη απάντησε σε εξαιρετικά υψηλούς τόνους ο πρόεδρος της Ν.Δ. Γιάννης Πλακιωτάκης, ο οποίος μίλησε για εμπαιγμό του ελληνικού λαού και παρέθεσε σειρά υποσχέσεων της κυβέρνησης και του κ. Τσίπρα, οι οποίες δεν τηρήθηκαν. Παρέπεμψε, ειδικότερα, στις υποσχέσεις για σκίσιμο του μνημονίου, για εκδίωξη των τροϊκανών, για κατάργηση του ΕΝΦΙΑ, κατήγγειλε τους χειρισμούς σχετικά με την επιβολή capital controls, μίλησε για απελευθέρωση των πλειστηριασμών και παραχώρηση «κόκκινων» δανείων σε ξένα funds, για μη χορήγηση της 13ης σύνταξης, για μη επαναφορά του κατώτατου μισθού στα 751 ευρώ. Ανέφερε, δε, ότι εάν η κυβέρνηση επιθυμεί τη συναίνεση, θα πρέπει να χαμηλώσει τους τόνους και να είναι πιο προσεκτική στην κριτική προς τη Ν.Δ.

ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΗ/ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο κ. Αλ. Τσίπρας, στην πρόσφατη συνεδρίαση της Π.Γ., κατέστησε σαφές ότι αναλαμβάνει να διαχειριστεί ο ίδιος τον κατευνασμό πιθανών προβληματισμών πριν λάβουν διαστάσεις.

«Εκστρατεία» στα κέντρα αποφάσεων

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος, ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας και υπουργοί της κυβέρνησης, πρωτίστως ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος και ο υπουργός Εργασίας Γιώργος Κατρούγκαλος, αναλαμβάνουν δράση το προσεχές διάστημα σε μια προσπάθεια να επιτευχθούν διεθνείς συμμαχίες στην υπεράσπιση της κυβερνητικής πρότασης για το ασφαλιστικό. Βασικός στόχος της κινητικότητας αυτής είναι να ανατραπεί η βασική θέση των θεσμών για νέα μείωση στις κύριες συντάξεις, την αποφυγή της οποίας έχει αναγάγει σε κόκκινη γραμμή η κυβέρνηση, με τον κ. Τσίπρα να έχει δεσμευθεί προσωπικά. Ο ίδιος ο κ. Τσίπρας, μιλώντας στην Πολιτική Γραμματεία του ΣΥΡΙΖΑ, έδωσε έμφαση στη σημασία οικοδόμησης συμμαχιών με πολιτικούς και κοινωνικούς φορείς σε διεθνές επίπεδο. Ο κ. Παυλόπουλος, από την πλευρά του, παραλαμβάνοντας από τον κ. Κατρούγκαλο το σχέδιο για το ασφαλιστικό, τόνισε ότι ο ίδιος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, θα κάνει ό,τι μπορεί προκειμένου οι Ευρωπαίοι εταίροι να λάβουν υπόψη τους ότι «το ασφαλιστικό αποτελεί την καρδιά του κοινωνικού κράτους δικαίου σε ολόκληρη την Ευρώπη». Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα μεταφέρει το μήνυμα αυτό κατ' αρχήν στο Βερολίνο, που θα επισκεφθεί στις 17 και 18 Ιανουαρίου και θα έχει συναντήσεις με τον Γερμανό ομόλογό του Γιοαχίμ Γκάουκ, αλλά και με τη Γερμανίδα καγκελάριο Ανγκελα Μέρκελ. Ακολούθως, ο κ. Παυλόπουλος, κατόπιν πρόσκλησης που του απηύθυνε ο επικεφαλής της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι, θα επισκεφθεί την έδρα της ΕΚΤ στη Φρανκφούρτη, όπου, επίσης, θα έχει σημαντικές επαφές.

Από Τσίπρα, Τσακαλώτο, Κατρούγκαλο, αλλά και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, προκειμένου να γίνει αποδεκτή η ελληνική πρόταση για το ασφαλιστικό.

Ο κ. Τσίπρας θα επιδιώξει να εξασφαλίσει σαφή μηνύματα στήριξης στις συναντήσεις που θα έχει στο Νταβός, όπου προγραμματίζει να μεταβεί στις 21 και 22 Ιανουαρίου. Στόχος είναι, πρωτίστως, να έχει συνάντηση με την επικεφαλής του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ, καθώς το Ταμείο εμφανίζεται να υιοθετεί την πιο σκληρή στάση για περικοπές στις συντάξεις.

Ο κ. Τσακαλώτος αναμένεται να έχει σειρά επαφών με Ευρωπαίους ομολόγους του, ανάμεσά τους και ο Γερμανός ΥΠΟΙΚ Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, με στόχο την υπεράσπιση της κυβερνητικής πρότασης, ενώ συναντήσεις με ομολόγους του σε Βερολίνο και Παρίσι αναμένεται να έχει και ο κ. Κατρούγκαλος. Η Αθήνα θα επιχειρήσει, μέσω πολιτικής διαπραγμάτευσης, να παρακάμψει την αυστηρά τεχνοκρατική προσέγγιση των εκπροσώπων των θεσμών. Το βασικό επιχείρημα της ελληνικής πλευράς είναι ότι μια νέα περικοπή στις συντάξεις θα έχει αντίθετα του επιθυμητού αποτελέσματα, καθώς θα επιτείνει την ύφεση της ελληνικής οικονομίας. Επιπλέον, ότι η διατήρηση των κύριων συντάξεων στα ισχύοντα επίπεδα έχει και ανθρωπιστική διάσταση, καθώς εξαιτίας των εξαιρετικά υψηλών ποσοστών ανεργίας το εισόδημα από συντάξεις συντηρεί ολόκληρες οικογένειες.

Επιφυλακτικοί οι θεσμοί ένα ντι της πρότασης

Με αστερίσκους, ενστάσεις και επιφυλάξεις υποδέχθηκαν οι εκπρόσωποι των δανειστών την ελληνική πρόταση για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση, η οποία βρίσκεται στα χέρια τους από το βράδυ της Δευτέρας. Ο εκπρόσωπος του προέδρου της Κομισιόν, Μαργαρίτης Σχοινάς, δήλωσε χθες πως οι εκπρόσωποι των εταίρων θα εξετάσουν την πρόταση και τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν κατά την πρώτη αξιολόγηση του προγράμματος. Σε ερώτηση για το πότε έχει προγραμματιστεί η επιστροφή των εκπροσώπων των θεσμών στην Αθήνα, ο κ. Σχοινάς απάντησε ότι αυτό θα γίνει αργότερα μέσα στον Ιανουάριο. Τα σημεία «κλειδιά» που αναμένεται να κλειδώσουν ή όχι τη συμφωνία, είναι η αύξηση των εισφορών, για την οποία το κουαρτέτο των δανειστών και κυρίως το ΔΝΤ αντιδρούν έντονα, η εφαρμογή εισοδηματικών κριτηρίων στην εθνική σύνταξη, καθώς και σημαντικές διαφοροποιήσεις στους προτεινόμενους συντελεστές αναπλήρωσης για τον υπολογισμό των συντάξεων, προκειμένου να αυξηθεί η ανταποδοτικότητα εισφορών - παροχών και να μη δημιουργούνται κίνητρα εισφοροδιαφυγής και μαύρης εργασίας. Οι δανειστές πιέζουν εδώ και πολύ καιρό τις ελληνικές κυβερνήσεις για μεγαλύτερη διασύνδεση μεταξύ εισφορών και παροχών, προκειμένου μέσω του νέου ασφαλιστικού να δημιουργούνται κίνητρα ασφάλισης και παραμονής στην εργασία. Σύμφωνα δε με πληροφορίες, έχει ήδη εκφραστεί η εκτίμηση ότι με το κυβερνητικό σχέδιο η ανταποδοτικότητα αυτή δεν επιτυγχάνεται.

Βόμβα για την πορεία των διαπραγματεύσεων, που αναμένεται να ξεκινήσουν μετά τις 18/1, θεωρείται και η μνημονιακή δέσμευση για πλήρη κατάργηση των κοινωνικών πόρων, θέμα για το οποίο παρότι οι θεσμοί είναι ακάθεκτοι, στο σχέδιο νόμου δεν περιλαμβάνεται.

Ενστάσεις για πιθανά «παραθυράκια» διατήρησης προνομίων σε συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες.

Ειδικά στο θέμα της δημοσιονομικής προσαρμογής η ηγεσία του υπ. Εργασίας επιμένει ότι το 1% του ΑΕΠ για το 2016 (1,8 δισ.) μπορεί να καλυφθεί χωρίς μειώσεις συντάξεων, κάτι που δεν έχουν αποδεχθεί οι δανειστές και αναμένεται να αποτελέσει ένα ακόμη «αγκάθι» στη διαπραγμάτευση. Μάλιστα, σύμφωνα με πληροφορίες, έχουν ήδη εκφραστεί επιφυλάξεις για το εάν στο προτεινόμενο σχέδιο υπάρχουν «παραθυράκια» διατήρησης κάποιων προνομίων για συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες.

«Μάχη» αναμένεται να δοθεί κυρίως στο θέμα της αύξησης των εισφορών, με τους δανειστές και κυρίως το ΔΝΤ να εκφράζουν ενστάσεις για το σχέδιο και να προκρίνουν τη μείωση δαπανών μέσω της μείωσης των συντάξεων, ενώ δεν εγκαταλείπουν την εφαρμογή της «ρήτρας μηδενικού ελλείμματος» στις επικουρικές. Η κυβέρνηση και η ηγεσία του υπ. Εργασίας θεωρούν ότι η «ρήτρα» πρέπει να αντικατασταθεί από «κανόνα βιωσιμότητας».

Οι εκπρόσωποι των θεσμών αναμένεται να ζητήσουν αναλυτικά και άκρως μετρήσιμα στοιχεία για κάθε μία από τις προτεινόμενες αλλαγές, όπως άλλωστε είχαν ξεκαθαρίσει στον υπουργό Εργασίας κατά την τελευταία συνάντησή τους στην Αθήνα, πριν από τα Χριστούγεννα. Σύμφωνα με το υπ. Εργασίας ο νέος τρόπος υπολογισμού της σύνταξης στηρίζεται σε αναλογιστική μελέτη πλήρως τεκμηριωμένη και βασισμένη στα νέα οικονομικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν τα τελευταία χρόνια, ώστε να εγγυάται τη βιωσιμότητα των Ταμείων και την εις το διηνεκές χορήγηση της δικαιούμενης σύνταξης.

Καθ' όλο το προηγούμενο διάστημα, οι εκπρόσωποι των δανειστών επέμεναν στο θέμα της απόφασης του ΣτΕ, καθώς σε περίπτωση υλοποίησής της, το δημοσιονομικό κόστος θα μπορούσε να ξεπεράσει τα 2,5 και να φθάσει έως και 4 δισ. Δεν έχει ακόμη ξεκαθαρίσει εάν οι δανειστές θα δεχθούν τη λύση της «προσωπικής διαφοράς» στο πλαίσιο του επανυπολογισμού των συντάξεων.

ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Μείγμα περικοπών πριμοδοτεί τη «μαύρη» εργασία

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Μια θεμελιώδη εσωτερική αντίφαση που αναμένεται μάλιστα να υπονομεύσει την όποια προσπάθεια για τη δημιουργία ενός «ορθολογικού, δίκαιου και οικονομικά βιώσιμου» ασφαλιστικού συστήματος, περιλαμβάνει το σχέδιο νόμου του υπουργείου Εργασίας, παράλληλα με τις σαρωτικές μειώσεις κύριων και επικουρικών συντάξεων για τους νέους ασφαλισμένους και τις δραματικές αυξήσεις των εισφορών κυρίως για τους αυτοτελώς απασχολούμενους, αγρότες και ελεύθερους επαγγελματίες. Πρόκειται για τον νέο τρόπο υπολογισμού των συντάξεων που, όπως η ίδια η κυβέρνηση παραδέχεται, λόγω της παρουσίας της εθνικής σύνταξης αλλά και των κλιμακούμενων συντελεστών αναπλήρωσης καταλήγει σε χαμηλότερα ποσοστά αναπλήρωσης για τα υψηλά εισοδήματα. Οπως μάλιστα εκτιμούν επιστήμονες της κοινωνικής ασφάλισης, η αναδιανομή δεν γίνεται προς όφελος των χαμηλόμισθων, καθώς οι συντάξεις τους παραμένουν κάτω και από τα επίπεδα φτώχειας, αλλά για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής υπέρ των ανασφάλιστων και των μακροχρόνια ανέργων. Οι ειδικοί κρούουν των κώδωνα του κινδύνου, επισημαίνοντας πως η ανατροπή της όποιας ανταποδοτικής σχέσης μεταξύ εισφορών - παροχών παράλληλα με τις μειώσεις στις συντάξεις, παρά την αύξηση των εισφορών, ανοίγει διάπλατα την πόρτα της εισφοροδιαφυγής και της μαύρης - ανασφάλιστης εργασίας τόσο για τους υψηλόμισθους όσο και για τους χαμηλόμισθους. Μια πολύ πιθανή τέτοια εξέλιξη, μάλιστα, εκτιμούν πως τα αμέσως επόμενα χρόνια θα οδηγήσει εκ νέου το ασφαλιστικό σε κατάρρευση.

Η ανατροπή της ανταποδοτικής σχέσης εισφορών - παροχών, παράλληλα με τις μειώσεις στις συντάξεις, ανοίγει την πόρτα της εισφοροδιαφυγής και της ανασφάλιστης εργασίας.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Ο Γ. Κατρούγκαλος αναμένεται να έχει το προσεχές διάστημα συναντήσεις με ομολόγους του σε Βερολίνο, Παρίσι.

Στο υπουργείο Εργασίας παραδέχονται πως η εθνική σύνταξη που δεν είναι η κατώτατη σύνταξη, καθώς σε αυτήν προστίθεται η ανταποδοτική σύνταξη που βασίζεται στο αναδιανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων παροχών, εξασφαλίζει αναδιανομή υπέρ των φτωχότερων και πιο αδύναμων. Βέβαια, με το παλαιό σύστημα, κάποιος με 15 χρόνια ασφάλισης και ιδιαίτερα χαμηλό μέσο μηνιαίο μισθό, της τάξης των 600 ευρώ, λαμβάνει σήμερα τα κατώτατα όρια, ήτοι 486 ευρώ, ενώ με το νέο σύστημα θα λάβει εθνική και ανταποδοτική σύνταξη κοντά στα 440 ευρώ.

Μεταξύ των επιχειρημάτων που χρησιμοποιούνται κατά της κυβερνητικής πρότασης για το νέο ασφαλιστικό μοντέλο, είναι ότι πρόκειται για ένα «ανέντιμο» σύστημα, που αιφνιδιάζει τους νέους ασφαλισμένους, κυρίως όσους συνταξιοδοτηθούν από το 2018 και μετά, καθώς οι μειώσεις που θα υποστούν σε σχέση με όσους συνταξιοδοτήθηκαν με τους ίδιους όρους εντός του 2015, θα αγγίζουν μεσοσταθμικά το 15%, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις υψηλόμισθων (άνω των 2.000 ευρώ) οι μειώσεις θα φθάνουν και το 30%.

Η ανταποδοτική σύνταξη

Το παραπάνω συμβαίνει γιατί αλλάζει ριζικά ο τρόπος υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης, που βάσει του σχεδίου θα γίνεται με κλιμακωτά ποσοστά αναπλήρωσης, τα οποία εξαρτώνται από τον χρόνο ασφάλισης. Για τα πρώτα 15 χρόνια ο συντελεστής είναι 0,8% κατ' έτος. Από 15 έως 18 χρόνια είναι 0,92% και φτάνει σταδιακά στο 2% για τα 39 έως 42 ή και περισσότερα χρόνια. Αυτό σημαίνει πως η ανταποδοτική σύνταξη σπάει σε κομμάτια ανάλογα με τα πόσα χρόνια ασφάλισης έχει ο συνταξιούχος και καθένα από αυτά υπολογίζεται ξεχωριστά με διαφορετικό συντελεστή.

Το σχέδιο νόμου εισάγει παράλληλα τη σταδιακή κατάργηση του ΕΚΑΣ. Από το 2016 μάλιστα θα ισχύσουν νέα μειωμένα εισοδηματικά κριτήρια, με στελέχη της ασφάλισης να εκτιμούν πως το επίδομα θα χάσουν περίπου 120.000 άτομα.

Στον αντίποδα, από φέτος χορηγείται επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφαλίστων Υπερηλίκων 360 ευρώ στους ανασφάλιστους υπερήλικες και σε αυτούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, από τον ΟΓΑ, εφόσον είναι άνω των 67, δεν λαμβάνουν ή δεν δικαιούνται σύνταξη από το εξωτερικό ή οποιαδήποτε ασφαλιστική ή προνοιακή παροχή από την Ελλάδα, μεγαλύτερη από το πλήρες ποσό του επιδόματος.

17-OIK_ELLADA_KATHI 05/01/16 20:35 Page 17

Εκπτωση φόρου για αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων

Εξαιρούνται από τη νομιμοποίηση κεφάλαια που είναι εκτός του τραπεζικού συστήματος

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Εκπτωση έως και 70% θα έχουν οι φορολογούμενοι που θα αποκαλύψουν στο ελληνικό Δημόσιο αδήλωτα εισοδήματα τα οποία διατηρούν σε εγχώριες τράπεζες ή πιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού. Το ύψος της έκπτωσης επί του φόρου θα συνδέεται με την επένδυση των κεφαλαίων που θα νομιμοποιηθούν. Σύμφωνα με το σχέδιο που αποκαλύπτει σήμερα η «Κ», το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης θα έχουν όσοι τοποθετήσουν τα εισοδήματά τους σε ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου ή έντοκα γραμμάτια. Το ποσοστό της έκπτωσης θα ανέρχεται στο 70%. Αντίθετα, εάν τα χρήματα διατηρηθούν σε απλό καταθετικό λογαριασμό εγχώριας τράπεζας, το ποσοστό της έκπτωσης θα είναι μόλις 20% επί του φόρου που προκύπτει.

Δυνατότητα χρήσης των ευνοϊκών όρων του υπουργείου Οικονομικών θα έχουν οι φορολογούμενοι που έχουν αδήλωτα εισοδήματα που είναι τοποθετημένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς της Ελλάδας ή αλλοδαπούς, σε αμοιβαία κεφάλαια, σε ομόλογα και γενικότερα τίτλους του εξωτερικού, καθώς και στο χρηματιστήριο ή σε πλατφόρμες συναλλαγών. Εξαιρούνται από τη νομιμοποίηση κεφάλαια τα οποία δεν έχουν «περάσει» από το τραπεζικό σύστημα. Δηλαδή κεφάλαια τα οποία θα εμφανιστούν από φορολογουμένους χωρίς παραστατικά δεν θα μπορούν να ενταχθούν στην ευνοϊκή αυτή ρύθμιση. Ωστόσο, τα χρηματικά ποσά τα οποία βρίσκονταν το προηγούμενο διάστημα σε ελληνικές τράπεζες και πλέον έχουν «τοποθετηθεί» στα στρώματα, εφόσον προέρχονταν από φοροδιαφυγή, μπορούν να νομιμοποιηθούν. Ουσιαστικά, το οικονομικό επιτελείο με τον τρόπο αυτό θέλει να αποτρέψει όσους έχουν «μαύρο» χρήμα να καλύψουν αγορές του παρελθόντος ή μελλοντικές και να γλιτώσουν από τα τεκμήρια διαβίωσης.

Συγκεκριμένα και σύμφωνα με το σχέδιο του υπουργείου Οικονομικών, το οποίο θα κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή τον προσεχή Ιανουάριο:

1. Ο φόρος για τη νομιμοποίηση των κεφαλαίων θα υπολογίζεται με βάση τη φορολογική κλίμακα του εισοδήματος των φυσικών προσώπων του έτους κατά το οποίο αποκτήθηκαν τα κεφάλαια. Η επιλογή του έτους θα είναι δικαίωμα του φορολογουμένου. Για παράδειγμα, συμφέρει τους φορολογουμένους να επιλέξουν τη χρήση του 2009, όταν ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής ανερχόταν στο 40% από τον συντελεστή που ισχύει σήμερα και φθάνει στο 42%.

2. Στη ρύθμιση μπορούν να ενταχθούν κεφάλαια που βρίσκονται στο εξωτερικό και στην Ελλάδα και είναι τοποθετημένα σε διάφορους τίτλους ή σε πιστωτικά ιδρύματα.

3. Οσοι νομιμοποιήσουν τα εισοδήματα θα γλιτώσουν από πρόστιμα, προσαυξήσεις και ποινικές διώξεις.

4. Οσοι επαναπατρίσουν τα κεφάλαιά τους από το εξωτερικό στην Ελλάδα και τα επενδύσουν θα έχουν έκπτωση από 20% έως 70%. Αντίθετα, όσοι τα νομιμοποιήσουν αλλά τα διατηρήσουν στο εξωτερικό δεν έχουν καμία έκπτωση επί του φόρου. Ωστόσο, θα είναι «καθαρά» και θα γλιτώσουν από πρόστιμα, προσαυξήσεις και ποινικές διώξεις.

5. Στη ρύθμιση για την νομιμοποίηση των αδήλωτων εισοδημάτων θα περιληφθούν και υποθέσεις για τις οποίες έχει ήδη ξεκινήσει ο έλεγχος, αλλά δεν έχει τελεσιδικήσει στα δικαστήρια.

6. Η έκπτωση θα συνδέεται με την επένδυση των κεφαλαίων που θα νομιμοποιηθούν, καθώς και το ύψος του ποσού. Ειδικότερα:

- 70% εφόσον το κεφάλαιο τοποθετηθεί σε ομόλογα ή έντοκα του ελληνικού Δημοσίου.
- 20% έως 60% στην περίπτωση που τα κεφάλαια τοποθετηθούν για σύσταση εταιρείας (ανάλογα με το ύψος της επένδυσης, διαμορφώνεται και το ποσοστό).
- 20% έως 60% εφόσον τα κεφάλαια τοποθετηθούν σε εταιρεία που επενδύει στην Ελλάδα (ανάλογα με το ύψος της επένδυσης, διαμορφώνεται και το ποσοστό).
- 20% έως 60% για συμμετοχή σε fund που επενδύει στην Ελλάδα.
- 20% έως 60% για επένδυση σε ακίνητα (ανάλογα με το ύψος της επένδυσης, διαμορφώνεται και το ποσοστό).
- 20% εφόσον τα κεφάλαια διατηρηθούν σε ελληνικό τραπεζικό λογαριασμό.
- 30% στην περίπτωση που τα κεφάλαια τοποθετηθούν σε προθεσμιακό λογαριασμό.
- 0% στην περίπτωση που νομιμοποιηθούν και παραμείνουν στο εξωτερικό.

7. Μπορούν να νομιμοποιηθούν εισοδήματα τα οποία είναι τοποθετημένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς της Ελλάδας ή αλλοδαπούς, σε αμοιβαία κεφάλαια, ομόλογα και γενικότερα τίτλους του εξωτερικού, καθώς και στο χρηματιστήριο ή σε πλατφόρμες συναλλαγών.

Νομιμοποίηση αδήλωτων εισοδημάτων

ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

70%
εφόσον το κεφάλαιο τοποθετηθεί σε ομόλογα ή έντοκα του ελληνικού Δημοσίου

20%
εφόσον τα κεφάλαια διατηρηθούν σε ελληνικό τραπεζικό λογαριασμό

30%
στην περίπτωση που τα κεφάλαια τοποθετηθούν σε προθεσμιακό λογαριασμό

0%
στην περίπτωση που νομιμοποιηθούν και παραμείνουν στο εξωτερικό

20-60%

στην περίπτωση που τα κεφάλαια τοποθετηθούν για σύσταση εταιρείας*

εφόσον τα κεφάλαια τοποθετηθούν σε εταιρεία που επενδύει στην Ελλάδα*

για συμμετοχή σε fund που επενδύει στην Ελλάδα*

για επένδυση σε ακίνητα*

! Σε όλες τις περιπτώσεις νομιμοποίησης αίρονται τα πρόστιμα, οι προσαυξήσεις και οι ποινικές διώξεις.

* Ανάλογα με το ύψος της επένδυσης διαμορφώνεται και το ποσοστό

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

	1	2	3
Αδήλωτο εισόδημα	€500.000	€1.000.000	€200.000
Κανονικός φόρος	€200.000 (ανώτατος συντελεστής 2009 40%)	€420.000 (ανώτατος συντελεστής 2015 42%)	€80.000 (ανώτατος συντελεστής 2009 40%)
Εκπτωση φόρου	€140.000 Τοποθέτηση σε ομόλογα ελληνικού Δημοσίου	€84.000 διατήρηση σε απλό καταθετικό λογαριασμό	€24.000 διατήρηση σε απλό καταθετικό λογαριασμό
Τελικός φόρος	€60.000	€336.000	€56.000

Οσοι νομιμοποιήσουν τα εισοδήματα θα γλιτώσουν από πρόστιμα, προσαυξήσεις και ποινικές διώξεις.

«Ελα σ' εμάς πριν έρθουμε εμείς»

«Ενενήντα χώρες μάς παρέχουν πληροφορίες για τα εισοδήματά σου. Ελα σ' εμάς πριν έρθουμε εμείς σ' εσένα». Με το επιθετικό αυτό διαφημιστικό μήνυμα θα επιχειρήσει το υπουργείο Οικονομικών να πείσει όσους έχουν αδήλωτα εισοδήματα να τα δηλώσουν. Η δυνατότητα πλέον ανταλλαγής πληροφοριών, ιδιαίτερα μεταξύ των χωρών της ΕΕ, θεωρείται μια απλή διαδικασία η οποία σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να ολοκληρωθεί σε 24 ώρες. Αξιωματούχος του υπουργείου υπολογίζει ότι με το σχέδιο νομιμοποίησης των αδήλωτων εισοδημάτων μπορούν να εισρεύσουν στα ταμεία του Δημοσίου περί τα 5 δισ. ευρώ, ενώ υπολογίζει ακόμα 2-3 δισ. ευρώ σε βάθος δύο ετών από τον εντοπισμό εισοδημάτων που δεν θα δηλωθούν από τους φορολογουμένους. Σύμφωνα με τον ίδιο, τα έσοδα πιθανόν να ξεπεράσουν και αυτά που εισέπραξε η Ιταλία. Σημειώνεται ότι το σχέδιο των ιταλικών αρχών, που ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2015, ενθάρρυνε τους φοροφυγάδες να δηλώσουν κρυφά εισοδήματα με αντάλλαγμα την εξασφάλιση ποινικής ασυλίας.

Εποχή για «καλέσματα»

Πολυώροφες εντυπωσιακές τούρτες με ζαχαρόπαστα ή χωρίς. Πρωτότυπα λουκανικοπιτάκια σε ξυλάκια, κάπκεϊκ ομελέτα, μπέργκερ, αλλά και πολύχρωμα κέικ ποπς, φραουλοπιτάκια, σπιτικά κούκις oreo, μερεντορολάκια και άλλες νόστιμες εκπλήξεις.

Αυτη την Κυριακή 10 Ιανουαρίου με την

18-OIK_ELLADA_KATHI 05/01/16 20:37 Page 18

Προσδοκίες για έσοδα άνω των 2 δισ. από αποκρατικοποιήσεις

Το τίμημα για τον ΟΛΠ αναμένεται να απογειώσει το πρόγραμμα

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Νέα πνοή δίνει στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων η συμφωνία για τον Αστέρα της Βουλιαγμένης. Η ελληνική πλευρά (ΕΤΕ, ΤΑΙΠΕΔ), παρά τις δυσμενείς συνθήκες, κατάφερε να περάσει τη νέα συμφωνία με το αρχικό τίμημα των 400 εκατ. ευρώ, καθιστώντας ακόμη πιο ενδιαφέρουσα την εξέλιξη του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων μέσα στους επόμενους μήνες. Οι Αραβες και Τούρκοι επενδυτές, παρά τη γενικότερη αναταραχή στις διεθνείς αγορές, αλλά και την πτώση των αξιών στην ελληνική αγορά, παρέμειναν στην αρχική δεσμευτική προσφορά που υπέβαλαν στο τέλος του 2013, δείχνοντας έτσι εμπιστοσύνη στην πορεία της χώρας.

Παράγοντες της αγοράς πιστώνουν τη συμφωνία αυτή στον επικεφαλής του ΤΑΙΠΕΔ Στέργιο Πιτσιόρλα, ο οποίος, μετά την εμπλοκή που σημειώθηκε τον περασμένο Μάρτιο από τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ανέλαβε ο ίδιος να βγάλει τα «κάστανα από τη φωτιά». Οι ίδιοι επισημαίνουν ότι, αν η 12η Ιανουαρίου 2016 βγάλει κι ένα καλό τίμημα για τον ΟΛΠ, τότε το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων θα «απογειωθεί». Ηδη έχουν διασφαλιστεί έσοδα 1,2 δισ. ευρώ από τα περιφερειακά αεροδρόμια, ενώ, αν διασφαλιστεί ένα ικανοποιητικό τίμημα (π.χ. 300 έως 400 εκατ. ευρώ) για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης του λιμένα Πειραιά, τότε τα έσοδα του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων θα ανέλθουν σε περίπου 2 δισ. ευρώ. Σε αυτά συνυπολογίζονται και τα έσοδα από τις αξιοποιήσεις του Αστέρα Βουλιαγμένης (100 εκατ. ευρώ) και του ΔΕΣΦΑ (187 εκατ. ευρώ). Οι δύο αυτές τελευταίες αποκρατικοποιήσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο β΄ τρίμηνο του 2016, ενώ μέσα στο καλοκαίρι αναμένεται και η ολοκλήρωση της σύμβασης πώλησης του 51% (συν 16%) του ΟΛΠ. Αν δεν υπάρξει εμπλοκή με το τίμημα, η πώληση του 51% εταιρείας στην Cosco θεωρείται σίγουρη, αν και το ΤΑΙΠΕΔ επιμένει να κρατά ακόμη κλειστά χαρτιά για τον αριθμό των προσφορών που έχει λάβει για τη συγκεκριμένη αποκρατικοποίηση.

Υπεγράφη η συμφωνία για τον Αστέρα Βουλιαγμένης – Στα 400 εκατ. ευρώ το τίμημα για την αξιοποίηση.

Από το σημείο αυτό κι έπειτα, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ένα ικανοποιητικό έσοδο για το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων από την επέκταση της σύμβασης παραχώρησης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ), την πώληση του 100% της ΕΕΣΣΤΥ και τέλος από την πώληση του 51% (συν 16%) του ΟΛΘ. Αντίθετα, θεωρείται απίθανό να αφήσει έσοδα φέτος η αξιοποίηση του Ελληνικού. Οι αξιοποιήσεις, ωστόσο, των ΔΑΑ και ΕΕΣΣΤΥ μπορούν να ανεβάσουν τα έσοδα του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων στα 2,5 δισ. ευρώ, ή και περισσότερο.

Η επέκταση της σύμβασης παραχώρησης του ΔΑΑ εκτιμάται ότι θα είναι πιο εύκολη από εκείνη που επιχειρήθηκε το 2011. Πρώτον, επειδή ο αντισυμβαλλόμενος δεν θα είναι η Hochtief, που εκείνη περίοδο αποεπένδυε από τα αεροδρόμια, αλλά η PSP, που χαρακτηρίζει την επένδυσή της στον ΔΑΑ μία από τις πιο επιτυχημένες. Επιπλέον, το 2011 η κίνηση στον ΔΑΑ ακολουθούσε πτωτικούς ρυθμούς, ενώ σήμερα ακολουθεί έντονα αυξητικούς. Σαν συνέπεια, το επιδιωκόμενο τίμημα της τάξης των 200 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες αξίες θεωρείται εύλογο για την επέκταση της σύμβασης κατά 20 χρόνια. Τα έσοδα από τον ΔΑΑ μπορεί να είναι πολύ περισσότερα αν το ΤΑΙΠΕΔ επιλέξει την πώληση του 30% των μετοχών που κατέχει στον Αερολιμένα Αθηνών. Επίσης σημαντικά έσοδα αναμένεται να αφήσει η ΕΕΣΣΤΥ, με βάση το πρόγραμμα συντηρήσεων που θα αναλάβει σε ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΗΣΑΠ, ΑΜΕΛ και ΤΡΑΜ.

Το χρονοδιάγραμμα των αποκρατικοποιήσεων

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΤΙΜΗΜΑ

2015

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
Υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης των **14 περιφερειακών αεροδρομίων** μεταξύ ΤΑΙΠΕΔ - Fraport
€1.234εκατ.

• Υποβολή δεσμευτικών προσφορών στον διαγωνισμό πώλησης του **51%** (**+16%**) του **ΟΛΠ**
€300-400εκατ.

2016

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
Εναρξη διαπραγματεύσεων για την επέκταση της παραχώρησης του **ΔΑΑ «Ελ. Βενιζέλος»** κατά 20 έτη
€200εκατ.

• Εναρξη διαπραγματεύσεων για την τροποποίηση της σύμβασης πώλησης του **Ελληνικού**
€915εκατ.

• Υποβολή νέου σχεδίου αξιοποίησης του **Αστέρα Βουλιαγμένης** στο ΣτΕ
€100εκατ.

2016

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
Υποβολή δεσμευτικών προσφορών στον διαγωνισμό πώλησης του 100% των **ΤΡΑΙΝΟΣΕ/ΕΕΣΣΤΥ**
€200-300εκατ.

• Αδειοδότηση **52 υδατοδρομίων** σε όλη τη χώρα

2016

ΜΑΡΤΙΟΣ
Ολοκλήρωση συναλλαγής για την πώληση του 66% του **ΔΕΣΦΑ**
€187εκατ.

2016

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
Υποβολή δεσμευτικών προσφορών στον διαγωνισμό πώλησης του **51%** (**+16%**) του **ΟΛΘ**
€150-250εκατ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Και η νέα συμφωνία για τον Αστέρα στο ΣτΕ

Υπό την αίρεση του Συμβουλίου της Επικρατείας βρίσκεται εκ νέου η νέα συμφωνία αξιοποίησης του Αστέρα Βουλιαγμένης. Τη νέα συμφωνία υπέγραψαν στις 31/12/2015 οι ιδιοκτήτες του ακινήτου ΕΤΕ και ΤΑΙΠΕΔ με τον προτιμώμενο επενδυτή Jermyn Street Real Estate Fund IV LP. Ο τελευταίος συνιστά επενδυτικό κεφάλαιο ελεγχόμενο από αραβικά και τουρκικά κεφάλαια, και η σχετική συμφωνία αναμένεται να σφραγιστεί μετά την έγκριση του ανώτατου δικαστηρίου της χώρας, που θα επέλθει έπειτα από περίπου 1 έως 3 μήνες. Εκτιμάται, ωστόσο, ότι η ανακοινωθείσα συμφωνία θα περάσει από το ΣτΕ, καθώς έχει προσαρμοστεί στη γνωμοδότηση που εξέδωσε το δικαστήριο τον περασμένο Μάρτιο και η οποία ακύρωνε το αρχικό σχέδιο αξιοποίησης του ακινήτου. Ολα δείχνουν ότι η συναλλαγή θα ολοκληρωθεί το ερχόμενο καλοκαίρι και αφού ολοκληρωθεί η συμμετοχή του ΤΑΙΠΕΔ στην εταιρεία Αστήρ Παλλάς Βουλιαγμένης. Η συμμετοχή θα γίνει μέσω αύξησης του μ.κ. στην εταιρεία, υπέρ του ΤΑΙΠΕΔ, που θα συνεισφέρει σε είδος (εκτάσεις στη σχετική περιοχή).

ΤΑΙΠΕΔ - Καναδοί συζητούν την επέκταση παραχώρησης του ΔΑΑ

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Τη διαδικασία αξιοποίησης της συμμετοχής του ελληνικού Δημοσίου στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ), ο οποίος διαχειρίζεται το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», ξεκίνησε το ΤΑΙΠΕΔ. Διά επιστολής του στη διοίκηση της εταιρείας και στους βασικούς μετόχους της, δηλαδή το καναδικό κρατικό ασφαλιστικό ταμείο PSP Investments, το management του ΤΑΙΠΕΔ επανεκκίνησε και επίσημα τη διαδικασία παράτασης της σύμβασης παραχώρησης, με βάση την οποία ο ΔΑΑ εκμεταλλεύεται το αεροδρόμιο στα Σπάτα κατά 20 επιπλέον έτη. Αυτό αναφέρουν στην «Κ» πηγές της διοίκησης του ΤΑΙΠΕΔ. Η κίνηση αυτή, εφόσον όπως αναμένεται καρποφορήσει, ανοίγει τον δρόμο και για τη διαπραγμάτευση της πώλησης του 30% του μετοχικού κεφαλαίου στον ΔΑΑ, που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Σημειώνεται πως το ελληνικό Δημόσιο κατέχει επιπλέον 25%, ενώ ελεγχόμενες από το καναδικό Ταμείο οντότητες είναι το 40%. Το υπόλοιπο 5% ελέγχεται από τον όμιλο Κοπελούζου. Σύμφωνα με την αρχική σύμβαση, το ΤΑΙΠΕΔ κάλεσε εκ νέου τον ΔΑΑ να διαπραγματευθεί για την πιθανή επέκταση της περιόδου παραχώρησης για ακόμα 20 έτη, ως μέρος του ελληνικού προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων και ενόψει της αξιοποίησης της συμμετοχής του στην εταιρεία. Η τρέχουσα σύμβαση λήγει το 2026 και επέκτασή της σημαίνει πως ο ΔΑΑ θα ελέγχει το αεροδρόμιο έως το 2046. Με αυτή την επέκταση ανεβαίνει εύλογα η αξία της σύμβασης και μαζί της και η αξία των συμμετοχών του ελληνικού Δημοσίου στην παραχωρησιούχο εταιρεία του ΔΑΑ. Για το 30% που πρόκειται να πουλήσει το ΤΑΙΠΕΔ έχουν δικαίωμα πρώτης άρνησης οι Καναδοί. Ομως για τη συμμετοχή αυτή έχουν ενδιαφερθεί κατά το πρόσφατο παρελθόν και εταιρείες κινεζικών συμφερόντων, ενώ εικάζεται αυτονόητα και ενδιαφέρον για τη διαδικασία από τον κάτοχο του 5%.

ΑΡΧΕΙΟ

Η τρέχουσα σύμβαση λήγει το 2026 και η επέκτασή της σημαίνει ότι ο ΔΑΑ θα ελέγχει το αεροδρόμιο έως το 2046.

Οι θετικές επιδόσεις του διεθνούς αεροδρομίου, όπου η επιβατική κίνηση σημειώνει αλλεπάλληλα ρεκόρ, το καθιστούν ιδιαίτερα ελκυστικό επενδυτικά.

Σύμφωνα με το άρθρο 4.2 της Σύμβασης Ανάπτυξης Αεροδρομίου, το ΤΑΙΠΕΔ καλεί επισήμως τον ΔΑΑ να διαπραγματευθεί για την πιθανή επέκταση της περιόδου παραχώρησης για ακόμα 20 έτη, ως μέρος του ελληνικού προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων και ενόψει της αξιοποίησης της συμμετοχής του στην εταιρεία. Η επέκταση αποτελεί ουσιαστικά προαπαιτούμενο για την επιτυχή πώληση των προσφερόμενων μετοχών του ΔΑΑ, που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ.

Οι ιδιαίτερα θετικές επιδόσεις του διεθνούς αεροδρομίου, όπου η επιβατική κίνηση σημειώνει αλλεπάλληλα ρεκόρ, το καθιστούν ιδιαίτερα ελκυστικό επενδυτικά. Επιπλέον, ήδη από τον προηγούμενο, «παγωμένο» μέχρι τώρα γύρο, ο ΔΑΑ είχε διατυπώσει ιδιαίτερα θετικά σχόλια. Ειδικότερα στα τέλη του 2014 δήλωνε πως «πιθανή επέκταση της περιόδου παραχώρησης ενέχει σημαντικά πλεονεκτήματα για όλες τις πλευρές: η εταιρεία θα κερδίσει πολύτιμη διάρκεια ζωής και θα βρεθεί σε θέση να προχωρήσει σε μακρόπνοο σχεδιασμό και ανάπτυξη, σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία σε παρόμοια περιουσιακά στοιχεία, το ελληνικό Δημόσιο, το οποίο θα αυξήσει την αξία και τη δυνητική ελκυστικότητα του μεριδίου του στην εταιρεία, θα αποκτήσει άμεσα κέρδη από τη συναλλαγή και θα μεταφέρει ένα μήνυμα στους διεθνείς επενδυτές. Τέλος θα επωφεληθούν οι αεροπορικές εταιρείες και κατά συνέπεια οι επιβάτες, καθώς θα εναρμονιστεί η οικονομική ανάκτηση των περιουσιακών στοιχείων του αεροδρομίου σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους».

Ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. είναι μία ιδιωτικά διοικούμενη εταιρεία που έχει ως κυρίους μετόχους το ελληνικό Δημόσιο και τον όμιλο AviAlliance. Η AviAlliance Group έγινε ο κύριος ιδιώτης μέτοχος το 2013, μετά την πώληση των μετοχών που διέθετε η Hochtief AG στη Hochtief Airport GmbH (μέτοχος της εταιρείας με ποσοστό 26,67%) στην εταιρεία World Airport Partners GmbH & Co. KG, που είναι εξ ολοκλήρου θυγατρική της Public Sector Pension Investment Board (PSP Investments). Η PSP Investments είναι μια καναδική εταιρεία, η οποία έχει ιδρυθεί και λειτουργεί με βάση τους νόμους του κράτους του Καναδά. Συνεπακόλουθα, η Hochtief Airport GmbH μετονομάστηκε σε AviAlliance GmbH, και ο άλλος μέτοχος της εταιρείας, η Hochtief Airport Capital Co. KGaA (η οποία κατείχε το 13,33% των μετοχών της εταιρείας), μετονομάστηκε σε AviAlliance Capital Co. KGaA.

Παράταση στον διαγωνισμό για το Θριάσιο, προσεγγίζουν τους 30 οι ενδιαφερόμενοι

Παράταση δύο μηνών, έως τα τέλη Μαΐου, στον διαγωνισμό για το Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο αποφάσισε η ΓΑΙΑΟΣΕ, που διενεργεί τον διαγωνισμό, επικαλούμενη απροσδόκητα μεγάλο ενδιαφέρον για την παραχώρηση, αλλά και σχετικά αιτήματα πολλών εκ των επενδυτών. Αισίως ο αριθμός των επιχειρήσεων που παρέλαβαν ήδη τα τεύχη του διαγωνισμού, από 20 στις αρχές Δεκεμβρίου, έχει φτάσει πλέον τις 28, εξηγεί στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της ΓΑΙΑΟΣΕ, Αθανάσιος Σχίζας, ο οποίος σήμερα αναμένεται να ανακοινώσει και παράταση της προθεσμίας για την παραλαβή των τευχών του διαγωνισμού έως τα τέλη Ιανουαρίου, η οποία ξεκίνησε στις 25 Νοεμβρίου, οπότε και προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός.

Στη σχετική λίστα των ομίλων που έχουν παραλάβει τεύχη το τελευταίο διάστημα προσετέθησαν, μεταξύ άλλων, και οι: Lamda Development και ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ στις Cosco, Grivalia Properties, ΜΕΤΚΑ, Redeplan, FDL Group, ΟΛΠ Α.Ε., Goldair Cargo, Sarmed, Diakinisis, Εθνική Πανγαία, Ernst & Young, ΠΑΕΓΑΕ, Ομιλος Κοπελούζου, Kuehne + Nagel, Τοξότης Α.Ε., MedLog, Ορφεύς Βεϊνόγλου Α.Ε., Ασπροκατ ΑΕΒΕ, αλλά και πολλοί άλλοι. Η παραλαβή των τευχών ασφαλώς δεν σημαίνει αυτομάτως και υποβολή δεσμευτικής προσφοράς, αλλά αποκαλύπτει την έκταση της κινητικότητας που εκδηλώνεται γύρω από τον διαγωνισμό.

Στις 4 Μαρτίου, σύμφωνα με τον νέο προγραμματισμό και τις προβλέψεις του διαγωνισμού, θα κλείσει η διαβούλευση της ΓΑΙΑΟΣΕ με τους υποψηφίους επενδυτές για τους όρους του διαγωνισμού και θα ζητηθούν δεσμευτικές προσφορές στα τέλη Μαΐου. Κριτήριο κατακύρωσης του διαγωνισμού θα είναι αποκλειστικά η πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά. Ο εν λόγω διαγωνισμός τρέχει παράλληλα με αυτόν για τον ΟΛΠ, γεγονός που αποτελεί αποτέλεσμα σχεδιασμού, αφού το Θριάσιο αντιμετωπίζεται ως συμπληρωματικό έργο και υποδομή του λιμένα του Πειραιά, καθώς σε αυτό θα διοχετευθεί μεγάλο μέρος των εισερχόμενων φορτίων είτε προς αποθήκευση είτε προς τελική μεταποίηση-συναρμολόγηση ή προς άμεση επαναπροώθηση προς το εξωτερικό.

Το έργο ανάπτυξης του διεθνούς Εμπορευματικού Κέντρου Θριασίου Πεδίου θα υλοποιηθεί μέσω σύμβασης παραχώρησης της έκτασης των 588 στρεμμάτων, η οποία προσφέρεται ολόκληρη και όχι τμηματικά. Ο ανάδοχος που θα προκύψει από τον διαγωνισμό θα συστήσει ανώνυμη εταιρεία ειδικού σκοπού που θα γίνει η παραχωρησιούχος και η οποία θα αναλάβει τη μελέτη, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση για 50 έτη του εμπορευματικού κέντρου συνδυασμένων μεταφορών που θα κατασκευαστεί με ταυτόχρονη καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος προς τη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.

ΑΡΧΕΙΟ

Κριτήριο κατακύρωσης του διαγωνισμού για το Θριάσιο θα είναι αποκλειστικά η πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά.

Η ευρύτερη έκταση του συγκροτήματος εγκαταστάσεων του Θριασίου Πεδίου για την ανάπτυξη του εμπορευματικού κέντρου περιλαμβάνει τον σταθμό διαλογής και μεταφόρτωσης φορτίων, εμβαδού περίπου 1.450 στρεμμάτων ιδιοκτησίας ΟΣΕ Α.Ε., και τον χώρο ιδιοκτησίας ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε., έκτασης 588 στρεμμάτων με δυνατότητα δόμησης περίπου 235.000 τ.μ. στεγασμένων χώρων. Διαθέτει οδικές συνδέσεις προς τον αυτοκινητόδρομο της Αττικής Οδού και τη Λεωφόρο ΝΑΤΟ, σιδηροδρομική σύνδεση με το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο και το λιμάνι του Πειραιά.

ΗΛΙΑΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Ανάπτυξη το 2016 «βλέπουν» οι θεσμοί του Χρηματιστηρίου

«Το 2016 θα είναι χρονιά ανάπτυξης και η χώρα θα μπορέσει να βγει στις αγορές το β΄ εξάμηνο, εφόσον ρυθμιστεί το θέμα του δημοσίου χρέους» δήλωσε ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Χαράλαμπος Γκότσης, μιλώντας στη χθεσινή πρώτη χρηματιστηριακή συνεδρίαση του έτους, κατά τη διάρκεια κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας στην έδρα του Χρηματιστηρίου Αθηνών στον Βοτανικό.

Ο νέος πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υπογράμμισε ότι το 2016 έχουν απομακρυνθεί δύο βασικοί φόβοι από την αγορά, που είναι το «κούρεμα» των καταθέσεων και το Grexit, εφόσον όλα εξελιχθούν ομαλά με τη ρύθμιση του δημοσίου χρέους. Ο κ. Γκότσης προανήγγειλε τη δημιουργία νέων αγορών προϊόντων για το χρηματιστήριο και τόνισε ότι στόχος της Ε.Κ. είναι φέτος να βοηθήσει στην είσοδο νέων εταιρειών στο χρηματιστήριο, αλλά κυρίως να δημιουργήσει ένα περιβάλλον θετικό, έτσι ώστε να αναπτυχθούν οι ελληνικές επιχειρήσεις. Από την πλευρά του ΣΕΒ, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου Θεόδωρος Φέσσας είπε ότι το 2015 ήταν μία κακή χρονιά, αφού εκτός από τις ζημίες που εμφάνισαν οι τράπεζες και οι επιχειρήσεις λόγω των capital controls, κυριάρχησε η δυσπιστία μεταξύ των ξένων συνεργατών των ελληνικών επιχειρήσεων. Ο πρόεδρος του ΣΕΒ εκτίμησε ότι το 2016 η χώρα θα μπορέσει να βρει μία σταθερή πορεία και στόχος του ΣΕΒ είναι να προσκαλέσει και να προτρέψει ελληνικές και ξένες επιχειρήσεις να επενδύσουν στην Ελλάδα, έτσι ώστε να μπορέσει να βρει δουλειά ο περισσότερος κόσμος και ειδικά το 1,5 εκατομμύριο των ανέργων. Ο πρόεδρος των Ελληνικών Χρηματιστηρίων, Ιάκωβος Γεωργάνας, αναμένει για το 2016 σημαντική βελτίωση της αγοράς μετοχών και ομολόγων και σημείωσε στον σύντομο χαιρετισμό του ότι: «η σημαντική βελτίωση στην αγορά στηρίζεται σε δύο προϋποθέσεις, στη διατήρηση μιας σχετικής πολιτικής σταθερότητας αλλά και του ελέγχου του δημοσιονομικού. Μόνο τότε, όπως πρόσθεσε, αναμένονται επάνοδος στις αγορές το β΄ εξάμηνο και θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης».

Επιπλέον, όπως επισήμανε, η συγκυρία είναι ιδιαίτερα θετική αφού η βελτίωση των μετοχών και των ομολόγων θα συμπέσει φέτος με τη συμπλήρωση 140 χρόνων λειτουργίας για το χρηματιστήριο. Τέλος, ο κ. Σωκράτης Λαζαρίδης, διευθύνων σύμβουλος της ΕΧΑΕ τόνισε τα εξής: «Το 2015 ήταν μια χρονιά που η αγορά επέδειξε τις ισχυρές της άμυνες σε σχέση με τον αποτελεσματικό χειρισμό νέων προκλήσεων όπως τα capital controls, ενώ επιβεβαιώθηκε ότι αυτές οι επιτυχίες είναι αποτέλεσμα της αποδοτικής συνεργασίας όλων των συντελεστών της αγοράς. Επίσης, η αγορά εφάρμοσε επιτυχώς νέες κανονιστικές ρυθμίσεις όπως η EMIR και ανέδειξε εταιρείες που με δεδομένη την καλή τους οικονομική πορεία είχαν και αντίστοιχη χρηματιστηριακή όπως οι εταιρείες των δεικτών των Θεμελιωδών Μεγεθών και του Mid Cap. Για το 2016, ο στόχος μας είναι να συμβάλουμε στο μεγάλο ζητούμενο της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων μαζί με όλους τους συμμετέχοντες, διαμορφώνοντας ένα ισορροπημένο μοντέλο κατανομής των πόρων αλλά και προσέλκυσης φρέσκων κεφαλαίων από την παγκόσμια επενδυτική κοινότητα. Η δε διατήρηση του ανταγωνιστικού και ασφαλούς περιβάλλοντος διεκπεραίωσης των συναλλαγών που είναι συμβατό με τις διεθνείς πρακτικές και ευθυγραμμισμένο με το ευρωπαϊκό πλαίσιο παραμένει διαρκές μέλημά μας».

ΑΝ. ΝΤΟΚΑΣ

Η πρώτη χρηματιστηριακή συνεδρίαση του έτους στην έδρα του Χρηματιστηρίου Αθηνών στον Βοτανικό. Παρευρέθησαν ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, Χαράλαμπος Γκότσης, ο πρόεδρος του ΣΕΒ Θεόδωρος Φέσσας, ο πρόεδρος της ΕΧΑΕ, Ιάκωβος Γεωργάνας και ο διευθύνων σύμβουλος της Ε-ΧΑΕ, Σωκράτης Λαζαρίδης.

Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης

Εντονος είναι ο προβληματισμός που έχει προκύψει στους ιδιοκτήτες ενοικιαζόμενων κατοικιών ως αποτέλεσμα της πρόσφατης νομοθετικής ρύθμισης του Ν.4342/2015, βάσει της οποίας καθίσταται υποχρεωτική η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) σε όλες τις περιπτώσεις ακινήτων που εκμισθώνονται, ώστε να συμπεριληφθούν στη σχετική υποχρέωση και ακίνητα που μέχρι πρότινος εξαιρούνταν, κυρίως κατοικίες επιφάνειας μικρότερης των 50 τ.μ. Το πρόβλημα έγκειται όχι μόνο στην ίδια την ουσία της διάταξης, αλλά κυρίως στην εφαρμογή της, καθώς, όπως καταγγέλλει η ΠΟΜΙΔΑ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων), η έκδοση ΠΕΑ ζητείται όχι μόνο στις νέες μισθώσεις, αλλά και στις τροποποιήσεις/ανανεώσεις/επεκτάσεις των υφιστάμενων μισθωτηρίων συμβολαίων. Σύμφωνα με την ΠΟΜΙΔΑ, η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, «ερμηνεύοντας διασταλτικά πρόσφατη διάταξη του Ν.4342/2015, που αναφέρεται στην καταχώριση των στοιχείων των μισθωτικών συμβάσεων στη σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή της, αξιώνει δήλωση στοιχείων ΠΕΑ και στις τροποποιητικές συμβάσεις υφιστάμενων μισθώσεων, ενώ αυτό δεν προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία». Συγκεκριμένα, όπως τονίζεται, ο νόμος 4122/2013 (άρθρο 12), με τον οποίο καθορίστηκαν τα ΠΕΑ, προβλέπει ρητά ότι η έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών είναι υποχρεωτική μόνον «κατά τη μίσθωση σε νέο ενοικιαστή κτιρίου ή κτιριακής μονάδας». Στο πλαίσιο αυτό, η ΠΟΜΙΔΑ ζητεί να μη χρειάζεται δήλωση στοιχείων ΠΕΑ στις περιπτώσεις καταχώρισης τροποποιήσεων υφιστάμενων μισθώσεων, ιδίως μάλιστα αν ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι οι περισσότερες τροποποιητικές συμβάσεις έχουν ως αντικείμενό τους την οικειοθελή μείωση του καταβαλλομένου μισθώματος.

19-OIK_TASEIS_KATHI 05/01/16 20:33 Page 19

Το κυνήγι του νόστιμου χορτοφαγικού προϊόντος

Εταιρείες προσπαθούν να προσελκύσουν νέες επενδύσεις

ASSOCIATED PRESS

Ο ζαχαροπλάστης της Hampton Creek Foods ετοιμάζει μια λιχουδιά χρησιμοποιώντας υποκατάστατο αυγού.

ASSOCIATED PRESS

Πολλές εταιρείες αναζητούν θρεπτικά χορτοφαγικά υποκατάστατα.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Δεν είναι λίγοι οι άνθρωποι που αποφασίζουν να αποχαιρετίσουν, διά παντός, το κρέας αλλά και τα υπόλοιπα ζωικά προϊόντα από τη διατροφή τους. Πόσο εύγευστες, όμως, είναι οι διάφορες εναλλακτικές και τα υποκατάστατα που τους προσφέρονται; Οχι αρκετά, απαντά επιτροπή ειδικών που δοκίμασε τέτοια αυστηρώς χορτοφαγικά προϊόντα που βρίσκονται ή θα βρεθούν στην αμερικανική αγορά.

Κάποιοι από τους ειδικούς χαρακτήρισαν ορισμένα υποκατάστατα που παρουσιάστηκαν από τους παρασκευαστές ολικώς χορτοφαγικών προϊόντων «τοξικά» και «αφύσικα».

«Αν έτρωγα αυτό το πράγμα πιστεύοντας ότι πρόκειται για πραγματικό κιμά, τότε θα έλεγα ότι το κρέας είχε χαλάσει», επισημαίνει ο Μπάιρον Τσάμπλιν, δημοτικός σύμβουλος στο Κόνκορντ του Νιου Χάμσαϊρ, που ήταν μέλος της επιτροπής γευσιγνωστών, όταν δοκίμασε μία μπουκιά από το μπιφτέκι χωρίς κρέας της Gardein.

Η Gardein, η Beyond Meat και η Hampton Creek συγκαταλέγονται μεταξύ των επιχειρήσεων που προσπαθούν να δώσουν νέα ώθηση στη συγκεκριμένη κατηγορία τροφίμων πιστεύοντας ότι περισσότεροι θα αποχαιρετούσαν το βοδινό, το κοτόπουλο και τις μαγιονέζες αν τα υποκατάστατά τους είχαν καλύτερη γεύση. Στόχος τους είναι η προσέλκυση νέων επενδύσεων ύψους πολλών εκατομμυρίων δολαρίων, όπως, εξάλλου, και του ενδιαφέροντος των ΜΜΕ.

Οι νεότερες εταιρείες υποστηρίζουν ότι τα προϊόντα τους είναι πιο υγιεινά αλλά και δεν βλάπτουν τόσο το περιβάλλον. Ομως, όπως φαίνεται, η πρότασή τους δεν είναι ακόμα έτοιμη.

Επιτροπή γευσιγνωστών δεν έμεινε ικανοποιημένη από τη γεύση και την ποιότητα των νέων προτεινόμενων εδεσμάτων.

Μια επιτροπή ερασιτεχνών γευσιγνωστών, αποτελούμενη από τρεις κρεοφάγους, δεν έδειξε να δελεάζεται από τις νέες προτάσεις, αλλά προτίμησε τα πιο παλιά χορτοφαγικά εδέσματα. Τα μέλη της επιτροπής, πάντως, παραδέχθηκαν ότι αυτό που αναζητούσαν σε όλα τα τρόφιμα, χορτοφαγικά ή μη, ήταν η ικανοποιητική γεύση.

Ο Νταν Σεντ Ζαν, αρχιμάγειρας στα εστιατόρια The Common Man, επισημαίνει ότι ο «κιμάς» της Gardein είχε μια παράξενη οσμή. «Στην πραγματικότητα ήταν σαν κάποιος να είχε προσπαθήσει να μετατρέψει έναν κεφτέ σε κιμά για χάμπουργκερ αλλά, κατά τη διαδικασία, έκανε κάποιο λάθος», άποψη με την οποία συμφώνησε και η τρίτη της επιτροπής, η Σάρα Κινεϊ, δημοσιογράφος της τοπικής εφημερίδας.

Η αντίδραση των γευσιγνωστών ήταν πολύ χειρότερη για έναν άλλο κιμά της εταιρείας Beyond Meat, που υποτίθεται ότι έχει γεύση πραγματικού κρέατος και δεν είναι απλά ακόμα ένα χορτοφαγικό υποκατάστατο κρέατος. Η πραγματικότητα ήταν μάλλον διαφορετική αφού οι γευσιγνώστες έφτυσαν την μπουκιά που δοκίμασαν αμέσως χαρακτηρίζοντάς την τοξική.

Αλλά ως φαίνεται δεν έτυχε καλύτερης υποδοχής και το υποτιθέμενο κρέας κοτόπουλου. Η Κινεϊ τόνισε ότι «έχει λαστιχένια υφή και επ' ουδενί δεν έχει τη γεύση κοτόπουλου», ενώ άλλοι μίλησαν για μια παράξενη επίγευση. Ο Μπάιρον Τσάμπλιν, εξάλλου, που συμμετείχε στην ενδιαφέρουσα εκδήλωση που οργανώθηκε από το Associated Press, δήλωσε ότι και τα σκαλοπίνια κοτόπουλου της εταιρείας Gardein ήταν τελείως άγευστα. Ομως για αυτόν ακριβώς τον λόγο το έδεσμα άρεσε στον σεφ της παρέας, αφού με αυτό ως βάση θα μπορούσε να δημιουργήσει την οποιαδήποτε συνταγή, ενώ εξήγησε ότι τα παιδιά, κατά πάσα πιθανότητα, δεν θα μπορούσαν να διακρίνουν ότι δεν είναι πραγματικό κοτόπουλο αν κάποιος το κάλυπτε με σάλτσα.

Οι γευσιγνώστες παρατήρησαν την παντελή έλλειψη αρωμάτων στην κουζίνα κατά την προετοιμασία των τροφίμων.

A.P.

Λεωφόροι μόνο για ποδηλάτες στη Γερμανία

ΝΤΟΥΙΣΜΠΟΥΡΓΚ. Μία πλατιά και καλά φωτισμένη πίστα, χωρίς κόκκινα φανάρια, διασταυρώσεις ή αυτοκίνητα: το όνειρο του κάθε ποδηλάτη μπορεί σύντομα να γίνει πραγματικότητα σε πολλές γερμανικές πόλεις, σύμφωνα με σχέδιο κατασκευής «ποδηλατικών λεωφόρων», με στόχο την αποσυμφόρηση των οδικών αρτηριών.

Στη Ρηνανία, 5 χιλιόμετρα πίστας εγκαινιάσθηκαν στα τέλη Νοεμβρίου, στο πλαίσιο φιλόδοξου σχεδίου για σύνδεση στο προσεχές μέλλον του Ντούισμπουργκ με το Χαμ, σε απόσταση 100 χιλιομέτρων.

Το σχέδιο προβλέπει τη διασύνδεση με ποδηλατοδρόμους δέκα οικιστικών ζωνών, μεταξύ τους το Ντόρτμουντ και το Μπόχουμ και τεσσάρων πανεπιστημίων, αξιοποιώντας παροπλισμένες σιδηροδρομικές γραμμές. Η ποδηλατική λεωφόρος θα έχει έτσι πλάτος 4 μέτρων, επιτρέποντας σε πολλούς κατοίκους των περιοχών αυτών να εγκαταλείψουν τα αυτοκίνητά τους, καλύπτοντας γρήγορα δεκάδες χιλιόμετρα. Η επικράτηση των ηλεκτρικών ποδηλάτων αναμένεται να βοηθήσει αποφασιστικά τα σχέδια αυτά. Σύμφωνα με μελέτη συγκοινωνιολόγων, η κατασκευή της λεωφόρου των 100 χιλιομέτρων θα μειώσει τον όγκο αυτοκινήτων κατά 50.000 οχήματα ημερησίως, αποσυμφορίζοντας παράλληλα τα περιαστικά επιβατικά τρένα. Ανάλογα σχέδια εκπονούν αυτή την εποχή και οι αστικές ζώνες της Φρανκφούρτης, του Μονάχου και της Νυρεμβέργης.

REUTERS

Το ποδήλατο αποτελεί βασικό και πρωτεύον μέσον μετακίνησης στο Βερολίνο.

Η πρώτη δοκιμαστική ποδηλατική λεωφόρος θα κατασκευασθεί μεταξύ Φρανκφούρτης και Ντάρμστατ, ενώ θα ακολουθήσει και μία ακόμη, μεταξύ Μονάχου και των βόρειων προαστίων της βαυαρικής πρωτεύουσας. Τα μήκη των λεωφόρων αυτών θα είναι 30 και 15 χιλιόμετρα, αντίστοιχα. Η Νυρεμβέργη, δεύτερη σε μέγεθος πόλη του κρατιδίου της Βαυαρίας, παρήγγειλε μελέτη βιωσιμότητας για τέτοια λεωφόρο, η οποία θα συνδέει την πόλη με τέσσερα από τα προάστιά της.

Κοινό πρόβλημα των παραπάνω σχεδίων: η χρηματοδότησή τους. Παρότι το ομοσπονδιακό κράτος είναι αρμόδιο για την κατασκευή και τη συντήρηση αυτοκινητόδρομων και σιδηροδρόμων, οι ποδηλατόδρομοι ανήκουν στην αρμοδιότητα των τοπικών κοινοτήτων.

AFP

Οι καπνιστές αγνοούν τους κινδύνους πίσω από τον βήχα

Ιδιαίτερη προσοχή καλούνται να δείξουν οι καπνιστές σε ένα σχετικά συνηθισμένο σύμπτωμα, το οποίο ωστόσο μπορεί να είναι προάγγελος μιας πολύ σοβαρής ασθένειας. Ποιο είναι αυτό; Μα ο συνηθισμένος τσιγαρόβηχας.

Σε μια νέα εκστρατεία ενημέρωσης που διοργανώνει το βρετανικό υπουργείο Υγείας, επισημαίνεται ότι πάρα πολλοί καπνιστές αγνοούν τους κινδύνους της χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας. Οταν εμφανιστεί η ΧΑΠ, όπως είναι γνωστή η νόσος, οι αεραγωγοί στενεύουν και ο ασθενής πασχίζει για να φέρει σε πέρας ακόμα και απλές δραστηριότητες, όπως, παραδείγματος χάριν, να ανεβεί μερικά σκαλοπάτια. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία, ένα εκατομμύριο κάτοικοι της Αγγλίας πάσχει από ΧΑΠ και οι εννέα στις δέκα περιπτώσεις προκαλούνται εξαιτίας του καπνίσματος.

Συνήθως οι πάσχοντες εμφανίζουν δυσκολία στην αναπνοή τόσο εξαιτίας της στένωσης των αεραγωγών όσο και λόγω της καταστροφής των ιστών των πνευμόνων. Μεταξύ των συχνότερων συμπτωμάτων της ασθένειας είναι το εύκολο λαχάνιασμα όταν ο άρρωστος είναι δραστήριος, ο επίμονος βήχας και οι συχνές λοιμώξεις του αναπνευστικού.

AFP

Το κάπνισμα «κρύβεται» πίσω από πολλές περιπτώσεις ασθενών με χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια.

Ομως, στη διαφημιστική καμπάνια του βρετανικού υγειονομικού φορέα, οι ειδικοί εξηγούν ότι πολύ συχνά οι καπνιστές δεν λαμβάνουν στα σοβαρά κάποια συμπτώματα όπως είναι ο επίμονος τσιγαρόβηχας, αλλά, αντιθέτως, εξακολουθούν να καπνίζουν με αποτέλεσμα η ποιότητα της ζωής τους να χειροτερεύει καθημερινά. Παρότι, επί του παρόντος, δεν υπάρχει θεραπεία για τη χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, η διακοπή του καπνίσματος, κάποια προσεκτικά σχεδιασμένα προγράμματα σωματικής άσκησης αλλά και ορισμένα φαρμακευτικά σκευάσματα μπορούν να επιβραδύνουν την εξέλιξη της νόσου.

Μπορεί να είναι σύμπτωμα της χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας, ωστόσο πολλοί δεν το λαμβάνουν σοβαρά υπόψη.

Σε ολόκληρο τον κόσμο καταβάλλονται προσπάθειες προκειμένου οι καπνιστές να πεισθούν να σταματήσουν τη βλαβερή τους συνήθεια, αλλά και για να αποτραπούν όσοι δεν καπνίζουν να εθιστούν στη νικοτίνη. Σε αυτή ακριβώς την κατεύθυνση κινήθηκε και η Τασμανία, που τώρα μελετά να ανεβάσει το όριο ηλικίας στο οποίο επιτρέπεται η αγορά τσιγάρων στα 25 χρόνια. Αν τελικά εγκριθεί η σχετική πρόταση, τότε η Τασμανία θα έχει από τις πιο αυστηρές αντικαπνιστικές νομοθεσίες του κόσμου. Από την άλλη, οι επικριτές της πρότασης υποστηρίζουν ότι πρόκειται για παραβίαση των ατομικών ελευθεριών.

Η γειτονική Αυστραλία, επίσης, έχει εξαιρετικά σκληρή νομοθεσία κατά του καπνίσματος, ενώ έχει εφαρμόσει και την πολιτική του «λευκού» πακέτου. Ολα τα πακέτα τσιγάρων είναι του ιδίου λαδί χρώματος και πάνω φέρουν φωτογραφίες από την καταστροφή που προκαλεί το κάπνισμα στον ανθρώπινο οργανισμό, ενώ η τιμή τους ανέρχεται στα 13,7 ευρώ.

Η μαύρη τρούφα, σωτήρια για τα ισπανικά χωριά

Του **RAPHAEL MINDER**
THE NEW YORK TIMES

Τα Σάββατα, οι επίδοξοι αγοραστές συγκεντρώνονται μέσα στα σκοτάδια, έξω από το μικρό χωριό, κοντά στον εγκαταλελειμμένο σιδηροδρομικό σταθμό. Με φακούς ελέγχουν την προσφορά των ντόπιων που βρίσκεται στα πορτ μπαγκάζ των αυτοκινήτων, και μετά αρχίζει η διαπραγμάτευση για την τιμή. Προφανώς, όλα αυτά φέρνουν στον νου παράνομες δραστηριότητες. Στην πραγματικότητα, όμως, πάνω στο τραπέζι βρίσκεται ένα ζηλευτό και εξαιρετικά ακριβό έδεσμα: η μαύρη τρούφα. Το πιο εκπληκτικό, όμως, είναι ότι η εμπορία της μαύρης τρούφας ανθεί στους λόφους της Ανατολικής και Κεντρικής Ισπανίας.

Η μαύρη τρούφα, με το χαρακτηριστικό άρωμά της, είναι ένας από τους πυλώνες της γαλλικής γαστρονομίας. Οι Ισπανοί σπάνια την αγγίζουν. Πριν από περίπου έναν αιώνα, οι αγρότες της Νότιας Γαλλίας άρχισαν να συλλέγουν το πολύτιμο μανιτάρι όταν η φυλλοξήρα κατέστρεψε τα αμπέλια τους και οι άνθρωποι αναζητούσαν εναλλακτικές λύσεις.

Στο πέρασμα των ετών, εξαιτίας της εξάπλωσης των αστικών κέντρων και του εκβιομηχανισμού, η παραγωγή μαύρης τρούφας στη Γαλλία κατέρρευσε και οι αγρότες στράφηκαν σε καλλιέργειες με μικρότερους κύκλους παραγωγής. Η μεταβολή των κλιματικών συνθηκών, ξηρασίες αλλά και καύσωνες, περιόρισε ακόμα περισσότερο την παραγωγή.

Πέρυσι η Γαλλία παρήγαγε 56 τόνους τρούφας συγκριτικά με 1.040 τόνους το 1904. Παράλληλα,

Η παραγωγή και η εξαγωγή της, κυρίως στη Γαλλία, είναι μια εξαιρετικά κερδοφόρος επιχείρηση.

όμως, αυξάνεται διαρκώς η παραγωγή μαύρης τρούφας στην Ισπανία, όπου έχει ήδη φτάσει τους 45 τόνους ετησίως. Ευτυχώς για τους Γάλλους, η μαύρη τρούφα δεν έχει καμία θέση στην ισπανική κουζίνα. Αντιθέτως, το 95% της ισπανικής παραγωγής εξάγεται στη Γαλλία και σε άλλες αγορές που εκτιμούν το έδεσμα.

«Η Ισπανία σήμερα παράγει ό,τι λείπει από τη Γαλλία», εξηγεί ο Ερικ Μπενβενί, ο οποίος αγοράζει τρούφες από τους αγρότες και τις μεταπωλεί στα εστιατόρια. «Η ποιότητα του ισπανικού μανιταριού είναι εξίσου καλή με αυτό που παράγεται στη Γαλλία, παρότι οι Γάλλοι ισχυρίζονται ότι τα δικά τους είναι καλύτερα», εξηγεί ο ειδικός.

Συχνά, η εκλεκτή και ιδιαίτερα ακριβή μαύρη τρούφα συγκεντρώνεται με τη βοήθεια ειδικά εκπαιδευμένων σκύλων.

Μάλιστα, οι περιφερειακές αρχές της Αραγωνίας δεσμεύτηκαν να κατασκευάσουν και αρδευτικό σύστημα, κόστους 17,5 εκατ. ευρώ, προκειμένου να βοηθήσουν τους καλλιεργητές μαύρης τρούφας. Οπως παραδέχεται ο επικεφαλής της γαλλικής ομοσπονδίας τρούφας, Μισέλ Κουρβουαζιέ, «είναι προφανές ότι οι Ισπανοί κάνουν ό,τι μπορούν για να αυξήσουν την παραγωγή τους, κάτι που δεν έκανε η Γαλλία».

Η Ισπανία εφαρμόζει μία μέθοδο παραγωγής τρούφας που αναπτύχθηκε στη Γαλλία. Ο μύκητας εγχύεται στη ρίζα ενός δενδρυλλίου που μεγαλώνει σε θερμοκήπιο προτού μεταφυτευτεί στο χωράφι. Επειτα από τρία χρόνια, το δέντρο αρχίζει να παράγει μία τρούφα ετησίως, την οποία συλλέγουν μεταξύ Δεκεμβρίου και Μαρτίου. Οι τρούφες μεγαλώνουν μερικά εκατοστά κάτω από το έδαφος, αλλά σε σημεία όπου μπορούν να τις εντοπίσουν τα κυνηγετικά σκυλιά που εκπαιδεύονται γι' αυτό τον σκοπό.

Η μαύρη τρούφα είναι μία εξαιρετικά κερδοφόρα επιχείρηση που βοήθησε τα ισπανικά χωριά, τα οποία μαράζωναν, να αποκτήσουν νέα ζωή. «Καταβάλλαμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να δώσουμε νέα πνοή στη γεωργία και να γίνουμε πρωτοπόροι στην παραγωγή μαύρης τρούφας. Τώρα οι επιδόσεις μας αναγνωρίζονται διεθνώς», εξηγεί ο Γιαχίμ Ολόνα, που είναι υπεύθυνος για την αγροτική ανάπτυξη στην περιφερειακή αρχή της Αραγωνίας.

Κίνδυνος κλοπής

Στη χονδρική, η μαύρη τρούφα πωλείται 500 ευρώ το κιλό. Η ακριβή τιμή, όπως ήταν αναμενόμενο, έφερε μαζί και τον κίνδυνο της κλοπής. Ετσι πολλοί παραγωγοί έχουν τοποθετήσει κάμερες κλειστού κυκλώματος στα χωράφια τους, ενώ λαμβάνουν μέτρα ασφαλείας για τη μεταφορά και την πώληση του πολύτιμου μανιταριού.

Πάντως, πιο εκλεκτό έδεσμα είναι η λευκή τρούφα που αναπτύσσεται στο Πεδεμόντιο της Ιταλίας, η οποία έχει την πενταπλάσια τιμή. Ενδεικτικά το 2014, μία γιγαντιαία λευκή τρούφα δημοπρατήθηκε από τον οίκο Sotheby's συγκεντρώνοντας 56,5 χιλ. ευρώ. Η λευκή τρούφα έχει χαρακτηριστικό άρωμα και είναι εξαιρετικά σπάνια.

Πώς οι μεγιστάνες «κρύβουν» τον πλούτο

Είναι μεγιστάνες του κόσμου των αμοιβαίων κεφαλαίων hedge funds και ταυτόχρονα έχουν πολλά κοινά. Οι Ντάνιελ Λεμπ, Λουι Μουρ Μπέικον και Στίβεν Κοέν έχουν διαχειριστεί πολλά δισεκατομμύρια δολάρια και έχουν κερδίσει ακόμα περισσότερα. Εχουν κάνει επενδύσεις σε έργα τέχνης, ενώ είναι ιδιαίτερα γενναιόδωροι στις δωρεές στήριξης πολιτικών υποψηφίων. Ωστόσο, αυτό που τους ενώνει περισσότερο είναι ότι εκμεταλλεύτηκαν «παραθυράκια» της φορολογικής νομοθεσίας, εξοικονομώντας πολλά εκατομμύρια δολάρια φόρων. Ποιο είναι αυτό το παραθυράκι «στείλε τα λεφτά στις Βερμούδες και επανέφερέ τα»; Οι πλουσιότεροι των Αμερικανών χρηματοδότησαν ένα εξαιρετικά πολύπλοκο και αποτελεσματικό σύστημα, με το οποίο αποκρύπτουν την περιουσία τους από τις φορολογικές αρχές. Κάποιοι το ονομάζουν «βιομηχανία προστασίας εισοδήματος» και στελεχώνεται από δικηγόρους, φοροτεχνικούς, αλλά και ακτιβιστές κατά της φορολόγησης, που στην πραγματικότητα υπερασπίζονται ένα ευρύ φάσμα φοροτεχνικών ελιγμών, στους οποίους δεν έχει πρόσβαση ο κοινός φορολογούμενος. Τα τελευταία χρόνια, αυτός ο μηχανισμός αποτελεί ένα πραγματικό εργαλείο επιρροής για τους πλούσιους Αμερικανούς όλου του πολιτικού φάσματος, ανάμεσα στους οποίους και ο δισεκατομμυριούχος Τζορτζ Σόρος, ο οποίος, από τη μία, ζητεί σκληρότερη φορολόγηση των πλουσίων και, από την άλλη, χρησιμοποιεί κάθε χρήσιμο «παραθυράκι» για να ενισχύσει τη δική του περιουσία. Στην πραγματικότητα, οι πλούσιοι χρησιμοποίησαν όλη τους την επιρροή, προκειμένου να περιορίσουν την ικανότητα του κράτους να τους φορολογήσει.

Ολο και περισσότεροι μαθητές με κατάθλιψη

Ο Στιούαρτ Σλάβιν, παιδίατρος και καθηγητής στην Ιατρική Σχολή του πανεπιστημίου του Σεντ Λούις, γνωρίζει τις συνέπειες του στρες. Αφού ανακάλυψε υψηλά ποσοστά άγχους και κατάθλιψης μεταξύ των φοιτητών του, μαζί με τους συνεργάτες του άλλαξε το ισχύον σύστημα: κατήργησε τους βαθμούς για τους πρωτοετείς φοιτητές, επέβαλε αργία μισής ημέρας κάθε δεύτερη εβδομάδα και δημιούργησε μικρές ομάδες μελέτης ώστε να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ των παιδιών. Μετά την πάροδο έξι ετών, τα ποσοστά των φοιτητών που έπασχαν από κατάθλιψη μειώθηκαν σημαντικά. Ομως ακόμα και ο δρ Σλάβιν δεν ήταν προετοιμασμένος για τα αποτελέσματα μιας άλλης μελέτης που εκπονήθηκε στο Γυμνάσιο Ιρβιγκτον της Καλιφόρνιας, όπου διαπιστώθηκε ότι το 54% των μαθητών εμφάνιζε ήπια έως βαριά συμπτώματα κατάθλιψης, ενώ το 80% έπασχε από άγχος. Στην πραγματικότητα, αυτό που κατέγραψαν οι επιστήμονες στο Ιρβινγκτον, ήταν ο μικρόκοσμος της επιδημίας μαθητικού άγχους που πιστεύαμε ότι πλήττει αποκλειστικά μία ελίτ των αστικών κέντρων και των ακριβών περιχώρων. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι το άγχος ταλαιπωρεί τα παιδιά σε ολόκληρο το κοινωνικό και οικονομικό φάσμα. Κι ενώ το στρες και η κατάθλιψη κάνουν θραύση, οι γιατροί εξετάζουν όλο και περισσότερα παιδιά των πρώτων τάξεων του δημοτικού που πάσχουν από ημικρανίες και έλκη, ενώ ταυτόχρονα διαπιστώνουν άρρηκτη σχέση μεταξύ αυτών των προβλημάτων και της πίεσης για υψηλή απόδοση. Το κυνήγι της επιτυχίας, φαίνεται ότι έχει ένα εξαιρετικά υψηλό τίμημα για τα παιδιά.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY/d	145,96	146,82
ALCOA INC/d	9,30	9,71
ALLEGHENY TECH/d	11,04	11,49
ALTRIA GROUP/d	58,21	57,39
AMAZON COM/d	633,00	636,99
AMER ELEC PWR/d	58,06	58,33
AMER EXPRESS C/d	65,75	67,59
AMER INTL GROU/d	60,43	60,43
AMGEN/d	158,62	158,34
APPLE INC/d	104,05	105,35
AVON PRODUCTS/d	3,88	4,06
BAKER HUGHES I/d	46,51	47,25
BANK OF AMERIC/d	16,33	16,43
BAXTER INTL IN/d	37,07	37,17
BOEING CO/d	140,60	140,50
BRISTOL MYERS /d	68,19	67,03
CAMPBELL SOUP /d	51,66	51,66
CATERPILLAR IN/d	66,73	67,99
CIGNA CORP/d	146,62	146,55
CISCO SYSTEMS/d	26,29	26,41
CITIGROUP/d	50,68	51,13
CERVECERIAS/d	21,56	21,46
COCA-COLA CO/d	42,35	42,40
COLGATE PALMOL/d	64,92	64,71
COMPUTER SCIEN/d	31,36	31,64
DANAOS CORP/d	5,67	5,95
DIANA SHIPPING/d	4,35	4,35
DOW CHEMICAL C/d	49,23	49,93
DRYSHIPS/d	0,16	0,16
DU PONT CO/d	63,53	63,07
EMC CORP/d	25,68	25,59
ENTERGY CP/d	68,22	68,58
EXELON CORP/d	27,77	27,97
EXXON MOBIL/d	77,24	77,46
FEDEX CORP/d	143,04	143,43
FORD MOTOR CO/d	13,53	13,97
FREESEAS INC O/d	0,02	0,01
GENERAL DYNAMI/d	136,12	136,07
GENERAL ELEC C/d	30,54	30,71
HALLIBURTON CO/d	34,15	34,48
HARTFORD FINL/d	43,30	42,69
HP INC/d	11,72	11,60
HOME DEPOT INC/d	130,99	131,07
HONEYWELL INTL/d	102,86	102,57
INTEL CORP/d	33,63	33,99
INTL BUS MACHI/d	135,20	135,95
INTNL PAPER CO/d	37,59	37,67
JOHNSON JOHNSO/d	101,11	100,48
JPMORGAN CHASE/d	63,22	63,62
LAZARD/d	43,64	44,51
MCDONALD'S COR/d	118,03	117,58
MERCK & CO/d	53,13	52,48
MICROSOFT CP/d	55,01	54,80
MORGAN STANLEY/d	31,09	31,48
NORFOLK SOUTHE/d	81,77	81,81
PEPSICO INC/d	99,21	98,77
PFIZER INC/d	32,00	31,95
PROCTER & GAMB/d	78,45	78,37
RAYTHEON CO/d	124,13	122,61
ROCKWELL AUTOM/d	100,69	101,52
SCHLUMBERGER L/d	68,75	69,18
SOUTHERN/d	47,12	47,03
STEALTHGAS/d	3,32	3,43
THE AES CORP/d	9,44	9,43
TSAKOS ENERGY/d	7,40	7,66
TYCO INTL/d	31,31	31,79
UNISYS CORP/d	10,85	10,68
UNITED TECH CP/d	95,22	95,57
US BANCORP/d	41,34	41,48
VERIZON COMMS/d	45,98	45,87
WAL-MART STORE/d	62,53	61,46
WALT DISNEY CO/d	101,23	102,98
WELLS FARGO & /d	52,80	52,91

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
3I GROUP/d	364,92	365,00
ADMIRAL GROUP/d	1268,65	1242,00
AGGREKO/d	1589,68	1610,00
ANGLO AMERICAN/d	1512,15	1515,50
ANTOFAGASTA/d	881,63	870,00
ARM HOLDINGS/d	986,08	972,00
ASSOC.BR.FOODS/d	2182,26	2153,00
ASTRAZENECA/d	3310,69	3301,00
AVIVA/d	442,08	435,80
B SKY B/d	927,01	925,50
BAE SYSTEMS/d	452,83	447,70
BARCLAYS/d	262,15	263,25
BG GROUP/d	1245,01	1237,00
BHP BILLITON/d	1945,77	1944,50
BP/d	475,77	452,10
BR LAND CO/d	628,63	624,00
BRIT AM TOBACC/d	3437,28	3443,50
BT GROUP/d	366,52	361,70
BURBERRY GRP/d	1525,32	1518,00
BUNZL/d	1353,67	1360,00
CAIRN ENERGY/d	280,38	278,90
CAPITA PLC/d	985,04	970,00
CARNIVAL/d	2231,70	2218,00
CENTRICA/d	360,59	357,70
COMPASS GROUP/d	898,33	903,50
DAILY MAIL TST/d	798,92	810,00
DIAGEO/d	2027,91	2029,50
DOLPHIN CAP IN/d	40,50	41,50
ENTERPRISE INN/d	150,00	152,40
GLAXOSMITHKLIN/d	1635,03	1624,50
HAMMERSON/d	542,63	538,50
HAYS/d	122,30	122,00
HSBC HOLDINGS/d	687,26	682,90
IMPERIAL TOBAC/d	2334,43	2344,00
INTERCONT HOTE/d	1828,13	1823,00
ITV/d	190,86	191,90
JOHNSON MATTHE/d	2983,09	2984,00
KAZAKHMYS/d	262,03	258,00
KINGFISHER/d	374,69	371,30
LAND SECS GROU/d	997,31	993,00
LEGAL & GENERA/d	212,34	212,00
LLOYDS BNK GRP/d	78,07	79,62
MAN GROUP/d	91,00	89,00
MARKS & SP/d	475,85	475,00
MORRISON SUPMK/d	286,22	284,50
NATIONAL GRID/d	785,83	783,50
NEXT/d	5209,06	5215,00
OLD MUTUAL/d	204,88	204,80
PEARSON/d	1363,44	1362,00
PORVAIR/d	256,50	256,50
PRUDENTIAL/d	1272,37	1263,00
RECKIT BNCSR G/d	4855,36	4833,00
REED ELSEVIER/d	870,97	873,00
RENTOKIL INITI/d	112,80	112,00
REXAM PLC/d	518,84	515,50
RIO TINTO/d	3194,66	3192,50
ROLLS ROYCE PL/d	1158,74	1159,00
RSA INSRANCE G/d	128,81	127,20
ROYAL BANK SCO/d	364,99	368,50
ROYAL DTCH SHL/d	2168,50	2137,00
SABMILLER/d	3284,69	3276,50
SAGE GROUP/d	333,69	334,40
SAINSBURY(J)/d	399,08	398,80
SCHRODERS/d	2689,08	2684,00
SCHRODERS NV/d	2198,57	2201,00
SSE PLC/d	1441,19	1440,00
SEVERN TRENT/d	1879,05	1866,00
SHIRE/d	2791,80	2814,00
SMITH&NEPHEW/d	798,64	796,50
SMITHS GROUP/d	1408,01	1399,00
STANDRD CHART /d	1516,69	1534,00
TATE & LYLE/d	795,64	795,00
TESCO/d	367,79	371,40
UNILEVER/d	2538,72	2520,00
UNITED UTIL GR/d	718,50	713,00
UBM/d	690,50	681,00
VODAFONE GROUP/d	225,50	225,50
WHITBREAD/d	3448,95	3422,00
WILLIAM HILL/d	398,42	392,20
WOLSELEY/d	3298,46	3263,00
WPP PLC/d	1329,45	1334,00
XSTRATA/d	0,00	963,50

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABBLTDN/d	17,33	17,44
ADECCON/d	67,05	67
ACTELIONHLDG/d	138,8	136,8
JULIUSBAERN/d	47,32	47,49
RICHEMONTN/d	69,3	69,85
CSGROUPAG/d	21,27	21,14
GEBERITN/d	336,1	333,4
GIVAUDANN/d	1774	1768
NESTLESA/d	73,75	73,55
NOVARTISN/d	86,25	85,55
TRANSOCEANN/d	12,15	12,16
ROCHEHOLDING/d	275,1	273,2
SWISSCOMN/d	496,1	495,4
SGSN/d	1863	1859
SWISSREN/d	96,45	95,75
SYNGENTAN/d	385,4	386,3
UBSGROUPN/d	19,18	19,06
SWATCHGROUPI/d	331,8	335,6
ZURICHINSURAN/d	250	250,2

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ALLIANZ SE/d	156,12	156,57
BAY MOT WERKE/d	91,91	93,05
BAYER N AG/d	110,85	109,00
BEIERSDORF/d	81,91	81,97
DAIMLER AG N/d	73,32	74,45
DEUTSCHE BANK /d	21,69	21,59
DEUTSCHE POST /d	25,19	25,39
DT BOERSE N/d	77,62	79,22
DT TELEKOM N/d	15,96	16,13
DT LUFTHANSA A/d	14,90	14,67
E.ON SE NA/d	8,44	8,49
FRESENIUS MEDI/d	78,68	76,03
HENKEL AG&CO V/d	98,57	100,50
HEIDELBERGCEME/d	73,82	74,99
INFINEON TECH /d	12,97	13,10
LINDE/d	128,45	129,10
MAN SE/d	91,47	91,80
METRO AG/d	27,62	28,31
MLP/d	3,65	3,66
MUENCH. RUECK /d	178,00	178,20
RWE AG/d	11,09	11,08
SAP SE/d	71,56	70,99
SIEMENS N/d	85,74	86,20
THYSSENKRUPP A/d	17,77	17,64
TUI N/d	16,89	16,41
VOLKSWAGEN AG/d	129,90	137,74

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AEGON	5,03	5,08
AHOLD KON	19,52	19,47
AKZO NOBEL	59,63	60,04
AIR FRANCE - K	7,49	7,25
ARCELORMITTAL	3,93	3,72
ASML HOLDING	80,34	80,08
BAM GROEP KON	4,91	4,96
BOSKALIS WESTM	36,99	37,12
FUGRO	14,62	14,83
HEINEKEN	78,24	77,79
ING GROEP	12,19	12,20
KONINKLIJKE DS	45,86	45,16
KPN KON	3,43	3,42
PHILIPS KON	22,91	22,91
R.DUTCH SHELL	20,98	20,83
RANDSTAD	55,43	55,76
SBM OFFSHORE	11,55	11,49
TOMTOM N.V.	11,86	11,65
UNILEVER CERT	39,13	38,79
WERELDHAVE	50,92	50,61
WOLTERS KLUWER	30,33	30,15

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
A2A SPA/d	1,23	1,23
ATLANTIA/d	24,09	24,17
AZIMUT HLDG/d	21,75	22,40
BANCO POPOLARE/d	12,29	12,49
CIR-COMP/d	0,96	0,96
ENEL/d	3,84	3,82
EXOR/d	40,56	41,14
ENI/d	13,50	13,43
FINMECCANICA/d	12,82	12,42
GENERALI ASS/d	16,28	16,20
GEOX/d	3,86	4,05
INTESA SANPAOL/d	3,02	3,00
LUXOTTICA/d	57,85	58,30
MEDIASET/d	3,66	3,67
MEDIOBANCA/d	8,59	8,59
PARMALAT/d	2,45	2,37
RCS MEDIAGROUP/d	0,60	0,60
PRYSMIAN/d	19,50	19,58
SNAM/d	4,93	4,83
STMICROELEC.N./d	6,03	6,04
TELECOM ITALIA/d	1,14	1,13
TENARIS/d	10,77	10,80
TERNA/d	4,79	4,72
UNICREDIT/d	4,99	4,98

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AJINOMOTO/d	2723	2784
ASAHI GROUP HL/d	3733	3700
ASAHI KASEI/d	849	822
ASTELLAS PHARM/d	1663	1686
BANK OF YOKOHA/d	727	724
BRIDGESTONE CO/d	4034	4049
CANON INC/d	3567	3593
CASIO COMPUTER/d	2687	2754
CITIZEN HOLDIN/d	861	855
CLARION/d	427	431
CREDIT SAISON/d	2319	2317
DAIWA SEC GROU/d	733	735
FUJI HEAVY IND/d	4818	4837
FUJIFILM HOLDI/d	4943	4946
FUJITSU LTD/d	601	601
HINO MOTORS/d	1349	1366
HITACHI/d	673	677
HONDA MOTOR/d	3660	3731
IHI/d	328	330
ISUZU MOTORS/d	1258	1291
JPN STEEL WORK/d	415	415
KAWASAKI HVY I/d	437	442
KEIO/d	1023	1012
KOBE STEEL/d	131	131
KONICA MINOLTA/d	1183	1196
JTEKT/d	1935	1928
MITSUB UFJ FG/d	745	746
MITSUBISHI COR/d	2023	2013
MITSUBISHI ELE/d	1238	1247
MITSUBISHI MOT/d	1009	1010
NEC CORPORATIO/d	377	377
NIKON CORP/d	1605	1598
NIPPON EXPRESS/d	556	560
NISSAN MOTOR C/d	1225	1236
NOMURA HOLDING/d	664	660
NTT/d	4815	4714
OBAYASHI CORP/d	1091	1094
ODAKYU ELEC RA/d	1275	1262
OSAKA GAS/d	431	427
PIONEER/d	321	330
RICOH CO LTD/d	1218	1223
SECOM/d	7998	8027
SEVEN & I HLDG/d	5387	5395
SHARP CORP/d	122	124
SHIMIZU CORP/d	979	969
SHISEIDO/d	2402	2409
SONY CORP/d	2963	2957
SUMITOMO CORP/d	1234	1221
SUZUKI MOTOR/d	3558	3573
TAISEI CORP/d	777	781
TDK CORPORATIO/d	7480	7570
TOBU RAILWAY/d	588	583
TOKYO DOME COR/d	620	608
TOKYO ELEC PWR/d	691	684
TOKYO ELECTRON/d	7064	7128
TOKYO GAS/d	548	546
TOPY INDS LTD/d	256	263
TORAY INDUSTRI/d	1097	1103
TOSHIBA CORP/d	245	255
TOYOBO/d	167	165
TOYOTA MOTOR C/d	7226	7337
YAMAHA CORP/d	2822	2810
YAMATO HOLDING/d	2497	2486

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ACCOR/d	38,62	38,96
AIR LIQUIDE/d	100,10	100,85
ALSTOM/d	27,69	27,69
AXA/d	24,26	24,34
BNP PARIBAS/d	51,39	51,22
BOUYGUES/d	37,27	37,16
CAP GEMINI/d	83,15	82,85
CARREFOUR/d	25,96	26,02
CASINO GUICHAR/d	40,73	40,05
CREDIT AGRICOL/d	10,63	10,62
DANONE/d	60,95	60,81
DASSAULT SYSTE/d	71,48	71,54
EDF/d	12,77	12,74
ESSILOR INTERN/d	112,55	111,80
L'OREAL/d	151,20	150,90
L.V.M.H./d	138,90	139,20
LAGARDERE S.C./d	26,51	26,42
MICHELIN/d	84,77	85,59
PERNOD RICARD/d	101,55	102,00
PEUGEOT/d	15,56	15,47
KERING/d	150,40	151,80
PUBLICIS GROUP/d	59,58	59,55
RENAULT/d	89,33	89,26
SAINT-GOBAIN/d	38,71	38,81
SANOFI/d	78,46	77,57
SCHNEIDER ELEC/d	51,29	51,20
SOCIETE GENERA/d	41,65	41,40
SODEXO/d	89,51	88,39
STMICROELECTRO/d	6,03	6,05
TF1/d	10,02	9,92
THALES/d	68,60	68,04
TOTAL/d	40,01	40,53
VEOLIA ENVIRON/d	21,45	21,56

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABERTIS/d	14,05	13,97
ACCIONA SA/d	78,43	78,18
ACERINOX/d	9,38	9,17
ADOLFO DOMINGU/d	3,43	3,51
AMPER/d	0,13	0,13
BBVA/d	6,62	6,60
BCO DE SABADEL/d	1,63	1,63
BK POPULAR/d	2,91	3,00
BODEGAS RIOJAN/d	4,00	4,05
CAT OCCIDENTE/d	31,74	31,54
CIE AUTOMOTIVE/d	14,74	14,70
CONS AUX FERR/d	237,40	241,95
DURO FELGUERA/d	1,35	1,37
ELECNOR/d	8,11	8,14
ENAGAS/d	25,92	25,75
ENDESA/d	17,99	17,61
ERCROS/d	0,62	0,60
FUNESPANA/d	0,00	7,10
GAMESA/d	16,15	16,02
GAS NATURAL/d	18,62	18,43
IBERPAPEL/d	16,61	17,00
INDO INTL/d	0,00	0,61
INMOB COLONIAL/d	0,65	0,65
MAPFRE/d	2,23	2,24
MIQUEL Y COSTA/d	34,55	34,75
NATRA/d	0,32	0,31
NH HOTEL GR/d	4,83	4,90
PAP Y CART EUR/d	5,17	5,23
PESCANOVA/d	0,00	5,91
PRISA/d	5,24	5,21
RED ELECTR COR/d	75,69	75,30
BANCO SANTANDE/d	4,36	4,42
SOTOGRANDE/d	0,00	2,71
TELEFONICA/d	9,92	9,93
TUBACEX/d	1,78	1,76
TUBOS REUNIDOS/d	0,65	0,60
URBAS/d	0,01	0,01
VIDRALA/d	46,20	47,59
ZARDOYA OTIS/d	10,39	10,47

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 2.221,07

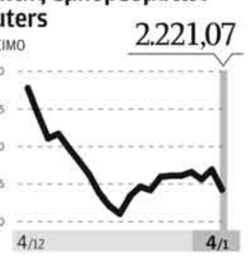

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι
ΩΡΑ: 17.37 36,77

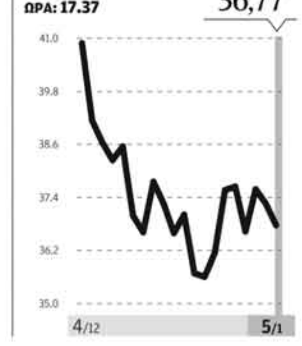

Χρυσός (Λονδίνο)

Τιμή spot
ΩΡΑ: 17.37 1.077,51

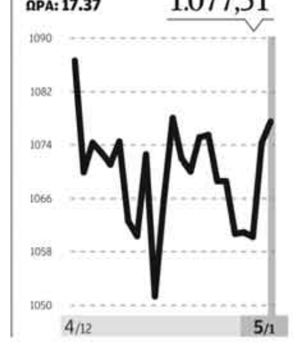

Ζάχαρη/ Sugar

Λονδίνο 5/1/2016 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	416,10	419,20
Μάιος '16	411,40	413,90

Ν. Υόρκη 5/1/2016 (σε σεντς/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	14,81	14,97
Μάιος '16	14,48	14,65

Καφές/Coffee

Λονδίνο 5/1/2016 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '16	1.470	1.481
Μάρτιος '16	1.512	1.528

Ν. Υόρκη 5/1/2016 (σε σεντς/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '16	1.470	1.481
Μάρτιος '16	1.512	1.528

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 5/1/2016 (σε σεντς/μπούσελ) (70ld)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	460,5	460,25
Μάιος '16	466,5	466,25

Λονδίνο 5/1/2016 (σε στερλ./τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '16	0,00	114,00
Μάιος '16	115,90	116,40

Καλαμπόκι/ Corn

Σικάγο 5/1/2016 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	354	352
Μάιος '16	359	358

Βρώμη/Oats

Σικάγο 5/1/2016 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	211	211
Μάιος '16	210	212

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 5/1/2016 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '16	871	871
Μάρτιος '16	862	862

Χυμός πορτοκαλιού /Orange juice

Ν. Υόρκη 5/1/2016 (σε σεντ/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '16	141,00	143,60
Μάρτιος '16	144,10	145,75

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Ν. Υόρκη 5/1/2016 (σε σεντς/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	63,35	63,47
Μάιος '16	63,35	63,47

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 5/1/2016 (σε στερλ./τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	2.191	2.209
Μάιος '16	2.186	2.203

Ν. Υόρκη 5/1/2016 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '16	3.093	3.132
Μάιος '16	3.093	3.135

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 5/1/2016 (σε σεντς/κιλό)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	-	-
Μελβούρνη	-	-

Μπράντφορντ 5/1/2016 (σε πένες/κιλό)

Ακατέργαστο ρύζι

Σικάγο 5/1/2016 (σε σεντς/100 λίμπρες)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '16	11,51	11,51
Μάρτιος '16	11,835	11,77

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 5/1/2016 (σε δολ./βαρέλι, FOB)
15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT	36,74	37,25
Φεβρουάριος '16	36,33	37,22

Ν. Υόρκη 5/1/2016
(σε δολ./βαρέλι, FOB), 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Φεβρουάριος 2016	36,11	36,76
Μάρτιος 2016	37,28	37,95
Απρίλιος 2016	38,27	38,93
Μάιος 2016	39,16	39,80
Ιούνιος 2016	39,92	40,55
Ιούλιος 2016	40,55	41,19
Αύγουστος 2016	41,17	41,76

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.077,53
Προηγούμενο 1.074,30

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 887,80
Προηγούμενο 883,30

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)
SPOT 1.395,60
Προηγούμενο 1.385,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 535,85
Προηγούμενο 539,10

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

	Μετρητοίς	3 Μηνών
Χαλκός/Copper	4.646,00	4.647,00
Αλουμίνιο/Aluminium	1.472,50	1.477,00
Μόλυβδος/Lead	1.728,00	1.738,00
Νικέλιο/Nikel	8.610,00	7.951,53
Ψευδάργυρος/Zinc	1.547,00	1.566,00
Κασσίτερος/Tin	14.300,00	14.250,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δισ. δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	5.100
Arsenic a LB	0,90
Bismuth a LB	4,30
Cadmium (99,99%) a LB	0,43
Chrome Fe HC a LB	0,74
Cobalt (99,8%) a LB	9,70
Indium a kilo	210
Iridium a troy ounce	500
Magnesium (99,9%) a tonne	1.975
Maganese Elect (99,7%) a tonne	1.450
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	4,50
Rhodium a troy ounce	620
Ruthenium a troy ounce	38
Selenium a LB	7
Silicon metal lumps a tonne	2.000
Tantalite a LB	50
Titanium (8,00%) a kilo	9
Vanadium Fe 80 (T2)	13
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.9242	0.9246	119.25	119.30	0.6793	0.6795
	1 μήνας			-0.0007	-0.0007	-0.07	-0.07	-0.0001	0.0000
	3 μήνες			-0.0022	-0.0022	-0.28	-0.27	-0.0001	-0.0001
	6 μήνες			-0.0050	-0.0049	-0.63	-0.62	-0.0004	-0.0004
	12 μήνες			-0.0121	-0.0120	-1.56	-1.55	-0.0014	-0.0012
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.0815	1.0820			128.97	129.08	0.7347	0.7353
	1 μήνας	0.0008	0.0009			0.02	0.03	0.0005	0.0005
	3 μήνες	0.0026	0.0026			0.00	0.02	0.0016	0.0017
	6 μήνες	0.0058	0.0059			0.00	0.03	0.0035	0.0036
	12 μήνες	0.0142	0.0144			-0.03	0.01	0.0081	0.0084
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	0.8382	0.8386	0.7747	0.7754			0.5694	0.5698
	1 μήνας	0.0005	0.0005	-0.0002	-0.0001			0.0003	0.0003
	3 μήνες	0.0019	0.0020	-0.0001	0.0000			0.0012	0.0013
	6 μήνες	0.0044	0.0045	-0.0002	0.0000			0.0026	0.0027
	12 μήνες	0.0110	0.0111	-0.0001	0.0001			0.0063	0.0065
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.4716	1.4721	1.3601	1.3612	175.49	175.62		
	1 μήνας	0.0001	0.0001	-0.0010	-0.0009	-0.10	-0.08		
	3 μήνες	0.0002	0.0002	-0.0031	-0.0030	-0.39	-0.37		
	6 μήνες	0.0008	0.0009	-0.0067	-0.0064	-0.83	-0.81		
	12 μήνες	0.0027	0.0031	-0.0154	-0.0148	-1.98	-1.92		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Δολάριο **0,25/0,05** Ευρώ **0,05** Στερλίνα **0,50** Γιεν **0,10**

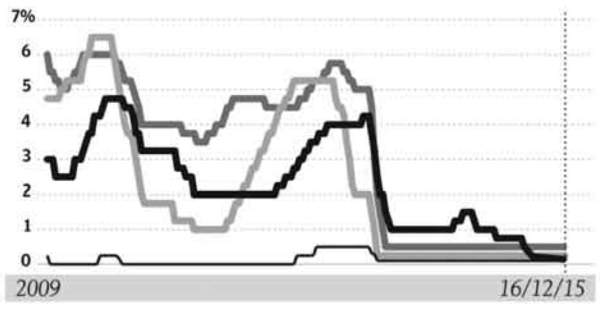

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,9329
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	6,9579
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	0,6830
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	8,6257
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	118,99
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0112
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	8,9579
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,3968
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,4011

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,0746	1,0720	1,0721
Κορόνα Δανίας	7,4605	7,4590	7,4605
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,7324	0,7319	0,7322
Κορόνα Σουηδίας	9,2235	9,2469	9,2514
Γιεν Ιαπωνίας (100)	127,88	127,53	127,58
Φράγκο Ελβετίας	1,0847	1,0841	1,0843
Κορόνα Νορβηγίας	9,5880	9,6042	9,6093
Δολάριο Καναδά	1,4976	1,4979	1,4987
Δολάριο Αυστραλίας	1,4982	1,5012	1,5024

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,7608	0,7619
Φιορίνι Ουγγαρίας	314,12	314,42
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,4041	0,4043
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,6037	1,6055
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,5297	1,5314
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	8,3089	8,3123
Κορόνα Ισλανδίας	141,100	141,400
Λίρα Αιγύπτου	8,3930	8,3962
Λίρα Γιβραλτάρ	0,7281	0,7280
Λίρα Συρίας	235,496	236,228
Λίρα Τουρκίας	3,1907	3,1962
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	3,9363	3,9383
Ραντ Νοτίου Αφρικής	16,7428	16,7592
Ριάλ Κατάρ	3,9033	3,9053
Ριάλ Ομάν	0,4125	0,4132
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	4,0212	4,0238
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,2137	4,2207
Κορόνα Τσεχίας	27,011	27,041

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

12/2015

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0666	ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4608
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛ.	0,7009	ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,3019

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Τιμή Αγοράς Τράπεζα της Ελλάδος (ευρώ)

Παλαιάς Κοπής	225,78
Ελισάβετ 1973 & προγενέστερα	225,78
Ελισάβετ 1974 & μεταγενέστερα	225,78
Πώληση	272,30

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΤΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΔΟΛΑΡΙΟ 1,0746

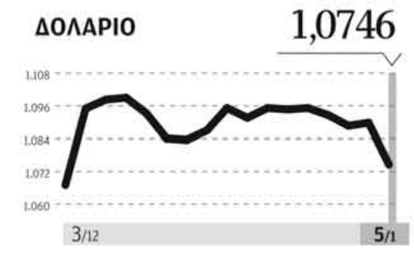

ΣΤΕΡΛΙΝΑ 0,7324

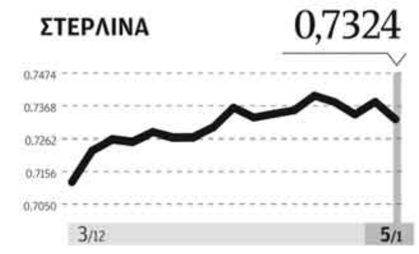

ΓΙΕΝ 127,88

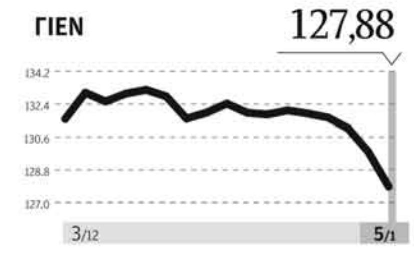

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ 1,0847

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index 468

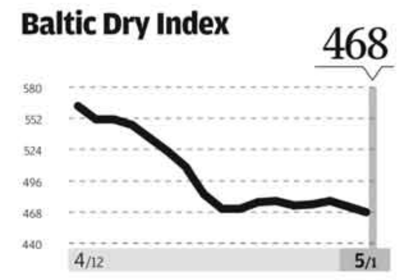

Baltic Capesize Index 462

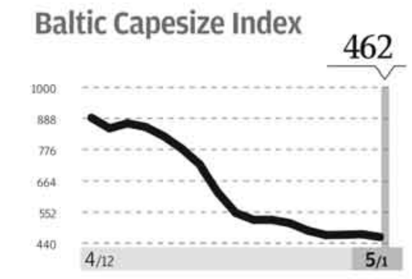

Baltic Panamax Index 466

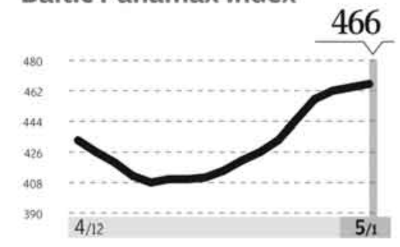

Baltic Supramax Index 445

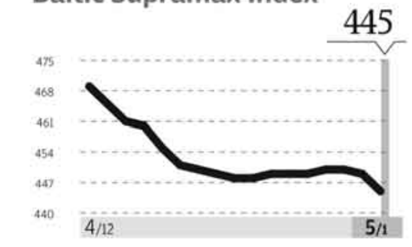

SAVE TIME AND MONEY
on international shipping

Website: www.strans.co Tel: +357 22313255 E-Mail: info@strans.co

International Freight Forwarding | Customs Clearing | Shipping Agency

SERIOUS
TRANSPORTS

21-OIK_XA-XAK_KATHI 05/01/16 21:30 Page 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	617,59	-0,57
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	1.844,00	1,05
FTSE Κατασκευών-Υλικών	1.911,57	0,65
FTSE MME	0,00	0,00
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2.437,29	0,29
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	5.010,86	-0,21
FTSE Πρώτων Υλών	1.609,93	-1,09
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1.294,28	-0,22
FTSE Τεχνολογίας	569,55	0,67
FTSE Τηλεπικοινωνιών	2.521,35	1,22
FTSE Τραπεζών	56,03	-2,32
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	42,40	-2,35
FTSE Τροφίμων και Ποτών	7.205,23	-0,26
FTSE Υγείας	85,65	-4,43
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	1.734,68	1,26
FTSE Χημικών	6.667,11	-2,82
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	977,27	0,07
FTSE X.A. LargeCap	177,31	-0,89
FTSE X.A. MidCap	820,16	0,36
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	435,90	-0,84

▲ 51 ▼ 43 ► 20

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή (%)
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	64.157.073	77,43%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	140.435	0,17%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.344.142	5,24%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.905.423	4,71%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	3.826	0,00%
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	55.606	0,07%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	653.434	0,79%
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	2.846	0,00%
ΕΚΔΟΣΕΙΣ	0	0,00%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	30.716	0,04%
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	2.995	0,00%
ΤΡΟΦΙΜΑ	1.118	0,00%
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	364.844	0,44%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	15.454	0,02%
ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	1	0,00%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	1.660.219	2,00%
ΚΑΘΕΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	489.440	0,59%
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	91.686	0,11%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	20.901	0,03%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	0	0,00%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	6.922.371	8,35%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	0,00	
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	82.862.531	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	0,719	6,99%	ALPHA BANK (ΚΟ)	2,300	-4,56%
J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,343	6,85%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,316	-4,24%
ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	1,230	4,24%	FOLLI - FOLLIE GROUP (ΚΟ)	16,000	-4,08%
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5,200	4,00%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,900	-2,68%
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,081	3,85%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	3,610	-1,10%
ΕΥΑΘ (ΚΟ)	3,050	3,39%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	3,700	-1,07%
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1,200	2,56%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7,150	-0,69%
FRIGOGLASS (ΚΟ)	1,870	2,19%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,143	-0,69%
GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	7,560	2,16%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ)	8,800	-0,45%
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	1,670	1,83%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,450	-0,41%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	Αξία		Εμπορευσιμότητα
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	27.653.688,13	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,95%
ALPHA BANK (ΚΟ)	20.854.119,72	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	0,62%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	9.862.667,73	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,58%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	5.640.025,91	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,53%
ΟΤΕ (ΚΟ)	4.344.141,69	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,41%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3.842.105,08	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,26%
JUMBO (ΚΟ)	2.277.537,67	ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	0,23%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	2.189.866,37	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	0,20%
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	1.624.872,89	JUMBO (ΚΟ)	0,18%
FOLLI - FOLLIE GROUP (ΚΟ)	651.840,15	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0,17%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
AEGEAN AIRLINES/R	7,01	1,45
ALPHA BANK	2,30	-4,56
ΕΥΔΑΠ	5,20	4,00
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,28	1,08
COCA-COLA HBC	19,33	-0,26
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,41	0,00
EUROBANK	1,00	0,00
FOLLI-FOLLIE GROUP	16,00	-4,08
ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ	1,52	0,00
GRIVALIA PROPERTIES	7,56	2,16
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	5,24	-0,38
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	4,14	1,22
ΟΤΕ	9,16	1,22
JUMBO	9,61	0,10
LAMDA DEVELOPMENT	4,19	0,96
ΜΕΤΚΑ	7,18	0,56
MOTOR OIL	9,98	-0,20
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	3,61	-1,10
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,32	-4,24
ΟΠΑΠ	7,15	-0,69
ΟΛΠ	14,25	0,00
ΔΕΗ	4,04	0,00
TERNA ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	2,45	-0,41
ΤΙΤΑΝ	18,15	0,83
VIOHALCO	1,67	1,83

FTSE 20/XA 177,31

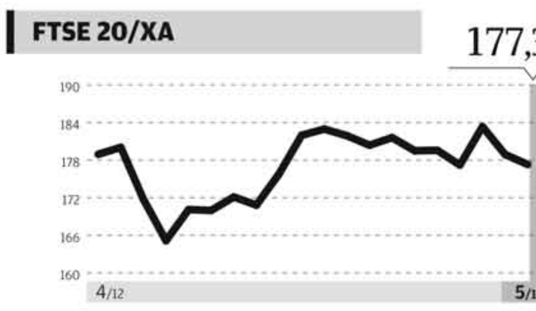

FTSE Mid Cap/XA 820,16

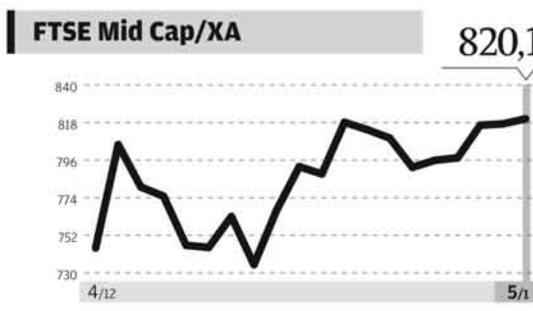

FTSE/XA Διεθν. Δραστηριότητας 1.277,20

FTSE/XA Αγοράς 435,90

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α. (εκατ. ευρώ)	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. ευρώ)	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. τεμάχια)
45.742,28	82.858,01	146.584,82
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ -0,71% ▼	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 40,98% ▲	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 49,84% ▲

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	253	2.242	15.509
FTSE/X.A. Large Cap	253	2.242	15.509
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.228	26.127	200.761
ALPHA BANK (ΚΟ)	157	1.980	6.174
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	0	0	23
ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	0	0	599
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1	10	1.374
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	74	1.603	19.708
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	4	10	192
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	4	12	480
FRIGOGLASS (ΚΟ)	0	0	881
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	13	58	8.174
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	7	28	203
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	26	48	566
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	25	71	5.920
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1	1	476
JUMBO (ΚΟ)	31	70	223
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	91	2.268	38.054
ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	3	5	420
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	14	38	118
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	36	99	6.814
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	274	14.264	67.166
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	128	408	3.236
ΟΤΕ (ΚΟ)	66	398	4.273
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	1	320
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	101	4.122	27.013
ΔΕΗ (ΚΟ)	77	254	5.762
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0	0	1.116
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	69	313	502
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	25	66	974
Δικαιώματα σε Δείκτες	18	402	4.343
FTSE/X.A. Large Cap	18	402	4.343
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	5	1.326
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	390
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	5	551
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	215
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	170
Συνολική Δραστηριότητα	1.500	28.776	221.939

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 5 Ιανουαρίου 2016

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	1,220	1,270	1,231	-0,1	4.720	1,230	1,270	1,270	2,42
ΤΡΚΥ	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,142	0,144	0,143	-0,1	833.276	0,142	0,143	0,142	-1,39
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0,360	0,388	0,371	-1,8	96.420	0,000	0,389	0,388	-0,51
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD						0,000	0,014		
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,180	0,199		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (Σ)	0,030	0,030	0,030	0,0	15.500	0,029	0,030	0,030	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)	0,040	0,041	0,040	0,0	17.500	0,038	0,041	0,040	0,00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	0,640	0,650	0,643	0,5	15.196	0,632	0,650	0,650	2,52
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0,280	0,280	0,280	0,0	2.035	0,252	0,295	0,280	0,00
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,147		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,032	0,000		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,747		
ΑΤΛΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						0,910	1,000		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,061	0,000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,036		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,023		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,006	0,008		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,039		
ΑΠΕΠ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	0,116	0,116	0,116	0,0	7.119	0,116	0,120	0,116	0,00
ΒΕΝΤ	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,106		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM)						0,000	0,450		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,000	0,002		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,010		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,340		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,062		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,105	0,109		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,000	0,000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,270		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)	0,260	0,260	0,260	-1,0	1.000	0,000	0,260	0,260	-3,70
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,014		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,001	0,000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,038		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,036		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,017		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,000	0,085		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD						0,000	0,270		
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,110	0,112	0,110	0,0	5.230	0,109	0,112	0,112	1,82
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD						0,000	0,024		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,900	0,915	0,915	0,1	2.760	0,900	0,915	0,900	-1,53
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,000	0,225		
ΜΟΔΕ	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,010		
ΠΙΕΡ	PIERIDES HOLDINGS PLC (Σ)						0,000	0,065		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC						0,325	0,358		
ΚΡΟΝ	ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΤΥΠΟΥ ΚΡΟΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ)						0,000	0,000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ "						1,100	1,160		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,000	0,135		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD (Σ)	0,033	0,033	0,033	-0,3	15.000	0,000	0,033	0,033	-8,33
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,104		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,054		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,200	0,228		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,540		
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,045		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,172	0,190		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0,041	0,049	0,041	-0,4	10.090	0,041	0,049	0,049	8,89
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC	0,510	0,510	0,510	3,2	2.000	0,000	0,561	0,510	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD						0,110	0,000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,000	0,000		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD						0,000	0,000		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,000	0,060		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,000	0,000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,359	0,359	0,359	-1,3	100	0,000	0,359	0,359	-3,49
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,000	0,000		
ΝΕΜΕ	ΝΕΜΕΣΙΣ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,000	0,000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	1,310	1,350	1,317	-1,4	2.891	1,310	1,350	1,320	0,76
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,000		
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,024		
ΑΝΠΑ	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,108	0,000		
ΚΕΟ	KEO PLC	0,540	0,540	0,540	-2,0	10.557	0,540	0,595	0,540	-3,57
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,393		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,000	0,225		
ΡΕΝΟ	ΦΑΡΜΑ ΡΕΝΟΣ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,003		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,000	0,270		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,000	0,080		
Τηλεπικοινωνίες										
ΠΤΕΛ	Primetel Plc (Σ)						0,000	0,028		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,136		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD						0,001	0,002		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ						0,000	0,468		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ						0,000	0,720		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ						0,000	1,800		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΣΙΦΛ	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,000	0,000		
ΣΕΑΣ	SEA STAR CAPITAL PLC						0,000	0,001		
Βιομηχανίες										
ΣΑΙΠ	CYPRINT PLC (AN)						0,000	0,000		
ΚΑΡ	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,017		
ΤΡΑΝ	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΧΑΡΙ	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΚΑΡΚ	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
Τεχνολογία										
ΑΒΑΚ	FIRSTDELOS GROUP PLC (AN)						0,000	0,000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΑΛΦΚ	Alpha Bank Ltd - Χρεόγραφα 2013/2018 (Σ)						65,00	0,00		
ΕΛΗΤΕ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD - BONDS 2016						96,00	99,98		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							34,00	49,00	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							38,50	50,00	
ΚΥΠΡΕ	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Εγγυημένα Ομόλογα) (Σ)						0,00	0,00		
ΚΥΠΡΕ2	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Εγγυημένα Ομόλογα) (Σ)						0,00	0,00		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εχεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

22-OIK_ATHLITISMOS_KATHI 05/01/16 20:42 Page 22

Χρειάζονται σκληρές αποφάσεις στον ΑΠΟΕΛ

Ενδεχόμενη απώλεια του πρωταθλήματος θα αποτελέσει σοβαρό οικονομικό πλήγμα, πέρα από το γόητρο - λύση είναι ένα πλάνο μακράς διαρκείας

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Ενώπιον κρίσιμων αποφάσεων τους επόμενους μήνες, που ενδέχεται να κρίνουν ακόμη και την πορεία της ομάδας στα επόμενα χρόνια, βρίσκεται η διοίκηση του ποδοσφαιρικού ΑΠΟΕΛ. Η ανατροπή των υπέρ του βαθμολογικών δεδομένων, η συνεχόμενη κακή απόδοση και οι απώλειες βαθμών δεν αποτελούν την αιτία του προβλήματος, αλλά ανέδειξαν εκείνο που ήδη υπήρχε. Αν ακολουθήσει όμως σωστή διαχείριση, τότε ενδέχεται ο ΑΠΟΕΛ να βγει όσο το δυνατόν λιγότερο λαβωμένος από τη δύσκολη περίοδο που προβλέπεται.

Αδυναμίες

Κάτι που αποτελούσε κοινό μυστικό, αλλά αποδείχτηκε πλέον και με τη βούλα, είναι η κακή στελέχωση του ρόστερ του ΑΠΟΕΛ και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η εικόνα του ρόστερ δεν συνάδει με το ύψος των χρημάτων που δαπανούνται ετησίως για τη συντήρησή του. Για μια ομάδα με μπάτζετ 12 εκατομμυρίων ευρώ και μισθολόγιο που φτάνει τα 8 εκατ. ευρώ, η εικόνα τον Δεκέμβριο με το 80% του πάγκου

Το μισθολόγιο των 8 εκατομμυρίων ευρώ και το συνολικό μπάτζετ των 12 εκατ. δεν δικαιολογούνται για κυπριακή ομάδα, ακόμη και με τα σχετικά ψηλά για την Κύπρο σταθερά επαναλαμβανόμενα έσοδα που διατηρεί ο ΑΠΟΕΛ.

Το να αποτελεί μονόδρομο ο τίτλος για να μπορεί ο ΑΠΟΕΛ να παίξει στο Champions League και στη χειρότερη στο Europa League, δεν αποτελεί λειτουργικό ή ασφαλές πλάνο.

να αποτελείται από νεαρούς Κύπριους και τρεις ξένους τερματοφύλακες να είναι στο payroll, είναι ενδεικτικό της κακής στελέχωσης.

Με τον ΑΠΟΕΛ να μην έχει πλέον την καλύτερη ομάδα στο πρωτάθλημα (ΑΕΚ και Ανόρθωση είναι καλύτερες στο γήπεδο), σε συνάρτηση με τα κρούσματα απειθαρχίας (βλ. αποπομπή Μακρίδη, επαναλαμβανόμενες τιμωρίες σε Ντε Βινσέντι), είναι απόλυτα φυσιολογικό το γεγονός ότι οι γαλαζοκίτρινοι έχουν υποχωρήσει στη βαθμολογία.

Ελπίδα για ανάκαμψη

Πλέον, δεν μπορούν να γίνουν πολλά μέχρι το τέλος της σεζόν. Αποκτήθηκαν οι Μιλάνοφ και Γιαννιώτας και μπορούν να γίνουν μόλις άλλες δύο προσθήκες. Το ρόστερ έχει ελλείψεις, παίκτες δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις, ο κόσμος ήδη κριτικάρει έντονα διοίκηση και προπονητή, τα αποδυτήρια δεν δείχνουν να έχουν την αναγκαία πρεμία. Για τον ΑΠΟΕΛ το ιδανικό θα ήταν οι προσθήκες να βοηθήσουν άμεσα, ο προπονητής σε συνεργασία με τη διοίκηση να βάλουν τάξη και παίκτες-κλειδιά να ανεβάσουν επιτέλους απόδοση. Αν συμβούν αυτά, που δεν είναι απίθανα, τότε ο ΑΠΟΕΛ θα είναι σε θέση να διεκδικήσει τον τίτλο. Τι συμβαίνει όμως αν δεν έρθει το τέταρτο συνεχόμενο πρωτάθλημα;

Μέγα πρόβλημα

Αν δεν κατακτηθεί τον Μάιο το πρωτάθλημα, θα αποτελέσει μεγάλο πλήγμα για τον ΑΠΟΕΛ. Για μια ομάδα του μεγέθους που έφτασε τα τελευταία χρόνια να είναι ο ΑΠΟΕΛ, το γεγονός ότι «παίζεται» ακόμη και αυτή η βιωσιμότητά του στην ενδεχόμενη τέταρτη συνεχόμενη κατάκτηση του τίτλου και παρά τις τρεις διαδοχικές παρουσίες σε ευρωπαϊκό Όμιλο, αποτελεί ένδειξη κακού προγραμματισμού. Με τα λεφτά που ξοδεύτηκαν την τελευταία πενταετία, το λογικό θα ήταν ο ΑΠΟΕΛ να μην εξαρτάται από την κατάκτηση του τίτλου που «ξεκλειδώνει» τη δυνατότητα πρόκρισης στους ομίλους του Champions League. Όμως δυστυχώς για τους γαλαζοκίτρινους, αυτό είναι που ισχύει…

Ωρα για το restart

Το να αποτελεί μονόδρομο ο τίτλος για να μπορεί ακολούθως ο ΑΠΟΕΛ να παίξει στο Champions League και στη χειρότερη να συμβιβαστεί με το Europa League, δεν αποτελεί λειτουργικό ή ασφαλές πλάνο. Κάποια στιγμή μοιραία δεν θα έρθει ο τίτλος -άλλωστε οι γαλαζοκίτρινοι δεν παίζουν μόνοι τους- και όταν συμβεί αυτό (ή όπως βλέπουμε, να συμβαίνει αυτό το διάστημα), όλες οι προηγούμενες επιτυχίες θα ξεχαστούν και το κλίμα θα ξεφύγει επικίνδυνα. Αυτό που χρειάζονται στον ΑΠΟΕΛ είναι ένα ξεκάθαρο πλάνο μακράς διαρκείας, με το ανάλογο restart στη σημερινή κατάσταση. Είναι πλέον ξεκάθαρο ότι πρέπει να μειωθούν σημαντικά τα έξοδα της ομάδας που θα φέρουν παράλληλα και την ανανέωση σε μεγάλο βαθμό του ρόστερ. Το μισθολόγιο των 8 εκατομμυρίων ευρώ και το συνολικό μπάτζετ των 12 εκατ. δεν δικαιολογούνται για κυπριακή ομάδα, ακόμη και με τα σχετικά ψηλά για την Κύπρο σταθερά επαναλαμβανόμενα έσοδα που διατηρεί ο ΑΠΟΕΛ (τηλεοπτικό συμβόλαιο, εισιτήρια διαρκείας, κανονικά εισιτήρια, χορηγίες) και που ανέρχονται στα 6 εκατ. ευρώ περίπου ετησίως.

Δεν είναι όμως το πιο απλό πράγμα να μειωθούν τα έξοδα και μάλιστα άμεσα, ειδικά όταν αφορούν μισθούς και συμβόλαια, κάτι που είδαμε και σε άλλες ομάδες, π.χ. στην Ομόνοια. Όμως ο κίνδυνος τεράστιου ελλείμματος σε περίπτωση μη κατάκτησης του τίτλου, είναι τέτοιος που αναγκάζει τον ΑΠΟΕΛ να βάλει μπροστά γρήγορα την… αναδιάρθρωση του ρόστερ.

Λιγότερα έξοδα δεν σημαίνουν και λιγότερη ποιότητα, άλλωστε βλέπουμε με το υπάρχον μισθολόγιο τα διάφορα κενά που υπάρχουν, ενώ ομάδες με σαφώς λιγότερα έξοδα (π.χ. η ΑΕΚ) παίζουν καλύτερη μπάλα. Τα λιγότερα έσοδα χρειάζεται ασφαλώς να συνδυαστούν με καλύτερες επιλογές στη στελέχωση της ομάδας. Για να γίνει αυτό, πρέπει να γίνουν τομές και να παρθούν δύσκολες και σκληρές αποφάσεις…

23-OIK_TECH_NEW_KATHI 05/01/16 21:30 Page 23

GADGETS

Uni

Το tablet που διαβάζει τη νοηματική

Ακόμη και αν η τεχνολογία βοήθησε στην επικοινωνία ακόμη και τα άτομα με προβλήματα ακοής, το πρόβλημα της face-to-face επικοινωνίας δεν είχε μέχρι πρόσφατα επιλυθεί. Αυτό επιτυγχάνει το tablet Uni, ένας συνδυασμός hardware και software, που δημιουργήθηκε από την MotionSavvy και επιτρέπει την αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ κωφών και ατόμων που ακούνε κανονικά, χρησιμοποιώντας δυο διαφορετικές τεχνολογίες. Το Uni, καταγράφει αρχικά τη νοηματική γλώσσα χρησιμοποιώντας ενσωματωμένες κάμερες και ειδικό software αναγνώρισης και μεταφράζει τα νοήματα σε προφορικό λόγο. Πρόκειται για μια αξιόλογη συσκευή η οποία θα βελτιώσει σημαντικά τη ζωή των ατόμων με προβλήματα ακοής.

MX Anywhere 2

Το νέο ασύρματο ποντίκι

Η Logitech παρουσίασε το ποντίκι Logitech MX Anywhere 2 Wireless Mobile, το οποίο είναι ασύρματο, φορητό και σύμφωνα με την εταιρεία, έχει σχεδιαστεί για υψηλή παραγωγικότητα όπου και αν βρίσκεται ο χρήστης. Το Logitech MX Anywhere 2 διαθέτει έναν εξελιγμένο αισθητήρα laser Darkfield που μπορεί να ανιχνεύει την κίνηση πάνω σε οποιαδήποτε επιφάνεια (ακόμη και γυαλί), έχει ένα χαρακτηριστικό συμπαγές καμπύλο σχήμα, ενώ η λαστιχένια επιφάνειά του το κάνει άνετο στη μακροχρόνια χρήση. Με διπλή δια-συνδεσιμότητα, το νέο περιφερειακό μπορεί να συνδεθεί με Windows PC ή Mac, είτε με τον ασύρματο δέκτη Pico Unifying (που περιλαμβάνεται στη συσκευασία), είτε μέσω Bluetooth.

ΙΑΠΩΝΙΑ

Ομπρέλα - καρέκλα σε... ένα

Την εμφάνισή της έκανε πριν από λίγους μήνες στην Ιαπωνία μια πρωτότυπη ομπρέλα, η οποία πέρα από την προστασία από τον έντονο ήλιο ή τις βροχές, μπορεί να σου προσφέρει και λίγα λεπτά ξεκούρασης στο δρόμο προς το γραφείο ή την βόλτα σας. Μπορεί να ακούγεται λίγο παράξενο, ωστόσο η συγκεκριμένη ομπρέλα διαθέτει στην κορυφή της μια στρογγυλή επίπεδη πλάκα η οποία σταθεροποιεί το κάθισμα που αναδιπλώνεται από τη λαβή της. Με βάρος 1.5 κιλά και ύψος 96.5 εκατοστά, η μαύρου χρώματος ομπρέλα «αντέχει» βάρος μέχρι 80 κιλά και κοστίζει 74 δολάρια.

Εντός του 2016

Νέα συσκευή εικονικής πραγματικότητας

Ξεκίνησαν οι εργασίες για τη δημιουργία μιας νέας συσκευής απεικόνισης της εικονικής πραγματικότητας. Το νέο gadget πιθανότατα θα έχει πολλές ομοιότητες με τα Occulus Rift και HTC Vive, όπως την ανάγκη ενός πολύ δυνατού και με καλές προδιαγραφές υπολογιστή για να το υποστηρίξει. Την ίδια ώρα υπάρχει και η περίπτωση ενός καθαρά stand alone hardware, μια εξαιρετική κίνηση από τη Samsung, καθώς οι δύο προηγούμενες εκδόσεις του Gear VR στήριζαν τη λειτουργία τους στις δυνατότητες των smartphone.

Τα smarthpones και η ψυχοσωματική απειλή

Η υπερβολική χρήση του smartphone μπορεί να παραμορφώσει το σώμα μας, αλλάζοντας πολλές φορές τη διάθεση, ακόμη και τη συμπεριφορά μας.

Είναι πολλοί οι λόγοι για να αφήνουμε κάτω, πού και πού, τα κινητά μας. Εκτός του ότι κοιτάζοντάς τα ασταμάτητα, αποστασιοποιούμαστε από τη... στιγμή και αποσυντονίζουμε τα οικογενειακά μας τραπέζια, υπάρχει και κάτι που ίσως να μην είχατε λάβει υπόψη: τα smartphones καταστρέφουν το παράστημά μας. Και μια κακή στάση σώματος δεν σημαίνει αποκλειστικά έναν άκαμπτο λαιμό, αλλά μπορεί να μας βλάψει με ύπουλους ψυχολογικούς τρόπους.

Εάν βρίσκεσαι σ' ένα δημόσιο χώρο, κοίτα γύρω σου: Πόσοι άνθρωποι είναι σκυμμένοι πάνω από ένα τηλέφωνο; Η τεχνολογία μεταμορφώνει τον τρόπο που στεκόμαστε, παραμορφώνοντας το σώμα μας, σε εκείνο που ο Νεοζηλανδός φυσιοθεραπευτής Steve August ονομάζει iHunch (iΚαμπούρα). Εχω ακούσει, επίσης, ανθρώπους να το αποκαλούν λαιμός γραπτού μηνύματος, ενώ εγώ στην έρευνά μου συχνά αναφέρομαι σε αυτό ως iPosture (iΣτάση). Κατά μέσο όρο ένα κεφάλι ζυγίζει 4,5-5,5 κιλά. Οταν κάμπτουμε τον λαιμό μας εμπρός σε γωνία 60 μοιρών, όπως κάνουμε για να χρησιμοποιήσουμε το τηλέφωνό μας, η πραγματική πίεση που ασκείται στον λαιμό μας αυξάνεται στα 27 κιλά, δηλαδή ένα φορτίο που αντιστοιχεί σε 20 περίπου λίτρα χρώματος. Οταν πριν από 30 έτη ο κ. August ξεκίνησε να θεραπεύει ασθενείς, λέει ότι είδε αρκετές «καμπούρες σε γιαγιάδες και προγιαγιάδες, των οποίων το άνω μέρος της πλάτης είχε κοκαλώσει σε μια πρόσθια καμπύλη». Σήμερα, λέει ότι βλέπει τις ίδιες καμπούρες σε εφήβους.

Όταν είμαστε στεναχωρημένοι, καθόμαστε σκυφτοί. Επίσης, είμαστε σκυφτοί όταν φοβόμαστε ή νιώθουμε αδύναμοι. Ερευνες έχουν δείξει ότι άνθρωποι που πάσχουν από κλινική κατάθλιψη υιοθετούν μια στάση σώματος που μοιάζει πολύ με την iΚαμπούρα. Μια έρευνα, η οποία δημοσιεύτηκε το 2010 στο επίσημο περιοδικό της Βραζιλιάνικης Ενωσης Ψυχιατρικής, βρήκε ότι ασθενείς με κατάθλιψη ήταν πιο πιθανό να στέκονται με σκυμμένο τον λαιμό, τους ώμους γερμένους και τα χέρια μπλεγμένα μπροστά από το σώμα.

Η στάση δεν αντανακλά μόνο τις διαφορετικές συναισθηματικές μας καταστάσεις, αλλά μπορεί και να τις προκαλέσει. Σε μια μελέτη που δημοσιεύτηκε πριν από κάποιους μήνες στο περιοδικό Health Psychology, η Shwetha Nair και οι συνεργάτες της ζήτησαν από μη καταθλιπτικούς ανθρώπους να σταθούν είτε ευθυτενείς είτε καμπουριαστοί, και στη συνέχεια να απαντήσουν σε μια ερώτηση, σαν κι αυτές που τίθενται σε μια συνέντευξη για δουλειά. Τέτοιες ερωτήσεις έχει διαπιστωθεί πειραματικά ότι προκαλούν στους συμμετέχοντες άγχος. Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν μια σειρά ερωτηματολογίων. Συγκριτικά με τους ευθυτενείς, οι καμπουριαστοί ανέφεραν σημαντικά χαμηλότερη αυτοεκτίμηση, κακή διάθεση και πολύ περισσότερο φόβο. Η στάση του σώματος επηρέασε ακόμη και το περιεχόμενο των απαντήσεών τους στις ερωτήσεις της συνέντευξης. Γλωσσικές αναλύσεις πάνω στο περιεχόμενο των απαντήσεων έδειξαν ότι οι καμπουριαστοί ήταν πολύ πιο αρνητικοί σε αυτά που είπαν. Στη μελέτη τους οι ερευνητές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι: «Το να στέκεται κάποιος στητός ίσως να αποτελεί μια απλή συμπεριφορική στρατηγική για την καταπολέμηση του άγχους».

Με ποιο άλλο τρόπο μπορεί το iΚαμπούριασμα να επηρεάσει τα συναισθήματα και τις συμπεριφορές μας;

Το πείραμα του πεντάλεπτου

Μαζί με τον συνάδελφό μου Maarten W. Bos κάναμε μια αρχική έρευνα για να το διερευνήσουμε. Ορίσαμε τυχαία κάποιους συμμετέχοντες να αλληλεπιδράσουν για πέντε λεπτά με μια από τέσσερις ηλεκτρονικές συσκευές διαφορετικού μεγέθους: ένα smartphone, ένα tablet, έναν φορητό και έναν σταθερό ηλεκτρονικό υπολογιστή. Στη συνέχεια καταγράψαμε τον χρόνο που περίμενε ο κάθε συμμετέχων πριν ρωτήσει τον ερευνητή εάν μπορεί να αποχωρήσει, αφότου η έρευνα ήταν ξεκάθαρο ότι είχε ολοκληρωθεί. Διαπιστώσαμε ότι το μέγεθος της συσκευής επηρέασε σημαντικά το πόσο άνετα ένιωσαν οι συμμετέχοντες στο να αναζητήσουν τον ερευνητή. Τα ευρήματά μας κατατείνουν στο ότι η σκυφτή στάση που παίρνουμε όταν χρησιμοποιούμε τα τηλέφωνά μας, τελικά, μας κάνει λιγότερο δυναμικούς, δηλαδή έχουμε μικρότερες πιθανότητες να υπερασπιστούμε τον εαυτό μας όταν το επιβάλλει η περίσταση.

Ειρωνικά, παρότι αρκετοί από εμάς περνάμε πολλές ώρες τη μέρα χρησιμοποιώντας μικρές φορητές συσκευές για να αυξήσουμε την παραγωγικότητα και την αποτελεσματικότητά μας, η αλληλεπίδραση με αυτά τα αντικείμενα, ακόμα και για μικρά χρονικά διαστήματα, μπορεί να φέρει ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα, δηλαδή να μειώσει τη δυναμικότητά μας και να υπονομεύσει την παραγωγικότητά μας.

Ευτυχώς, υπάρχουν τρόποι να πολεμήσουμε την iΚαμπούρα: Διατήρησε το κεφάλι σου ψηλά και τους ώμους σου πίσω όταν κοιτάζεις το τηλέφωνό σου, ακόμα και εάν αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται να το κρατήσεις στο ύψος των ματιών. Επίσης μπορείς να προσπαθήσεις να διατείνεις και να μαλάξεις τις δύο μυϊκές ομάδες που εμπλέκονται στην iΚαμπούρα, δηλαδή τους μυς που βρίσκονται μεταξύ των ωμοπλατών και εκείνους στα πλάγια του λαιμού. Αυτό βοηθάει στη μείωση της βλάβης και επαναφέρει την ελαστικότητα.

Οπότε, την επόμενη φορά που θα απλώσεις το χέρι σου να πιάσεις το τηλέφωνό σου, θυμήσου ότι σε κάνει να καμπουριάζεις, και καμπουριάζοντας αλλάζουν η διάθεσή σου, η μνήμη σου, ακόμα και η συμπεριφορά σου. Η φυσική σου στάση διαμορφώνει την ψυχολογική σου στάση, και ίσως να αποτελεί το κλειδί για μια καλύτερη διάθεση και μια μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.

* Η κ. Amy Cuddy είναι καθηγήτρια στο Harvard Business School και συγγραφέας του βιβλίου που θα κυκλοφορήσει «Presence: Bringing Your Boldest Self to Your Biggest Challenges».

Τα «όπλα» επίθεσης των χάκερ

Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για ψηφιακές επιθέσεις

Σύμφωνα με την ανασκόπηση της Kaspersky Lab αναφορικά με το τοπίο των εταιρικών απειλών για το 2015, τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για ψηφιακές επιθέσεις εναντίον επιχειρήσεων ήταν διαφορετικά από αυτά που χρησιμοποιήθηκαν εναντίον καταναλωτών. Σε αυτά περιλαμβάνονται η μεγαλύτερη εκμετάλλευση νόμιμων προγραμμάτων λογισμικού και κακόβουλων λογισμικών που έφεραν έγκυρες ψηφιακές υπογραφές, ώστε να κρατούν τα κακόβουλα αρχεία κρυμμένα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Επίσης, οι ειδικοί της Kaspersky Lab παρατήρησαν μια σταθερή αύξηση του αριθμού των εταιρικών χρηστών που δέχτηκαν επίθεση από προγράμματα ransomware.

Πιο συγκεκριμένα, οι ειδικοί της Kaspersky Lab διαπίστωσαν ότι πάνω από τους μισούς (58%) εταιρικούς υπολογιστές δέχτηκαν τουλάχιστον μία απόπειρα «μόλυνσης» με κακόβουλο λογισμικό, με το σχετικό ποσοστό να αυξάνεται κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2014. Ενας στους τρεις (29%) εταιρικούς υπολογιστές εκτέθηκε τουλάχιστον μία φορά σε διαδικτυακές επιθέσεις, με την εκμετάλλευση των τυπικών εφαρμογών office να εμφανίζεται τρεις φορές πιο συχνά σε σχέση με τις επιθέσεις εναντίον καταναλωτών. Επιπλέον, το 26% των εταιρικών υπολογιστών βρέθηκε αντιμέτωπο με τοπικές απειλές, όπως η «μόλυνση» από USB stick ή άλλα αφαιρούμενα μέσα. Επίσης, οι ειδικοί κατέγραψαν αύξηση 7% στη χρήση προγραμμάτων exploit με στόχο την πλατφόρμα Android, επιβεβαιώνοντας το διογκούμενο ενδιαφέρον των χάκερ για τα δεδομένα που βρίσκονται αποθηκευμένα στις φορητές συσκευές των εργαζομένων.

Πάνω από τους μισούς εταιρικούς υπολογιστές δέχτηκαν τουλάχιστον μία απόπειρα «μόλυνσης».

Οι επιθέσεις αυτές ήταν προσεκτικά σχεδιασμένες, με τους ψηφιακούς εισβολείς να ξοδεύουν αρκετή ώρα διερευνώντας τις επαφές και τους προμηθευτές της εταιρείας-στόχου, ακόμη και τα προσωπικά ενδιαφέροντα και τις συνήθειες πλοήγησης του κάθε εργαζομένου. Στη συνέχεια, οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιήθηκαν για να ταυτοποιηθούν νόμιμες ιστοσελίδες, με στόχο να παραβιαστούν και να χρησιμοποιηθούν για τη διανομή κακόβουλου λογισμικού.

MARKET PLACE

Νέος εκπρόσωπος του ESOMAR στην Κύπρο

Ο ESOMAR, ο θεμελιώδης Οργανισμός που αναδεικνύει και εξελίσσει τον θεσμό της έρευνας αγοράς ανά το παγκόσμιο, ανακοίνωσε πρόσφατα την επιλογή του CEO της Conread research, κ. Λύσανδρου Χατζηλάμπρου, για την εκπροσώπησή του στην Κύπρο.
Η εταιρεία έχει ως μέλημά της την προώθηση της αξίας Έρευνας Αγοράς & Δημοσκοπήσεων Κοινής Γνώμης, τα αποτελέσματα των οποίων βοηθούν διευθυντικά στελέχη μεγάλων εταιρειών και κοινωνικών συνόλων, να λαμβάνουν στρατηγικές αποφάσεις για το μέλλον του οργανισμού που ηγούνται.

9% αύξηση επιβατών η Emirates φέτος

Η Emirates ολοκλήρωσε άλλο ένα έτος ανάπτυξης. Από τον Ιανουάριο του 2015, η αεροπορική εταιρεία έχει μεταφέρει πάνω από 51,3 εκατομμύρια επιβάτες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν 9% περισσότερους επιβάτες κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Η αεροπορική εταιρεία σέρβιρε πάνω από 57 εκατομμύρια γεύματα στις πτήσεις που αναχωρούν από το Ντουμπάι, και μετέφερε πάνω από 35 εκατομμύρια αποσκευές στο Ντουμπάι μόνο.

Η Alpha Bank στηρίζει τα παιδιά

Ως Κύριος Χορηγός του εφετινού Προγράμματος Δράσεων και Εκδηλώσεων του Ronald McDonald House Charities Κύπρου (RMHC), διεθνούς μη κερδοσκοπικού οργανισμού για τη στήριξη παιδιών που πάσχουν από σοβαρές ασθένειες και των οικογενειών τους, η Alpha Bank Cyprus Ltd διοργάνωσε χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις σε όλη την Κύπρο, προσφέροντας όμορφα δώρα και δημιουργικό παιχνίδι σε δεκάδες παιδιά. Τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν από τις εν λόγω εκδηλώσεις διατέθηκαν για την περαιτέρω ενίσχυση των σκοπών του RMHC.

Το Hard Rock Café ανοίγει στην Αγία Νάπα

Έτοιμο να ξαναέλθει στο νησί το περίφημο Hard Rock Café και πιο συγκεκριμένα στην Αγία Νάπα υπό τη μορφή franchise.
Η εταιρεία που φέρνει τη διάσημη αλυσίδα στην Κύπρο είναι η Karmia Enterprises Ltd.
Ήδη έχει ευρεθεί χώρος απέναντι από το Μοναστήρι της Αγίας Νάπας και έχει ξεκινήσει η ανακαίνισή του, ούτως ώστε πριν το καλοκαίρι να είναι όλα έτοιμα για την έναρξη λειτουργίας του.

24-OIK_AGORES_KATHI 05/01/16 21:31 Page 24

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Τετάρτη 6 Ιανουαρίου 2016

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το μήνυμα των αγορών

Του **NEIL IRWIN / INTERNATIONAL NEW YORK TIMES**

Σε οποιαδήποτε αγορά, οι αποδόσεις ήταν μέτριες κατά τη διάρκεια του 2015. Αυτό μπορεί να απογοήτευσε τους επενδυτές που περίμεναν υψηλές αποδόσεις, τουλάχιστον σε ένα σκέλος του χαρτοφυλακίου τους. Είναι, όμως, μια εξαιρετικά θετική εξέλιξη για εκείνους που επιθυμούν τη σταθερή ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας χωρίς νέες «φούσκες» στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων και τη μεταβλητότητα που προκαλούν στις αγορές. Κατά τη διάρκεια του περυσινού έτους, κάποιοι κέρδισαν λίγα χρήματα και άλλοι έχασαν λίγα χρήματα. Ωστόσο, εξαιρουμένων των απότομων μεταβολών που σημειώθηκαν στις τελευταίες συνεδριάσεις του 2015, όλες οι κατηγορίες των επενδύσεων εμφάνισαν, κατά βάση, επίπεδες αποδόσεις. Αυτό ισχύει και για τις μετοχές και για τα ομόλογα. Ενδεικτικό είναι ότι ο αμερικανικός δείκτης S&P 500 εμφάνισε έως τη συνεδρίαση της 28ης Δεκεμβρίου κέρδη 1,98%, συμπεριλαμβανομένων των μερισμάτων. Δηλαδή η άνοδος ενός από τους μεγαλύτερους χρηματιστηριακούς δείκτες της Wall Street δεν ήταν ιδιαίτερα υψηλότερη από τις αποδόσεις του 1,07% που παρουσίασαν τα μεσοπρόθεσμα ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου.

Πρόκειται για μια μεγάλη αντίθεση συγκριτικά με το 2014, όταν οι αποδόσεις σε πολλές κατηγορίες μετοχών, ομολόγων, ακινήτων και άλλων επενδυτικών προϊόντων κυμάνθηκαν κοντά στα ιστορικά υψηλά επίπεδα. Ολα «ευδοκιμούσαν», όπως συνηθιζόταν να λένε στους κύκλους των αγορών.

Εάν, όμως, η άνοδος του 2014 συνεχιζόταν μέσα στο 2015, τότε θα είχαν δημιουργηθεί «φούσκες» σε αρκετές αγορές, με κίνδυνο να ακολουθούσε μια αναπόφευκτη και απότομη διόρθωση των αξιών. Αντί αυτού, το παγκόσμιο ράλι στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων καταλάγιασε μέσα στο 2015.

Οι μέτριες αποδόσεις του 2015 ήταν μια θετική εξέλιξη για εκείνους που επιθυμούν τη σταθερή ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας χωρίς νέες «φούσκες» στις τιμές.

Εξαίρεση του κανόνα αποτέλεσαν τα ομόλογα «σκουπίδια» (junk bonds) και οι μετοχές των αναδυόμενων αγορών, όπου υπήρξε απότομη προσγείωση με απώλειες. Ωστόσο, οι περισσότερες κατηγορίες επενδύσεων έκλεισαν το έτος σε «ειρηνικό κλίμα», λαμβανομένων υπόψη και των κρίσιμων εξελίξεων που έλαβαν χώρα το προηγούμενο δωδεκάμηνο. Χαρακτηριστικά αναφερόμαστε στην εφαρμογή των μέτρων ποσοτικής χαλάρωσης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και στην πρώτη αύξηση του βασικού επιτοκίου από την ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) ύστερα από μια ολόκληρη δεκαετία.

Μία εξήγηση των τάσεων που επικράτησαν στις αγορές τα προηγούμενα χρόνια είναι η ακόλουθη: από την άνοιξη του 2009 έως το 2014 επικρατούσε ένα ζωηρό ράλι στις τιμές σχεδόν όλων των περιουσιακών στοιχείων με λίγα μόνο διαλείμματα. Και αυτό το ράλι συμπορευόταν με τις παρεμβάσεις κάποιων από τις ισχυρότερες κεντρικές τράπεζες του κόσμου.

Για παράδειγμα, η Fed αγόραζε ομόλογα του αμερικανικού δημοσίου έως και 3,5 τρισ. δολαρίων επί μια πενταετία, περιορίζοντας δραματικά την προσφορά των ασφαλών επενδύσεων και ωθώντας τους επενδυτές να τοποθετήσουν τα χρήματά τους σε πιο ριψοκίνδυνα περιουσιακά στοιχεία.

Αυτές οι ενέργειες βοήθησαν στο να προσαρμοστούν οι επενδυτές σε τοποθετήσεις με χαμηλότερο αντίκρισμα, ενώ αναλάμβαναν μεγαλύτερο κίνδυνο. Ετσι, οι τοποθετήσεις τους οδήγησαν τις τιμές των μετοχών σε άνοδο πολύ ταχύτερα απ' όσο θα αναμενόταν από τα κέρδη των επιχειρήσεων. Το φθινόπωρο του 2011, εάν επένδυε κανείς 1.000 δολάρια στον δείκτη S&P 500 θα εξασφάλιζε ετήσια κέρδη της τάξεως των 78 δολαρίων. Σήμερα, αντίστοιχη επένδυση των 1.000 δολαρίων εξασφαλίζει 54 δολάρια σε ετήσιες αποδόσεις.

Οπότε πέτυχαν οι προσπάθειες των κεντρικών τραπεζιτών να πείσουν τους επενδυτές να γίνουν ξανά ριψοκίνδυνοι έπειτα από την τελευταία χρηματοπιστωτική κρίση. Αλλά δεν πέτυχαν στο να πυροδοτήσουν μια δυναμική ανάπτυξη στην παγκόσμια οικονομία.

20 δισ. δολ. «έριξε» στα χρηματιστήρια η Κίνα

Προχώρησε σε νέες μαζικές αγορές μετοχών και παρατείνει την απαγόρευση πωλήσεων από μεγαλομετόχους

Σε γενική επιστράτευση και πάλι από χθες το Πεκίνο καθώς με νέες παρεμβάσεις, αδιανόητες για τις ανεπτυγμένες αγορές, έσπευσε να ανακόψει την πτώση των κινεζικών χρηματιστηρίων μετά την απώλεια αξίας ύψους 590 δισ. δολαρίων τη Δευτέρα. Με νέες μαζικές αγορές μετοχών από κρατικά ταμεία, ενέσεις ρευστότητας στις τράπεζες της χώρας και παράταση της απαγόρευσης των πωλήσεων μετοχών για τους μεγαλομετόχους, επέτυχε να στηρίξει τον δείκτη υψηλής κεφαλαιοποίησης CSI 300 που έκλεισε με άνοδο 0,3% μετά τη θεαματική πτώση της Δευτέρας κατά 7%. Ωστόσο, ο γενικός δείκτης του χρηματιστηρίου της Σαγκάης υποχώρησε και πάλι κατά 0,3% και της Σενζέν κατά 1,9%, ενώ οι αναλυτές δείχνουν μάλλον να ανησυχούν για τις κινεζικές αγορές.

Επαναλαμβάνοντας κινήσεις που είχε επιστρατεύσει το καλοκαίρι, η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας διοχέτευσε στο τραπεζικό σύστημα της χώρας ένεση ρευστότητας ύψους 130 δισ. γουάν ή 20 δισ. δολαρίων. Εκτός από τις αγορές μετοχών από κρατικές επενδυτικές, η κεντρική τράπεζα ανακοίνωσε ότι παρατείνεται η απαγόρευση πωλήσεων για τους μεγαλομετόχους πέραν της 8ης Ιανουαρίου, οπότε επρόκειτο να λήξει. Επιπλέον, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε τις εισηγμένες εταιρείες να δηλώσουν αυτοβούλως πρόθυμες να αναστείλουν κάθε πώληση, και βρήκε ανταπόκριση: ο μεγαλύτερος μέτοχος του ομίλου Zhejiang Century Huatong Group ανακοίνωσε ότι δεν θα πουλήσει μετοχές για ένα ακόμη έτος, ενώ η Changshu Tianyin Electromechanical Co. γνωστοποίησε την πρόθεσή της να μην προχωρήσει σε πωλήσεις τους επόμενους εννέα μήνες. Οι παρεμβάσεις επεκτάθηκαν και στην αγορά συναλλάγματος, με την κεντρική τράπεζα να πουλάει δολάρια για να στηρίξει το γουάν, που ανέκαμψε κατά 0,2% μετά την πτώση 0,6% τη Δευτέρα. «Με κάποια βοήθεια από τα κρατικά ταμεία, θα στηριχθούν βραχυπρόθεσμα οι μετοχές», τόνισε στο Bloomberg ο Γουάνγκ Ζενγκ, στέλεχος της Jingxi Investment Management της Σαγκάης, και προσέθεσε πως «μακροπρόθεσμα, η αγορά θα χρειαστεί να βρει δικές της δυνάμεις μιας και δεν μπορεί να βασίζεται διαρκώς στο κράτος». Μιλώντας, άλλωστε, στους Financial Times, ο Ανγκους Νικολσον της IG χαρακτήρισε «εξαιρετικά ανησυχητικές τις κινήσεις στις κινεζικές αγορές» και επικαλέστηκε τις εκτιμήσεις πολλών πηγών της κινεζικής αγοράς, που προβλέπουν «επανάληψη της πτώσης του Αυγούστου».

Ο Ανγκους Νίκολσον της IG χαρακτήρισε «εξαιρετικά ανησυχητικές τις κινήσεις στα κινεζικά χρηματιστήρια».

ASSOCIATED PRESS

Οι παρεμβάσεις επεκτάθηκαν και στην αγορά συναλλάγματος, με την κεντρική τράπεζα να πουλάει δολάρια για να στηρίξει το γουάν, που ανέκαμψε κατά 0,2% μετά την πτώση 0,6% τη Δευτέρα.

Πτωτικά το πετρέλαιο

Προσωρινή αποδείχθηκε η άνοδος στην οποία οδήγησε τις τιμές του πετρελαίου η κλιμακούμενη ένταση ανάμεσα σε Ριάντ και Τεχεράνη. Ο «μαύρος χρυσός» κινείτο πτωτικά στην αρχή της χθεσινής συνεδρίασης και το απόγευμα το αργό ΗΠΑ βρισκόταν σε επίπεδα κάτω από τα 36,70 δολάρια το βαρέλι και το Brent στα 37,50 δολάρια το βαρέλι. Παράλληλα, όμως, αναλυτές της JPMorgan εκτιμούν πως θα παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα για το εγγύς μέλλον καθώς η παγκόσμια αγορά εξακολουθεί να κατακλύζεται από πλεόνασμα προσφοράς. Σύμφωνα με τον Σκοτ Ντάρλινγκ, επικεφαλής του τμήματος αναλύσεων επί θεμάτων υδρογονανθράκων της JPMorgan, «η άνοδος στην πρώτη συνεδρίαση του έτους αντανακλά τους γεωπολιτικούς κινδύνους», αλλά δεν αναμένεται να δημιουργηθεί βραχυπρόθεσμα πρόβλημα στις εξαγωγές πετρελαίου από την ένταση στη Μέση Ανατολή. Δεδομένου ότι τα αποθέματα πετρελαίου αναμένεται να αυξηθούν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του νέου έτους, η JPMorgan διαβλέπει τον κίνδυνο να παραμείνει ανεπαρκής η ζήτηση. Εκτιμά, έτσι, πως το Brent θα κυμανθεί στα 35 δολάρια το βαρέλι το πρώτο τρίμηνο και θα ανακάμψει σταδιακά σε επίπεδα πάνω από τα 50 δολάρια το βαρέλι για το σύνολο του έτους.

Χωρίς μεταβολή έκλεισε την Τρίτη το ΧΑΚ

Αμετάβλητο παρέμεινε στη δεύτερη συνεδρίαση της χρονιάς το κυπριακό χρηματιστήριο.

Την Τρίτη, ο γενικός δείκτης του ΧΑΚ παρέμεινε στις 67,100 μονάδες, χωρίς να σημειώσει οποιαδήποτε μεταβολή. Με άνοδο 0,08% έκλεισε ο δείκτης FTSE/CySE 20 στις 38,76 μονάδες, ενώ με αύξηση σε ποσοστό 0,46% και 0,03% έκλεισαν οι δείκτες της κύριας αγοράς και των ξενοδοχείων, την ώρα που απώλειες της τάξεως του 0,57% και 0,41% κατέγραψαν οι δείκτες της εναλλακτικής αγοράς και των επενδυτικών.

Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών διαμορφώθηκε στα 187.739,11 ευρώ, με τη μετοχή της Τράπεζας Κύπρου να συγκεντρώνει 118.968,25 ευρώ.

Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών διαμορφώθηκε στα 187.739,11 ευρώ, με τη μετοχή της Τράπεζας Κύπρου να συγκεντρώνει όγκο 118.968,25 ευρώ και να υποχωρεί κατά 1,39% στο 0,142 ευρώ. Ακολούθησαν οι μετοχές της Δήμητρα Επενδυτικής με όγκο 35.780 ευρώ, πτώση 0,51% και τιμή κλεισίματος το 0,388 ευρώ, της Logicom με 9.777 ευρώ και τιμή 0,65 ευρώ με άνοδο 2,52%, της Ελληνικής Τράπεζας με όγκο 5.811 ευρώ και τιμή 1,27 ευρώ και άνοδο 2,42%, καθώς και της ΚΕΟ, η οποία συγκέντρωσε όγκο 5.700, κλείνοντας με πτώση 3,57% στο 0,54 ευρώ.

Από τις συναλλαγές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 5 κινήθηκαν ανοδικά, 7 καθοδικά, 5 παρέμειναν αμετάβλητες, ενώ 70 μετοχές δεν έτυχαν διαπραγμάτευσης, με τον αριθμό των συναλλαγών να διαμορφώνεται στις 146.

ΑΡΧΕΙΟ

Ανάμεσα σε αυτά που οι αναλυτές θεωρούν πιθανόν να ανακάμψουν είναι τα νομίσματα του Καναδά (φωτ.), της Νότιας Αφρικής και της Κολομβίας.

Νομίσματα που θα ξεχωρίσουν το 2016

Καλύτερη τύχη ενδέχεται να έχουν το 2016 ορισμένα από τα νομίσματα που κατακρημνίστηκαν στη διάρκεια του 2015, ακολουθώντας τις τιμές των εμπορευμάτων, που γνώρισαν τη χειρότερη χρονιά μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008. Ανάμεσα σε αυτά που οι αναλυτές θεωρούν πιθανό να ανακάμψουν είναι τα νομίσματα του Καναδά, της Νότιας Αφρικής και της Κολομβίας, ενώ δυσοίωνο φαίνεται το νέο έτος για τις χώρες της Λατινικής Αμερικής. Γενικότερα, οι αναλυτές προεξοφλούν κέρδη για όσα νομίσματα συνδέονται με το πετρέλαιο, αλλά περαιτέρω απώλειες για όσα εξαρτώνται καθοριστικά από τα βιομηχανικά μέταλλα, όπως το πέσο της Χιλής και το σολ του Περού. Προσβλέποντας, αντίθετα, σε ανάκαμψη του πετρελαίου, οι αναλυτές θεωρούν πιθανή μια ενίσχυση του δολαρίου Καναδά, που το 2015 γνώρισε το χειρότερο έτος της τελευταίας δεκαετίας. Αν και θα ήταν αναμενόμενο να έχουν παρόμοια τύχη, τα δολάρια της Αυστραλίας και της Νέας Ζηλανδίας αναμένεται να υποχωρήσουν εκ νέου μετά την πτώση του 2015, καθώς οι κεντρικές τράπεζες των δύο χωρών εξετάζουν την προοπτική να μειώσουν τα επιτόκιά τους ώστε να τονώσουν την ανάπτυξη.

Οι αναλυτές προεξοφλούν κέρδη για όσα νομίσματα συνδέονται με το πετρέλαιο.

Ο ΔΗΚΤΗΣ

Τίμησαν την παρανομία

Τουλάχιστον μία βουλευτής του ΑΚΕΛ, η Ειρήνη Χαραλαμπίδου, «τίμησε» την παρανομία των καταστημάτων που λειτούργησαν Κυριακή. Η κ. Χαραλαμπίδου θεάθηκε την περασμένη Κυριακή να κάνει τη βόλτα της στο ΙΚΕΑ όπως και πολλές χιλιάδες κόσμου οι οποίοι απέδειξαν ότι είναι κάτι που ο καταναλωτής θέλει και επιθυμεί.

Διαγραφή Αθηαινίτης

Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου διέγραψε τους τίτλους της εταιρείας K. Athienitis Contractors Developers Public Ltd μετά από σχετική έγκριση που έλαβε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. «Εχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις ομαλής λειτουργίας της χρηματιστηριακής αγοράς επί των τίτλων της εταιρείας και δεν τηρούνται σημαντικές συνεχείς υποχρεώσεις της, με αποτέλεσμα να τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα των επενδυτών». Η εταιρεία δεν είχε δημοσιοποιήσει αποτελέσματα από τα μέσα του 2013. Η διαγραφή υλοποιήθηκε στις 5 Ιανουαρίου.

Πού είναι ο χρυσός οέο;

Θυμάστε πριν μερικά χρόνια που γινόταν χαμός με τις έρευνες ξένων εταιρειών για εντοπισμό χρυσού στα έγκατα της Κύπρου; Χαμός στα ΜΜΕ περί νέας πηγής πλούτου πέραν των υδρογονανθράκων. Σήμερα οι πλείστες εταιρείες που έκαναν τότε έρευνες έχουν αποσυρθεί εντελώς ενώ άλλες πώλησαν τη συμμετοχή τους σε διάφορα έργα. Τουλάχιστον ακόμα έχουμε το αέριο να ελπίζουμε.

Απογοητευμένοι

Ιταλοί και Κύπριοι είναι οι πλέον απογοητευμένοι από το ευρώ και την ευρωζώνη με το ποσοστό όσων αντικρίζουν θετικά το κοινό νόμισμα να κυμαίνεται περί το 50%. Αντίθετα, το αντίστοιχο ποσοστό στην Ελλάδα ξεπερνά το 60% και είναι πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ίδια χώρα που το περασμένο καλοκαίρι οδηγήθηκε σε δημοψήφισμα.